EDGAR RICE BURROUGHS

EDGAR RICE BURROUGHS

PRINŢESA MARŢIANĂ

CUVÂNT ÎNAINTE.

Către cititorii acestei cărţi:

Prezentându-vă sub forma unei cărţi ciudatul manuscris al căpitanului Carter, am găsit de cuviinţă că sunt necesare câteva precizări privitoare la personalitatea lui remarcabilă.

Prima mea amintire este legată de cele câteva luni pe care căpitanul Carter le-a petrecut la ferma tatălui meu din Virginia, cu puţin înainte de începerea Războiului Civil. Aveam pe atunci cinci ani dar îmi amintesc bine bărbatul înalt şi brunet cu figură blândă şi ţinută atletică căruia îi spuneam Unchiul Jack.

Părea întotdeauna bine dispus şi se amesteca în jocul copiilor cu aceeaşi plăcere cu care îşi petrecea timpul alături de adulţii de seama lui; alteori mi-l amintesc risipind ore în şir ca s-o amuze pe bunica mea cu povestiri şi întâmplări din viaţa lui atât de aventuroasă. Îl îndrăgeam cu toţii, iar sclavii ajunseseră să venereze până şi locurile pe care călca. Era un tip deosebit de bărbat, înalt de un metru optzeci şi cinci, lat în umeri şi subţire în talie, în câteva cuvinte avea înfăţişarea unui luptător perfect antrenat. Trăsăturile sale erau regulate şi aveau un contur atât de ferm, părul negru îl purta îngrijit pieptănat, iar ochii cenuşii, asemeni oţelului, reflectau o trăsătură puternică de loialitate, o privire înflăcărată, plină de iniţiativă. Manierele fără cusur şi curtoazia sa evocau fără vreo umbră de îndoială figura tipică a gentlemanului sudist de cea mai înaltă clasă.

Felul său de a călări, mai ales atunci când se afla la vânătoare, era o încântare şi un deliciu chiar şi pentru acele ţinuturi de călăreţi neîntrecuţi. Îmi amintesc şi acum de nenumăratele avertismente ale tatălui meu la adresa galopurilor sale nebuneşti; la toate obişnuia să răspundă râzând binedispus şi nu uita să-i reamintească tatălui meu că nu se născuse calul de pe care să cadă şi să moară.

Când izbucnise războiul, plecase de la noi şi nu-l mai văzusem aproape cincisprezece sau şaisprezece ani. Se înapoiase fără să ne anunţe şi îmi amintesc că atunci constatasem cu surprindere că, aparent, nu îmbătrânise deloc şi nici nu se schimbase în vreun fel anume. În societate rămăsese acelaşi tip genial şi vesel pe care-l ştiam dar, când se credea singur, îl surprindeam adesea privind ore în şir cerul cu chipul transfigurat de un dor neştiut şi o tristeţe fără seamăn. Noaptea continua să privească bolta înstelată scrutând ceva ce n-am înţeles decât mult mai târziu, când aveam să-i citesc manuscrisul.

Ne povestise atunci că o vreme, după război, prospectase şi exploatase câteva mine în Arizona, iar faptul că o făcuse cu succes se putea deduce din cantitatea aproape nelimitată de bani pe care o avea la dispoziţie. Dar când venea vorba de viaţa lui din această perioadă devenea foarte reţinut şi practic nu dorea să vorbească deloc despre subiectul acesta.

Rămăsese cu noi aproape un an, după care plecase la New York unde îşi cumpărase un mic teren pe malul Hudsonului. Aici, îl vizitam o dată pe an, cu ocazia călătoriilor mele la piaţa din New York, pentru că împreună cu tatăl meu aveam pe atunci un lanţ de magazine generale răspândite în toată Virginia. Căpitanul Carter îşi construise o căsuţă mică şi cochetă chiar pe malul râului, iar cu ocazia uneia din ultimele mele vizite, în iarna lui 1885, am remarcat că era foarte ocupat cu scrisul. Abia mai târziu mi-am dat seama că era vorba de acest manuscris.

Mi-a spus atunci că, dacă i se va întâmpla ceva, ar dori ca eu să am grijă de bunurile lui. Îmi dăduse cheia de la seiful din biroul său spunându-mi că acolo voi găsi testamentul şi câteva instrucţiuni personale pe care mă implora să le duc la îndeplinire întocmai.

În noaptea aceea, după ce m-am despărţit de el şi m-am dus la culcare, l-am văzut de la fereastra camerei mele cum stătea în lumina Lunii pe promontoriu cu braţele îndreptate spre cer, de parc-ar fi adresat un apel. Atunci am crezut că se ruga, deşi nu-l bănuisem, niciodată de religiozitate în sensul strict al termenului.

La câteva luni de la această ultimă vizită, prin martie 1886 cred, am primit o telegramă din partea lui în care mă ruga să vin de urgenţă. Fusesem dintotdeauna printre favoriţii săi în familia Carterilor şi m-am grăbit să-i îndeplinesc rugămintea.

Sosisem în mica staţie de cale ferată situată la aproape un kilometru şi jumătate de casa lui în ziua de patru martie 1886. Când am cerut unui birjar să mă conducă la căpitan, acesta m-a întrebat dacă-i sunt cumva prieten pentru că avea să-mi comunice o veste proastă. Căpitanul tocmai fusese găsit mort, imediat după ivirea zorilor, de către paznicul proprietăţii învecinate, chiar în acea dimineaţă.

Din anumite motive ştirea nu mă surprinsese prea mult dar m-am grăbit cât am putut mai repede spre casa lui pentru a mă îngriji de înmormântare şi toate formalităţile necesare.

Paznicul împreună cu şeful poliţiei locale şi mai mulţi vecini se adunaseră în biroul de lucru al casei. Paznicul povestea cele câteva amănunte legate de găsirea cadavrului subliniind faptul că mai era cald când îl atinsese. Zăcea lungit în zăpadă cu mâinile întinse înainte, undeva în direcţia falezei iar, când îmi arătase locul, mă fulgerase gândul că se afla exact pe bucata aceea de pământ unde îl văzusem în noaptea aceea cu braţele ridicate în semn de implorare a cerului.

Nu descoperisem semne de violenţă pe corp şi, cu ajutorul medicului de cartier, judecătorul hotărâse că moartea survenise datorită unui atac de cord. Rămas singur în birou, am deschis seiful şi am văzut cutia în care îmi spusese că voi găsi instrucţiunile. Ele s-au dovedit cât se poate de ciudate dar le-am dus la îndeplinire până în cele mai mici detalii.

În instrucţiuni mă ruga să-i duc cadavrul în Virginia, să îl îmbălsămez şi să-l aşez într-un cosciug fără capac, iar pe acesta într-un cavou pe care şi-l construise dinainte şi despre care am aflat mult mai târziu că era foarte bine ventilat. Instrucţiunile îmi atrăgeau totodată atenţia să veghez personal ca totul să se desfăşoare întocmai şi pe cât posibil în taină.

Cât priveşte averea sa, hotărâse ca eu să primesc toate dividentele pe o perioadă de 25 de ani, după care întregul său patrimoniu urma să treacă definitiv în posesia mea. În privinţa manuscrisului, trebuia să-l păstrez sigilat şi fără să-l citesc, exact aşa cum îl găsisem, timp de unsprezece ani; în plus nu trebuia să-i divulg conţinutul mai devreme de douăzeci şi unu de ani de la moartea lui.

Un aspect ciudat mi-a atras atenţia la cavoul unde încă zace cadavrul său: uşa masivă era prevăzută cu o singură clanţă de mari dimensiuni, placată cu aur şi care putea fi apăsată numai din interior.

Sincer al dumneavoastră, EDGAR RICE BURROUGHS

DEALURILE ARIZONEI.

Sunt un om foarte bătrân, dar cât de bătrân, nici eu nu mai ştiu. Posibil să am o sută de ani, poate mai mult. Nu ştiu pentru că n-am îmbătrânit ca toţi oamenii şi nici n-am avut o copilărie; îmi amintesc doar faptul că am fost dintotdeauna un bărbat de aproape treizeci de ani. Înfăţişarea mea de acum este aceeaşi cu cea de acum patruzeci de ani sau chiar mai mult şi, cu toate acestea, presimt că nu voi trăi o veşnicie, că într-o bună zi va trebui

să mor cu adevărat de o moarte din care nu mai există întoarcere. Nu-mi dau seama de ce ar trebui să-mi fie teamă, de vreme ce am murit deja de două ori şi sunt încă în viaţă; cu toate acestea resimt aceeaşi oroare ca toţi ceilalţi şi, poate datorită acestui fapt, nu mai sunt acum atât de convins de nemurirea mea.

Această convingere m-a determinat să aştern pe hârtie momentele cele mai interesante ale vieţii, dar şi ale morţii mele. Nu pot explica fenomenul; pot doar întocmi, folosindu-mă de cuvintele unui simplu soldat, o cronică a evenimentelor ciudate ce mi s-au întâmplat, în decursul celor zece ani cât cadavrul meu a zăcut nedescoperit într-o peşteră din Arizona.

N-am mai spus această poveste şi nimeni nu va vedea manuscrisul până ce nu voi fi trecut definitiv în eternitate. Ştiu că omul obişnuit nu dă crezare la ceea ce mintea sa nu este în stare să cuprindă şi sunt convins că voi fi pus la stâlpul infamiei de către public, pastori sau presă, că voi trece drept un mincinos colosal, în timp ce eu nu spun decât purul adevăr căruia, într-o bună zi, ştiinţa îi va da, cu siguranţă, consistenţa şi atuurile necesare. Poate că impresiile despre Marte, pe care le-am câştigat şi cunoştinţele pe care am să le expun pe parcursul acestei cronici vor ajuta primele încercări de înţelegere a misterelor planetei surori, mistere care nu mai există pentru mine.

Numele meu este John Carter, deşi sunt mai bine cunoscut drept Căpitanul Jack Carter din Virginia. La sfârşitul Războiului Civil m-am trezit cu mai multe sute de mii de dolari (confederaţi) şi gradul de căpitan de cavalerie într-o armată care nu mai exista, fiind supusul unui stat ce dispăruse o dată cu speranţele Sudului. Fără bani, fără stăpân, numai cu ce aveam pe mine, m-am îndreptat atunci spre Sud-Vest pentru a căuta aur şi a-mi recâştiga astfel norocul.

Am petrecut aproape un an, prospectând întruna în compania unui alt ofiţer confederat, căpitanul James K. Powell din Richmond. Norocul ne-a surâs din plin pentru că la sfârşitul iernii lui 1865, după multe eforturi şi privaţiuni, am localizat cel mai remarcabil filon de aur pe care nici în visele noastre cele mai frumoase nu îndrăznisem să ni-l imaginăm. Powell, care prin educaţie era inginer minier, apreciase că puteam obţine pe minereul de acolo, în mai puţin de trei luni, peste un milion de dolari.

Deoarece echipamentul pe care-l aveam cu noi era destul de rudimentar, am hotărât ca unul dintre noi să se întoarcă în lumea civilizată, să cumpere echipamentul necesar şi să revină cu forţa umană de care aveam nevoie ca să începem exploatarea.

Fiind mai familiarizat atât cu ţinutul dar şi cu echipamentul minier de trebuinţă am fost de acord că Powell era cel mai nimerit să întreprindă această călătorie. Totodată ne-am înţeles ca eu să rămân pe loc şi să susţin dreptul nostru de proprietate în faţa unor eventuali, deşi puţin probabil, prospectori rătăcitori.

Pe 3 martie 1866 am împachetat proviziile de drum pe doi dintre asinii noştri, apoi Powell s-a urcat pe cal şi, luându-şi la revedere, a început să coboare pantele muntelui ce închidea valea – prima etapă a călătoriei sale.

Dimineaţa în care plecase Powell se dovedise, ca mai toate aici în Arizona, clară şi foarte frumoasă şi zărisem multă vreme animalele lui de povară, căutându-şi cu greu drumul la vale, ori de câte ori apăreau de după vreun promontoriu sau ajungeau pe vreun platou. Ultima oară îl văzusem cam pe la trei după-amiaza, când intrase în umbra aruncată de lanţul versanţilor aflaţi de cealaltă parte a văii.

O jumătate de oră mai târziu, aruncându-mi întâmplător ochii de-a lungul văii, am fost surprins să remarc trei siluete micşorate de distanţă cam în acelaşi loc unde-mi zărisem ultima oară prietenul şi cele două animale de povară ale sale. Nu m-am alarmat imediat dar, pe măsură ce încercam

să mă conving că lui Powell nu i se putuse întâmpla nimic şi că siluetele pe care le văzusem pe urmele lui nu erau decât antilope sau cai sălbatici, deveneam tot mai neliniştit.

De când pătrunsesem în zona aceea, nevăzând nici un indian ostil, devenisem cumva foarte puţin precauţi, ba chiar începusem să ridiculizam poveştile pe care le auzisem despre marele număr de tâlhari fioroşi despre care se presupunea c-ar bântui regiunea, luându-şi obolul de vieţi şi torturându-i pe toţi aceia care le căzuseră în ghearele nemiloase.

Ştiam că Powell era bine înarmat şi, pe deasupra, antrenat în luptele cu indienii, dar din propria-mi experienţă, pentru că luptasem şi eu mulţi ani printre indienii Sioux din Nord, îmi dădeam seama că ar fi avut puţine şanse în faţa unei potere de Apaşi vicleni. În cele din urmă, nemaiîndurând tensiunea, m-am înarmat cu puşca şi cu cele două Colt-uri, am apucat la repezeală două centuri de cartuşe şi, aruncându-mă în şa, am pornit-o pe urmele lui.

Imediat ce am ajuns la poalele muntelui, am trecut de un făgaş şi am continuat să mă strecor pe unde se putea, până am descoperit locul unde alte urme le intersectau pe cele ale lui Powel. Erau urmele a cel puţin trei ponei nepotcoviţi ce trecuseră pe acolo în galop.

Am urmat traseul cu înfrigurare până la căderea nopţii, apoi, în timp ce aşteptam răsăritul lunii, am avut răgazul să mă întreb dacă ar fi fost înţelept să-mi continui urmărirea. Poate că invocasem pericole imaginare, asemeni unei gospodine nervoase, iar când aveam să-l ajung din urmă, avea să se amuze copios pe seama temerilor mele. Din fire nu prea sunt înclinat spre efuziuni lirice. Dimpotrivă. Urmărirea unui anume sentiment al datoriei, indiferent unde putea duce el, a fost dintotdeauna un fel de fetiş al întregii mele vieţi şi acest lucru explică în parte onorurile pe care mi le-au acordat trei republici sau decoraţiile şi semnele de prietenie venite din partea unui bătrân şi

puternic împărat sau ale unor regi mai mici, în al căror serviciu îmi pusesem, nu o dată, sabia.

Pe la ora nouă, Luna devenise suficient de strălucitoare pentru a-mi putea continua drumul şi n-am avut nici o dificultate să mă ţin după urmele unui galop rapid, transformat, din loc în loc, în trap vioi, astfel că până la miezul nopţii am ajuns la gura de mină inundată unde mă aşteptasem ca Powell să înnopteze. Ajunsesem acolo pe neaşteptate şi găsisem locul complet pustiu, fără nici cel mai mic semn că servise de curând drept loc de înnoptare.

Am fost intrigat să constat că urmele lăsate de călăreţii ce veniseră din spate – eram deja convins că despre aşa ceva era vorba, continuaseră pe urmele lăsate de Powell, după o scurtă oprire la gura de mină inundată, şi că ele aveau acelaşi ritm de mers ca şi al lui.

Eram acum sigur că urmăritorii nu puteau fi decât Apaşi şi că doreau să-l prindă viu pentru plăcerea lor diavolească de a tortura, aşa că mi-am zorit calul într-un ritm extrem de periculos, în speranţa deşartă că voi reuşi să-l ajung din urmă înainte de a fi atacat.

M-a întrerupt brusc din şirul acestor speculaţii zgomotul surd a două focuri de armă ce venea de undeva din faţa mea. Mi-am dat seama că încă îi mai puteam fi de folos lui Powell şi mi-am zorit calul, cât am putut mai repede, pe poteca îngustă şi dificilă a muntelui.

Parcursesem deja aproape un kilometru fără să mai aud alte zgomote, când poteca pe care veneam se deschise într-un platou mic şi întins, aproape de vârful trecătorii. Tocmai trecusem de pragul defileului îngust şi priveliştea mă umplu de consternare şi groază.

Fâşia îngustă de teren era albită de corturi indiene, probabil o jumătate de mie de războinici se adunaseră în jurul unui stâlp aproape de centrul campusului. Atenţia le era atât de intens atrasă spre punctul de interes, încât nu observaseră venirea mea, astfel că aş fi reuşit să mă retrag în întunericul defileului şi să mă salvez. Faptul că aceste

gânduri mi-au venit totuşi în zilele care au urmat, înlătură orice posibilă pretenţie de eroism la care m-ar îndreptăţi povestirea acestui episod.

Nu cred că sunt făcut din substanţa proprie eroilor, pentru că în alte sute de ocazii în care actele mele voluntare mă puseseră faţă în faţă cu moartea, nu-mi amintesc vreuna în care să mă fi gândit la o altă alternativă posibilă faţă de ceea ce întreprinsesem, mai devreme de câteva ore. Am o asemenea constituţie încât sunt, în mod subconştient forţat să aleg calea datoriei fără să mai apelez la obositoare procese mentale de conştiinţă. Şi n-am regretat niciodată că am fost curajos în aceste împrejurări.

În situaţia de atunci eram mai mult decât convins că Powell se afla în centrul atenţiei indienilor, dar nu pot spune cu certitudine dacă am gândit sau am acţionat mai întâi. Nu trecuse o clipă de când scena despre care vorbeam îmi izbise violent privirile, şi mi-am scos revolverele năpustindu-mă asupra întregii armate de războinici cu focuri rapide şi strigăte cât mă ţineau plămânii. În situaţia în care mă găseam, nu puteam alege o tactică mai bună, pentru că pieile roşii, convinse datorită surprizei că sunt atacate de cel puţin un regiment din trupele regulate, fugiră care încotro.

Imaginea fugii lor în toate direcţiile mă umpluse de furie. Sub razele Lunii zăcea trupul lui Powell ciuruit de săgeţile vrăjmaşe. Eram convins că murise deja, dar vroiam să-i salvez măcar trupul de la mutilarea care-l aştepta, odată căzut în mâinile apaşilor. Şi eram tot atât de hotărât pe cât dorisem să-i salvez viaţa. Călărind cât mai aproape, m-am aplecat în şa şi, apucându-l de cartuşieră, l-am ridicat lângă mine pe cal. O privire aruncată în spate m-a convins că drumul pe care venisem ar fi fost, în noile condiţii, mult mai periculos decât continuarea lui de-a lungul platoului, aşa că, dând pinteni bietului meu animal, m-am îndreptat spre deschiderea trecătorii ce se distingea în depărtare, la capătul platoului.

Între timp, descoperind că eram singur, o parte din indieni revenise pe platou şi începuse să mă urmărească cu o ploaie de vorbe de ocară, săgeţi şi gloanţe. Faptul că la lumina Lunii doar imprecaţiile îşi atingeau ţinta cu precizie, că erau furioşi din pricina felului brusc şi neaşteptat în care îmi făcusem apariţia şi că, în plus, mă dovedeam a fi şi o ţintă rapid mişcătoare, mă salvaseră de proiectilele lor mortale şi-mi permiseseră să ating adăpostul primelor contraforturi înainte ca o echipă organizată de urmăritori să se formeze.

Calul meu mergea practic neghidat, fiind convins că, oricum, se descurca mai bine cu topografia locului şi, nu după multă vreme, intră într-un defileu ce ducea spre vârful lanţului de munţi şi nu la vale, aşa cum mă aşteptasem. Poate tocmai acestui fapt datorez viaţa şi remarcabilele mele experienţe şi aventuri ce aveau să mi se întâmple în următorii zece ani.

Prima senzaţie că mă aflam pe un drum greşit am avut-o atunci când am auzit strigătele urmăritorilor mei venind tot mai slabe de undeva din stânga mea.

Mi-am dat seama atunci că depăşiseră prin stânga formaţia de stânci colţuroase ce străjuia platoul, în dreapta căruia mă găseam împreună cu trupul neînsufleţit al lui Powell.

Ajungând pe un mic promontoriu ce străjuia cărarea din stânga, am văzut echipa de urmăritori sălbatici care tocmai dispărea după un pisc stâncos din împrejurimi.

Eram convins că în curând indienii îşi vor da seama că sunt pe o pistă greşită şi vor relua urmărirea în direcţia bună, imediat ce-mi vor fi localizat urmele.

Abia mai parcursesem o scurtă distanţă, când drumul, ce părea a fi o trecătoare excelentă, aproape că se înfunda la poalele unei stânci masive. Devenise mai îngust şi urca aproape în aceeaşi direcţie în care vroiam să merg şi eu. Stânca se ridica la câteva sute de metri în dreapta mea, iar

în stânga se termina brusc şi aproape perpendicular, pe fundul unei ravine extrem de accidentată.

Am urmat poteca încă vreo sută de metri, când, după o cotitură spre dreapta, în unghi drept, m-am trezit la gura unei peşteri mari. Intrarea avea mai mult de un metru şi ceva pe un metru şi acolo se sfârşea cărarea. Se făcuse deja dimineaţă şi, cum se întâmplă în Arizona, lumina zilei izbucnise aproape fără de veste.

Am descălecat şi l-am întins pe Powell pe pământ, dar în ciuda unei examinări extrem de meticuloase n-am reuşit să descopăr nici cea mai infimă fărâmă de viaţă, i-am picurat apă printre buzele moarte, l-am stropit pe faţă şi i-am frecat mâinile, m-am străduit fără-ncetare mai bine de o oră, deşi ştiam că este în zadar.

Ţinusem foarte mult la el, fusese cu adevărat un om în toate privinţele, un gentleman sudist instruit, un prieten statornic şi adevărat şi, cu sentimentul unei tristeţi nesfârşite, am încetat acea încercare primitivă de a-l readuce la viaţă.

Părăsind cadavrul lui Powell, acolo unde îl întinsesem, am intrat în peşteră pentru o primă recunoaştere. Am descoperit o cameră imensă, probabil de vreo treizeci de metri în diametru şi înaltă de vreo cincisprezece, planşeul ei aproape şlefuit nefăcând decât să confirme faptul că într-un trecut îndepărtat fusese cu siguranţă locuită. Baza peşterii era atât de adânc cufundată în întuneric încât nu mi-am dat seama dacă mai comunică sau nu cu o altă încăpere.

În timp ce-mi continuam cercetarea, o senzaţie de oboseală plăcută punea treptat stăpânire pe mine, fapt ce l-am atribuit eforturilor depuse în lunga şi extenuanta călătorie călare, dar şi emoţiilor care urmaseră luptei cu indienii încheiată cu acea urmărire atât de periculoasă. Mă simţeam oarecum în siguranţă în locul acesta, pentru ca îmi dădeam seama că, la nevoie, un singur om putea apăra intrarea în peşteră împotriva unei întregi armate.

Curând, oboseala şi-a spus cuvântul, încât, cu greu, am mai putut să rezist tentaţiei de a mă lungi pe jos doar pentru câteva momente de odihnă; eram însă conştient că asta ar fi însemnat moarte sigură, căci nu era departe mâna prietenilor roşii care puteau sosi dintr-o clipă în alta. Cu un ultim efort, m-am îndreptat spre ieşire, dar n-am reuşit decât să mă rezem ameţit de peretele lateral şi de acolo să alunec cu faţa în jos pe podeaua peşterii.

EVADAREA ÎN MOARTE.

Mă învăluia senzaţia unor vise plăcute, muşchii se relaxau în voie şi eram pe punctul de a ceda dorinţei să dorm, când zgomotul unor cai ce se apropie îmi ajunse la ureche. Am încercat să sar în picioare dar, spre surprinderea mea, muşchii refuzau să mă asculte. Eram complet treaz, însă nu reuşeam să mişc nici măcar un muşchi, parcă mă transformasem în stană de piatră. Abia atunci, pentru prima oară, remarcasem un fel de ceaţă uşoară ce umplea întreaga peşteră. Era extrem de rarefiată şi nu puteai s-o observi decât dacă priveai spre intrarea care ducea la lumina zilei. Tot atunci am simţit în nări înţepătura uşoară a unui miros şi m-am gândit că probabil fusesem victima unui gaz toxic, dar de ce-mi păstrasem doar facultăţile mintale nu şi pe cele locomotorii, nu puteam să înţeleg.

Zăceam cu faţa spre intrarea peşterii, astfel că puteam vedea bucăţica de potecă până la stânca după care cotea în unghi drept. Zgomotul făcut de apropierea cailor încetase, ceea ce nu putea să însemne decât că indienii înaintau acum pe jos, furişându-se tiptil pe îngusta fâşie de stâncă ce ducea chiar spre mormântul acesta viu unde mă refugiasem. Mi-amintesc că atunci speram să termine mai repede cu mine, deşi nu mă părăsea imaginea îngrozitoare a ceea ce mi-ar fi putut face la îndemnul spiritele lor malefice.

N-a trebuit să aştept mult şi un zgomot înfundat, venit din apropiere, apoi o faţă boită, acoperită de însemnele războinice îşi făcu precaut apariţia de după colţul stâncii şi

doi ochi sălbatici priviră în ochii mei. Eram sigur că mă vedea în penumbra peşterii pentru că lumina soarelui de dimineaţă pătrundea până la mine prin deschiderea aceea aproape pătrată.

În loc să se apropie, tipul rămăsese pironit şi privea cu uimire, cu ochii bulbucaţi şi falca paralizată. Între timp îşi făcuse apariţia faţa unui alt sălbatic, apoi o a treia, în fine a patra şi a cincea; îşi lungiseră gâturile peste umărul celui din faţă, neputând să treacă de el datorită locului extrem de îngust. Toate aceste chipuri exprimau, într-un fel sau altul, uimirea şi teama, dar din ce motive, nu-mi dădeam seama şi nici nu aveam să aflu mai bine de zece ani. Am remarcat, de asemenea, că pentru cei mai nerăbdători şi curajoşi războinici, ce încercau să treacă în faţă, şeful lor le rostise în şoaptă câteva ordine.

Brusc, un mormăit înfundat şi totuşi limpede, se făcu auzit din fundul cavernei şi, de cum ajunse la urechile indienilor, îi convinse pe dată să se retragă în panică şi teroare. Atât de evidente erau eforturile lor de a scăpa prin fugă de ceea ce apăruse în spatele meu, încât unul dintre războinici căzu în prăpastie. Ţipetele lui sălbatice răsunară în canion o vreme, apoi liniştea se aşternu din nou.

Sunetul care îi speriase într-atâta nu se mai repetă, dar fu suficient pentru a mă determina să fac tot felul de presupuneri asupra posibilelor pericole cumplite ce mă pândeau în întunericul peşterii. Teama este un lucru relativ, la vremea aceea îmi puteam măsura simţămintele numai în raport cu ceea ce trăisem în situaţii asemănătoare, când mă aflasem în pericol sau mi se întâmplase ceva groaznic; pot însă afirma, fără să-mi fie ruşine, că dacă senzaţia pe care am îndurat-o în următoarele minute fusese teamă, atunci mă rog ca Domnul să-i ajute pe fricoşi pentru că frica este, fără-ndoială, şi o mare pedeapsă.

Să fii paralizat şi ţintuit cu spatele la un pericol atât de îngrozitor şi necunoscut, al cărui simplu sunet pusese pe fugă pe ferocii războinici apaşi, precum o turmă de oi

ameninţată de o haită de lupi, însemna, în cazul meu, obişnuit să lupt pentru a-mi salva viaţa cu toată energia unui psihic extrem de puternic, chiar ultima expresie în domeniul groazei.

De mai multe ori am crezut că aud sunete slabe în spatele meu, ca şi cum cineva s-ar fi mişcat cu precauţie, dar, în cele din urmă, şi acestea încetaseră, lăsându-mă într-o stare de contemplare continuă. Nu puteam decât să fac tot soiul de speculaţii vagi asupra cauzei paraliziei mele şi să trăiesc cu speranţa că va dispărea tot atât de brusc pe cât apăruse.

Spre sfârşitul amiezii, calul, ce aşteptase până atunci la intrarea peşterii, o porni încet la vale, evident în căutare de hrană şi apă, lăsându-mă singur cu misteriosul companion, alături de corpul neînsufleţit al prietenului meu, rămas acolo unde-l aşezasem în dimineaţa aceea, deci în raza mea vizuală.

Până aproape de miezul nopţii a domnit liniştea – o linişte de moarte, apoi, brusc, mormăitul acela îngrozitor auzit dimineaţa îmi izbi din nou urechile, iar din profunzimile peşterii se auzi din nou sunetul pe care-l făcea cineva în mişcare, asemănător foşnetului de frunze moarte. Şocul produs asupra sistemului meu nervos, şi aşa extrem de surescitat, se dovedi teribil. Cu un efort aproape supranatural am încercat să mă eliberez de îngrozitoarele legături ce mă ţintuiau locului. Era o sforţare a minţii, a voinţei, a nervilor, nu una musculară pentru că nu puteam să-mi mişc nici măcar degetul mic. Atunci s-a întâmplat ceva, un soi de senzaţie trecătoare de greaţă, s-a auzit un clinchet ascuţit, ca de coardă ciupită, şi m-am trezit că stau rezemat cu spatele de peretele peşterii, faţă în faţă cu inamicul necunoscut.

Lumina Lunii a inundat peştera şi, în faţă, mi-am zărit propriul trup, aşa cum zăcuse toate aceste ore, cu ochii aţintiţi pe cărare şi mâinile odihnindu-se inerte pe jos. M-am uitat uimit, mai întâi la cadavrul întins pe pardoseala

peşterii şi apoi la mine; şi în vreme ce acolo zăceam lungit şi îmbrăcat, aici eram în picioare şi complet gol, precum imediat după naştere.

Tranziţia fusese atât de bruscă şi de neaşteptată încât, pentru o clipă, am uitat de toate, în afară de această ciudată metamorfoză. Primul gând a fost să mă întreb dacă nu cumva era vorba de moarte, dacă nu trecusem definitiv într-o altă viaţă! Nu puteam să cred prea uşor aşa ceva, de vreme ce-mi simţeam inima accelerându-şi bătăile, ca urmare a efortului de a mă elibera din starea aceea de anestezie copleşitoare. Respiraţia decurgea normal, simţeam cum îmi iese prin toţi porii o sudoare rece şi, folosindu-mă de vechiul experiment cu ciupitul, m-am convins că nu devenisem fantomă.

Din nou şi brusc, atenţia mi-a fost atrasă de realitatea înconjurătoare, de repetarea acelui mormăit ciudat care venea dinspre fundul peşterii. Gol puşcă şi neînarmat, cum eram, nu aveam nici o dorinţă de a da piept cu acea ameninţare nevăzută. Revolverele erau prinse sub trupul fără viaţă şi, din motive de neînţeles, nu puteam să le ating. Carabina se afla la locul ei, agăţată de şa, şi cum calul plecase deja, rămăsesem fără mijloace de apărare. Singura alternativă ce-mi era la îndemână părea să fie fuga, iar decizia nu mai suferea amânare, dată fiind repetarea acelui foşnet produs de fiinţa care, acum, în penumbra peşterii şi în starea mea de percepţie distorsionată, îmi dădea senzaţia cât se poate de limpede că se apropie de mine.

Incapabil să mai rezist tentaţiei de a scăpa din locul acesta teribil, am sărit, prin deschizătura peşterii, afară, în noaptea înstelată din Arizona. Aerul proaspăt şi răcoros de aici acţionă imediat ca un tonic, făcându-mă să simt cum îmi curge în vine o nouă viaţă şi un nou curaj. Mă oprisem pe micul platou din faţa prăpastiei, chinuindu-mă să înţeleg ce se întâmplase cu adevărat. Mi-am zis că dacă zăcusem neajutorat mai multe ore în peşteră şi nu mi se întâmplase nimic rău, o judecată logică nu mă putea conduce decât la

convingerea că zgomotul pe care-l auzisem trebuie să fi fost rezultatul unor cauze naturale inofensive; probabil conformaţia peşterii era de aşa natură încât cea mai mica adiere putea produce asemenea sunete.

M-am decis să verific ipoteza dar, mai înainte, mi-am ridicat capul pentru a mai trage o dată în piept aerul tonic de munte. În faţă, departe, se întindea un lanţ de stânci golaşe ce închidea un platou invadat de cactuşi pe care lumina Lunii îi transformase într-un miracol de o splendoare nemaivăzută.

Puţine peisaje din vest rivalizează cu ţinuturile Arizonei scăldate de lumina lunii; munţii argintii în depărtare, ciudatele lumini şi umbre peste coamele dealurilor şi văile râurilor, groteştile detalii punctate de cactuşii caraghioşi formează o imagine încântătoare şi evocatoare în acelaşi timp – ca şi cum am privit pentru o clipă oglinda unei lumi moarte şi de mult uitate, ceva ce nu se mai întâlneşte în alt loc de pe Pământ.

În timp ce meditam astfel, mi-am ridicat privirile spre cer, unde miliardele de stele alcătuiau o tapiserie impresionantă şi potrivită pentru măreţia scenei terestre. Atenţia mi-a fost repede atrasă de o stea roşie şi mare ce atârna deasupra orizontului îndepărtat. Şi, în timp ce o priveam, m-a pătruns vraja şi o fascinaţie extrem de puternică – era Marte, zeul războiului, care exercitase dintotdeauna o atracţie irezistibilă asupra luptătorului care eram. Privind-o atunci, în noaptea aceea de mult apusă, mi se părea că mă cheamă peste vidul de necuprins, că mă ademeneşte şi mă atrage, precum un magnet firicelul de fier.

Dorinţa mea depăşea puterea de a mă opune; am închis ochii, mi-am întins braţele spre zeul vocaţiei mele şi m-am trezit atras cu iuţeala gândului prin imensitatea fără de urme a spaţiului. O clipă de frig extrem şi întuneric profund.

SOSIREA PE MARTE.

Când am deschis ochii, în faţa mea se întindea un peisaj necunoscut şi straniu. Ştiam că mă aflam pe Marte şi nu o dată mă întrebasem dacă sunt cu adevărat treaz sau mintea nu mi-o luase cumva razna. Dar nu visam şi nu aveam nevoie să mă ciupesc pentru ca să-mi dau seama de acest lucru. O voce interioară îmi spunea cât se poate de limpede că mă aflam pe Marte, aşa cum ceva în dumneavoastră vă spune că vă aflaţi pe Pământ. Şi cum sunt sigur că nu vă îndoiţi de această senzaţie, nici eu nu puteam să pun la îndoială faptele!

M-am trezit, aşadar, întins cu faţa în jos pe un strat de vegetaţie galbenă, asemănătoare muşchiului, ce se întindea în jurul meu la nesfârşit şi în toate direcţiile. Zăceam într-un fel de bazin circular şi puţin adânc, la marginile căruia puteam distinge neregularităţile unor dealuri joase.

Era la amiază, pentru că soarele strălucea cu putere deasupra capului, iar căldura lui îmi încălzea destul de bine trupul gol, deşi poate nu mai mult decât ar fi făcut-o, în condiţii similare, în deşertul Arizona. Ici şi colo se zăreau uşoarele proeminenţe ale stâncii de cuarţ, ce străluceau în lumina soarelui, iar puţin în stânga mea, cam la o sută de metri, se zărea o albie de râu nu mai adâncă de un metru şi ceva. Nu avea apă şi nici alt fel de vegetaţie, în afara acelui muşchi şi, pentru că mi se făcuse un pic sete, m-am hotărât să întreprind o mică explorare a zonei.

Sărind în picioare, am avut prima surpriză marţiană, pentru că efortul, care pe Pământ m-ar fi ajutat să mă ridic vioi în picioare, aici mă propulsă în aerul marţian la aproape trei metri înălţime. Am aterizat, însă, foarte lin pe sol, fără să simt nici un fel de şoc sau zdruncinătură. Din acel moment mi-a fost dat să trăiesc tot soiul de întâmplări şi de schimbări care, chiar şi atunci, mi s-au părut extrem de groteşti. Am descoperit cu surprindere că trebuie să învăţ din nou să merg, de vreme ce exerciţiul muscular, capabil să mă poarte cu uşurinţă şi siguranţă pe Pământ, îmi juca atâtea feste aici, pe Marte.

În loc să înaintez, într-un mod normal şi demn, încercările mele de mers se dovedeau a fi mai degrabă un fel de salturi ce mă propulsau câţiva paşi de la sol pentru a ateriza, inevitabil după al doilea sau al treilea salt, întins pe burtă sau pe spate. Perfect adaptaţi la forţa de gravitaţie a Pământului, muşchii îmi erau acum înşelaţi de primele încercări de a se adapta cu gravitaţia şi presiunea aerului, mult mai reduse pe Marte.

Deoarece eram hotărât să explorez o structură mai joasă, ce se profila la orizont, singura evidenţă probabilă a unui fel de locuinţă, am recurs la primul mijloc de locomoţie cunoscut, târâtul. Şi am făcut-o destul de bine pentru că, după câteva momente, am ajuns la peretele jos şi curbat ce închidea o incintă.

Păreau să nu existe nici uşi, nici ferestre, cel puţin pe partea mai apropiată de mine. Cum, însă, zidul avea aproape un metru înălţime, m-am ridicat precaut în picioare şi am aruncat o privire peste marginea lui spre una dintre cele mai formidabile privelişti ce mi-a fost dat să văd vreodată.

Acoperişul incintei era din sticlă masivă de aproape zece centimetri grosime, iar sub el se aflau câteva sute de ouă gigantice, perfect rotunde şi albe ca zăpada. Ouăle, aproape uniforme ca mărime, aveau cam şaptezeci şi cinci de centimetri în diametru.

Cinci sau şase erau deja clocite, iar caricaturile groteşti ce clipeau în lumina soarelui se dovediseră de ajuns pentru a mă întreba din nou dacă nu cumva îmi pierdusem minţile. Păreau să aibă mai multe capete, trupurile lor erau mici şi costelive, iar gâturile, lungi şi subţiri. Aveau şase picioare sau, aşa cum urma să aflu mai târziu, două braţe şi două picioare, dar şi o pereche de membre intermediare ce puteau fi utilizate, după nevoie, fie ca braţe fie ca picioare. Ochii, plasaţi la extremitatea capului, puţin deasupra liniei mediane, erau suficient de bulbucaţi pentru a-i putea îndrepta, independent unul de altul, atât în faţă cât şi în

spate, permiţând astfel acestui animal ciudat să privească în două direcţii, în acelaşi timp, fără să fie nevoit, să-şi întoarcă capul.

Urechile, aşezate puţin deasupra ochilor şi apropiate una de alta, semănau cu un fel de antene parabolice, nu mai mari de câţiva centimetri, însă, în cazul acestor tinere specimene. Cât despre nas, nu era decât o fantă longitudinală în centrul feţei la egală distanţă între gură şi urechi.

Pe trupurile lor galben-verzui nu aveau păr. La adulţi, aşa cum aveam să aflu curând, culoarea se întuneca până la verdele măsliniu, la masculi mult mai pronunţat decât la femele. În plus, aveam să mai observ, ulterior, la adulţi, capetele nu erau atât de disproporţionate faţă de trupuri.

Irisul ochilor era roşu-sângeriu, ca la albinoşi, în timp ce pupilele erau închise la culoare. Globurile oculare sunt, pe ansamblu, foarte albe, asemenea dinţilor. Aceştia din urmă adaugă încă un element feroce unei imagini la fel de înspăimântătoare, de vreme ce colţii inferiori se răsfrâng în unghi ascuţit şi se termină cam acolo unde ar fi aşezaţi ochii unei fiinţe umane. Iar albeaţa lor nu era cea obişnuită, de fildeş, ci mai degrabă amintea de albul ca zăpadă al porţelanului chinezesc. Pe fundalul întunecat al tenului verzui, colţii erau astfel plasaţi încât dădeau animalului o înfăţişare teribilă.

Multe dintre aceste detalii le-am notat mai târziu pentru că atunci nu bănuiam cât de puţin timp îmi mai rămăsese să fac speculaţii asupra uimitoarei mele descoperiri. Remarcasem deja că multe dintre ouă erau clocite şi, în timp ce priveam hidoasele creaturi cum se străduiesc să iasă din găoace, nu mi-am dat seama că din spate se apropiau câţiva marţieni adulţi.

Aşa cum veneau pe muşchiul moale ce înăbuşea orice zgomot şi care acoperea practic toată suprafaţa planetei, cu excepţia poate a zonelor îngheţate de la poli şi a suprafeţelor cultivate, m-ar fi capturat cu uşurinţă.

Intenţiile lor trebuiau deci să fi fost cu mult mai sinistre. De fapt, ceea ce m-a pus în gardă, a fost tocmai zăngănitul produs de harnaşamentul celui mai avansat dintre ei.

Viaţa mea atârnase de un amănunt atât de nesemnificativ, încât mă întreb şi astăzi cum de reuşisem să scap atât de uşor. Dacă puşca conducătorului acelei cete de războinici n-ar fi săltat din teaca ei din piele de la oblâncul şeii şi n-ar fi lovit metalul suliţei sale impresionante, aş fi fost ucis fără să fi bănuit măcar că moartea este atât de aproape. Zgomotul acela mă făcuse, însă, să mă întorc pentru a descoperi uluit, la mai puţin de trei metri de pieptul meu, vârful unei suliţe uriaşe de aproape cincisprezece metri lungime, ornată cu metal strălucitor şi ţinută în cumpănă cam la înălţimea unui exemplar adult al micuţului drăcuşor la care tocmai privisem cu câteva clipe mai înainte.

Cât de plăpânzi şi de inofensivi arătau, în comparaţie cu imensa şi teribila încoronare a urii, răzbunării şi morţii! Omul călare, pentru că semăna într-adevăr cu un om, avea pe puţin cinci metri înălţime şi, dacă ar fi fost pe Pământ, ar fi cântărit cu siguranţă peste 200 de kilograme. Călărea animalul său aşa cum folosim noi calul, strângându-i pântecul cu membrele inferioare. În timp ce braţele din partea dreaptă ţineau imensa suliţă la nivelul spinării animalului, celelalte două mâini stângi erau întinse lateral, probabil pentru a-l ajuta să-şi menţină echilibrul, neavând la dispoziţie şa sau orice altceva care să semene a posibilitate de ghidare.

Cât despre animalul călărit, cum ar putea cuvintele unui pământean să-l descrie? Domina împrejurimile de la înălţimea celor peste trei metri la care se ridicau şoldurile celor opt picioare, câte patru de fiecare parte; avea o coadă lată şi turtită, mai lată la vârf decât la rădăcină, pe care o ţinea întinsă înapoi, atunci când alerga, şi o spărtura de gură ce le secţiona figura de la bot până la grumazul masiv.

Asemeni stăpânului său era complet lipsit de păr, în schimb, avea pielea, de un albastru închis, întinsă şi

lucioasă. Burta avea o culoare albă, iar picioarele deveneau tot mai gălbui dinspre şolduri spre copite. Acestea nu aveau, însă, unghii ci mai degrabă un fel de pernuţe, particularitate care explică, de altfel, faptul ca se apropiaseră fără zgomot. De fapt, constatasem că mulţimea picioarelor şi lipsa copitelor erau elemente caracteristice ale faunei de pe Marte. Doar cea mai evoluată rasă de oameni precum şi un alt animal, singurul mamifer existent pe Marte, aveau unghii bine definite.

În spatele acestui demon călare urmau alţi nouăsprezece, ce-i semănau întru totul, deşi, aşa cum aveam să aflu mai târziu, posedau anumite caracteristici individuale, asemeni oamenilor de pe Pământ care nu sunt identici, chiar dacă au trăsături asemănătoare. Această imagine, sau mai degrabă coşmarul materializat de care v-am povestit mai pe larg, mi-a provocat pe loc o impresie teribilă şi irevocabilă.

Neînarmat şi gol cum eram, prima lege a naturii mi-a oferit singura soluţie posibilă pentru a rezolva problema cea mai stringentă – cum să mă îndepărtez de vârful ascuţit al suliţei ameninţătoare. Ca atare, cu un efort supraomenesc, raportat la standardele de pe Pământ, am făcut un salt în încercarea de a sări pe acoperişul a ceea ce consideram c-ar fi un incubator marţian.

Efortul mi-a fost încununat de un asemenea succes, încât m-a uimit şi pe mine, aşa cum păreau surprinşi şi războinicii marţieni, pentru că saltul mă ridicase aproape zece metri în aer şi mă propulsase la peste treizeci de metri în spatele lor şi al incubatorului.

Aterizasem pe muşchiul moale, fără să mă dezechilibrez şi, întorcându-mă, mi-am văzut inamicii adunaţi în jurul incintei. Unii mă priveau cu o expresie care, am aflat mai târziu, marca uimirea extremă, alţii erau bucuroşi că nu le molestasem progeniturile.

Discutau între ei cu voce scăzută, gesticulau şi arătau spre mine. Constatarea că nu vătămasem în vreun fel tinerii marţieni şi că eram neînarmat, i-a determinat să mă

privească cu mai puţină ferocitate. Mai târziu aveam să aflu, însă, că ceea ce cântărise mai greu în favoarea mea fusese acel salt formidabil. Căci marţienii sunt imenşi şi au oasele foarte mari, iar muşchii lor sunt dimensionaţi pe măsura efortului impus de gravitaţia redusă. Rezultatul este că sunt infinit mai puţin agili şi mai puţin puternici, comparativ cu pământeni de aceeaşi greutate, şi mă îndoiesc că, dacă ar fi transportaţi brusc pe Pământ, ar putea să-şi ridice de la sol propria persoană; de fapt sunt total convins de lucrul acesta.

Soarta ce mi se hărăzise, aşadar, pe Marte se dovedea la fel de „minunată” ca cea de pe Pământ. De unde la început doriseră să mă anihileze, brusc începură să mă considere ca pe o descoperire uluitoare care trebuia capturată şi arătată tuturor.

Răgazul oferit de neaşteptata săritură îmi permitea să-mi fac planuri pentru viitorul apropiat şi să remarc mai bine înfăţişarea războinicilor, pentru că încă nu-i puteam disocia în mintea mea de ceilalţi războinici ce mă urmăriseră cu numai o zi în urmă.

Am remarcat că fiecare era înarmat şi cu alte arme în afara suliţei uriaşe de care am amintit. Dar arma care mă hotărâse să renunţ definitiv la intenţia de a scăpa prin fugă era un fel de puşcă pe care bănuiam că ştiu s-o utilizeze destul de eficient.

Puştile erau dintr-un metal alb şi decorate cu un soi de lemn despre care am aflat că este foarte uşor şi extrem de dur, foarte preţuit pe Marte, dar complet necunoscut nouă pământenilor. Metalul încărcătorului era dintr-un aliaj de aluminiu şi oţel, aliaj pe care învăţaseră să-l călească dincolo de ceea ce eram noi obişnuiţi cu oţelul. Greutatea acestor arme este comparativ mică şi, deoarece folosesc proiectile explozive de calibru mic din radiu şi au o ţeavă lungă, sunt extrem de periculoase. Bătaia lor este de neconceput pe Pământ. Teoretic ajunge la aproape cinci sute de kilometri, dar cele mai bune rezultate practice,

când sunt însoţite şi de ochitoarele cu unde, depăşesc cu puţin trei sute de kilometri.

Aceste simple observaţii fuseseră suficiente să-mi impună un respect deosebit faţă de armurierii marţieni şi poate că o forţă telepatică mă prevenise împotriva oricărei încercări de fugă, aşa în plină zi, supravegheat de cele douăzeci de guri ale unor asemenea arme mortale.

După o scurtă conversaţie, marţienii se îndepărtară în direcţia din care veniseră, lăsându-l pe unul de-al lor lângă incubator. După aproape două sute de metri se opriseră şi îşi întorseseră bidiviii cu faţa spre noi pentru a supraveghea războinicul lăsat în urmă.

Era, de fapt, cel a cărui suliţă fusese atât de aproape de mine şi care părea a fi conducătorul grupului, dacă mă gândesc la felul cum se depărtaseră ceilalţi. După ce însoţitorii săi se opriseră acolo, la distanţă, el descălecase, îşi aruncase suliţa şi începuse să se apropie de mine pe după incubator, complet neînarmat şi gol, aşa cum dealtfel eram şi eu, dacă nu ţineam seama de ornamentele pe care şi le prinsese de frunte, braţe şi piept.

Ajuns la mai puţin de cinsprezece metri de mine, îşi scosese o brăţară imensă şi, oferindu-mi-o pe palma deschisă, mi se adresă cu o voce clară şi plină de rezonanţă, într-o limbă pe care evident că n-o înţelegeam. Apoi tăcuse, ca şi cum ar fi aşteptat un răspuns din partea mea, ciulindu-şi urechile, asemenea unor antene, şi bulbucându-şi şi mai mult ochii spre mine.

Pe măsură ce liniştea devenea tot mai stânjenitoare, am încercat, la întâmplare, să leg câteva propoziţii, bănuind că aveam de-a face cu începutul unor negocieri de pace. Aruncarea armelor şi retragerea trupei mai înainte de a avansa spre mine, oriunde pe Pământ ar fi avut o semnificaţie paşnică, aşa că nu era exclus să aibă aceeaşi semnificaţie şi aici, pe Marte.

Aşezându-mi mâna în dreptul inimii am făcut o plecăciune spre marţian şi i-am explicat că, deşi nu-i înţeleg limba,

gesturile şi acţiunile sale vorbesc clar de pace şi prietenie, lucruri la fel de dragi, în momentul de faţă şi pentru mine. Oricât de strălucit s-ar fi dovedit acest scurt discurs al meu, gesturile care-l urmară au fost cu siguranţă mult mai bine înţelese.

Mi-am întins, aşadar, braţele spre el, am avansat şi am luat brăţara pe care mi-am prins-o de braţ deasupra cotului, apoi am continuat să-l privesc zâmbind. Gura sa imensă se schimonosi într-un zâmbet de răspuns şi, apucându-mă cu unul din braţele intermediare, ne îndreptarăm împreună spre bidiviul său. Între timp le făcuse semn tovarăşilor săi să avanseze. Aceştia porniseră spre noi într-o cursă nebună, dar se potoliră tot atât de repede la un alt semnal al său. Îi era probabil teamă să nu mă sperii din nou şi dintr-un alt salt să nu ies din peisaj.

După un schimb de cuvinte cu ai lui, îmi făcu semn că trebuia să călăresc în spatele unuia dintre ei şi încălecă. Cel desemnat întinse câteva braţe după mine şi mă aşeză, în spatele său, pe spinarea lucioasă a bidiviului, unde m-am agăţat cum am putut mai bine de curelele şi legăturile ce fixau armele şi ornamentele marţianului.

Întreaga cavalcadă se puse în mişcare, îndreptându-se în galop spre dealurile ce se zăreau în depărtare.

PRIZONIER.

Abia parcursesem vreo cincisprezece kilometri că terenul începu să se ridice tot mai pronunţat. Ajunsesem, cum aveam să aflu mai târziu, în apropierea ţărmului uneia dintre demult-dispărutele mări marţiene, pe fundul căreia avusese loc întâlnirea mea cu marţienii.

Nu peste multă vreme, ajunseserăm deja la poalele munţilor şi, după ce traversarăm o trecătoare foarte îngustă, intrarăm într-o vale deschisă, la orizontul foarte îndepărtat al căreia se zărea un mic podiş, pe care am remarcat un oraş imens. Într-acolo ne îndreptasem în galop şi, nu după multă vreme, pătrunsesem în el printr-un fel de drum în ruine ce-l traversa şi se termina la marginea

podişului într-o prăpastie foarte adâncă. În timp ce treceam prin dreptul clădirilor, am remarcat că nu erau locuite şi, deşi nu arătau prea dărăpănate, aveau totuşi aerul că nu fuseseră întreţinute de ani, poate chiar de secole.

Spre centrul oraşului era o piaţă mai largă şi în ea, cât şi în clădirile ce o înconjurau, erau cazate între nouă sute şi o mie de creaturi din aceeaşi specie cu acei ce mă capturaseră. Pentru că de asemenea intenţii îi bănuiam, în ciuda manierei blânde în care o făcuseră.

Cu excepţia ornamentelor, erau cu toţii goi. Femeile difereau, ca aspect, cu foarte puţin faţă de bărbaţi, cu excepţia poate a colţilor mai lungi, comparativ cu înălţimea lor, şi uneori atât de curbaţi încât le ajungeau la urechi. Trupurile lor erau mai mici şi mai deschise la culoare, iar degetele de la mâini şi picioare purtau unele rudimente de unghii – lucru ce lipsea cu desăvârşire la bărbaţi. Înălţimea medie a femeilor adulte se situa între trei şi patru metri.

Copiii aveau o culoare şi mai deschisă şi toţi îmi păreau la fel, cu excepţia faptului că unii erau mai înalţi decât alţii, probabil fiind mai în vârstă.

De altfel, nu remarcasem vârste extreme printre ei şi nici vreo diferenţă apreciabilă în aspectul lor faţa de vârsta maturităţii, cuprinsă între aproximativ patruzeci şi aproape o mie de ani, vârstă la care pornesc de bună voie în acel ciudat pelerinaj în josul râului Iss. Nici un marţian în viaţă nu ştie unde duce acel râu pentru că niciunul nu se întorsese de la izvoarele sale. De altfel, niciunuia nu i s-ar fi permis să trăiască, după ce se îmbarcase pe apele lui reci şi întunecate. Numai un marţian din o mie moare de vreo boală şi probabil vreo douăzeci iau voluntar calea acestui pelerinaj. Ceilalţi nouă sute şaptezeci şi nouă mor violent în dueluri, la vânătoare, în aviaţie şi război; dar poate că de departe cele mai mari pierderi survin la vârsta copilăriei, când un număr imens de mici marţieni cad victime uriaşei maimuţe albe de pe Marte. Speranţa medie de viaţă a unui marţian, după vârsta maturităţii, este de aproape trei sute

de ani, dar ea s-ar putea apropia de o mie, dacă diverse cauze nu ar conduce la o moarte violentă. Marcaţi de resursele epuizate ale planetei, a devenit evident necesar efortul de a contracara impresionanta longevitate, rezultat al remarcabilului lor talent în terapeutică şi chirurgie. Pe Marte viaţa a început să fie considerată ca ceva de care te poţi dispensa cu uşurinţă, lucru evidenţiat de sporturile lor atât de periculoase şi de războaiele aproape necontenite între diferite comunităţi.

Desigur, vor fi existând şi unele cauze naturale care să influenţeze diminuarea populaţiei, dar nimic nu contribuie într-o măsură mai mare la acest final decât faptul că orice marţian, bărbat sau femeie, poartă întotdeauna cu sine o armă extrem de distructivă.

În timp ce ne apropiam de piaţă şi prezenţa mea fusese remarcată, am fost imediat înconjuraţi de sute de creaturi ce păreau dornice să mă tragă jos de pe locul unde mă aflam. Un cuvânt al căpeteniei fu însă suficient pentru a potoli zarva şi a ne continua drumul la trap, de-a lungul piaţetei, îndreptându-ne spre intrarea unui edificiu magnific, nemaivăzut cred, vreodată, de ochii vreunui muritor.

Clădirea era joasă, dar acoperea o suprafaţă enormă. Era construită din marmură albă strălucitoare încrustată cu aur şi briliante ce scăpărau şi scânteiau în lumina soarelui. Intrarea principală avea aproape treizeci de metri, iar frontonul clădirii era astfel conceput încât să formeze o arcadă deasupra holului de intrare. Nu existau trepte, ci doar o rampă uşoară ce urca la etajul întâi al clădirii şi se deschidea într-o cameră enormă înconjurată de galerii.

Pe pardoseala încăperii, mobilată cu mese şi scaune dintr-un lemn şlefuit cu migală, se adunaseră în jurul treptelor unui podium, aproape patruzeci sau cincizeci de bărbaţi marţieni. Pe podium stătea aşezat un războinic imens încărcat din belşug cu ornamente metalice, pene vesel colorate şi o minunată lucrătură din piele împodobită

ingenios cu pietre preţioase. De umeri îi atârna o capă scurtă de blană albă, căptuşită cu mătase roşie strălucitoare.

Ceea ce m-a frapat, însă, în mod deosebit în legătură cu această întâlnire şi sala în care se adunaseră războinicii era faptul că aceştia distonau evident cu proporţiile meselor, scaunelor şi celorlalte elemente de mobilier. Ele păreau, mai degrabă, adaptate unor fiinţe umane de mărimea mea, pentru că marţienii aceştia imenşi cu greu s-ar fi putut aşeza în acele scaune, nemaivorbind de faptul că picioarele lor lungi n-ar fi avut loc sub mese. Evident, trebuie că mai existau şi alţi locuitori ai planetei decât fiinţele sălbatice şi groteşti în mâinile cărora căzusem, dar evidenţa unei vechimi extreme a tot ce mă înconjura mă ducea cu gândul la faptul că aceste clădiri s-ar fi putut să fi aparţinut unei rase de mult dispărute şi uitate în negură istoriei marţiene.

Grupul nostru se oprise la intrarea în clădire şi la un semn al căpeteniei am fost coborât. Ţinut bine de mână, am pătruns în camera de audienţe. Aici am remarcat cât de puţine formalităţi erau necesare pentru abordarea unui şef marţian. Cel ce mă capturase dăduse buzna, pur şi simplu, în sală, în timp ce ai săi îi făceau loc să avanseze. Căpetenia de pe podium se ridică în picioare şi strigă numele excortatorului meu care, la rândul său, se opri şi repetă numele şefului urmat de titlurile sale.

Pe vremea acestui ceremonial, cuvintele schimbate de ei nu însemnau nimic pentru mine; mult mai târziu aflasem că era vorba de ceremonialul obişnuit de întâlnire a marţienilor verzi. Dacă s-ar fi întâlnit nişte străini, fiind astfel în imposibilitatea de a face acest schimb de nume, şi-ar fi schimbat în tăcere elementele de ornamentaţie. Asta dacă misiunea ar fi fost paşnică, pentru că altfel ar fi schimbat împuşcături şi s-ar fi declanşat lupta cu tot felul de arme.

Cel ce mă capturase se numea Tars Tarkas şi era practic vice-căpetenia comunităţii, o persoană de mare abilitate ca

om politic şi luptător. Evident, explicase pe scurt incidentul legat de expediţia sa, inclusiv capturarea mea, şi când terminase, căpetenia îmi adresase mai multe întrebări.

I-am răspuns în buna mea engleză, mai degrabă cu speranţa de a-l convinge că în acest fel niciunul dintre noi nu putea să-l înţeleagă pe celălalt, dar remarcasem că atunci când îi spuneam ceva cu un zâmbet, îmi răspundea prompt cu acelaşi gest. Acest fapt şi cele similare petrecute în timpul primelor întâlniri cu Tars Tarkas, mă convinseseră că, cel puţin, aveam ceva în comun, simţul umorului exprimat prin zâmbete şi hohote de râs. Mai târziu am aflat, însă, că zâmbetul marţienilor este, mai degrabă, o obligaţie şi că un hohot de râs ar fi trebuit să umple de groază chiar şi o creatură mult mai puternică şi mai curajoasă decât mine.

Ideea umorului printre marţienii verzi era departe de concepţia noastră de incitaţie la distracţie. Agonia unui tovarăş provoacă acestor creaturi ciudate o stare de hilaritate sălbatică, pentru ei forma principală de amuzament constă în a provoca moartea prizonierilor în cele mai ingenioase şi oribile feluri.

Războinicii şi căpeteniile lor, adunaţi acolo, mă examinară cu atenţie, dornici să-mi pipăie musculatura şi ţesutul pielii. Apoi, căpetenia principală probabil că îşi manifestase dorinţa de a mă vedea demonstrându-mi performanţele, pentru că îmi făcu semn să-l urmez şi porni împreună cu Tars Tarkas spre ieşire.

Atunci n-am înţeles de la început ce vroia şi, până să mă dezmeticesc, m-am trezit bine strâns de braţul lui Tars Tarkas şi cărat în salturi printre mesele şi scaunele sălii, precum o lăcustă caraghioasă. După ce m-am lovit de câteva ori, în amuzamentul general al marţienilor, am recurs din nou la târât, lucru ce, se pare, nu le convenea, aşa că am fost ridicat fără menajamente în picioare de o brută ce părea că se amuză cel mai mult de necazurile mele.

În timp ce mă ridica, îşi apropiase foarte mult figura de mine, astfel încât nu m-am putut abţine să-i ofer singurul lucru pe care un gentleman l-ar fi făcut în asemenea circumstanţe de brutalitate, bădărănie şi lipsă de consideraţie pentru drepturile unui străin, i-am repezit un pumn în fălci, trântindu-l la pământ ca pe un bou înjunghiat. Şi, în timp ce se prăvălea pe podea, m-am întors cu spatele către cea mai apropiată masă, aşteptând să fiu copleşit de răzbunarea celorlalţi, dar hotărât să le servesc o lecţie, pe cât mi-ar fi permis ciudata inegalitate, şi asta, bineînţeles, înainte de a-mi da viaţa.

Teama mea se dovedise, însă, fără motiv, pentru că ceilalţi marţieni, la început rămaşi muţi de uimire, izbucniseră apoi în aplauze şi în hohote nestăpânite şi sălbatice de râs. Nu recunoscusem aplauzele ca atare, dar mai târziu, când mă obişnuisem cu obiceiurile lor, am aflat că obţinusem ceea ce ei acordă arareori: o manifestaţie de aprobare.

Tipul pe care-l lovisem zăcea întins acolo unde căzuse fără ca vreuna din perechile sale să se apropie de el. În schimb, Tars Tarkas veni înspre mine, mă prinse cu una din mâini şi ne continuarăm drumul spre piaţă fără vreun alt incident. Nu ştiam, desigur, motivul pentru care trebuia să ajungem în spaţiu deschis, dar aveam să aflu foarte curând. Mai întâi repetaseră de câteva ori cuvântul „sak”, apoi Tars Tarkas făcuse câteva sărituri, folosind cuvântul de fiecare dată şi îndreptându-se spre mine spusese din nou „sak!” Mi-am dat seama ce voiau de la mine şi, încordându-mă din toate puterile, am „sakat” cu un asemenea succes încât m-am îndepărtat la aproape cincizeci de metri şi am aterizat în picioare, fără să cad sau să-mi pierd echilibrul. Am revenit apoi, în salturi mai mici, până la vreo opt sau zece metri de grupul războinicilor şi am rămas în expectativă.

Performanţa mea fusese urmărită şi de câteva sute de marţieni din categoriile inferioare şi ei ceruseră în cor să repet saltul, lucru pe care căpetenia mi-l ordonă pe loc; mie îmi era, însă, foame şi sete şi mă hotărâsem pe loc că

singura metodă de salvare era să le smulg puţină consideraţie acestor creaturi prea puţin dispuse să o acorde. Am ignorat, aşadar, repetatele comenzi de „sak” şi, de fiecare dată când o făceau, eu îmi frecam şi îmi apăsam stomacul şi clămpăneam din buze cât se poate de semnificativ.

Tars Tarkas şi căpetenia schimbară câteva cuvinte şi ultimul chemă o tânără femelă din mulţime, îi dădu câteva instrucţiuni şi îmi făcu semn s-o urmez. Am luat mâna pe care mi-o oferise femeia şi am străbătut piaţa împreună, îndreptându-ne spre o clădire impozantă aflată pe latura opusă.

Simpatica mea însoţitoare avea aproape trei metri înălţime, abia ajunsese la maturitate, dar mai putea încă să mai crească. Avea totodată o culoare oliv deschis şi o piele moale şi lucioasă. Aşa cum aveam să aflu mai târziu, se numea Sola şi aparţinea suitei lui Tars Tarkas. Mă condusese într-o cameră spaţioasă, undeva în aripile dinspre piaţă ale clădirii, care, judecând după mătăsurile şi blănurile aşternute pe jos, părea a fi camera de dormit a mai multor nativi.

Încăperea era bine luminată de câteva ferestre largi şi minunat decorată cu picturi murale şi mozaicuri. Peste toate, însă, părea să plutească acelaşi aer inconfundabil de antichitate, ceea ce mă convingea tot mai mult că arhitecţii şi constructorii acestor minunate creaţii n-aveau nimic de-a face cu semibrutele ce le ocupau acum.

Sola îmi făcu semn să mă aşez pe o grămadă de mătase, aproape de centrul camerei, şi întorcându-se, slobozi un fel de sâsâit ciudat, ca şi cum ar fi trimis un semnal cuiva din camera alăturată. Ca răspuns la chemarea ei, am obţinut o altă imagine a unei noi minuni marţiene. Venise legănându-se pe cele zece picioare scurte şi se aşezase jos, în faţa fetei, întocmai unui căţeluş ascultător. Creatura era cam de mărimea unui ponei Shetland, în schimb capul avea o uşoară asemănare cu cel al unei broaşte, cu excepţia

faptului că fălcile îi erau echipate cu trei rânduri de dinţi lungi şi ascuţiţi.

ÎMI PĂCĂLESC CÂINELE DE PAZĂ.

Sola privi în ochii vicleni ai brutei, murmură un cuvânt sau două de comandă, arătă spre mine şi părăsi camera. M-am întrebat atunci, cu teamă, care aveau să fie reacţiile acestei monstruozităţi cu aspect feroce, lăsată singură în apropierea unei atât de ispititoare bucăţi de carne; dar teama mea se dovedi fără temei pentru că animalul, după ce mă analiză cu atenţie câteva clipe, străbătu camera spre singura ieşire ce da în stradă şi se întinse cât era de lung pe pragul acesteia.

Era prima mea experienţă cu un câine de pază marţian, dar din fericire nu şi ultima, pentru că acea creatură m-a păzit cu devotament pe toată durata captivităţii mele printre oamenii verzi; îmi salvase de două ori viaţa şi nu mă părăsise fără ordin nici un moment.

În timp ce Sola era plecată, am profitat de ocazie pentru a examina mai amănunţit camera în care eram ţinut captiv. Picturile murale înfăţişau scene de o rară frumuseţe: munţi, râuri, lacuri, oceane, arbori şi flori, drumuri de ţară, grădini însorite – imagini ce ar fi putut reprezenta foarte bine scene pământeşti, dacă nu ar fi fost diferită culoarea vegetaţiei. Era evident munca unui artist desăvârşit, atât de subtilă părea atmosfera şi de perfecta tehnica de realizare. Nicăieri, însă, nu se întâlnea reprezentarea vreunei forme de viaţă animală din care să pot ghici înfăţişarea unor locuitori dispăruţi şi diferiţi de cei de acum ai planetei.

În timp ce îmi lăsasem fantezia să zburde în tot soiul de conjecturi fantastice, încercând posibile explicaţii pentru ciudatele anomalii pe care le întâlnisem pe Marte, Sola se înapoiase atât cu mâncare, cât şi cu băutură. Le orânduise pe podea lângă mine şi, aşezându-se şi ea mai încolo, mă privi cu o licărire semnificativă. Hrana consta din aproximativ o jumătate de kilogram de substanţă solidă de consistenţa brânzei, aproape fără gust, în timp ce băutura

părea un fel de lapte de la vreun animal. Deşi puţin acidulat, nu era prea neplăcut la gust şi, în scurtă vreme, am învăţat să-l preţuiesc foarte mult. Provenea, după cum aveam să aflu mai târziu, nu de la un animal, pentru că pe Marte nu trăieşte decât un singur mamifer şi acesta o specie foarte rară, ci de la o plantă uriaşă care creşte practic fără apă dar care pare să-şi distileze impresionanta rezervă de lapte atât din sol, cât şi din umezeala aerului şi razele soarelui. O singură astfel de plantă produce cam cincisprezece până la douăzeci de litri de lapte pe zi.

După ce am mâncat, m-am simţit un pic învigorat şi, cum aveam nevoie şi de odihnă, m-am întins pe valurile de mătase. Probabil dormisem câteva ore bune pentru că, atunci când m-am trezit, afară se întunecase şi se lăsase frigul. Am remarcat că cineva aruncase o blană peste mine care acum alunecase şi, în întuneric, nu vedeam s-o trag la loc. În aceeaşi clipă, o mână mă acoperi din nou cu blana şi, aproape imediat mai puse încă una.

Am presupus că ocrotitorul meu fusese Sola şi nu mă înşelasem. Singură această fată, din mulţimea marţienilor verzi cu care venisem în contact, manifesta faţă de mine un fel de simpatie, bunătate şi afecţiune, iar solicitudinea ei faţă de cererile mele îndrăzneţe era fără cusur, ferindu-mă de multe neplăceri şi suferinţe inutile.

Aşa cum aveam să învăţ, nopţile marţiene sunt extrem de reci şi de vreme ce, practic, nu există nici amurguri, nici zori, schimbarea de temperatură este bruscă şi neplăcută, la fel cum este şi tranziţia de la lumina orbitoare a zilei la întuneric.

Aici nopţile sunt fie iluminate strălucitor, fie foarte întunecate. Dacă niciunul dintre sateliţii planetei nu se afla pe cer, întunericul devenea deplin, de vreme ce lipsa atmosferei, sau mai bine zis atmosfera foarte rarefiată, nu reuşeşte să difuzeze lumina stelelor. Pe de altă parte, dacă ambii sateliţi sunt pe bolta nopţii, suprafaţa planetei este luminată puternic.

Cei doi sateliţi ai lui Marte se află la o mai mică distanţă de ea decât Luna de Pământ, cel mai apropiat fiind la aproximativ şapte mii de km., iar cel mai îndepărtat la aproape douăzeci de mii, faţă de sfertul de milion de km. ce ne separă pe noi de Lună. Cel mai apropiat satelit al lui Marte încheie o rotaţie completă în jurul planetei în mai puţin de şapte ore şi jumătate, aşa încât el pare că traversează cerul, precum un meteorit uriaş, de două sau de trei ori în fiecare noapte, revelându-şi toate fazele pe parcursul fiecărui tranzit.

Luna cea mai îndepărtată se roteşte în jurul lui Marte în aproape treizeci de ore şi un sfert şi, împreună cu sora sa mai apropiată, transformă peisajul nocturn marţian într-o privelişte splendidă şi misterioasă. Este un lucru minunat că natura s-a gândit să lumineze atât de miraculos şi de abundent nopţile marţiene, pentru că aceşti oameni verzi, o rasă nomadă fără o prea mare dezvoltare intelectuală, nu au decât mijloace primitive de iluminare artificială. Ei se bazează, în principal, pe torţe, pe un gen de lumânări şi pe un fel de ulei lampant care generează un gaz ce arde fără fitil.

Acest din urmă dispozitiv produce o lumină albă, intensă şi foarte pătrunzătoare dar, din cauză că uleiul natural de care are nevoie poate fi extras numai în câteva localităţi foarte îndepărtate, se utilizează arareori de aceste creaturi a căror principală preocupare este ziua de azi şi al căror dispreţ faţă de munca manuală i-a menţinut în această stare de semibarbarie.

După ce Sola m-a acoperit, am adormit din nou şi nu m-am trezit până a doua zi. Celelalte ocupante ale încăperii, cinci la număr şi numai femei, încă mai dormeau bine învelite în straturi de mătase şi blănuri. Pe prag, aşa cum îl lăsasem în ziua precedentă, stătea întinsă bruta de gardian fără somn; aparent nu se mişcase nici un milimetru; avea privirea ca lipită de mine şi nu m-am oprit să mă-ntreb ce mi-ar fi putut face dacă aş fi încercat să scap.

Dintotdeauna am fost înclinat spre aventură, să investighez şi să experimentez lucruri pe care un om normal, cu siguranţă, le-ar fi evitat. Mi-a venit atunci ideea că cea mai sigură cale de a afla atitudinea exactă a animalului faţă de mine era să încerc să părăsesc încăperea. Nutream speranţa că aş fi putut să-i scap, odată ajuns în afara clădirii, pentru că începusem să mă mândresc cu abilitatea mea de săritor. Mai mult, puteam deduce din scurtimea picioarelor sale că bruta nu putea fi nici un săritor, nici un alergător redutabil.

M-am ridicat, deci, încet şi cu multă atenţie în picioare spre a constata cu stupoare că bruta face acelaşi lucru. Precaut, am început să mă apropii de el, descoperind cu această ocazie că, dacă-mi târşesc picioarele, îmi pot menţine balansul mai bine şi totodată pot înainta mai rapid. Pe măsură ce mă apropiam de el, animalul se retrăgea prudent, iar atunci când am ajuns în prag, mi-a făcut loc să trec. Rămase în urma mea cam zece paşi, după care începu să mă urmărească de la această distanţă, în timp ce înaintam pe strada pustie.

Evident, misiunea lui era doar să mă protejeze, m-am gândit, dar când am ajuns la marginea oraşului, mi-a sărit brusc în faţă slobozind sunete ciudate şi arătându-şi colţii fioroşi. Crezând că mă amuz un pic pe seama lui, m-am repezit spre el şi, când mai aveam puţin până să-l ating, am sărit dincolo de el aterizând departe în afara oraşului. M-a urmat instantaneu cu o viteză la care nu bănuiam că voi fi martor vreodată. Credeam că picioarele lui scurte nu i-ar fi permis să alerge astfel. Acum îmi dădeam seama că, dacă s-ar fi întrecut cu un ogar, acesta din urma ar fi părut că nici măcar n-a început cursa. Aşa cum aveam să aflu mai târziu, era cel mai rapid animal de pe Marte şi, datorită inteligenţei, loialităţii şi ferocităţii sale, extrem de folositor la vânătoare, în războaie şi ca protector al marţienilor.

Mi-am dar repede seama că n-aş fi reuşit să scap de colţii animalului luând-o direct la fugă, în schimb i-am acceptat

provocarea şi, când aproape să mă ajungă, am sărit din nou peste el, dublându-mi aproape efortul. Manevra mi-a creat un avantaj considerabil, permiţându-mi să ajung înapoi în oraş înaintea lui şi să sar din nou, la aproape zece metri, pe fereastra unui imobil din împrejurimi.

Prinzându-mă de pervaz, m-am aşezat acolo fără să privesc în interiorul clădirii, ci la animalul descumpănit, rămas sub mine. Dar bucuria mi-a fost de scurtă durată pentru că, de abia apucasem o poziţie mai confortabilă pe pervazul ferestrei, când o labă uriaşă mă prinse de gât pe la spate şi mă trase cu violenţă în cameră. Am aterizat pe spate pentru a constata cu groază că deasupra mea stătea ridicată o colosală creatură, asemănătoare unei maimuţe albe lipsite de păr cu excepţia coamei zburlite de pe cap.

O LUPTĂ CARE MI-A ADUS PRIETENI.

Creatura, ce semăna mult mai bine oamenilor de pe Pământ decât marţienilor pe care-i întâlnisem până atunci, mă ţintuise de podea cu unul dintre uriaşele sale picioare, în timp ce mormăia şi gesticula spre cineva din spatele meu. Acesta din urmă, evident perechea sa, se apropia de mine înarmat cu o bâtă de piatră şi cu intenţii nu tocmai prietenoase.

Creaturile aveau aproape patru sau cinci metri înălţime când stăteau ridicate şi, asemenea marţienilor verzi, mai aveau o pereche suplimentară de membre situate între cele superioare şi inferioare. Ochii le erau foarte apropiaţi, fără să iasă din orbite, urechile drepte, dar mai lateral localizate decât la marţienii verzi, în timp ce boturile şi dinţii erau surprinzător de asemănătoare cu cele ale gorilelor africane. Cu toate acestea, nu păreau atât de fioroşi, în comparaţie cu marţienii verzi.

Bâta se îndrepta deja spre faţa mea, când o închipuire miriapodă ţâşni prin uşă direct în pieptul executorului. Cu un ţipăt de groază, maimuţa care mă ţinea ţintuit de podea, sări prin fereastra deschisă, în schimb, perechea sa rămase încleştată într-o teribilă luptă pe viaţă şi pe moarte cu

apărătorul meu, nimeni altul decât credincioasa creatură de pază; mi-e greu să numesc câine o fiinţă atât de hidoasă.

Am ţâşnit imediat în picioare, lipindu-mă cu spatele de zid, pentru a fi martorul unei lupte cum nu mai văzuse nimeni până atunci. Puterea, agilitatea şi ferocitatea oarbă a acestor două creaturi nu avea nimic de-a face cu ceea ce cunoaşte un pământean. Animalul meu avea avantajul primei lovituri şi îşi înfipsese adânc colţii săi puternici în pieptul adversarului, dar braţele şi labele uriaşe ale maimuţei, animate de o musculatură ce depăşea cu mult pe cea a marţienilor pe care-i văzusem până atunci, îi încleştase gâtlejul şi îl răsucea încet spre spate unde mă aşteptam să ajungă din clipă în clipă, iar apărătorul meu să alunece mort cu gâtul rupt.

Maimuţa avea deja pieptul sfâşiat de colţi puternici şi, în timp ce se rostogoleau pe podea, niciunul dintre cei doi adversari nu scotea vreun sunet de teamă sau durere. Deodată, am văzut ochii uriaşi ai animalului meu ieşiţi complet din orbite, şi sângele ţâşnindu-i din nări. Devenise limpede faptul că puterile îl lăsau cu fiecare clipă, deşi acelaşi lucru se putea spune şi despre maimuţă.

Brusc, m-am trezit la realitate cu acel ciudat instinct ce mă împinge de fiecare dată să-mi fac datoria, am apucat bâta ce căzuse pe podea încă de la începutul luptei, mi-am adunat toate forţele braţelor mele pământene şi am repezit-o în capul maimuţei. Ţeasta a explodat parcă ar fi fost o coajă de ou.

Dar abia apucase lovitura să sfarme ţeasta agresorului, că am fost din nou confruntat cu un alt pericol. Perechea maimuţei îşi revenise din primul şoc de teroare şi se întorsese la scena bătăliei prin interiorul imobilului. Îl zărisem chiar înainte de a ajunge în prag, dar răcnetul său la vederea tovarăşului întins pe podea fără viaţă şi spuma ce i se formase la gură, ca semn al furiei depline, îmi îngheţase definitiv sângele în vine.

Fusesem întotdeauna gata să lupt, dar, în condiţiile de faţă, nu găseam nici glorios, nici profitabil să-mi măsor relativ firava putere cu muşchii de oţel şi ferocitatea brutală a locuitorilor înfuriaţi dintr-o lume necunoscută; de fapt, singurul rezultat al unei asemenea întâlniri, în ceea ce mă privea, n-ar fi fost decât moartea violentă.

Eram lângă fereastră şi îmi dădeam seama că, odată ajuns în stradă, aş fi reuşit să revin în piaţă înainte ca turbata creatură să mă ajungă din urmă; cel puţin în fugă exista o şansă de salvare, faţă de moartea sigură, dacă aş fi rămas să lupt, oricât de disperat aş fi făcut-o.

Este adevărat că mai aveam bâta, dar ce puteam face cu ea împotriva celor patru braţe uriaşe. Chiar dacă aş fi reuşit să rup unul din ele cu prima lovitură, pentru că îmi închipuiam că va încerca să pareze lovitura, m-ar fi anihilat oricum cu celelalte, înaintea de a schiţa măcar un al doilea atac.

În clipele când aceste gânduri îmi treceau prin minte şi mă-ntorceam spre fereastră, privirea mi-a căzut pe fostul meu gardian. Într-o clipă, toate gândurile de fugă mi s-au spulberat. Zăcea pe podea, abia trăgându-şi sufletul şi privirea lui părea un impresionant apel la ajutor. N-am rezistat acelei priviri şi, mi-am dat seama atunci, n-aş fi putut să-mi părăsesc salvatorul fără măcar să încerc pentru el cel puţin tot atâta cât făcuse el pentru mine.

Aşadar, fără alte considerente, m-am hotărât să înfrunt maimuţa dezlănţuită. Ajunsese mult prea aproape de mine pentru ca bâta să-mi mai folosească la ceva, aşa că am aruncat-o cu toată forţa pe care-o mai aveam în masa de muşchi turbată ce înainta atât de ameninţător. Lovitura, primită chiar sub genunchi, i-a smuls un urlet de durere şi furie şi, dezechilibrându-l, s-a prăvălit spre mine cu braţele deschise în încercarea de a-şi atenua căderea.

Din nou, ca şi în ziua precedentă, am recurs la tactica pământeană: o lovitură în plină figură cu pumnul drept urmată de alta la fel de puternică în plex, cu stângul.

Efectul s-a dovedit miraculos, pentru că, fentând uşor după a doua lovitură, l-am văzut cum se lungeşte pe podea cu respiraţia blocată, torturat de durere. Fără să mai pierd nici-o clipă, m-am repezit la bâtă şi am terminat treaba înainte ca monstrul să poată să-şi revină din ameţeală.

În timp ce lichidam astfel bestia, un hohot de râs izbucni în spatele meu. Întorcându-mă, i-am zărit în pragul încăperii pe Tars Tarkas, Sola şi trei sau patru războinici, iar când privirile ni s-au întâlnit, am receptat pentru a doua oară aceeaşi aprobare respectuoasă.

Absenţa mea fusese remarcată de Sola de îndată ce se trezise. Îl informase imediat pe Tars Tarkas şi acesta pornise imediat, împreună cu o mână de războinici, în căutarea mea. Când se apropiaseră de marginea oraşului, remarcaseră maimuţa turbată de furie precipitându-se la intrarea clădirii.

O urmăriseră îndeaproape în speranţa că le va furniza vreo pistă în privinţa dispariţiei mele şi deveniseră astfel martorii scurtei dar decisivei lupte. Această întâlnire, împreună cu cea din ziua precedentă, când avusesem de-a face cu războinicul marţian, mă ridicase mult în ochii lor. Lipsiţi complet de acele sentimente mai profunde, legate de prietenie, de dragoste sau afecţiune, aceste fiinţe divinizau calităţile fizice şi curajul şi nimic nu era mai potrivit cu obiectul adoraţiei lor ca menţinerea poziţiei sociale prin repetate exemple de abilitate, putere sau curaj.

Sola, care însoţise grupul de cercetaşi din proprie iniţiativă, a fost singura care n-a izbucnit în râs în timp ce eu mă luptam să-mi salvez viaţa. Dimpotrivă, părea sobră şi plină de solicitudine, iar când am terminat cu monstrul, s-a repezit la mine pentru a-mi examina corpul, să vadă cum stau cu rănile şi loviturile primite. Zâmbi satisfăcută, constatând că eram neatins şi, luându-mă de mână, mă conduse înspre ieşire.

Tars Tarkas pătrunse în încăpere împreună cu ceilalţi războinici, aplecându-se cu toţii peste trupul animalului

care-mi salvase viaţa şi pe care, la rândul meu, îl salvasem. Se părea că exista o dispută în jurul unui argument, pentru că unul dintre ei încercă să mi se adreseze dar, amintindu-şi de ignoranţa mea în privinţa limbii sale, renunţă şi se întoarse la Tars Tarkas. Acesta, prin cuvinte şi gesturi, dădu câteva comenzi oamenilor săi, pentru ca apoi să ne urmeze spre ieşire.

Mi se părea ceva ameninţător în atitudinea lor faţă de animalul meu, aşa că am ezitat să plec până nu aflam urmarea. Şi am făcut bine că am rămas, pentru că unul dintre războinici îşi scoase pistolul drăcesc pregătindu-se să pună capăt vieţii creaturii. Am sărit şi l-am lovit peste mână. Glonţul s-a îndreptat spre tocul ferestrei perforând atât lemnul cât şi zidăria.

Am îngenunchiat apoi lângă creatura oribilă şi, ajutând-o să se ridice, i-am făcut semn să mă urmeze. Uimirea pe care acţiunea mea o produsese asupra marţienilor se dovedi a fi foarte caraghioasă; erau incapabili să înţeleagă, altfel decât ca pe o slăbiciune sau o copilărie, gesturi şi atitudini ce ţineau de gratitudine sau compasiune. Războinicul al cărui pistol îl deviasem îl privea întrebător pe Tars Tarkas, dar acesta îi făcu semn să mă lase în pace, astfel că ne-am întors în piaţă împreună cu animalul meu urmărindu-mă îndeaproape şi Sola ţinându-mă strâns de braţ.

Îmi făcusem cel puţin doi prieteni pe Marte; o tânără femeie ce avea grijă de mine cu solicitudinea unei mame şi o brută stupidă care, aşa cum am aflat mai târziu, purta în atât de respingătoarea sa carcasă, mai multă dragoste, loialitate şi gratitudine decât aş fi putut întâlni la cei peste cinci milioane de marţieni verzi care locuiau în oraşele părăsite şi mările secate de pe Marte.

CREŞTEREA COPIILOR PE MARTE.

După micul dejun, o replică exactă a prânzului din ziua precedentă şi, practic, un cod al tuturor prânzurilor care au urmat şederii mele printre marţienii verzi, Sola m-a

escortat până în piaţă, unde întreaga comunitate era angajată în a privi sau ajuta la înhămarea unor animale de dimensiunea unor mastodonţi la nişte care imense cu trei roţi. Erau cam 250 de astfel de vehicule, fiecare tras de un singur animal care, cel puţin după aparenţe, ar fi fost în stare să tracteze întreaga caravană.

În legătură cu aceste care, pe lângă dimensiunile lor uriaşe, trebuie să adaug că erau şi impresionant decorate. În fiecare stătea câte o femeie marţiană împodobită cu ornamente de metal, bijuterii, mătăsuri şi blănuri, iar pe spatele fiecărui animal înhămat la car era cocoţat câte un tânăr conducător marţian. Asemenea animalelor pe care călăreau războinicii, animalele acestea de povară nu aveau nici ele hăţuri sau căpăstru, fiind ghidate în întregime pe cale telepatică.

Această forţă telepatică este minunat dezvoltată la toţi marţienii şi explică în mare măsură simplitatea limbajului lor şi relativ puţinele cuvinte pe care le schimbă între ei, chiar în conversaţiile mai lungi. Este un limbaj universal pe Marte, prin intermediul căruia animalele superioare şi inferioare ale acestei lumi paradoxale sunt capabile să comunice într-o măsură mai mare sau mai mică, depinzând de sfera intelectuală a fiecărei specii şi nivelul de dezvoltare individuală.

În timp ce cavalcada se pregătea să se pună în mişcare în şir indian spre locul pe unde intrasem în oraş cu o zi mai devreme, Sola mă trase într-unul din carele libere. În fruntea caravanei călăreau aproape 200 de războinici, aşezaţi pe 5 rânduri, cam acelaşi număr în spatele caravanei şi câte 25 pe fiecare flanc.

Toată lumea, în afară de mine, bărbaţi, femei şi copii, era bine înarmată, iar în spatele fiecărui car alerga câte un câine marţian; al nostru urmărind îndeaproape propriul nostru car; de fapt credincioasa creatură nu m-a părăsit niciodată în toţi cei 10 ani cât am stat pe Marte. Ne-am continuat drumul prin mica vale din faţa oraşului, printre

dealuri şi, în fine, am coborât pe fundul mării secate în care întâlnisem pentru prima oară incubatorul. Acesta, de altfel, s-a dovedit a fi şi punctul final al călătoriei noastre pentru că, după ce am depăşit şi ultima denivelare aflată pe fundul mării, întreaga caravană a pornit-o într-un galop nebun spre incubatorul ce apăruse la orizont.

La sosire, atelajele au fost parcate cu precizie militară pe cele 4 laturi ale incintei, iar o parte dintre războinici conduşi de imensa căpetenie, inclusiv Tars Tarkas şi alţi câţiva şefi mai mici, au descălecat şi s-au îndreptat spre ea. Tars Tarkas a explicat ceva şefului principal al cărui nume s-ar fi putut traduce cu aproximaţie în engleză drept Lorquas Ptomel Jed; Jed fiind titlul de nobleţe.

Aveam să apreciez curând subiectul conversaţiei lor, pentru că imediat Tars Tarkas o anunţă pe Sola să mă trimită la el. Deprinsesem cât de cât, în această perioadă de timp, primele elemente din abecedarul mersului în condiţiile de pe Marte aşa că m-am apropiat destul de repede de latura incubatorului unde se afla.

Când am ajuns suficient de aproape, am remarcat faptul că mai toate ouăle fuseseră clocite, iar incubatorul fremăta de mici drăcuşori. Aveau o înălţime de aproape 1 metru şi se mişcau fără astâmpăr prin incintă, ca şi cum ar fi căutat hrană.

După ce m-am oprit în faţa lui, Tars Tarkas a arătat spre incubator şi a spus „sak”. Mi-am dat seama că dorea de la mine să repet performanţa de ieri pentru edificarea lui Lorquas Ptomel. Deoarece, trebuie să vă mărturisesc, încercarea îmi provoca şi mie o anumită satisfacţie, m-am executat imediat, reuşind un salt dincolo de carele parcate în spatele incubatorului. Când m-am înapoiat, Lorquas Ptomel a mormăit ceva pentru mine, apoi, întorcându-se spre războinicii săi le adresă, probabil, câteva vorbe de comandă cu privire la incubator. Nemaiacordându-mi nici un fel de atenţie, am dedus că mi se permitea să rămân şi să observ operaţiile care constau, în principal, în

practicarea unei deschizături, în peretele incubatorului, suficient de mare pentru a permite ieşirea micuţilor marţieni.

De fiecare parte a deschizăturii, femeile şi tinerii marţieni de ambele sexe, formau doi pereţi solizi ce duceau, printre care, departe în câmpie. Scăpaţi printre aceşti pereţi, micuţilor marţieni, vioi ca nişte corbişori, li se permitea să alerge pe toată lungimea culoarului pentru a fi capturaţi, unul câte unul, de femeile şi copiii mai în vârstă; ultimul din linie captura primul sosit, apoi cel de vizavi pe următorul şi tot aşa, până ce toţi micuţii părăseau incubatorul şi erau adjudecaţi de un tânăr sau o femeie. Dacă o femeie îşi realiza captura părăsea rândul şi se îndrepta spre carul său, în timp ce, dacă micuţii erau capturaţi de tineri, erau oferiţi ulterior altor femei.

Văzând că ceremonia, dacă putea fi înnobilată de acest nume, se terminase, am căutat-o pe Sola care se retrăsese în carul ei ţinând strâns în braţe una dintre acele micuţe creaturi hidoase.

Munca aceasta de educare a micilor marţieni consta numai în învăţarea lor să vorbească şi să utilizeze armele pe care le primeau încă din primul an de viaţă. Provenind din ouăle în care au stat 5 ani, cât durează perioada de incubaţie, păşesc în viaţă perfect dezvoltaţi, cu excepţia mărimii. Complet ignoranţi în privinţa propriilor mame, care, la rândul lor, n-ar fi putut numi cu prea multă siguranţă taţii, devin copiii comunităţii, iar sarcinile educaţiei revin femeilor care au reuşit să-i captureze la părăsirea incubatorului.

Mamele adoptive puteau chiar să nici nu aibă vreun ou în incubator, aşa cum era şi cazul lui Sola ce nu începuse încă ovulaţia. Dar lucrurile acestea nu aveau o importanţă prea mare printre marţienii verzi, de vreme ce dragostea paternă şi filiala le erau la fel de necunoscute, pe cât de comune printre noi şi sunt încredinţat că acest oribil sistem, moştenit din vremuri imemoriale, este cauza directă a

absenţei sentimentelor profunde şi a instinctelor umanitare superioare printre aceste sărmane creaturi. Încă de la naştere nu cunosc dragostea mamei sau a tatălui nici înţelesul cuvântului acasă şi sunt învăţaţi să demonstreze prin forţa fizică şi ferocitatea lor că sunt apţi să trăiască. Dacă se dovedesc a avea defecte fizice sunt împuşcaţi pe loc şi nu vei vedea măcar o lacrimă vărsată pentru încercările extrem de dure pe care trebuie să le depăşească din cea mai fragedă pruncie.

Nu vreau să spun cu aceasta că marţienii adulţi ar fi cruzi faţă de copiii lor ci, mai degrabă, că acest comportament reprezintă, de fapt, o luptă dură şi fără milă pentru existenţă pe o planetă muribundă ale cărei resurse naturale se diminuaseră până acolo încât a întreţine până şi o viaţă suplimentară ar fi fost o povară pentru comunitatea în sarcina căreia ar fi căzut.

Printr-o selecţie atentă, aleg exemplarele cele mai puternice ale fiecărei specii şi, cu un spirit de prevedere aproape supranatural, regularizează rata naşterilor pentru a acoperi pierderile prin moarte. Fiecare femeie marţiană adultă produce cam 13 ouă pe an, iar cele ce ating, în urma testelor, mărimea, greutatea şi densitatea necesare, sunt ascunse în anumite caverne subterane unde temperatura este prea scăzută pentru a se cloci. În fiecare an, aceste ouă sunt analizate cu atenţie de un consiliu format din douăzeci de căpetenii. Ei păstrează 100 din cele mai bine conservate şi le distrug pe celelalte. La sfârşitul unei perioade de 5 ani, aproape 500 ouă, dintre cele mai perfecte, au fost alese din miile disponibile. Ele sunt plasate în incubatoare aproape etanşe pentru a fi clocite de razele soarelui timp de alţi 5 ani. Evenimentul la care fusesem martor astăzi era cât se poate de semnificativ în acest sens, pentru că aproape 99% dintre ouă dăduseră la iveală în 2 zile ceea ce se clocise vreme de 5 ani. Dacă celelalte vor fi ieşit la lumină mai târziu, nu ştiu care va fi fost soarta lor. Oricum n-ar fi fost doriţi, pentru că progeniturile lor ar fi

putut moşteni şi transmite tendinţa de prelungire a incubaţiei. S-ar deregla astfel un sistem stabilit din vremuri străvechi, sistem care permite adulţilor să se întoarcă la locul incubaţiei cu precizie de ore.

Incubatoarele erau construite cât mai departe, oriunde existau şanse mai mici de a fi descoperite de alte triburi. Rezultatul unei asemenea catastrofe ar fi însemnat lipsa copiilor din comunitate pentru alţi 5 ani. Mi s-a întâmplat, mai târziu, să fiu martorul descoperirii unui incubator de către străini.

Comunitatea, în care ajunsesem, era compusă din aproape 30000 suflete. Ei hălăduiau pe o suprafaţă enormă de teren arid şi semiarid, între paralelele 40 şi 80 ale emisferei sudice, ce se mărginea atât la Est cât şi la Vest cu două regiuni întinse şi fertile. Cartierul lor general era plasat în colţul sud-vestic al acestui district, în apropiere de încrucişarea a două aşa-numite canale marţiene.

Cum incubatorul fusese plasat în extremitatea nordică a teritoriului lor, într-un ţinut considerat nelocuit şi necirculat, ne aşteptă o îndelungată călătorie de întoarcere, despre care, atunci, evident, nu ştiam nimic.

După revenirea în oraşul părăsit, mi-am petrecut câteva zile într-o dulce lenevealã. În ziuă următoare întoarcerii noastre, războinicii porniseră călare încă de dimineaţă şi se întorseseră abia la căderea întunericului. Mai târziu am aflat că fuseseră în grotele subterane, în care ţineau ouăle, să le transporte la incubatorul pe care-l ridicaseră pentru o altă perioadă de 5 ani şi care, mai mult ca sigur, nu va mai fi vizitat în toată această perioadă de timp.

Grotele care ascunseseră ouăle erau localizate la câţiva kilometri Sud de incubator şi urmau să fie vizitate anual de către consiliul celor douăzeci de căpetenii. De ce, însă, nu-şi construiau incubatoarele în apropierea caselor a rămas definitiv un mister pentru mine şi, ca multe alte mistere marţiene, inexplicabil pentru raţionamentul pământean.

Îndatoririle lui Sola se dublaseră acum, pentru că trebuia să aibă grijă şi de micuţul marţian. Cum, însă, niciunul dintre noi nu ceream prea multă atenţie şi, cum amândoi eram la fel de avansaţi în educaţia marţiană, se hotărâse să ne înveţe împreună.

Captura sa consta într-un mascul de aproape un metru înălţime, foarte puternic şi perfect din punct de vedere fizic. Învăţa repede şi pe seama rivalităţii ce se născuse între noi m-am amuzat copios! Aşa cum am mai spus, limba marţiană este extrem de simplă şi într-o săptămână puteam să-mi exprim toate nevoile şi să înţeleg tot ce mi se spunea. Totodată, sub îndrumarea lui Sola, mi-am dezvoltat puterile telepatice astfel încât, peste puţin timp, puteam simţi prezenţa oricui ar fi ajuns în preajma mea.

Ceea ce o surprinsese, însă, cel mai mult pe Sola în ceea ce mă priveşte era faptul că, deşi puteam prinde cu uşurinţă mesaje telepatice de la alţii, adesea chiar şi când nu-mi erau adresate, nimeni nu putea citi, în nici-o circumstanţă, măcar o fărâmă din mintea mea. La început, lucrul acesta mă vexase, dar mai târziu am ajuns să mă bucur pentru că îmi conferea un avantaj deosebit în faţa marţienilor.

O CAPTIVĂ ROŞCATĂ CĂZUTĂ DIN CER.

A treia zi după ceremonia de la incubator am pornit spre casă. Dar abia dacă ieşiseră din oraş primele atelaje că au venit ordine să ne întoarcem imediat şi cât mai repede cu putinţă. Ca şi cum ar fi fost antrenaţi ani de zile pentru o asemenea împrejurare, marţienii verzi se topiseră ca o ceaţă în intrările spaţioase ale clădirilor din apropiere şi, în mai puţin de câteva minute, întreaga caravană cu atâtea care, mastodonţi şi războinici călare dispăruse din vedere.

Împreună cu Sola intrasem în prima clădire de la marginea oraşului, acolo unde întâlnisem, de fapt, maimuţa albă. Curios să aflu care fusese motivul acestei întoarceri precipitate, m-am urcat la etaj şi am privit de-a lungul văii

până la dealurile profilate la orizont. De abia atunci am văzut cauza pentru care se ascunseseră atât de rapid.

O navă aeriană uriaşă, de culoare cenuşie, mai mult lungă decât înaltă, plutea lin peste creasta celui mai apropiat deal. După ea urma alta şi alta, douăzeci de nave asemănătoare se îndreptau maiestos spre noi, zburând foarte aproape de suprafaţa solului.

Fiecare purta un drapel ciudat întins între extremităţile punţii superioare, iar pe prora fiecăreia era pictată un fel de emblemă sau semn heraldic ce strălucea vizibil în soare, chiar şi de la distanţa apreciabilă care ne despărţea. Am remarcat, de-asemenea, figuri ce se îngrămădeau în partea din faţă a punţilor navelor aeriene. Nu-mi dădeam seama dacă ne descoperiseră sau pur şi simplu vroiau să admire priveliştea oraşului pustiu, dar oricare ar fi fost situaţia, presimţeam că nu-i aştepta o primire prea călduroasă. Şi, ca şi cum ar fi vrut să-mi confirme ipoteza, brusc şi fără avertisment, războinicii marţieni deschiseseră un teribil baraj de foc de la toate ferestrele ce dădeau spre valea de unde înaintau atât de paşnic uriaşele nave zburătoare.

Instantaneu, scena se schimbase ca prin farmec; navele cele mai avansate îşi îndreptau pe rând flancurile spre noi pentru a ne răspunde cu lovituri de tun, apoi reveneau în poziţia iniţială cu intenţia clară de a ocoli oraşul şi de a ne cădea în spate. Celelalte nave urmau aceeaşi tactică, deschizând focul asupra noastră, pentru scurta perioadă de timp cât se desfăşurau în dispozitiv de luptă. Focul nostru nu-şi micşorase tirul nici o clipă şi mă îndoiesc că mai mult de 25% dintre lovituri nu-şi nimereau ţinta. Nu mi se mai întâmplase să fiu martorul unei asemenea precizii mortale. Explozia fiecărui glonţ dobora o figură de pe puntea navelor aeriene, iar drapelele şi punţile superioare se dizolvau vizibil în jeturi de foc, pe măsură ce erau perforate de proiectile.

Focul de răspuns de pe navele aeriene era destul de ineficient şi se datora, aşa cum aveam să aflu mai târziu,

efectului de surpriză al primelor rafale ce găsiseră echipajul complet nepregătit, iar tunurile neprotejate, de ţinta teribilă a războinicilor marţieni.

Se pare că fiecare războinic verde are obiective precise în circumstanţe identice de război. De pildă, o parte dintre ei, de regulă cei mai buni ochitori, îşi direcţionează tirul spre aparatele de locaţie şi ochire ale marilor tunuri care armează navele aeriene; o altă grupă atacă aparatele tunurilor mai mici, în aceeaşi manieră, alţii ţintesc servanţii tunurilor, alţii ofiţerii, în timp ce alte grupe sunt preocupate de ceilalţi membri ai echipajului, fie că sunt răspândiţi la proră sau pupă sau pe una dintre punţile principale.

După numai 20 minute de la prima salvă de foc, impresionanta flotilă aeriană se retrăgea în grabă în direcţia din care îşi făcuse apariţia, mai multe nave fiind vizibil în dificultate şi abia controlate de echipajele decimate. Încetaseră complet focul şi îşi concentraseră acum energiile numai pentru a scăpa. În schimb, războinicii noştri se grăbiseră să ia poziţii pe acoperişurile clădirilor în care intraseră şi continuau să urmărească armata în retragere cu un tir continuu şi mortal.

Una câte una, navele reuşiră, totuşi, să se retragă după crestele lanţului de dealuri. Numai una, abia plutind, mai rămăsese la vedere. Era cea care primise din plin tirul nostru şi părea complet rămasă fără echipaj, de vreme ce nici o figură mişcătoare nu era vizibilă pe punţile ei. Încet, încet îşi schimba direcţia, îndreptându-se într-un cerc larg şi de o manieră nesigură, în direcţia noastră. Brusc războinicii încetară focul, fiind evident faptul că nava era complet inofensivă; nu numai că n-ar mai fi putut riposta, dar nu mai era în stare nici să se retragă.

Pe măsură ce nava aeriană se apropia de oraş, războinicii se grăbeau, de-a lungul câmpiei, în întâmpinarea ei, deşi era evident faptul că rămăsese mult prea sus pentru a se putea ajunge pe vreuna dintre punţi. De la fereastra la care mă aflam, am remarcat cadavrele echipajului răspândite

peste tot, dar nu mi-am putut da seama ce fel de creaturi puteau fi. Şi, în timp ce nava era purtată în derivă de briza uşoară, undeva spre Sud-Est, nu se manifesta nici un fel de viaţă la bord.

Plutea la aproape cincisprezece metri de sol, urmărită de toţi războinicii, în afara unui grup de vreo 100 ce fuseseră rechemaţi în oraş pentru a acoperi o eventuală întoarcere a flotei. Curând devenise evident faptul că nava urma să se izbească de primele clădiri ale oraşului la mai puţin de 1,5 km. de poziţia noastră, iar o parte dintre războinici, depăşind-o în galop, descălecaseră şi se grăbeau să intre în clădirea unde avea să se producă impactul.

În timp ce nava se apropia de tristul său destin, cu câteva clipe înaintea impactului, înaintarea i-a fost încetinită de o pădure de lănci ieşite pe ferestrele clădirii, iar în momentele următoare adusă la sol cu ajutorul harpoanelor şi cârligelor.

După ce au ancorat-o bine, au urcat la bord pentru o cercetare amănunţită. I-am văzut examinând cadavrele, evident în speranţa vreunui semn de viaţă, iar câţiva dintre ei tocmai apăruseră de undeva din cală escortând o figură omenească. Creatura nu avea mai mult de jumătate din înălţimea unui marţian verde şi, din balconul meu am putut remarca faptul că umbla în 2 picioare; probabil era o altă nouă şi ciudată monstruozitate marţiană cu care încă nu mă familiarizasem.

După ce au debarcat prizonierul, au început devalizarea sistematică a navei. Operaţia a durat mai multe ore, perioadă în care un număr de care au fost rechiziţionate pentru a căra prada ce consta în arme, muniţie, mătăsuri, blănuri, bijuterii, vase din piatră ciudat sculptate, precum şi dintr-o cantitate apreciabilă de hrană solidă şi lichidă, inclusiv câteva butoaie cu apă, primele pe care le vedeam de la sosirea mea pe Marte.

După ce au luat şi ultima încărcătură, războinicii au legat nava cu frânghii şi au târât-o la vale în direcţia Sud-Vest.

Apoi câţiva au urcat la bord şi s-au apucat foarte conştiincios de ceea ce, din locul în care mă aflam, semăna cu golirea conţinutului unor damigene peste cadavrele echipajului cât şi peste punţi.

Odată încheiată operaţia, s-au lăsat din nou la sol pe frânghiile întinse pe lateralele navei. Ultimul luptător s-a întors, a aruncat ceva în spate şi a aşteptat preţ de câteva clipe pentru a aprecia rezultatul gestului său. Când primele flăcări au izbucnit acolo unde lovise proiectilul, s-a grăbit să coboare şi el cât mai repede Apoi nava, eliberată simultan din toate frânghiile, s-a ridicat maiestuos, în timp ce punţile ei trosneau cuprinse de flăcări.

Plutea în derivă spre Sud-Est şi se ridica tot mai sus pe măsură ce flăcările mistuiau părţile lemnoase şi-i micşorau astfel greutatea. Urcându-mă pe acoperişul clădirii am urmărit-o cu privirea ore în şir până ce s-a pierdut în ceaţa depărtărilor. Priveliştea maiestuosului rug funerar zburător în derivă peste vastele întinderi pustii marţiene era extrem de impresionantă; o epavă a morţii şi distrugerii, oglindă a vieţii acestor creaturi ciudate şi feroce în braţele neprietenoase ale căreia mă aruncase soarta.

Foarte deprimat, deşi nu-mi puteam explica de ce, am coborât agale în stradă. Scena la care fusesem martor părea că marchează înfrângerea şi anihilarea forţelor unui trib înrudit, mai degrabă decât punerea pe fugă a unei hoarde de creaturi similare războinicilor verzi şi poate la fel de necruţătoare. Nu se putea să nu mă preocupe o asemenea scenă halucinantă şi nici nu puteam să mă eliberez de ea, deşi în adâncul sufletului simţeam o ciudată compasiune pentru aceşti duşmani necunoscuţi, iar vocea unei speranţe secrete îmi şoptea că poate flota se va întoarce şi va cere socoteală războinicilor verzi pentru atacul lor atât de sălbatic şi lipsit de sens.

Cât mai aproape pe urmele mele, la locul lui de acum obişnuit, mă însoţea câinele Woola. N-am făcut prea mulţi paşi pe stradă că am văzut-o pe Sola alergându-mi în

întâmpinare, ca şi cum m-ar fi căutat de foarte multă vreme. Cavalcada se întorsese în piaţă, renunţându-se pentru ziua aceea la călătoria spre casă; de fapt, nu aveam să plecăm mai devreme de o săptămână, de teama unui contraatac al navelor aeriene.

Lorquas Ptomel era mult prea şiret, ca un bătrân soldat ce era, să se lase surprins în câmp deschis cu o caravană de care şi copii, aşa că a trebuit să rămânem în oraşul părăsit până ce pericolul părea să fi trecut.

Când am intrat, însoţit de Sola, în piaţă, priveliştea mi-a umplut sufletul cu un neaşteptat fior amestecat din speranţă, teamă, bucurie şi tristeţe, deşi sentimentul dominant era unul de uşurare şi fericire, pentru că atunci când m-am apropiat de gloata marţienilor am văzut, pentru o clipă, prizonierul capturat de pe nava aeriană cum era tras spre cea mai apropiată clădire de o pereche de femei marţiene.

Această frântură de privire m-a făcut să descopăr chipul unei fete graţioase, care semăna în toate privinţele unei femei pământene din viaţa mea de odinioară. La început nu mă văzuse, dar chiar în momentul când trecea pe sub portalul clădirii, ce urma să-i fie închisoare, s-a întors şi privirile ni s-au întâlnit. Avea o faţă ovală extrem de frumoasă, fiecare trăsătură fină şi minunat cizelată, ochii mari şi strălucitori, iar capul, acoperit de un păr negru ca smoala, atrăgea atenţia printr-o coafură ciudată. Culoarea pielii era de un roşu deschis, asemenea aramei, iar pe fondul ei, îmbujorarea obrajilor şi rubiniul buzelor, minunat modelate, străluceau ciudat şi misterios.

Era la fel de lipsită de îmbrăcăminte precum marţienii verzi care o însoţeau, cu excepţia ornamentelor extrem de elaborate, era complet goală şi nu cred că vreun veşmânt i-ar fi sporit frumuseţea figurii sale perfect simetrice.

În momentul când privirea i se oprise asupra mea, ochii i s-au mărit de uimire şi mi-a făcut un semn cu mâna rămasă liberă; un semn pe care, desigur, nu l-am înţeles. Dar, după

numai câteva momente în care ne-am contemplat unul pe celălalt, sentimentul de speranţă şi curaj reînnoit, care-i luminase figura când mă descoperise, se transformase rapid într-unul de cumplită dezamăgire amestecat cu aversiune şi dispreţ. Am înţeles atunci că nu-i răspunsesem la semnal şi, ignorant cum eram în privinţa obiceiurilor marţienilor, am intuit doar că apelase la ajutor şi protecţie, iar ignoranţa mă împiedicase să-i răspund. Imediat, însă, fu îmbrâncită în adâncul edificiului părăsit şi îmi dispăru complet din vedere.

ÎNVĂŢ LIMBA.

După ce mi-am revenit şi am privit-o pe Sola, care fusese martora acestei întâlniri, am rămas surprins să constat o stranie expresie pe figura ei de regulă lipsită de orice expresivitate. Nu ştiam ce gândea pentru că puţinul pe care-l învăţasem din limba marţiană îmi folosea numai pentru nevoile zilnice.

Când am ajuns, însă, în pragul clădirii noastre s-a apropiat un războinic purtând arme, ornamente şi o mulţime de efecte personale de felul acesta. Mi le-a prezentat pe toate însoţite de câteva cuvinte ininteligibile, dar care păreau, în acelaşi timp, ameninţătoare şi respectuoase.

Mai târziu, Sola, ajutată de alte câteva femei le-a ajustat pe dimensiunile mele şi după aceea n-am mai umblat înveşmântat decât în această panoplie de război.

Tot de atunci, Sola a început să mă instruiască în tainele diferitelor arme şi, împreună cu tinerii marţieni petreceam mai multe ore pe zi antrenându-ne în piaţeta oraşului. Nu m-am dovedit a fi prea îndemânatic la toate tipurile de arme, dar familiaritatea cu unele similare de pe Pământ m-au făcut să progresez rapid de o manieră cât se poate de mulţumitoare.

Antrenamentul meu şi al tinerilor marţieni era condus numai de femei. Ele asigură nu numai educaţia tinerilor în arta apărării individuale şi a ofensivei, dar sunt şi artizanele ce produc fiecare lucru utilizat de marţienii verzi. Ele fac

praful de puşcă, ele fac cartuşele, puştile; de fapt orice are o anumită valoare este produs de femei. În timpul bătăliei care de-abia se încheiase, ele formaseră un detaşament de rezervă, iar dacă nevoile o cer, luptă cu şi mai mare determinare şi ferocitate decât bărbaţii.

Bărbaţii sunt antrenaţi în cele mai înalte aspecte ale artei războiului, în strategie şi manevrarea unor corpuri mari de trupe. Ei fac legile de care au nevoie; o lege nouă pentru fiecare situaţie, nefiind în nici un fel afectaţi de precedente juridice. Obiceiurile acestea se întipăriseră profund în caracterul lor prin secole de repetiţii, iar pedeapsa pentru ignorarea vreunui obicei făcea obiectul unei judecăţi individuale din partea unui juriu de egali şi, trebuie să adaug, că rareori această justiţie îşi greşeşte ţinta, poate chiar în raport invers proporţional cu ascendenţa legii. Într-un anume fel, poate că aceşti marţieni sunt nişte oameni fericiţi; nu au avocaţi.

N-am mai văzut prizoniera multe zile după prima noastră întâlnire; atunci fusese doar o scurtă încrucişare de priviri, în timp ce era condusă în marea cameră de audienţe, unde avusesem şi eu prima întâlnire cu Lorquas Ptomel. Nu putusem să nu remarc inutila grosolănie şi brutalitate cu care o tratau gardienele, atât de diferită de atitudinea de afecţiune maternă pe care Sola o manifestase faţă de mine sau de atitudinea de respect deplin ai celor câtorva marţieni ce-şi dăduseră osteneala să mă bage în seamă.

Observasem în două rânduri că ea schimba cuvinte cu gardienele sale şi acest lucru m-a convins că ei vorbeau, sau cel puţin se puteau face înţeleşi printr-un limbaj comun. Mânat de acest nou imbold, aproape am sufocat-o pe Sola cu această dorinţă de a-mi desăvârşi cât mai curând educaţia şi, în câteva zile, reuşisem să stăpânesc limba marţiană suficient de bine pentru a purta o conversaţie şi a înţelege pe deplin practic tot ce auzeam.

De data aceasta, alături de Sola, de tânărul ei învăţăcel, de mine şi câinele Woola, dormitoarele noastre erau ocupate

de trei sau patru femei şi o pereche din tinerii recent ieşiţi din ouă. După ce se retrăgeau pentru noapte, înainte de a adormi, adulţii obişnuiau să poarte o conversaţie fără vreun subiect anume. Acum, că puteam să le înţeleg limbajul, mă transformasem într-un ascultător interesat, deşi niciodată n-am îndrăznit să-mi expun propriile păreri.

În noaptea care a urmat vizitei prizonierei în camera de audienţe, conversaţia a ajuns în final să se refere şi la acest subiect, motiv pentru care am devenit dintr-o dată numai ochi şi urechi. Îmi era teamă s-o întreb pe Sola despre frumoasa captivă, pentru că nu puteam uita ciudata expresie pe care o remarcasem pe figura ei, la prima mea întâlnire cu acea fiinţă. N-aş putea spune dacă era vorba de gelozie, deşi, judecând lucrurile după interesul practic, aşa cum îmi era obiceiul, am simţit că este mai sigur să afişez o atitudine indiferentă în această privinţă, până ce aflam mai multe despre părerea Solei în legătură cu obiectul interesului meu.

Sarkoja, una dintre femeile bătrâne cu care împărţeam locuinţa, fusese prezentă la audienţe în calitate de gardian a captivei, aşa că ea devenise ţinta întrebărilor.

— Când o să ne bucurăm de chinurile morţii roşcatei? Întrebă una dintre femei sau intenţionează Jed Lorquas Ptomel s-o tină pentru răscumpărare?

— S-a hotărât s-o ducem cu noi în Thark şi să-i prezentăm ultima agonie, în faţa lui Tal Hajus, cu ocazia marilor jocuri, răspunse Sarkoja.

— O vor omorî? Se întrebă Sola. E atât de mică şi frumoasă, încât mă aşteptam să se hotărască s-o ţinem pentru răscumpărare.

Sarkoja şi celelalte femei mormăiră ceva, supărate din pricina acestei evidente slăbiciuni pe care-o manifestase Sola.

— Nu degeaba se spune că tu, Sola, eşti născută acum un milion de ani, izbucni Sarkoja, când toate gropile câmpiei erau umplute cu apă şi cu oameni la fel de moi ca materia

aceasta pe care obişnuiau să plutească. Astăzi noi am progresat până acolo încât asemenea sentimentalisme înseamnă slăbiciune şi atavism. N-ar fi deloc bine dacă ai lăsa să se vadă că ai asemenea sentimente degenerate, altfel mă îndoiesc că Tars Tarkas ar putea să încredinţeze cuiva ca tine grava responsabilitate a maternităţii.

— Nu văd nimic greşit în opiniile mele faţă de această femeie roşcată, răspunse Sola. Nu ne-a făcut nici un rău şi nici nu cred c-ar fi făcut-o dacă am fi căzut în mâinile ei. Numai bărbaţii din rasa ei se războiesc cu noi şi, de multe, ori, m-am gândit că atitudinea lor în ce ne priveşte, nu este decât un reflex al propriei noastre atitudini faţă de ei. Trăiesc în pace cu toţi ai lor, până când datoria îi cheamă la război, pe când noi nu suntem în pace cu nimeni; mereu ne războim între noi sau cu oamenii roşii, şi chiar în propria noastră comunitate indivizii se luptă între ei. Vai, mă tem că trăim într-o continuă şi îngrozitoare vărsare de sânge, de când spargem coaja până când îmbrăţişăm fericiţi sânul acelui rău al misterelor, întunecatul şi bătrânul Iss, cel ce ne poartă în necunoscut poate spre o existenţă mai puţin înfricoşătoare. Fericit într-adevăr, este cel ce-şi întâlneşte moartea devreme. Nu vă împiedică nimeni să-i spuneţi ce vreţi lui Tars Tarkas, pentru că nu poate să-mi ofere o soartă mai rea decât această oribilă existenţă pe care sunt nevoită s-o duc.

Această ieşire neaşteptată din partea lui Sola, surprinsese şi şocase într-o asemenea măsură celelalte femei încât, după câteva cuvinte de dojană generală, se refugiaseră în tăcere şi, în curând, adormiră. Episodul avusese darul de a mă convinge de atitudinea prietenoasă a Solei faţă de biata fată şi, dintr-o dată, am înţeles că fusesem extrem de norocos să cad pe mâinile ei şi nu în seama celorlaltor femei. Ştiam că ţine la mine, dar acum descopeream că urăşte cruzimea şi barbaria şi că aş fi putut conta pe ea să mă ajute să scap împreună cu prizoniera, bineînţeles dacă asemenea lucru ar fi fost posibil.

Nu puteam şti dacă aveau să se ivească asemenea condiţii favorabile evadării, dar aş fi fost mult mai dornic să-mi încerc şansele printre făpturi asemănătoare mie decât să mai rămân prizonier printre sângeroşii şi hidoşii marţieni verzi. Dar unde să mă duc şi cum să scap, erau pentru mine întrebări la fel de nebuloase, aşa cum, probabil, fuseseră pentru pământeni căutarea primăverii vieţii eterne, încă de la începuturile timpului.

M-am hotărât, însă, ca la prima ocazie, să mă confesez Solei pentru a-i cere ajutorul deschis şi, odată această hotărâre luată şi adânc întipărită în minte, m-am învelit bine în mătăsuri şi blănuri şi am intrat în somnul reconfortant şi fără vise de pe Marte.

CAMPION ŞI ŞEF.

A doua zi m-am trezit dimineaţa devreme. Mi se acordase acum o libertate considerabilă; Sola mă informase că, în măsura în care nu voi încerca să părăsesc oraşul, eram liber să merg unde doream. M-a avertizat totuşi să nu mă aventurez prea departe neînarmat pentru că oraşul, la fel ca celelalte metropole pustii ale vechii civilizaţii marţiene, era bântuit de marea maimuţă albă cu care avusesem ocazia să mă întâlnesc.

Sfătuindu-mă să nu părăsesc graniţele oraşului, Sola îmi explicase că Woola mă va împiedica oricum, chiar dacă aş încerca, dar mai ales m-a atenţionat să nu-i pun la încercare natura sa feroce apropiindu-mă prea mult de zona interzisă. Este în natura sa, a mai spus Sola, să te aducă înapoi în oraş, viu sau mort, de preferinţă mort, în măsura în care persişti în a i te opune.

În dimineaţa aceea alesesem să explorez o altă stradă, când m-am trezit brusc la marginea oraşului. Înaintea mea se întindeau dealuri joase, străpunse din loc în loc de ravine îmbietoare. Doream din tot sufletul să explorez ţinutul din faţa mea şi, datorită aluatului de pionier din care proveneam, tânjeam să văd ce este dincolo de lanţul dealurilor care-mi limitau privirile.

În acelaşi timp, mi-am dat seama că acum mi se oferea posibilitatea să testez calităţile lui Woola. Eram convins că bruta mă iubeşte; remarcasem evidenţa afecţiunii mai mult decât la oricare alt animal marţian şi eram încredinţat că recunoştinţa pentru faptul că-i salvasem viaţa de două ori, va cântări mai mult decât loialitatea faţă de o datorie impusă lui de nişte stăpâni cruzi şi insensibili.

În momentul când am ajuns la graniţa oraşului, Woola a ţâşnit neliniştit pe lângă mine punându-şi stavilă corpul în faţa picioarelor mele. Expresia lui era mai degrabă una de implorare decât de ameninţare feroce; nu şi-a dezvelit colţii imenşi şi nici nu a încercat să mă înspăimânte cu înfiorătoarele sale sunete guturale. Lipsit de prietenia şi compania unor semeni de-ai mei, mă ataşasem afectiv de Woola şi Sola, pentru că un pământean are nevoie permanent de un fel de obiect asupra căruia să-şi reverse afecţiunea sa înnăscută. Mizam pe existenţa unui rudiment al unei asemenea trăiri şi în această brută şi eram convins că nu mă va dezamăgi.

Nu-l răsfăţasem şi nu-l alintasem niciodată; acum, însă, mă aşezasem jos lângă el, îi cuprinsesem gâtul puternic în braţe şi începusem să-l mângâi, vorbindu-i în noul limbaj marţian pe care începusem să-l stăpânesc, aşa cum aş fi făcut şi cu câinele meu de acasă, aşa cum aş fi făcut-o şi pe Pământ cu oricare dintre prietenii mei din lumea animală. Răspunsul său la manifestarea mea de afecţiune a fost, într-un anume fel, remarcabil; şi-a căscat gura imensă, dezvelindu-şi complet şirul colţilor superiori, iar botul şi-l încreţise atât de mult încât pliurile pielii îi ascunseseră aproape complet ochii uriaşi. Zâmbetul unui câine ciobănesc ar fi poate expresia cea mai potrivită pentru a ilustra această distorsiune facială îngrozitoare.

Se lăsa pe spate, tăvălindu-se la picioarele mele; se ridica şi sărea asupra mea în hârjoană, răsturnându-mă cu greutatea lui; îmi dădea târcoale ca un căţeluş pus pe joacă, sau îmi întorcea spatele aşteptând să-i mângâi şoldurile. N-

am putut rezista acestui spectacol caraghios şi, întorcându-mă cu faţa în sus, am izbucnit în primul râs sănătos de când mă aflam pe Marte.

Râsul îl înspăimântase pe Woola, giumbuşlucurile sale încetaseră, şi acum se târa ruşinat spre mine pentru a-şi sprijini capul urât de genunchii mei. Abia atunci mi-am amintit ce semnificaţie avea râsul pe Marte – tortură, suferinţă, moarte. Liniştindu-mă treptat, am mângâiat capul nefericitului companion, vorbindu-i din nou preţ de câteva minute, apoi, pe un ton autoritar, i-am ordonat să mă urmeze spre dealuri.

Între noi nu se mai punea problema autorităţii; din acel moment Woola îmi devenise un sclav devotat, iar eu ajunsesem unicul şi indiscutabilul său stăpân. Drumul până la dealuri n-a durat mai mult de câteva minute, dar am rămas un pic dezamăgit pentru că n-am găsit acolo nimic deosebit care să-mi fi răsplătit efortul. Ravinele erau presărate cu nenumărate flori alcătuite ciudat şi având culori strălucitoare, iar de pe vârful primului deal am remarcat altele întinzându-se către Nord, şiruri după şiruri, până în zarea străjuită de un lanţ muntos de dimensiuni apreciabile. Deşi după aceea aflasem că numai puţine vârfuri depăşesc 1500 m., sugestia de înălţime neobişnuită era, mai degrabă, relativă.

Plimbarea aceasta de dimineaţă a avut o importanţă deosebită asupra mea, pentru că am obţinut acea înţelegere perfectă cu Woola, cel pe care se baza atât de mult Tars Tarkas să mă ţină în pază. Acum ştiam că, deşi teoretic prizonier, practic eram liber şi m-am grăbit să ajung din nou între graniţele oraşului, înainte ca atitudinea lui Woola să fie descoperită de fostul stăpân. Totodată, această aventură mă hotărâse să nu mai încerc niciodată să depăşesc limitele teritoriale impuse până nu voi fi fost gata să mă aventurez definitiv, altfel, dacă am fi fost descoperiţi, ar fi însemnat, cu siguranţă, îngrădirea libertăţilor de mişcare şi moartea lui Woola.

Odată ajuns în piaţetă, am zărit pentru a treia oară fata captivă. Aştepta împreună cu garda înaintea intrării sălii de audienţe şi, în timp ce mă apropiam, mi-a aruncat o privire plină de dispreţ şi mi-a întors spatele ostentativ. Gestul era atât de feminin, atât de pământean încât, deşi îmi lezase mândria, mi-a încălzit sufletul cu un sentiment de prietenie; era reconfortant să aflu că şi altcineva pe Marte, în afara mea, avea instincte umane civilizate, chiar dacă manifestarea lor se dovedeau atât de dureroasă pentru mine.

Dacă o marţiană verde ar fi dorit să-şi exprime nemulţumirea, mai mult ca sigur ar fi făcut-o cu ajutorul unei săbii; dar, de vreme ce sentimentele lor sunt în mare măsură atrofiate, ar fi fost nevoie de un afront serios pentru a trezi asemenea pasiuni în ei. Ar trebui să adaug, însă, din nou, că Sola era o excepţie printre ele; n-am văzut-o niciodată executând un act de cruzime sau barbarie sau să-şi iasă din firea ei, egală ca bunătate şi blândeţe. Era într-adevăr, aşa cum tovarăşele ei marţiene spuseseră despre ea, o formă de atavism, o scumpă şi preţioasă întoarcere la un strămoş mai blând şi mai sensibil.

Remarcasem că prizoniera devenise centrul atenţiei, aşa că m-am oprit să văd ce se mai întâmplă. N-a trebuit să aştept prea mult pentru că Lorquas Ptomel şi curtea sa de căpetenii militare s-a apropiat de clădire şi a făcut semn gărzii să-l urmeze împreună cu prizoniera în sala de audienţe. Înţelegând că într-un anume fel mă puteam considera un pic favorizat şi că războinicii marţieni nu erau conştienţi de performanţele mele în domeniul limbii lor, o rugasem pe Sola să ţină acest lucru secret, pe motiv că nu aş fi dorit să fiu forţat să vorbesc cu aceşti oameni până ce nu stăpânesc limba perfect, aşa că am profitat de ocazie să intru în sala de audienţe şi să urmăresc desfăşurarea evenimentelor.

Consiliul era adunat pe treptele tribunei, în timp ce, jos, aşteptau, în picioare, prizoniera şi cele două paznice. Am

recunoscut în una dintre ele pe Sarkoja şi astfel am înţeles cum de fusese prezentă la audierile din ziua precedentă, ceea ce, de fapt, şi povestise celor ce ocupau dormitorul nostru, în seara trecută. Atitudinea ei faţă de captivă era dură şi brutală. Când o conducea, îşi înfigea unghiile rudimentare în carnea bietei fete sau îi răsucea braţul într-un mod foarte dureros. Când era necesar s-o mute dintr-un loc în altul, fie o îmbrâncea cu brutalitate, fie o împingea de ceafă cu capul înainte. Părea că-şi revarsă asupra bietei creaturi, lipsită complet de apărare, toată ura, cruzimea şi ferocitatea adunate în cei 900 ani ai ei, dar şi moştenite de-a lungul a nenumărate generaţii de strămoşi cruzi şi brutali.

Cealaltă femeie se dovedea mai puţin crudă, poate şi pentru faptul că era complet indiferentă, iar dacă prizoniera ar fi fost lăsată numai în seama ei, ceea ce din fericire se întâmpla pe timpul nopţii, ar fi avut parte de un tratament mai blând, chiar dacă i s-ar fi dat mai puţină atenţie.

Când Lorquas Ptomel şi-a ridicat privirea pentru a se adresa prizonierei, a remarcat prezenţa mea şi s-a răsucit spre Tars Tarkas cu gesturi şi cuvinte de nelinişte. Tars Tarkas a schiţat probabil un semn de răspuns, pe care eu nu l-am văzut, dar care l-a făcut pe Lorquas Ptomel să zâmbească, după care nu mi-au mai dat nici un fel de atenţie.

— Cum te cheamă? A întrebat Lorquas Ptomel, adresându-se prizonierei.

— Dejah Thoris, fiica lui Mors Kajak din Helium.

— Care era scopul expediţiei voastre? Continuă el.

— Era vorba de o cercetare pur ştiinţifică organizată de tatăl tatălui meu, Jedak de Helium, pentru a recartografia curenţii de aer şi a testa eşantioane de atmosferă, răspunse frumoasa prizonieră cu o voce joasă şi bine temperată. Nu eram pregătiţi de luptă, continuă ea, de vreme ce ne găseam într-o misiune paşnică, aşa cum dovedeau atât

drapelele cât şi culoarea navelor noastre. Activitatea pe care o desfăşuram era şi în interesul vostru pentru că ştiţi foarte bine că, fără laboratoarele şi realizările noastre ştiinţifice, n-ar fi suficient aer şi apă pe Marte nici pentru a întreţine măcar o singură viaţă. De secole am menţinut rezervele de aer şi apă, practic la acelaşi nivel, fără pierderi apreciabile, şi toate astea în ciuda ingerinţelor brutale şi ignorante din partea oamenilor verzi din neamul vostru. De ce, vai, de ce nu învăţaţi să trăiţi în pace cu semenii voştri, de ce vreţi să coborâţi secolele până la distrugerea finală, fără să vă depărtaţi prea mult de inteligenţa brutelor de care vă serviţi! Un popor fără limbă scrisă, fără artă, fără case, fără dragoste, victimă a oribilei idei de colectivism. Stăpânind totul în comun, chiar şi femeile şi copiii, aţi ajuns să nu stăpâniţi de fapt nimic. Vă urâţi între voi şi îi urâţi pe toţi ceilalţi, cu excepţia propriilor voastre persoane. Întoarceţi-vă la felul de a fi al strămoşilor noştri comuni, trăiţi la lumina blândeţii şi a prieteniei. Calea vă este deschisă şi veţi găsi întotdeauna mâinile întinse ale oamenilor roşii gata să vă ajute. Împreună am putea face mai mult pentru regenerarea planetei noastre muribunde. Vă cere acest lucru nepoata celui mai mare şi mai puternic dintre jedakii roşii. Veţi veni?

Lorquas Ptomel şi războinicii săi rămăseseră tăcuţi, privind tânăra femeie preţ de câteva minute după ce terminase de vorbit. Nimeni n-ar fi putut spune ce se petrecea în mintea lor, dar sunt încredinţat că fuseseră profund mişcaţi şi, dacă vreo personalitate dintre ei ar fi fost suficient de înţeleaptă să se ridice deasupra obiceiurilor, momentul ar fi marcat o nouă şi puternică eră pentru Marte.

Când s-a ridicat să vorbească, pe chipul lui Tars Tarkas se întipărise o expresie pe care n-o mai întâlnisem până atunci printre războinicii verzi marţieni. Ea exprima o teribilă luptă interioară cu propriul eu, cu ereditatea, cu obiceiuri imemoriale iar când deschisese gura pentru a vorbi, o

străfulgerare benignă de bunătate îi luminase chipul, altfel fioros şi îngrozitor.

Ce vorbe ar fi rostit în acele clipe buzele sale n-am să ştiu niciodată, pentru că în aceeaşi clipă, un tânăr războinic, sesizând evident tendinţa din gândurile bătrânului conducător, a sărit de pe treptele estradei direct lângă prizonieră, a lovit-o peste faţă atât de puternic încât a trântit-o la podea, apoi, aşezându-şi triumfător piciorul peste fragila creatură încremenită, acolo jos, s-a întors spre adunare în hohote groaznice de râs.

Pentru o clipă am crezut că Tars Tarkis îl va lovi mortal, de altfel nici aspectul lui Lorquas Ptomel nu era prea favorabil brutei, dar acea scurtă stare sufletească fu din nou înfrântă de vechile obiceiuri şi amândoi sfârşiră prin a zâmbi. A fost totuşi semnificativ că nu râseseră în hohote, de vreme ce, potrivit eticii ce guvernează umorul marţienilor verzi, fusese o glumă foarte reuşită.

Dacă vă povestesc cu lux de amănunte ce a urmat după acea lovitură nu înseamnă că înainte de ea rămăsesem complet inactiv. Cred că începusem să bănuiesc ceva din ceea ce urma să se întâmple pentru că abia acum realizez cum am sărit ca un arc când am văzut lovitura abătându-se peste chipul ce implora al acelei făpturi minunate, înainte ca mâna brutei să parcurgă jumătate din drum eram în mijlocul sălii.

Abia apucase râsul acela hidos să se reverbereze o dată în imensa sală că ajunsesem deja peste el. Bruta avea aproape patru metri şi era înarmată până în dinţi, dar cred că în starea de furie în care ajunsesem m-aş fi confruntat cu întreaga adunare. În timp ce se întorcea avertizat de strigătul meu, sărind în sus, l-am lovit din plin în figură, apoi, în timp ce-şi scotea sabia scurtă mi-am scos-o şi eu şi i-am sărit din nou la piept.

Sprijinindu-mă cu un picior pe tocul pistolului m-am agăţat cu mâna stângă de unul din colţii săi imenşi, iar cu cealaltă am început să-l bombardez cu lovituri.

Nu-şi putea folosi spada, pentru că eram prea aproape de el şi nici să-şi scoată pistolul, încercase să facă acest lucru în contrast direct cu obiceiurile marţiene care spun că nu poţi lupta cu un alt războinic într-o luptă personală decât cu armele cu care eşti atacat. De fapt nu putea face decât încercări zadarnice de a mă desprinde. Cu toată imensitatea sa, nu era mai puternic decât mine şi, după alte câteva momente de zbatere, se prăvăli la podea sângerând şi fără viaţă.

Dejah Thoris se înălţase şi ea într-un cot şi privea lupta cu o uimire nedisimulată. După ce m-am ridicat şi eu în picioare, am luat-o în braţe şi am aşezat-o pe una din băncile laterale ale încăperii.

Din nou, niciunul dintre marţieni nu intervenise, aşa că mi-am rupt o bucată de mătase din tunică şi am încercat să-i opresc sângele ce-i curgea abundent din nas. Curând am reuşit să-i opresc sângerarea, iar când a fost în stare să vorbească, m-a prins de braţ şi, privindu-mă în ochi, mi-a spus.

— De ce ai făcut-o? Tocmai tu, care îmi refuzaseşi până şi recunoaşterea prietenească în primele mele clipe de pericol? Iar acum ţi-ai riscat viaţa şi ai omorât un companion pentru a mă salva pe mine. Nu te pot înţelege. Ce soi ciudat de om eşti de te-ai adunat cu oamenii verzi, deşi aspectul te apropie mai mult de rasa mea, iar culoarea îţi este cu puţin mai închisă decât a maimuţei albe? Eşti om cu adevărat sau mai mult decât atât?

— E o poveste ciudată, i-am răspuns, prea lungă pentru a încerca să ţi-o depăn acum, o poveste de care şi eu am început să mă îndoiesc şi nu mai sper ca alţii să-i dea crezare. Pentru acum este suficient să crezi că-ţi sunt prieten şi, atât cât ne vor permite cei ce ne-au capturat, protector şi servitor.

— Deci şi tu eşti prizonier? Atunci de unde ai aceste arme şi echipamentul unei căpetenii tharkiene? Cum te cheamă şi din ce ţară vii?

— Într-adevăr, Dejah Thoris, sunt şi eu prizonier; numele meu este John Carter şi consider că Virginia, unul din Statele Americii de pe planeta Pământ este ţara mea; dar n-aş şti să-ţi spun nici de ce mi se permite să port arme şi nici dacă echipamentul meu este acela al unei căpetenii.

În acest moment al dialogului am fost întrerupţi de apropierea unui războinic ce purta arme, efecte personale, ornamente şi care, deşi avusese darul să lămurească într-o clipă una din întrebările ei, mă aruncase pe mine într-o încurcătură teribilă. Cadavrul adversarului meu fusese despuiat şi am citit în atitudinea ameninţătoare, deşi respectuoasă, a războinicului care mi-aducea trofeele celui ucis, acelaşi comportament afişat de celălalt marţian care mi-adusese echipamentul original. Realizam acum, pentru prima oară, că loviturile mele aduc moartea şi că prima luptă, în aceeaşi sală, se soldase tot cu moartea adversarului.

Raţiunea acestei atitudini faţă de mine devenea acum evidentă; îmi câştigasem singur galoanele, ca să spun aşa, şi potrivit crudei justiţii ce arbitrează întotdeauna neînţelegerile la marţieni, fapt care mă determinase s-o numesc planeta paradoxurilor, mi se acordau onorurile unui cuceritor, primind, ca atare, harnaşamentul şi poziţia socială a celui ucis. De fapt, eram o căpetenie marţiană şi, aşa cum am aflat după aceea, aceasta era cauza libertăţii mele, precum şi toleranţa în sala de audienţe.

În timp ce eram ocupat să primesc bunurile războinicului mort, am remarcat că Tars Tarkas, împreună cu alţi războinici, se apropiase de mine, iar privirea lui se oprise asupra mea într-un mod persiflant. În cele din urmă mi se adresă:

— Ai învăţat cam repede să vorbeşti limba de pe Barsoom pentru cineva care, cu numai o zi în urmă, era surd şi mut pentru noi. Cum ai reuşit, John Carter?

— Tu însuţi eşti responsabil, Tars Tarkas, am răspuns, pentru că mi-ai pus la dispoziţie o instructoare cu

remarcabile calităţi; Solei trebuie să-i port recunoştinţă pentru performanţa mea.

— A făcut-o foarte bine, încuviinţă el, dar în alte privinţe educaţia ta mai trebuie cizelată. Ştii cumva ce preţ ar fi avut temeritatea asta a ta fără precedent dacă ai fi dat greş şi nu ai fi omorât pe vreunul din cele două căpetenii a căror metal îl porţi?

— Presupun că cel pe care n-aş fi reuşit să-l ucid m-ar fi omorât el pe mine, am răspuns zâmbind.

— Nu. Greşeşti. Numai într-o situaţie extremă de autoapărare, un războinic marţian ar ucide un prizonier; ne place să-i salvăm pentru propriile noastre interese.

Pe figura lui se putea citi că era vorba de un subiect despre care nu-i place să vorbească, totuşi continuă.

— Un singur lucru te mai poate salva acum. Luând în considerare valoarea ta remarcabilă, ferocitatea şi puterea ta, Tal Hajus ar putea să le considere valoroase pentru serviciul său şi, astfel, să te primească în comunitate şi să devii un tharkian adevărat. Dar până ajungem la curtea lui Tal Hajus, este dorinţa lui Lorquas Ptomel să ţi se acorde respectul cuvenit de pe urma faptelor tale. Vei fi tratat de noi ca un şef tharkian, dar nu uita că fiecare dintre egalii tăi în rang este responsabil pentru predarea ta în siguranţă puternicului şi mult prea ferocelui nostru conducător. Eu sunt hotărât.

— Te-am ascultat, Tars Tharkis, i-am răspuns. După cum ştii, eu nu sunt de pe Barsoom; felul vostru de a fi nu este şi al meu, aşa că în viitor voi acţiona ca şi până acum, în conformitate cu ceea ce-mi dictează propria mea conştiinţă, lăsându-mă deci ghidat de standardele poporului meu. Dacă mă lăsaţi în pace, vă las şi eu; dacă nu, atunci orice barsoomian care nu-mi va respecta drepturile de străin printre voi va trebui să suporte toate consecinţele. De un lucru trebuie să fiţi siguri, indiferent care vor fi intenţiile voastre ultime în privinţa acestei nefericite tinere femei, oricine îi va aduce injurii sau insulte pe viitor va avea de a

face cu mine. Înţeleg că voi dispreţuiţi orice sentiment de generozitate şi bunătate, eu însă nu, şi pot convinge pe cel mai neîncrezător dintre voi că aceste trăsături de caracter nu sunt incompatibile cu iscusinţa în luptă.

În mod obişnuit, nu prea sunt obişnuit cu discursurile, nici înainte nu căzusem în astfel de declaraţii bombastice, dar ghicisem că asta trebuia să fie cheia care ar fi smuls un acord din piepturile marţienilor verzi. Nu mă înşelasem, vorbăria mea îi impresionase profund şi de atunci înainte atitudinea lor faţă de mine a fost extrem de respectuoasă.

Chiar şi Tars Tharkis părea a fi încântat de răspunsul meu, dar singurul său comentariu a fost cât se poate de enigmatic: „Cred că-l cunosc bine pe Tal Hajus, Jeddak de Thark”.

Mi-am întors apoi atenţia către Dejah Thoris şi, ajutând-o să se ridice, m-am îndreptat cu ea spre ieşire, ignorându-le pe cele două harpii de gardiene şi privirile nedumerite ale căpeteniilor. Doar eram şi eu o căpetenie acum, nu? Şi trebuia să-mi asum anumite responsabilităţi.

Nu încercaseră să mă oprească, aşa că Dejah Thoris, Prinţesă de Helium şi John Carter, Gentleman de Virginia, urmaţi de credinciosul Woola au ieşit într-o linişte desăvârşită din sala de audienţe a lui Lorquas Ptomel, Jed printre tharkienii de pe Barsoom.

DEJAH THORIS.

După ce am ieşit afară, cele două femei care o aveau în pază pe Dejah Thoris se grăbiseră după noi şi se comportau ca şi cum şi-ar fi asumat în continuare această responsabilitate. Biata fată se zgribulise în mine şi abia atunci am devenit conştient de strânsoarea delicată a mâinilor sale pe braţul meu. Alungându-le cu un semn al mâinii, le-am informat că de acum înainte Sola va avea grijă de captivă, iar pe Sarkoja am avertizat-o că dacă mai repetă vreuna din crudele sale „atenţii” asupra prizonierei, voi avea grijă să aibă parte de o moarte în chinuri.

Ameninţarea mea s-a dovedit nefericită, pentru că a avut drept efect sporirea violenţelor asupra lui Dejah Thoris. Mult mai târziu aveam să aflu că pe Marte bărbaţii nu ucid femei şi nici femeile bărbaţi. Sarkoja mi-a aruncat o privire plină de ură şi s-a retras să clocească alte planuri drăceşti împotriva noastră.

Curând am găsit-o pe Sola şi i-am explicat că aş dori să o păzească şi pe Dejah Thoris, aşa cum mă păzeşte şi pe mine, că doream să găsească altă locuinţă unde să nu mai fie molestată de Sarkoja şi, în fine, că eu însumi îmi voi găsi loc de cazare printre bărbaţi.

— Acum eşti o mare căpetenie, John Carter, spuse Sola privind spre harnaşamentul pe care-l duceam în mână sau agăţat de umăr şi trebuie să îndeplinesc întocmai ceea ce-mi porunceşti, dar sunt fericită s-o fac în orice circumstanţe. Bărbatul al cărui metal îl porţi era tânăr dar, în acelaşi timp, şi un mare războinic care, urcând treptele ierarhiei prin cruzime, ajunsese aproape de rangul lui Tars Tarkas, iar acesta, ştii prea bine, este al doilea după Lorquas Ptomel. Tu eşti, aşadar, al unsprezecelea şi deci numai zece căpetenii ale acestei comunităţi îţi egalează vitejia.

— Şi dacă l-aş ucide şi pe Lorquas Ptomel? Am întrebat.

— Atunci ai fi primul, John Carter, dar pentru asta va trebui să câştigi onoarea, prin voinţa întregului consiliu, ca Lorquas Ptomel să te întâlnească în luptă sau să te atace, iar tu, în autoapărare, să-l ucizi; numai aşa ai putea câştiga primul loc.

Am râs şi am schimbat subiectul pentru că nu aveam nici cea mai mică dorinţă să-l ucid pe Lorquas Ptomel pentru a ajunge Jed printre Tharki.

Le-am însoţit, pe Sola şi Dejah Thoris, în căutarea unui nou loc de cazare, undeva pe lângă clădirea alăturată sălii de audienţe, o clădire mult mai reuşită arhitectural decât vechea locuinţă. Aici găsisem chiar dormitoare în care mai erau vechile paturi lucrate în întregime din metal forjat şi

agăţate de plafoanele de marmură prin lanţuri groase de aur. Decoraţia pereţilor era mult mai elaborată şi, spre deosebire de frescele din celelalte clădiri pe care le cercetasem, portretizau mai multe figuri umane. Erau oameni asemănători mie, mult mai deschişi la culoare decât Dejah Thoris, îmbrăcaţi în robe cu falduri bogat ornamentate în metal şi pietre preţioase, iar părul luxuriant avea culoarea minunată a aurului şi a bronzului roşcat. Bărbaţii nu purtau barbă şi puţini aveau arme. În majoritatea cazurilor, scenele înfăţişau oameni plăcuţi vederii, cu păr frumos, jucându-se sau în poziţii destinse.

Dejah Thoris îşi lovise palmele uimită, în timp ce privea magnificele opere de artă aparţinând unei lumi de mult apuse, dar Sola, aparent, nici nu le văzuse.

Am hotărât să folosim această cameră de la etaj şi cu vedere spre piaţetă, pentru dormit, iar încăperea alăturată, care dădea în curtea interioară, pentru gătit şi cămară. Apoi am trimis-o pe Sola să aducă aşternuturile şi câte alimente şi ustensile avea nevoie, asigurând-o că am s-o păzesc eu pe Dejah Thoris, până la revenirea ei.

După plecarea Solei, Dejah Thoris s-a întors spre mine cu un zâmbet abia schiţat.

— Chiar dacă i-ai da voie, nu crezi că prizonierul tău n-ar fugi nicăieri ci, mai degrabă, ar trebui să te urmeze, să-ţi cerşească protecţie şi iertare pentru gândurile crude pe care le-a adăpostit în aceste câteva zile?

— Ai dreptate, i-am răspuns, nu există scăpare pentru niciunul din noi, decât împreună.

— Am auzit disputa cu creatura pe care ai numit-o Tars Tharkis şi acum cred că înţeleg poziţia ta printre aceşti oameni, dar ceea ce n-am putut pricepe din vorbele tale este faptul că n-ai fi de pe Barsoom. În numele primului meu strămoş, continuă ea, de unde vii atunci? Semeni şi nu semeni cu cei din neamul meu. Îmi vorbeşti limba, dar am aflat din ceea ce-i spuneai lui Tars Tharkis că ai învăţat-o recent. Toţi Barsoomienii, de la calota de gheaţă din Sud la

cea din Nord, vorbesc aceeaşi limbă, deşi au scrieri diferite. Numai în Valea Dor, unde Râul Iss se varsă în pierduta Mare Korus, se presupune că ar fi vorbită o altă limbă şi, cu excepţia legendelor strămoşilor noştri, nu există vreo dovadă că vreunul dintre Barsoomieni s-ar fi întors vreodată de la Râul Iss de pe ţărmul Mării Korus din Valea Dor. Să nu-mi spui că tu te-ai întors de acolo! Dacă ar fi adevărat, vei fi ucis în chinuri oribile, oriunde pe suprafaţa Barsoomului; spune-mi că nu este aşa!

Ochii i se umpluseră de o ciudată lumină spectrală; vocea era rugătoare, iar mâinile delicate, aşezate pe pieptul meu, parcă încercau să-mi smulgă această negare direct din inimă.

— Nu vă cunosc obiceiurile, Dejah Thoris, dar în bătrâna mea Virginie, un gentleman nu minte pentru a se salva! Nu sunt din Dor, n-am văzut niciodată misteriosul Iss; pierduta Mare Korus este tot pierdută, cel puţin în ceea ce mă priveşte. Mă crezi?

Abia atunci, brusc, mi-am dat seama că eram preocupat de ceea ce credea ea. Şi nu de teama a ceea ce ar fi putut urma credinţei generale că mă întorsesem din raiul sau iadul barsoomian. Atunci ce era? De ce-mi păsa de ceea ce avea să creadă? Mi-am coborât privirile spre ea; obrazul ei frumos conturat era înălţat spre mine, iar ochii minunaţi se deschideau până în străfundul sufletului. Când privirile ni s-au întâlnit, am ştiut de ce, şi m-au trecut fiorii.

Un val de simţăminte asemănătoare păreau să o fi cuprins şi pe ea; se depărtă de mine cu un oftat şi, continuând să mă privească cu figura ei minunată, îmi şopti:

— Te cred, John Carter; nu ştiu ce înseamnă gentleman şi nici n-am mai auzit de Virginia; dar pe Barsoom nici un bărbat nu minte; dacă nu vrea să spună adevărul, tace. Unde e această Virginia, ţara ta, John Carter? Mă întrebă ea şi mi se păruse atunci că numele melodios al ţinuturilor mele natale nu sunase vreodată mai frumos decât îl rostiseră acele buze perfecte în acea zi demult apusă.

— Sunt dintr-o altă lume, i-am răspuns, marea Planetă Pământ care se roteşte în jurul soarelui nostru comun, alăturat de orbita Barsoomului vostru pe care noi o cunoaştem sub numele de Marte. Cum am ajuns pe Barsoom nu pot să-ţi spun pentru că nici eu nu ştiu; dar iată-mă aici şi, de vreme ce prezenţa mea mi-a permis să-i fiu de ajutor lui Dejah Thoris, mă bucur că lucrurile s-au întâmplat aşa.

Mă privi lung şi întrebător cu ochii neliniştiţi. Îmi dădeam bine seama că-i venea greu să accepte spusele mele, oricâtă încredere şi respect i-aş fi inspirat. Mai degrabă aş fi dorit să nu-i fi spus nimic din antecedentele mele, dar ce bărbat ar fi putut ascunde ceva privind în adâncul acelor ochi?

În cele din urmă zâmbi şi, ridicându-se, spuse:

— Trebuie să te cred, chiar dacă nu înţeleg. Mai degrabă aş fi putut accepta că nu aparţii de Barsoomul zilelor noastre. Ne semeni, dar eşti diferit – dar de ce să-mi mai frământ capul cu aşa ceva, de vreme ce inima îmi spune să te cred pentru că doresc acest lucru!

Era o logică cunoscută, obişnuita logică a femeilor de pe Pământ şi, în măsura în care o satisfăcea, nu avea rost să mai insist. De fapt, era singurul fel de logică care mă putea ajuta să-mi rezolv problemele. Am început atunci o conversaţie generală cu întrebări şi răspunsuri reciproce. Era curioasă să afle care erau obiceiurile pe la noi, dar am constatat că avea cunoştinţe surprinzătoare despre evenimentele petrecute pe Pământ. Când am întrebat-o despre această neaşteptată familiarizare pe care o dovedea faţă de ceea ce se întâmpla pe Pământ, a râs puţin complice.

— Orice copil de şcoală de pe Barsoom cunoaşte la fel de bine geografia, flora, fauna, istoria planetei tale ca şi a propriei sale planete. Nu-ţi dai seama că noi putem vedea orice se întâmplă pe Pământ, aşa cum îl numeşti tu; nu pluteşte el acolo pe cer la vedere?

Trebuie să recunosc că argumentul mă pusese în încurcătură şi i-am mărturisit ce simţeam, adăugând că probabil acelaşi lucru i se întâmplase şi ei în urma afirmaţiilor mele. Ea mi-a explicat atunci principiile instrumentelor pe care marţienii le utilizau şi le perfecţionau din vremuri imemoriale. Toată această tehnologie le permite să proiecteze pe un ecran o imagine perfectă a ceea ce se întâmplă pe oricare planetă şi chiar pe mai mulţi sori. Aceste imagini sunt atât de perfect detaliate, încât prin mărire pot fi recunoscute elemente chiar de dimensiunea unui fir de iarbă. Mai târziu, în Helium, aveam să văd multe dintre ele cât şi instrumentele care le făcuseră posibile.

— Atunci, dacă eşti atât de familiarizată cu lucrurile de pe Pământ, am întrebat, de ce nu m-ai identificat cu un locuitor al acestei planete?

A zâmbit din nou cu semnificaţia unei indulgenţe faţă de o întrebare copilăreasca.

— Pentru că, John Carter, fiecare planetă a unui sistem solar având condiţii atmosferice asemănătoare celor de pe Barsoom, prezintă forme de viaţă animală aproape identice cu mine sau cu tine. În plus, oamenii de pe Pământ, aproape fără excepţie, îşi acoperă corpul cu piese ciudate de îmbrăcăminte, iar capetele cu o drăcie hidoasă a cărui folos n-am fost capabili să-l înţelegem; tu, însă, când ai fost descoperit de războinicii tharkieni erai complet gol şi neîmpodobit. Faptul că nu porţi ornamente este o dovadă puternică asupra originii tale extrabarsoomiene, în timp ce absenţa grotescului acoperământ, aruncă o urmă de îndoială asupra provenienţei tale de pe Pământ.

I-am povestit atunci amănuntele plecării mele de pe Pământ, explicându-i că acolo corpul meu zace complet îmbrăcat în acele veşminte ciudate ale locuitorilor tereştrii. Tocmai când ajunsesem aici, s-a întors şi Sola cu puţinele noastre obiecte personale şi protejatul său marţian care, desigur, urma să împartă dormitoarele cu ele.

Sola ne-a întrebat dacă avusesem vizitatori în timp ce lipsise ea şi a rămas surprinsă când i-am răspuns negativ. Se părea că, în timp ce urcase spre noi, o întâlnise pe Sarkoja coborând. Am bănuit că probabil ne ascultase conversaţia dar, cum nu discutasem nimic esenţial între noi, nu i-am mai dat importanţă întâmplării şi am hotărât ca pe viitor să fim mult mai prevăzători.

Însoţit de Dejah Thoris, m-am apucat să examinez arhitectura şi decoraţiile minunatelor încăperi ale clădirii pe care o ocupam. Ea îmi povestise că civilizaţia aceea înflorise probabil cu aproape o sută de mii de ani în urmă. Fuseseră primii strămoşi ai rasei ei, dar se amestecaseră cu alte rase importante de marţieni, mai închişi la culoare – aproape negri, dar şi cu rasele galben-roşcate, ce înfloriseră cam în aceeaşi perioadă de timp.

Aceste mari ramuri ale marţienilor superiori au fost forţate să formeze o alianţă puternică, pe măsură ce mările muribunde îi obligaseră să se mulţumească cu din ce în ce mai puţin teren fertil şi, în acelaşi timp, să se apere, în noile condiţii de viaţă, de hoardele sălbatice ale oamenilor verzi.

Milenii de relaţii strânse şi căsătorii mixte conduseseră la o rasă unică a oamenilor roşii al cărei superb exemplar era această Dejah Thoris. În perioadele dificile de lupte intestine, dar şi cu oamenii verzi, înainte de a se adapta condiţiilor în schimbare, o bună parte din civilizaţia şi operele de artă ale marţienilor blonzi se pierduse; rasa roşie de astăzi ajungând la concluzia că trebuie făcute noi descoperiri pe baza cărora să fie construită o civilizaţie mult mai practică decât tot ce zăcea îngropat în anticul Barsoom.

Aceşti vechi marţieni fuseseră foarte cultivaţi şi iubitori de artă, dar, din pricina vicisitudinilor acelei perioade de readaptare la noile condiţii, producţia şi progresul încetaseră complet; în plus, toate arhivele, înregistrările şi operele literare se pierduseră.

Dejah Thoris îmi povestise şi alte fapte interesante legate de această rasă dispărută de oameni nobili şi paşnici. Mi-a spus că oraşul, pe care-l foloseau ca loc de campare se presupune că ar fi fost un centru comercial şi cultural cunoscut sub numele de Korad. Fusese construit pe ţărmurile unui port natural ferit din calea vânturilor de un lanţ de dealuri magnifice. Mica vale din vestul oraşului era tot ce mai rămăsese din port, iar trecerea printre dealuri spre vechiul ţărm al mării era canalul prin care navele ajungeau la porţile oraşului.

Ţărmurile vechilor mări erau presărate cu astfel de oraşe, dispuse tot mai concentric spre centrul lor, pe măsură ce oamenii urmăreau retragerea apelor, până când nevoia îi forţase să recurgă la ultima salvare – aşa-numitele canale marţiene.

Eram atât de prinşi în explorarea clădirii şi de discuţia noastră încât nu ne-am dat seama cum a trecut timpul şi, spre sfârşitul amiezii, am fost readuşi la realitatea condiţiei noastre prezente de un mesager din partea lui Lorquas Ptomel care-mi cerea să mă înfăţişez înaintea lui. Mi-am luat la revedere de la Soia şi Dejah Thoris, lui Woola i-am poruncit să rămână de gardă, iar eu m-am grăbit spre sala de audienţe unde i-am întâlnit pe Lorquas Ptomel şi Tars Tharkis aşezaţi pe podium.

PRIZONIER ŞI CĂPETENIE.

Când am intrat şi am salutat, Lorquas Ptomel mi-a făcut semn să mă aşez şi, fixându-şi ochii hidoşi şi imenşi asupra mea, mi-a declarat solemn:

— Eşti printre noi abia de câteva zile şi iată că ai reuşit să-ţi câştigi o înaltă poziţie în comunitatea noastră. Asta nu înseamnă, însă, că de acum ai devenit unul de-al nostru sau că ne datorezi loialitate. Situaţia ta este una aparte, continuă el, eşti prizonier, în schimb, dai ordine care trebuie respectate; deşi eşti străin, ai ajuns căpetenie tharkiană; eşti scund de statură şi totuşi poţi omorî un războinic puternic cu o singură lovitură de pumn. Acum mi

s-a adus la cunoştinţă că plănuieşti să evadezi împreună cu un alt prizonier, de altă rasă, un prizonier care, conform propriilor sale mărturisiri, este aproape convinsă că te-ai întors din Valea Dor. Oricare dintre aceste acuzaţii se dovedeşte reală, constituie un motiv întemeiat pentru a fi executat; noi, însă, suntem oameni corecţi şi îţi promitem o judecată dreaptă la întoarcerea la Thark, bineînţeles dacă Tal Hajus porunceşte acest lucru. Dar, continuă el pe acelaşi ton fioros şi gutural, dacă fugi împreună cu fata roşie, eu va trebui să dau seama în faţa lui Tal Hajus, şi să-l înfrunt pe Tars Tarkas. În această situaţie, fie îmi voi demonstra dreptul de comandă, fie metalul de pe cadavrul meu va fi oferit unui bărbat mai vrednic. Astea sunt obiceiurile tharkienilor. Mă împac bine cu Tars Tarkas, împreună conducem una dintre cele mai măreţe comunităţi ale oamenilor verzi şi nu doresc să ne certăm din pricina ta, aşa că, dacă te-aş vedea mort, John Carter, aş fi foarte bucuros. În condiţiile de faţă, însă, şi fără un ordin expres din partea lui Tal Hajus, doar în două împrejurări ai putea fi ucis până ajungem la Thark: într-o luptă de autoapărare, dacă te hotărăşti să ataci vreunul dintre noi ori dacă eşti surprins că încerci să evadezi. Consider, aşadar, cinstit din partea mea, să te avertizez că abia aşteptăm una din aceste scuze pentru a scăpa de o asemenea responsabilitate. Predarea în siguranţă a fetei roşii în mâinile lui Tal Hajus este de cea mai mare importanţă. Nici în o mie de ani n-o să mai facă tarkienii o asemenea captură, pentru că ea este nepoata celui mai mare Jeddak roşu, dar şi cel mai aprig duşman al nostru. Asta e tot. Ba., mai este ceva. Fata roşie spunea că suntem lipsiţi de sentimente umane. Poate! În schimb, să ştii, preţuim foarte mult dreptatea şi justiţia. Acum poţi pleca.

M-am întors pe călcâie şi am părăsit sala de audienţe. Aşa arăta, deci, începutul persecuţiilor lui Sarkoja, pentru că eram sigur că nimeni altcineva nu putea fi responsabil de informaţiile ajunse atât de repede la urechile lui Lorquas

Ptomel. Abia acum îmi aduceam aminte de fragmentele din conversaţia cu Dejah Thoris ce atinseseră ideea evadării sau a originii mele.

Sarkoja era la vremea aceea cea mai bătrână şi de încredere femeie. Prin asta devenise şi cea mai puternică forţă din spatele tronului, pentru că nimeni nu se bucura de mai multă încredere din partea lui Lorquas Ptomel decât abilul său locotenent Tars Tarkas.

În loc să-mi scoată din minţi ideea evadării, întâlnirea cu Lorquas Ptomel avusese darul să-mi îndrepte întreaga atenţie asupra acestui subiect. Eram din ce în ce mai convins de necesitatea absolută a evadării, cel puţin în ceea ce o privea pe Dejah Thoris, pentru că la cartierul general al lui Tal Hajus o aştepta o soartă îngrozitoare.

Aşa cum îl descria Sola, acest monstru era personificarea multiplicată la infinit a secolelor şi mileniilor de cruzime, ferocitate şi brutalitate din care descinsese. Rece, şiret, calculat şi, în contrast evident cu majoritatea semenilor săi, era sclavul acelei pasiuni brute a procreării, tot mai diminuată pe această planetă muribundă.

Gândul că divina Dejah Thoris putea să cadă în ghearele unui exemplar atavic atât de abisal, îmi dădea sudori reci. Poate era bine să păstrez, în ultima clipă, două gloanţe şi pentru noi, aşa cum obişnuiau acele femei trăind de-a lungul frontierei de prin ţinuturile mele natale care, mai degrabă, îşi luau viaţa, decât să cadă în mâinile indienilor.

În timp ce străbăteam piaţa, pierdut în aceste gânduri negre, în drumul lui spre sala de consiliu, Tars Tarkas se apropiase de mine. Nu sesizasem o schimbare a comportamentului său în ceea ce mă priveşte, ba chiar mă salutase, ca şi cum nu ne-am fi despărţit doar cu câteva clipe mai devreme.

— Unde ţi-ai stabilit cartierul, John Carter?

— N-am ales niciunul, am răspuns. Nu m-am hotărât dacă să mă cazez singur sau împreună cu alţi războinici şi aşteptam ocazia să-ţi cer sfatul. După cum ştii, am continuat

zâmbind, nu sunt încă obişnuit cu toate obiceiurile tarkienilor.

— Atunci, vino cu mine, îmi spuse el direct şi ne îndreptarăm împreună, de-a lungul pieţii, către o clădire care, am constatat cu bucurie, se învecina cu cea ocupată de Sola şi ai ei.

— Cartierul meu este la primul etaj al clădirii, spuse el, etajul doi este ocupat de războinici, dar etajul trei şi cel de deasupra sunt libere. Poţi să-ţi alegi unul dintre ele. Am înţeles, continuă el, că ţi-ai dat femeia prizonierei roşii. Precum spuneai, căile noastre nu coincid întotdeauna, dar de vreme ce ai câştigat prin luptă dreptul de a face ce-ţi place, faptul că ţi-ai dat femeia unei captive, este treaba ta. Fiind căpetenie, ai nevoie de cineva care să te îngrijească şi, potrivit uzanţelor noastre, poţi alege oricare dintre femeile ce au aparţinut căpeteniilor ale căror metale le porţi.

I-am mulţumit, dar, totodată, l-am asigurat că mă puteam descurca şi fără asistenţa cuiva, cu excepţia poate a pregătirii hranei, iar el îmi promise să-mi trimită câteva femei în acest scop, cât şi pentru fabricarea muniţiei care, ţinuse să sublinieze, ne va fi foarte necesară. I-am sugerat, atunci, ca ele să-mi aducă lenjeria pentru dormit şi blănurile ce-mi reveniseră în urma luptei, pentru că nopţile erau reci şi nici nu aveam cu ce să mă acopăr.

Îmi promisese totul şi ne despărţisem. Rămas singur, am urcat la etajele superioare, în căutarea unui loc potrivit. Frumuseţea şi fastul, întâlnite în celelalte clădiri, se repeta şi aici şi, ca de obicei, m-am pierdut curând într-un tur, încercând să investighezi şi să descopăr ceva în lumea aceea prea puţin cunoscută.

În cele din urmă, am ales o cameră în pavilioanele frontale de la etajul trei, pentru că astfel eram mai aproape de Dejah Thoris al cărui apartament se afla la etajul al doilea al clădirii alăturate. Îmi trecuse atunci prin minte să improvizez un sistem de comunicaţie prin care să-mi

semnaleze cazul în care ar avea nevoie de serviciile sau de protecţia mea.

Alături de dormitoare se găseau camere de baie şi de zi, în total cam vreo zece apartamente pe nivel. Ferestrele camerelor din spate închideau o imensă curte interioară ce forma centrul unui pătrat mărginit de clădiri şi care servea de adăpost pentru diferitele animale ce aparţineau războinicilor cazaţi în clădirile din jur.

În timp ce curtea era practic invadată de vegetaţia gălbuie asemănătoare muşchiului şi care, practic, acoperea întreaga suprafaţă a planetei Marte, numeroase fântâni, grupuri statuare, bănci şi pergole mărturiseau tăcut frumuseţile de odinioară, când era animată de râsetele oamenilor blonzi pe care riguroasele şi inalterabilele legi cosmice îi alungase, nu numai din case dar şi din istorie, rămânând doar vagi legende în mintea descendenţilor lor.

Îţi puteai imagina cu uşurinţă frunzişul bogat al luxuriantei vegetaţii marţiene ce umpluse odată peisajul de viaţă şi culoare; figurile graţioase ale femeilor frumoase, bărbaţii puternici, copiii zburdalnici şi veseli – totul numai soare, fericire şi pace; apoi secolele de întuneric, cruzime şi ignoranţă până ce ereditatea culturală şi umanistă izbucnise din nou în rasa compozită care domina acum întreaga planetă.

Gândurile îmi fură întrerupte brusc de sosirea mai multor femei tinere încărcate de arme, mătăsuri, blănuri, bijuterii, ustensile de gătit şi butoiaşe cu alimente şi lichide, multe fiind capturate de pe nava aeriană. Toate, se pare, aparţinuseră celor două căpetenii pe care le omorâsem, şi acum, potrivit obiceiurilor tharkienilor, deveneau ale mele. Le-am indicat să le aranjeze într-una din camerele din spate, apoi plecaseră pentru a se întoarce cu o a doua încărcătură care, spuneau ele, constituia grosul bunurilor mele. La acest al doilea transport, fuseseră însoţite de zece sau cincisprezece femei şi tineri care, după cum aveam să aflu, formaseră anturajul celor două căpetenii.

Nu făceau parte nici din familie, nu erau nici văduvele, nici servitorii acestora; relaţiile lor erau cu totul aparte şi atât de diferite de tot ceea ce cunoscusem până atunci, încât îmi este foarte greu să le descriu. La oamenii verzi, proprietatea este stăpânită în comun de întreaga comunitate, fac excepţie armele, ornamentele, mătăsurile şi blănurile care-i acoperă pe cei ce dorm, aparţinând fiecărui individ în parte. Numai acestea pot fi dobândite prin luptă, dar nici ele nu pot fi acumulate peste nevoile normale ale unui individ. Surplusul îl deţine doar în custodie, trecându-l tinerilor membri ai comunităţii când se iveşte necesitatea.

Femeile şi copiii din anturajul unui bărbat puteau fi legaţi, în diverse feluri, de o unitate militară în care el era responsabil, de pildă în domeniul instrucţiei şi disciplinei, la manutanţă şi, în general, la tot ce era legat de nevoile continuei lor migraţii şi luptelor fără sfârşit cu alte comunităţi sau cu marţienii roşii. Femeile lor nu au înţelesul de soţii. Marţienii verzi nu au un cuvânt care să corespundă ca semnificaţie celui terestru, împerecherea lor este numai o problemă de interes pentru comunitate şi este condusă fără nici o legătură cu vreo preferinţă afectivă a partenerilor. Consiliul căpeteniilor fiecărei comunităţi controlează această problemă cu aceeaşi siguranţă cu care proprietarul unui ranch de cai din Kentucky, de exemplu, se ocupă de selecţia animalelor sale.

În teorie s-ar părea să sune bine, cum se întâmplă adesea cu teoriile, dar peste secole şi milenii, rezultatul acestor practici nefireşti, la care se adaugă obiceiul de a separa mama de propria ei progenitură, se remarcă din plin la aceste creaturi reci şi crude şi în existenţa lor cenuşie, lipsită de dragoste şi înţelegere.

Este adevărat ca marţienii verzi reprezintă, din acest punct de vedere, virtutea întruchipată, exceptând, desigur, degeneraţi precum Tal Hajus; dar este de preferat, totuşi, echilibrul unui caracter uman, chiar pe seama unor minore şi ocazionale pierderi a castităţii.

Văzând că trebuie să-mi asum responsabilitatea pentru aceste creaturi, chiar dacă vroiam sau nu, am început prin a le indica să-şi găsească camere la etajul superior, pentru a-mi păstra în întregime etajul trei. Pe una din fete am însărcinat-o cu problemele legate de bucătăria mea simplă, iar pe ceilalţi i-am îndemnat să se ocupe în continuare de diferitele activităţi ce constituiseră până acum vocaţia lor. De atunci n-am mai ştiut de ei, dar nici nu mi-a păsat de lucrul acesta.

DRAGOSTEA PE MARTE.

După bătălia cu navele aeriene, comunitatea rămăsese în oraş câteva zile, abandonând revenirea acasă până ce nu se asigurau rezonabil că acestea nu aveau să se întoarcă; surprinderea în câmp deschis, cu o caravană de care şi copii în seamă, era tot ce-şi dorea mai puţin, chiar şi un popor războinic precum marţienii verzi.

În timpul perioadei de inactivitate, Tars Tarkas mă instruise în multe din obiceiurile şi arta militară a tharkienilor, dându-mi inclusiv lecţii de călărie şi ghidare a animalelor călărite de războinici. Aceste creaturi, cunoscute sub numele de thoaţi, sunt la fel de perfide şi periculoase, precum stăpânii lor dar, odată îmblânzite, sunt suficient de docile şi utile pentru scopurile marţienilor verzi.

Două dintre aceste animale îmi reveniseră de la războinicii a căror metal îl purtam şi, în scurt timp, reuşisem să-i stăpânesc la fel de bine ca un localnic. Metoda nu era prea complicată. Dacă thoatul nu răspundea cu suficientă iuţeală comenzilor telepatice ale călăreţului, primea o lovitură teribilă între urechi cu patul pistolului; tratamentul continua astfel până ce bruta fie că se supunea, fie că îşi trântea stăpânul din spinare.

În această din urmă situaţie urma o luptă pe viaţă şi pe moarte între om şi animal. Dacă primul îşi mânuieşte cu suficientă repeziciune pistolul, va trăi şi va călări din nou, dar pe alt animal, desigur; dacă nu, corpul său sfârtecat era adunat de femeia sa şi ars potrivit obiceiurilor tharkiene.

Experienţa cu Woola mă determinase să încerc să-mi tratez cu blândeţe thoaţii mei. Mai întâi i-am convins că nu mă pot trânti şi chiar i-am scărmănat între urechi pentru a-mi impune autoritatea în faţa lor. Apoi, treptat, le-am câştigat încrederea cam în acelaşi fel pe care l-am adoptat de fiecare dată cu nenumăratele mele animale de călărit. Dintotdeauna am avut o mână bună la animale, atât prin înclinaţie cât şi pentru că obţinusem rezultate satisfăcătoare şi de durată prin tratarea cu blândeţe a speciilor inferioare. La nevoie, puteam lua viaţa unui om cu mai multă hotărâre decât a unei sărmane brute iresponsabile şi iraţionale.

În decurs de numai câteva zile, thoaţii mei deveniseră minunea întregii comunităţi. Ar fi fost în stare să se ţină după mine ca nişte câini, să-şi frece uriaşele boturi de corpul meu dintr-un impuls care era evident de afecţiune sau să-mi execute orice comandă cu un asemenea zel şi docilitate încât bieţii războinici marţieni ajunseseră să creadă ca sunt în posesia unor puteri terestre necunoscute pe Marte.

— Cum ai reuşit să-i farmeci? Mă întrebase Tars Tarkas într-o după-amiază, văzându-mă că-mi băgasem adânc braţul între fălcile imense ale unuia dintre thoaţii mei, căutând o bucată de piatră ce i se prinsese între dinţi în timp ce păştea vegetaţia asemănătoare muşchiului din curtea interioară.

— Cu duhul blândeţii, am răspuns. Vezi tu, Tars Tarkas, blândeţea sentimentelor îşi are valoarea sa, chiar şi la un războinic. Pentru că în focul unei lupte, sau chiar în marşul obişnuit, sunt convins că thoaţii mei se vor supune neclintit ordinelor mele, sporindu-mi astfel eficienţa luptei. Sunt un războinic mai bun şi pentru faptul că sunt un stăpân blând. În această privinţă, războinicii tăi vor găsi un avantaj, atât pentru ei cât şi pentru comunitate, dacă îmi vor adopta metodele. Nu mai departe de acum câteva zile îmi spuneai că, nesiguranţa comportamentului acestor brute,

transformase adesea victoriile certe în înfrângeri, de vreme ce, în momentele cruciale, se hotărau să-şi arunce şi să-şi omoare călăreţii.

— Arată-mi cum ai obţinut aceste rezultate, a fost singurul lui răspuns.

I-am explicat cum am putut mai bine întreaga metodă de antrenament pe care o adoptasem cu animalele mele, iar după aceea mă convinsese s-o repet în faţa lui Lorquas Ptomel şi a războinicilor reuniţi. Acel moment a marcat începutul unei noi existenţe pentru bieţii thoaţi şi, înainte de a părăsi comunitatea lui Lorquas Ptomel, am avut satisfacţia să văd aproape un regiment de astfel de animale maleabile şi docile. Efectul asupra preciziei şi rapidităţii cu care executau comenzile militare fusese atât de remarcabil încât Lorquas Ptomel îmi dăruise o brăţară masivă din aur, de la propriul său picior, ca semn al aprecierii serviciilor aduse hoardei.

În a şaptea zi după bătălia cu navele aeriene, am început din nou marşul spre Thark, posibilitatea unui nou atac fiind considerată de Lorquas Ptomel extrem de redusă.

În zilele dinaintea acestei plecări o văzusem destul de rar pe Dejah Thoris, fiind foarte prins cu lecţiile pe care mi le dădea Tars Tarkas în arta războiului pe Marte, dar şi cu antrenamentul thoaţilor mei. De fiecare data când o vizitasem în apartamentele sale, fusese absentă pentru că se plimba pe străzi cu Sola sau cerceta clădirile din apropierea pieţei. O prevenisem să nu se aventureze prea departe de teama marii maimuţe albe cu a cărei ferocitate eram mult prea obişnuit. Dar cum Woola o acompania în toate aceste excursii ale sale, iar Sola era bine înarmată, aveam puţine motive de nelinişte.

În seara dinaintea plecării i-am văzut apropiindu-se de-a lungul unui bulevard ce dădea în piaţă dinspre Est. I-am întâmpinat şi, spunându-i lui Sola că voi prelua eu paza prizonierei, am trimis-o înainte acasă. O simpatizam şi aveam încredere în Sola dar, din anumite motive, doream să

rămân singur cu Dejah Thoris pentru că ea reprezenta pentru mine tot ce lăsasem în urmă pe Pământ în materie de companie agreabilă şi potrivită. Păreau să existe între noi legăturile unui interes mutual atât de puternic, ca şi cum ne-am fi născut sub acelaşi acoperiş, nicidecum pe planete diferite, azvârlite în spaţiu la nu mai puţin de optzeci de milioane de kilometri depărtare.

Eram convins că şi ea îmi împărtăşea sentimentele, pentru că, la apropierea mea, am văzut cum aerul de tristeţe fără speranţă ce-i acoperea chipul, fusese înlocuit imediat de un zâmbet fericit de bun venit, atunci când îşi aşezase cu delicateţe mâna dreaptă pe umărul meu stâng, făcând semnul de salut al marţienilor roşii.

— Sarkoja i-a spus lui Sola că de acum ai devenit un adevărat Thark, mi-a spus ea, şi că va trebui să văd în tine doar un alt războinic de-al lor.

— Sarkoja este o mincinoasă de prima clasă, i-am răspuns, şi nu îndreptăţeşte în nici un fel pretenţia mândră a tharkienilor la adevărul absolut.

Chipul ei se lumină într-un zâmbet suav:

— Bănuiam eu că, deşi ai devenit membru al comunităţii, nu ai încetat să-mi rămâi prieten. „Un războinic îşi poate schimba metalul, dar nu şi inima” se spune la noi pe Barsoom. Cred că au încercat să ne ţină separaţi, continuă ea, pentru că de fiecare dată când aveai liber, putând să-ţi oferi un răgaz faţă de noile tale îndatoriri, una din femeile mai în vârstă din suita lui Tars Tarkas găsea motive de a ne îndepărta pe Sola şi pe mine cât mai mult de tine. M-au dus în pivniţele de sub clădiri pentru a le ajuta la amestecul îngrozitorului praf de radiu din care-şi fac teribilele proiectile. Ştii că ele trebuiesc realizate la lumină artificială pentru că expunerea la lumina soarelui conduce întotdeauna la explozie. Ai remarcat că gloanţele lor explodează când ating ţinta? Ei bine, învelişul opac crapă în urma impactului, iar cilindrul masiv de sticlă în care se găsesc câteva particule din praful de radiu, este expus

luminii. În momentul în care lumina soarelui, chiar difuză, ajunge la praf, acesta explodează cu o violenţă căreia nu-i rezistă nimic. Dacă ai să priveşti o bătălie nocturnă, ai să-ţi dai seama de absenţa acestor explozii, în timp ce dimineaţa care urmează bătăliei, la răsăritul soarelui va răsuna de explozia proiectilelor trase în noaptea precedentă. De altfel, ca regulă, noaptea se folosesc proiectile care nu explodează.

În timp ce ascultam foarte interesat în explicaţiile lui Dejah Thoris privind aceste adjuvante ale războiului pe Marte, eram preocupat şi de problemele imediate ale modului cum o tratau. Faptul că o ţinuseră departe de mine nu era o surpriză, dar că o puteau forţa să ia parte la munci periculoase şi grele, mă umplea de mânie.

— Te-au supus la cruzimi sau umilinţe, Dejah Thoris? Am întrebat în timp ce simţeam cum sângele cald al strămoşilor mei războinici îmi pulsa în vene în aşteptarea răspunsului.

— Numai în mică măsură, John Carter. Nimic care să-mi rănească mândria. Ei ştiu că sunt urmaşa a zece mii de jeddaki şi că linia strămoşilor mei se întinde înapoi în timp, fără întrerupere, până la constructorii primelor canale gigante de apă; mă invidiază, poate, şi pentru faptul că ei nici măcar nu ştiu cine le sunt propriile mame. În adâncul sufletelor lor urăsc această soartă oribilă şi încearcă să-şi verse sărmana pizmă asupra mea pentru că eu reprezint tot ceea ce şi-ar dori cel mai mult şi nu pot obţine. Mai bine să le plângem de milă, căpetenia mea. Chiar şi în cazul că vom primi moartea din mâinile lor, ne putem permite să fim generoşi, fiind mai presus decât ei, iar acest lucru îl cunosc foarte bine.

Dacă aş fi cunoscut semnificaţia cuvintelor „căpetenia mea” cu care o femeie roşie gratulează un bărbat, aş fi avut surpriza vieţii, dar la vremea respectivă şi nici multe luni după aceea, n-o cunoşteam. Într-adevăr, aveam încă foarte multe lucruri de învăţat despre Barsoom.

— Presupun şi eu că este lucrul cel mai înţelept posibil pe care-l putem opune soartei, Dejah Thoris, sper însă să apuc timpul când orice marţian, fie el verde, roşu, roz sau violet să nu aibă îndrăzneala nici să clipească în prezenţa ta, prinţesa mea.

La ultimele mele cuvinte Dejah Thoris îşi ţinuse respiraţia şi mă privise cu ochi dilataţi şi respiraţia abia simţită, apoi, cu un zâmbet larg, ce-i provocase două gropiţe roşcate în colţurile gurii, îşi clătinase capul şi spuse:

— Ce copil! Ditamai războinicul şi încă un copil pus pe şotii.

— Ce-am mai făcut? Am întrebat de-a dreptul perplex.

— Într-o bună zi vei afla, John Carter, dacă vom trăi, dar eu n-o să-ţi spun. Şi ca fiică a lui Mors Kajak, fiul lui Tardos Mors, te-am ascultat fără mânie, îşi continuă ea monologul drept concluzie.

Apoi izbucni din nou în acel fel de-a fi vesel şi fericit, tachinându-mă pe seama apartenenţei mele la casta războinicilor tharkieni, în contrast evident cu sufletul meu generos şi firea mea blândă.

— Presupun că dacă ai răni accidental un duşman, ai fi în stare să-l duci acasă şi să-l îngrijeşti, râse ea.

— Chiar aşa se-ntâmplă pe Pământ, i-am răspuns, cel puţin printre oamenii civilizaţi.

Precizarea mea o făcu să râdă din nou. Nu putea înţelege. Cu toată tandreţea şi blândeţea unei femei, rămânea totuşi o marţiană pentru care singurul duşman bun era unul mort, orice inamic mort însemnând mai mult pentru cei rămaşi în viaţă.

Eram curios să aflu ce spusesem sau făcusem, cu câteva momente mai înainte, încât o tulburasem într-atât şi am continuat s-o provoc să-mi explice.

— Nu, exclamase ea, este suficient că ai spus şi eu am ascultat. Iar când vei afla, John Carter, iar eu voi fi moartă, aşa cum este sigur că voi fi când luna îndepărtată va mai

înconjura Barsoomul de alte douăsprezece ori, aminteşte-ţi că am ascultat şi că am zâmbit.

Eram complet năuc, dar pe măsură ce o imploram să-mi explice, devenea tot mai evident refuzul ei şi astfel, fără speranţe, am abandonat.

Ziua făcuse loc nopţii şi, cum rătăceam de-a lungul marelui bulevard luminaţi de cele două luni ale lui Barsoom şi de privirea Pământului, ca un ochi luminos şi verde, mi s-a părut că rămăsesem singuri în univers, iar eu, cel puţin, eram fericit că se întâmplase astfel. Frigul nopţii marţiene se făcea tot mai mult simţit aşa că mi-am scos haina de mătase şi am aşezat-o pe umerii ei. În clipa când mâna mea o atinsese pentru o clipă, am simţit un fior străbătându-mi fiecare fibră a corpului, o senzaţie pe care nici-o altă fiinţă muritoare nu mi-o mai produsese vreodată, şi mi se păruse, deşi nu pot fi foarte sigur, că s-a aplecat uşor către mine. Tot ce ştiu cu precizie e că tot timpul cât braţul mi-a zăbovit pe umerii ei, mai mult decât era necesar gestului de a o acoperi cu haina de mătase, nu s-a retras şi n-a scos un cuvânt. Păşeam astfel tăcuţi pe suprafaţa unei lumi muribunde, dar în sufletul cel puţin al unuia dintre noi se năştea ceea ce este vechi decât lumea şi totuşi veşnic tânăr.

O iubeam! Atingerea braţului meu pe umărul ei gol îmi vorbea în cuvinte ce nu mă puteau înşela, şi îmi dădeam seama că mă îndrăgostisem chiar din prima clipă când privirile ni se întâlniseră în piaţeta oraşului mort, acolo, la Korad.

DUEL CU MOARTEA.

Primul impuls a fost să-i mărturisesc dragostea, apoi m-am gândit la situaţia ei fără speranţe şi la faptul că doar eu îi puteam uşura vicisitudinile captivităţii, protejând-o cât de puţin de miile de duşmani ereditari cu care urma să se confrunte odată ajunşi în Thark. Nu-mi puteam permite să-i provoc suferinţe şi regrete în plus declarându-i o dragoste pe care, după toate probabilităţile, nu putea să mi-o împărtăşească. Dacă aş fi fost într-atât de indiscret, poziţia

ei ar fi devenit şi mai de nesuportat decât acum, iar gândul că putea crede că mă prevalez de avantajul pe care-l aveam pentru a-i influenţa decizia, a fost argumentul final care mi-a ferecat buzele.

— De ce eşti atât de tăcută, Dejah Thoris? Vrei să ne întoarcem la Sola şi la apartamentele voastre?

— Nu, murmură ea, sunt fericită aici. Nu ştiu de ce, dar întotdeauna mă simt fericită şi mulţumită când tu, John Carter, un străin, eşti cu mine; poate că în acele momente sunt mai în siguranţă, ca şi cum m-aş întoarce brusc la curtea tatălui meu şi aş simţi braţele sale puternice în jurul meu, iar lacrimile şi sărutul mamei mi-ar acoperii obrajii.

— Deci oamenii se sărută şi pe Barsoom? Am întrebat când îmi explicase, la cererea mea, înţelesul cuvântului pe care-l folosise în acest sens.

— Părinţii, fraţii, surorile şi, adăugă ea pe un ton coborât şi reţinut, iubiţii.

— Iar tu, Dejah Thoris, ai părinţi, fraţi şi surori?

— Da.

— Şi un iubit?

Tăcuse şi nu am îndrăznit să repet întrebarea.

— Pe Barsoom, spuse ea după un timp, un bărbat nu pune întrebări indiscrete unei femei decât dacă-i este mamă sau dacă a câştigat-o în luptă.

— Dar eu am luptat. Am izbucnit, pentru ca apoi să-mi pară rău că nu-mi fusese smulsă limba din gură, pentru că ea se întorsese încă înainte de a termina de vorbit, îmi înapoie haina de mătase pe care i-o pusesem pe umeri, şi fără nici un cuvânt, se îndepărta cu pas mândru ca de regină spre piaţă şi de acolo în direcţia apartamentelor lor.

N-am încercat s-o urmăresc decât pentru a mă asigura că intră în deplină siguranţă în clădire şi, trimiţându-l pe Woola s-o acompanieze, m-am întors neconsolat la reşedinţa mea. Am rămas aici ore în şir, întins picior peste picior pe aşternuturile de mătase, meditând la festele pe care o soartă crudă le poate juca sărmanilor muritori.

Deci asta înseamnă dragostea! Scăpasem toţi acei ani cât colindasem cele cinci continente şi mările care le înconjoară, în ciuda femeilor frumoase şi ocaziilor neaşteptate; în ciuda dorinţei de a-mi împlini idealul prin dragoste, mi se-ntâmplase să mă-ndrăgostesc turbat şi fără speranţă de o creatură dintr-o altă lume, o specie asemănătoare cu a mea, dar nu identică. O femeie care ieşise dintr-un ou şi putea ajunge la vârsta de aproape o mie de ani; o femeie ai cărei semeni au obiceiuri şi idei ciudate; o femeie cu speranţe, plăceri şi unităţi de măsură ale binelui şi răului mult diferite de ale mele sau ale marţienilor verzi.

Eram într-adevăr îndrăgostit şi, deşi înduram cea mai grea dintre suferinţele cunoscute, nu aş fi dat-o pe toate bogăţiile de pe Barsoom. Astfel sunt îndrăgostiţii şi tot astfel, dragostea, oriunde ajungi s-o cunoşti.

Pentru mine, Dejah Thoris era întruchiparea perfecţiunii, a tot ce reprezenta virtute, frumuseţe, nobleţe şi bunătate. Am crezut acest lucru din adâncul inimii, din străfundurile sufletului şi atunci, în acea noapte în Korad, când stăteam întins, picior peste picior, pe cuverturile de mătase, în timp ce luna cea mai apropiată a lui Marte alerga pe cerul de Vest spre orizont, iluminând aurul, marmura şi mozaicul care mă înconjura, o cred şi acum, aşezat la biroul meu în micul apartament de pe malurile Hudsonului. Douăzeci de ani s-au scurs de atunci; zece dintre ei i-am trăit şi am luptat pentru Dejah Thoris şi semenii săi, iar ceilalţi zece cu amintirea ei.

Dimineaţa plecării noastre spre Thark începuse clară şi caldă, ca mai toate dimineţile marţiene, cu excepţia celor şase săptămâni când la poli se topeşte zăpada.

Am căutat-o pe Dejah Thoris în îmbulzeala carelor ce erau pregătite de drum, dar şi-a întors umărul spre mine şi am remarcat cum sângele îi colorase brusc obrajii. Împins de o nebunească inconştienţă, de vâltoarea dragostei, nu puteam să-mi găsesc liniştea până nu mi-aş fi exprimat

ignoranţa în privinţa naturii ofensei mele, sau cel puţin asupra gravităţii ei, ca un prim pas spre o eventuală conciliere.

Datoria îmi dicta să veghez ca ea să călătorească cât mai confortabil, aşa că m-am apropiat de car şi, în timp ce aranjam mătăsurile şi blănurile, am remarcat cu oroare un lanţ gros ce-i prindea glezna de una din laturile vehiculului.

— Ce-nseamnă asta? Am strigat întorcându-mă spre Sola.

— Sarkoja a crezut că e mai bine, răspunse ea, pe faţă citindu-i-se dezaprobarea faţă de acest procedeu.

Examinând mai îndeaproape cătuşele, am remarcat că erau prinse cu un lacăt masiv.

— Unde este cheia, Sola? Dă-mi-o!

— E la Sarkoja, John Carter.

M-am întors fără să mai spun nimic în căutarea lui Tars Tarkas pentru a protesta vehement împotriva inutilelor umilinţe şi cruzimi, mi se păruse că le zărisem în ochii iubitei mele, cu care fusese copleşită Dejah Thoris.

— John Carter, îmi răspunse el, dacă eşti hotărât să evadezi împreună cu Dejah Thoris, o mai poţi face numai în timpul acestei călătorii spre Tharks. Ştim că n-o vei face fără ea. Te-ai dovedit un luptător puternic şi nu dorim să te încătuşăm pe tine, în schimb vă ţinem pe amândoi în felul cel mai simplu posibil. Asta-i tot ce am să-ţi spun.

Mi-am dat seama într-o clipă de soliditatea argumentului său şi că ar fi fost inutil să apelez la el pentru a-şi schimba decizia, în schimb i-am cerut să fie luată cheia de la Sarkoja şi aceasta să fie îndepărtată pe viitor din preajma prizonierei.

— Cel puţin, Tars Tarkas, măcar atâta poţi să faci pentru prietenia pe care mărturisesc ca ţi-o port.

— Prietenie? Replică el. Nu există aşa ceva, John Carter, dar dacă doreşti, am să-i poruncesc lui Sarkoja să nu mai sâcâie fata, iar eu însămi voi lua cheia în custodie.

— Aş putea să-mi asum eu această responsabilitate, am adăugat zâmbind.

Înainte de a-mi răspunde mă privi lung şi serios.

— Dacă îmi dai cuvântul că nici tu, nici Dejah Thoris nu veţi încerca să scăpaţi până vom ajunge în siguranţă la curtea lui Tal Hajus, îţi dau cheia şi poţi să arunci lanţul în Râul Iss.

— Este mai bine să ţii tu cheia, Tars Tarkas, am conchis.

Zâmbise fără să mai adauge ceva, dar când se lăsase prima seară şi ne oprisem să ne odihnim, l-am văzut cum o dezleagă singur pe Dejah Thoris.

Cu toată cruzimea şi ferocitatea sa, exista ceva în lăuntrul lui Tars Tarkas, cu care părea că se luptă şi se confruntă în permanenţă. Poate era vorba de un instinct uman provenit de la un înaintaş străvechi ce-i bântuia conştiinţa încărcată de purtarea semenilor săi.

În timp ce mă apropiam de căruţa lui Dejah Thoris, am trecut pe lângă Sarkoja şi privirea întunecată şi veninoasă cu care mă gratulase, fusese pentru mine cel mai dulce balsam din ultima vreme. Dumnezeule, cât mă ura! Se scurgea ura din ea atât de palpabil, încât putea fi tăiată cu sabia.

Câteva momente mai târziu o văzusem discutând cu un războinic pe nume Zad – o brută masivă şi puternică dar care, neucigând pe niciuna dintre căpeteniile sale, rămăsese tot un „o mad” sau bărbat cu un singur nume; cel de-al doilea putând fi câştigat numai odată cu metalul unei căpetenii. Era acelaşi obicei ce mă îndreptăţea şi pe mine să iau numele oricăreia dintre căpeteniile pe care le omorâsem; de fapt, unii dintre războinici mi se adresau cu Dotar Sojat, o combinaţie a numelor avute de cei al căror metal îl purtam sau, cu alte cuvinte, a numelor pe care le purtaseră cei pe care-i ucisesem în luptă dreaptă.

În timp ce vorbea cu Zad, Sarkoja aruncase priviri întâmplătoare în direcţia mea şi părea că-l îndeamnă la o acţiune foarte hotărâtă. Nu i-am prea dat atunci atenţie, dar a doua zi aveam deja motive să-mi amintesc circumstanţele şi să-mi dau seama de profunzimile urii

acestei femei şi cât de departe era capabilă să meargă pentru a-şi duce la îndeplinire răzbunarea împotriva-mi.

Din nou, în seara aceea, Dejah Thoris nu mă băgase în seamă şi, deşi i-am rostit numele, n-a răspuns şi nici măcar n-a catadicsit să-mi arate prin cel mai neînsemnat gest că este conştientă de existenţa mea. În disperare de cauză, am recurs şi eu la ceea ce ar fi făcut orice îndrăgostit: trimiterea unui mesaj prin intermediul unui prieten intim. În cazul meu, nu putea fi decât Sola, pe care o întâlnisem în altă parte a campusului.

— Ce s-a întâmplat cu Dejah Thoris? Am izbucnit către ea. De ce nu mai vrea ea să-mi vorbească?

Sola părea şi ea încurcată, pentru că astfel de acţiuni ciudate din partea a două fiinţe umane, o depăşeau complet, şi sărmana, nu era departe de adevăr.

— Zice că ai supărat-o şi asta e tot ce vrea să spună, cu excepţia faptului că este fata unui Jed şi nepoata unui Jeddak şi că a fost umilită de o creatură care n-ar fi avut dreptul să lustruiască nici măcar dinţii sorakului bunicii sale.

M-am gândit o vreme la cele spuse, apoi am întrebat-o.

— Ce este un sorak, Sola?

— Un animal mic, nu mai mare decât mâna mea, cu care femeile roşii marţiene obişnuiesc să se joace, îmi explică ea.

Dacă nu eram demn să lustruiesc nici măcar dinţii pisicuţei bunicii sale înseamnă că scăzusem mult în ochii lui Dejah Thoris, dar acest fapt nu mă împiedicase să zâmbesc, gândindu-mă la ciudata figură de stil, în fond atât de pământeană. Mi se făcuse dor de casă, pentru că suna mult prea asemănător cu „nu meriţi să-mi lustruieşti pantofii”. Apoi, alte amintiri îmi copleşiseră gândurile. Oare ce mai făceau cunoscuţii mei de acasă? Nu-i văzusem de ani de zile. Exista o familie Carter în Virginia care se pretindea rudă apropiată cu mine; se presupunea că eu aş fi fost unchiul cel mare sau o nebunie de genul ăsta. Să ai între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani şi în acelaşi timp să fii şi

unchiul mai mare, mi se păruse dintotdeauna culmea paradoxului, pentru că gândurile şi simţămintele mele rămăseseră cele ale unui copil. Erau doi copii în familia Carter pe care îi iubisem şi care ar fi considerat că nu era nimeni pe Pământ ca Unchiul Jack. Mi-i aminteam atât de clar, în timp ce stăteam aici sub cerul luminat de lunile planetei Barsoom, şi tânjeam după ei, aşa cum n-o mai făcusem pentru nici un muritor până atunci. Fiind din fire un veşnic pelerin, nu cunoscusem niciodată înţelesul cuvântului acasă, iar marele hol al Carterilor însemnase pentru toţi altceva decât pentru mine, iar acum, de aici dintre aceste creaturi reci şi neprietenoase printre care fusesem aruncat, inima mi se îndrepta spre ei. Până şi Dejah Thoris mă dispreţuia! Nu mă dovedisem eu o creatură atât de inferioară încât să nu fiu îndreptăţit nici măcar să lustruiesc dinţii pisicii bunicii sale. În acele momente m-a salvat, cu adevărat, simţul umorului. Am râs, în timp ce mă înveleam cu mătasea şi blănurile de noapte şi am căzut în somnul fără vise al războinicului obosit şi sănătos.

A doua zi am plecat foarte devreme şi am călătorit până la căderea întunericului doar cu o singură haltă. Doar două incidente rupseseră monotonia marşului. Aproape de prânz trecusem, foarte departe în dreapta, pe lângă un incubator şi Lorquas Ptomel îl trimisese pe Tars Tarkas să cerceteze locul. Acesta mă luase pe mine şi încă o duzină de războinici, şi am pornit peste covorul pluşat de muşchi spre mica incintă.

Era, într-adevăr, un incubator, dar ouăle păreau foarte mici în comparaţie cu cele pe care le văzusem clocind la sosirea mea pe Marte.

Tars Tarkas descălecase şi după ce examinase locul cu multă atenţie, ne anunţă că aparţin oamenilor verzi din Warhoom şi că abia se uscase cimentul în zidărie.

— Nu pot fi mai departe de o zi în faţa noastră, exclamă el în timp ce faţa i se luminase de bucuria luptelor feroce ce

aveau să vină.

Munca la incubator n-a durat mult. Războinicii spărseseră intrarea şi câţiva dintre ei s-au strecurat înăuntru pentru a distruge toate ouăle cu ajutorul săbiilor scurte. Odată treaba terminată, am încălecat şi ne-am îndreptat spre caravană. Pe drum am avut ocazia să-l întreb pe Tars Tarkas dacă acei warhoomi, cărora le distrusesem ouăle, erau mai mici decât tharkienii şi am adăugat:

— Am remarcat că ouăle lor erau cu mult mai mici decât cele pe care le-am văzut clocind în incubatorul vostru.

El îmi explicase că ouăle tocmai fuseseră puse acolo şi, ca toate ouăle marţienilor verzi, urmau să crească în timpul perioadei de 5 ani, cât dura incubaţia, până la dimensiunile pe care le văzusem în prima mea zi pe Barsoom. Era, într-adevăr, o informaţie extrem de importantă pentru că altfel nu puteam înţelege cum femeile verzi marţiene, oricât de mari erau ele, ar fi putut produce ouă de asemenea dimensiuni. De fapt, la început, oul depus nu depăşeşte mărimea unuia obişnuit de gâscă şi cum nu începea să crească decât odată expus la lumina soarelui, căpeteniile nu aveau dificultăţi prea mari în transportarea câtorva sute dintre ele, de la depozite la incubatoare.

Scurt timp după acest incident, caravana s-a oprit din nou pentru ca să se poată odihni animalele şi, în timpul acestei pauze s-a petrecut al doilea episod interesant de care vorbeam. Tocmai mă apucasem să schimb lucrurile de pe un thoat pe altul, pentru că îi foloseam cu schimbul, când Zad se apropie de mine şi fără nici un cuvânt, îmi izbi puternic animalul cu sabia lui lungă.

Nu-mi trebuia un manual despre manierele marţienilor verzi pentru a şti ce răspuns să dau. De fapt, eram atât de turbat de furie încât cu greu m-am stăpânit să-mi scot pistolul şi să-l împuşc pe loc; el însă mă aştepta cu sabia scoasă şi singura mea alegere rămânea să-mi scot şi eu sabia şi să-l înfrunt într-o luptă dreaptă, folosind arma pe care o alesese sau eventual una inferioară.

Ultima alternativă fiind întotdeauna permisă îmi puteam deci folosi sabia scurtă, pumnalul, securea sau pumnii dacă doream, dar, în nici un caz, nu puteam apela la arme de foc sau la suliţă.

Mi-am ales şi eu aceeaşi armă pentru că ştiam că se mândrea cu abilitatea cu care o mânuia şi doream ca, dacă îl înfrâng, s-o fac pe baza propriei sale alegeri. Lupta care urmase, se dovedise suficient de lungă pentru a întârzia plecarea cu cel puţin o oră. Întreaga comunitate ne înconjurase, lăsându-ne un spaţiu circular de luptă de aproape treizeci de metri în diametru.

La început, Zad încercase să mă doboare precum atacă taurul un lup, dar mă dovedeam mult prea rapid şi de fiecare dată, scăpând pe după el, mă mulţumeam să-i fac doar câte o crestătură pe braţe sau pe spate. Curând sângera abundent din o mulţime de răni minore fără să reuşesc, însă, să-i dau lovitura de gratie. Apoi schimbase tactica, luptând prudent şi cu dexteritate extremă, încercând să obţină prin ştiinţă ceea ce nu reuşise prin forţa brută. Trebuie să mărturisesc că se dovedise un spadasin de excepţie şi, dacă nu m-aş fi bazat pe marea mea rezistenţă şi remarcabila agilitate pe care mi le conferise gravitaţia redusă de pe Marte, n-aş fi fost în stare să-i fac faţă.

Ne-am rotit o vreme fără să ne rănim prea mult, spadele lungi şi subţiri, asemenea acelor, fulgerau în lumina soarelui sau rezonau cu putere de fiecare dată când oţelul lor se încrucişa. În cele din urmă, Zad, înţelegând că oboseşte mai repede decât mine, se hotărî să se apropie şi să pună capăt luptei într-un final glorios pentru el. Şi, în timp ce se apropia, un reflex orbitor mă izbi în ochi astfel încât, nemaivăzându-mi adversarul, am sărit la întâmplare lateral, încercând disperat să scap de lovitura imensei spade. Reuşisem doar parţial să parez, lucru atestat de o durere ascuţită în umărul stâng, dar în timp ce încercam să-mi localizez adversarul privirea-mi uimită întâlnise pentru o

clipă o imagine ce-mi răsplătise pe deplin rana pe care orbirea temporară mi-o cauzase. Acolo, pe căruţa lui Dejah Thoris, se aflau trei chipuri, evident interesate să vadă desfăşurarea luptei peste capetele celorlalţi tharkieni. Erau Dejah Thoris, Sola şi Sarkoja, iar în timp ce privirea trecea peste ele, un mic tablou mi se întipărea în minte, tablou pe care n-o să-l uit până la sfârşitul zilelor mele.

În acea fracţiune de secundă, am văzut-o pe Dejah Thoris cum se întoarce spre Sarkoja, cu furia unei tinere tigrese, şi loveşte ceva din mâna ei ridicată, ceva ce strălucea în soare în timp ce cădea spre solul acoperit de muşchi. Abia atunci am înţeles ce mă orbise în acel moment crucial al luptei şi cum Sarkoja găsise o cale să mă omoare fără sa se implice direct. Am mai văzut atunci ceva care, abătându-mi pentru o clipă atenţia de la duşmanul meu, era să mă coste viaţa. Faptul că Dejah Thoris îi doborâse oglinda din mână, aproape o scosese din minţi pe Sarkoja. Cu figura răvăşită de furie şi ură îşi scosese pumnalul şi se pregătea să-i aplice lui Dejah Thoris o lovitură mortală. În acel moment, Sola, scumpa şi credincioasa noastră Sola, sărise între ele şi ultimul lucru pe care l-am văzut a fost înaintarea pumnalului spre pieptul ei.

Inamicul îşi revenise din balansul loviturii precedente şi îmi pregătea ceva foarte interesant, aşa că am fost nevoit să-i dau atenţia cuvenită, deşi gândul nu-mi mai era la această luptă.

Ne-am tatonat amândoi furioşi, iar şi iar, până ce brusc am simţit pe piept vârful ascuţit al spadei sale într-o poziţie pe care nu puteam nici s-o parez, darmite să scap. M-am aruncat atunci asupra sa cu spada întinsă şi cu toată greutatea corpului, hotărât să nu mor singur, dacă altfel nu se putea. Am simţit cum oţelul îmi pătrunde în piept, cum totul se întunecă în jurul meu, capul a început să-mi vâjâie şi genunchii să mă lase.

POVESTEA SOLEI.

Când mi-am venit în simţiri, curând aveam să aflu că nu fusesem jos decât câteva momente, am sărit rapid în picioare căutând cu febrilitate spada. Am găsit-o şi am implântat-o până la mâner în pieptul verde al lui Zad care rămase mort, întins pe muşchiul roşcat ce acoperea fundul anticei mări. În timp ce-mi căpătăm pe deplin conştiinţa, am descoperit că spada îmi pătrunsese prin stânga pieptului, şi trecuse deasupra coastelor undeva spre centru, pentru a ieşi apoi pe sub umăr. În timp ce mă aruncasem asupra lui, mă şi rotisem puţin, astfel încât spada îmi străpunsese doar muşchii, provocându-mi o rană dureroasă, dar nu mortală.

Mi-am smuls spada din rană, apoi mi-am recuperat-o pe a mea şi, întorcând spatele cadavrului oribil m-am îndreptat bolnav, amărât şi dezgustat spre căruţele cu anturajul şi lucrurile mele. Murmurul aplauzelor marţienilor mă lăsase rece de astă dată.

Sângerând şi slăbit m-am dat pe mâna femeilor mele care, obişnuite cu astfel de întâmplări, mi-au oblojit rănile cu miraculoasele lor alifii şi agenţi terapeutici ce făceau ca numai loviturile ce aduceau moartea instantaneu să fie fatale. O şansă cât de mică îi era suficientă femeii marţiene pentru ca moartea să dea un pas înapoi. Curând mă „cârpiseră” în aşa fel încât, în afara unei slăbiciuni datorate pierderii de sânge şi a unei uşoare dureri în jurul rănii, n-am suferit prea mari neplăceri din pricina acestei lovituri care, pe Pământ, m-ar fi ţinut la pat multe zile.

Imediat ce îşi terminaseră treaba, m-am grăbit spre căruţa lui Dejah Thoris, unde am găsit-o pe biata Sola cu pieptul plin de bandaje. Aparent scăpase uşor din confruntarea cu Sarkoja al cărui pumnal părea că se izbise de unul din ornamentele metalice ale pieptului şi-i provocase doar o rană uşoară.

Dejah Thoris stătea întinsă pe blănurile ei şi trupul îi era răvăşit de suspine. Nu remarcase prezenţa mea şi nici nu mă auzise vorbind cu Sola care stătea la o anumită distanţă de vehicul.

— Este cumva rănită? Am întrebat-o pe Sola arătând spre ea printr-o înclinare a capului.

— Nu, mi-a răspuns, crede că eşti mort.

— Şi pisicii bunicii ei nu mai are cine să-i lustruiască dinţii? Am glumit zâmbind.

— Cred că o judeci greşit, John Carter, spuse Sola. Nu înţeleg prea bine nici felul ei de a fi, nici pe al tău, dar sunt sigură că nepoata a zece mii de jeddaki n-ar boci astfel moartea cuiva pe care-l consideră inferior ci, mai degrabă, e vorba de cineva care ocupă locul cel mai important prin afecţiunea ce-i poartă. Face parte dintr-o rasă mândră, dar sunt şi oameni drepţi, ca toţi barsoomienii; probabil, însă, ai rănit-o foarte tare sau i-ai greşit grav dacă acum, deşi nu-ţi mai admite existenţa printre vii, îţi plânge moartea. Lacrimile pe figura cuiva reprezintă o imagine extrem de rară pe Barsoom, continuă ea, de aceea îmi este greu să le interpretez. În afara lui Dejah Thoris, am mai văzut doar doi oameni plângând în viaţa mea; unul plângea de durere, celălalt dintr-o furie nestăpânită. Prima a fost mama mea, cu mulţi ani înainte de a fi ucisă, celălalt e Sarkoja, astăzi, şi s-a întâmplat când au tras-o de pe mine.

— Mama ta! Am exclamat, dar Sola, copile, n-aveai cum să-ţi cunoşti mama.

— Eu da. Chiar şi pe tatăl meu, adăugă ea. Dacă vrei să afli o ciudată poveste nebarsoomiană, vino la noapte la căruţă, John Carter, şi ai să auzi ceea ce n-am mai spus până acum nimănui. Acum a fost dat semnalul de pornire, aşa că trebuie să te duci.

— Am să vin la noapte, Sola, îţi promit. Te rog, însă, spune-i lui Dejah Thoris că sunt în viaţă şi sănătos. N-am să forţez nota şi să apar din nou în faţa ei şi te rog să nu afle că i-am văzut lacrimile. Dacă vrea să vorbească cu mine îi aştept ordinele.

Sola a urcat în căruţa aliniată deja, iar eu m-am grăbit spre thoatul meu pentru a galopa spre locul rezervat mie, alături de Tars Tarkis, în spatele convoiului.

În timp ce străbăteam acest peisaj predominant galben, probabil că formam cel mai impresionant şi impunător spectacol. Cele 250 căruţe ornate şi viu colorate, precedate de o avangardă de aproape 200 războinici călare, aveau în faţă, la aproape o 100 m. depărtare, căpeteniile aşezate câte 5 în rând. Ariergarda şi flancurile erau cam la fel constituite, în schimb cei 50 de mastodonţi de rezervă, sau animalele de povară, cunoscute şi sub numele de zitidari, precum şi cei aproape 500 sau 600 de thoaţi de rezervă ai diferiţilor războinici, mărşăluiau separat într-un spaţiu gol, de formă pătrată, lăsat liber de războinicii călare.

Metalul strălucitor şi bijuteriile impresionantelor ornamente ale oamenilor, multiplicate în harnaşamentele zitidarilor şi thoatilor, alături de culorile vii ale magnificelor mătăsuri, blănuri sau pene, confereau caravanei o splendoare barbară care ar fi umplut de invidie orice maharajah indian.

Roţile extrem de late ale căruţelor şi pernuţele de pe labele animalelor nu produceau nici un sunet pe fundul de mare acoperit cu muşchiul gălbui, astfel că ne deplasam într-o linişte desăvârşită, precum o imensă fantasmagorie. Făceau excepţie momentele când liniştea era spartă de răgetul gutural al vreunui zitidar îmboldit sau de ţipătul de luptă al thoaţilor. Marţienii verzi conversau puţin şi atunci, de regulă, în cuvinte monosilabice şi pe un ton scăzut, asemeni zgomotului unui tunet îndepărtat.

Traversam o întindere de muşchi fără sfârşit, ce se comprima sub apăsarea roţilor late sau a picioarelor acoperite cu perniţe, pentru a se ridica la loc în spatele nostru, fără să mai păstreze nici cea mai mică urmă a trecerii noastre. Puteam fi, într-adevăr, spectrele unor morţi călători pe o mare moartă aparţinând unei planete muribunde, dacă cineva s-ar fi luat după sunetele sau semnele pe care le lăsam în urmă. Era primul marş al unui imens corp de oameni şi animale pe care-l văzusem vreodată şi care să nu ridice praf sau să lase urme. Pe

Marte nu există praf decât în lunile de iarnă şi numai în zonele cultivate şi, chiar şi atunci, lipsa unor curenţi de aer importanţi îl fac aproape de neobservat.

În noaptea aceea am poposit la poalele unui deal unde ajunsesem în două zile şi care marca ţărmurile sudice ale acestei mări deosebite. Animalele nu se adăpaseră de două zile, de altfel nu băuseră apă de aproape două luni, la scurtă vreme după ce părăsiseră Tharkul, dar, aşa cum îmi explicase Tars Tharkas, aveau nevoie de apă puţină şi de fapt puteau trăi la nesfârşit numai cu muşchiul ce acoperea planeta şi care, mi s-a spus, conţinea suficientă umezeală pentru a satisface nevoile minime ale animalelor. După ce mi-am sfârşit cina compusă dintr-un aliment de forma brânzei şi din lapte vegetal, am căutat-o pe Sola pe care am găsit-o lucrând, luminată de o torţă, la hamurile lui Tars Tharkas. Mă privise apropiindu-mă şi figura i se luminase de plăcere, în semn de bun venit.

— Mă bucur că ai revenit, spuse. Dejah Thoris doarme, iar eu mă simt singură. Semenilor mei nu le pasă de mine, John Carter; sunt diferită de ei. Este o soartă tristă că trebuie să-mi trăiesc viaţa printre ei şi adesea mi-am dorit să fi fost şi eu o adevărată femeie verde, lipsită de dragoste şi speranţă; am cunoscut, însă, dragostea şi acum sunt pierdută. Ţi-am promis că am să-ţi spun povestea mea, sau, mai degrabă, povestea părinţilor mei. Din ceea ce am învăţat de la tine despre semenii tăi, sunt convinsă că nu-ţi va părea atât de stranie, dar printre marţienii verzi nu are egal nici în memoria celui mai bătrân dintre Tharki şi nici legendele nu pomenesc cazuri similare.

Mama mea avea o constituţie delicată, de fapt prea mică pentru a i se acorda responsabilităţile maternităţii, precum ştii, căpeteniile noastre preferă mărimea. Era, de asemenea, mai puţin crudă şi rece decât majoritatea femeilor verzi marţiene, nu-i prea păsa de societatea lor şi adesea rătăcea singură pe străzile pustii din Thark sau se culca printre florile sălbatice ce acopereau dealurile din

apropiere, lăsându-se purtată de gânduri şi hrănind dorinţe pe care numai eu, dintre toate femeile tharkiene de astăzi, aş fi în stare să le înţeleg.

Acolo, printre dealuri, a întâlnit un tânăr războinic a cărui datorie era să păzească o turmă de zitidari şi thoaţi, ce păşteau pe acolo, să nu se depărteze. La început au vorbit de lucruri ce interesau comunitatea din Thark, treptat, însă, pe măsură ce se întâlneau tot mai des, simţeau tot mai evident faptul că nu din întâmplare, au început să vorbească despre ei, despre ceea ce le place, despre ambiţii şi speranţe. Avea încredere în el şi îi mărturisise că-i repugnau teribil semenii săi din pricina cruzimii lor, din cauza acelor vieţi lipsite de dragoste, pe care trebuiau să le ducă. Apoi aşteptase ca de pe buzele lui reci să se dezlănţuie protestul vehement; el, însă, o luase în braţe şi o sărutase.

Au ţinut tăinuită dragostea lor timp de 6 ani. Ea, mama mea, aparţinea anturajului marelui Tal Hajus, în timp ce iubitul ei era un simplu războinic ce-şi purta numai metalul său. Dacă această abatere de la tradiţia tharkiană ar fi fost descoperită, amândoi ar fi fost condamnaţi să-l înfrunte în marea arenă pe Tal Hajus şi hoardele lui reunite.

Oul din care m-am născut a fost ascuns sub un vas mare de sticlă, pe cel mai înalt şi inaccesibil dintre turnurile parţial ruinate ale vechiului Thark. În cei 5 ani necesari procesului de incubare, mama îl vizitase anual. Nu îndrăznea să vină mai des pentru că datorită acestei taine în care trăia, îi era teamă să nu fie supravegheată. În acea perioadă, tatăl meu se distinsese ca războinic şi luase metalul multor căpetenii. Dragostea lui pentru mama mea nu scăzuse şi singura sa ambiţie în viaţă era să ajungă într-o asemenea poziţie socială încât să poată smulge metalul chiar de pe însuşi Tal Hajus şi atunci, devenind conducătorul tharkienilor, să poată să o ceară în anturajul său, iar prin puterea poziţiei sale să poată proteja copilul care, altfel, dacă adevărul ar fi fost aflat, ar fi fost omorât.

Era un vis nebunesc să lupte pentru metalul lui Taj Hajus în numai 5 ani, dar avansul său se dovedi rapid şi curând ajunsese în consiliul tharkienilor. Într-o bună zi, norocul nu le-a mai surâs, în sensul că el n-a ajuns la timp să-şi salveze odrasla. Fusese trimis într-o expediţie îndelungată spre sudul acoperit de gheaţă spre a se război cu locuitorii de acolo şi a le lua blănurile; acestea sunt obiceiurile barsoomienilor verzi – nu se ostenesc să muncească pentru a avea ceea ce pot obţine prin lupte de la alţii.

Fusese plecat 4 ani şi când se întorsese aveam deja 3 ani. La aproape 1 an de la plecarea sa şi scurt timp înainte de întoarcerea unei expediţii ce plecase să aducă odraslele din incubatorul comunităţii, oul meu ajunsese la ecloziune. Mama a continuat să mă ţină în vechiul turn şi să mă viziteze noaptea pentru a-şi revărsa asupra mea dragostea pe care viaţa comunităţii ne-o furase la amândouă. Spera, la întoarcerea expediţiei de la incubator, să mă amestece cu ceilalţi copii repartizaţi suitei lui Tal Hajus şi astfel să scape de soarta care ar fi aşteptat-o, dacă s-ar fi descoperit marele ei păcat faţă de vechile tradiţii.

M-a învăţat foarte devreme limba şi obiceiurile semenilor mei şi într-o noapte mi-a spus povestea pe care ţi-am spus-o şi eu până la acest punct. Insistase asupra păstrării secretului absolut şi a unei precauţii speciale, după ce m-ar fi amestecat cu ceilalţi copii, pentru a nu le permite să-şi dea seama că eram mai avansată ca educaţie decât ei, sau prin vreun semn oarecare să divulg în prezenţa celorlalţi, afecţiunea pentru ea şi faptul că-mi cunosc tatăl; apoi m-a tras aproape şi mi-a şoptit la ureche numele tatălui meu.

Atunci un fulger a luminat întunericul din camera turnului şi am văzut-o în picioare pe Sarkoja cum o fixa pe mama într-o frenezie a dispreţului şi bucuriei nestăvilite ce se citeau uşor în ochii ei strălucitori şi răi. Torentul de ură şi injurii ce-l revărsase atunci asupra mamei mele îmi îngheţase inima în piept. Se părea că auzise toată povestea şi că bănuise ceva suspect în lungile absenţe nocturne ale

mamei mele ce dispărea din apartamentele sale, altfel nu se explica prezenţa ei acolo în noaptea aceea fatală.

Un singur lucru nu auzise, şi nici nu-l ştia, numele şoptit al tatălui meu. Acest fapt devenea tot mai evident din cererile repetate adresate mamei de a divulga numele partenerului său în păcat. Eram încredinţată că nici un fel de injurie sau ameninţare nu i l-ar fi putut smulge dar, pentru a mă feri pe mine de torturi inutile, minţise că numai ea îl ştia şi că nu-l va spune nici măcar copilului ei.

După alte imprecaţii, Sarkoja se grăbise să raporteze lui Tal Hajus descoperirea ei şi, după ce plecase, mama mă învelise în aşternuturile sale de noapte, astfel încât să nu fiu remarcată cu uşurinţă, am coborât în stradă şi am fugit cât am putut de repede spre marginea oraşului, în direcţia care ducea spre Sud spre bărbatul a cărei protecţie n-o mai putea cere, dar al cărui chip dorea să-l mai vadă o dată înainte de a muri.

În timp ce ne apropiam de extremitatea sudică a oraşului, auzisem un sunet ce venea dinspre câmpia acoperită de muşchi, din direcţia singurei treceri printre dealuri care ajungea în oraş, o trecătoare prin care erau nevoite să meargă toate caravanele, indiferent dacă veneau din Nord, Sud, Est sau Vest. Sunetele auzite proveneau de la ţipetele thoaţilor sau răgetele guturale ale zitidarilor, dar şi de la zăngănitul armelor, semn că se apropia un corp de războinici. Cel dintâi gând al ei fusese acela că tatăl meu se întorcea din expediţia, dar viclenia tharkiană o împiedicase să se îndrepte direct şi precipitat spre el.

Retrăgându-ne sub un prag umbrit, am aşteptat sosirea caravanei care nu întârziase să-şi facă apariţia pe stradă şi să-şi desfacă formaţia de la un zid la altul al clădirilor. După ce ariergarda procesiunii trecuse de noi, cea de-a doua lună ţâşnise peste acoperişuri, luminând scena în toată splendoarea luminii sale strălucitoare. Mama se retrăsese şi mai mult în umbra protectoare şi de acolo observă că expediţia nu era cea a tatălui meu, ci se întorsese caravana

care aducea copiii tharkieni. Planul îl întocmise pe loc şi cum o căruţă imensă tocmai trecuse foarte aproape de locul nostru, se urcă cu agilitate prin spatele ei şi, cuibărindu-se într-un loc retras, mă strânse cu frenezie la piept.

Ştia, ceea ce eu atunci nu ştiam, că niciodată după acea noapte nu mă va mai strânge la piept şi poate nici măcar nu ne vom mai putea privi una pe alta. În confuzia din piaţa oraşului mă amestecase cu ceilalţi copii al căror paznici din timpul călătoriei fuseseră absolviţi de responsabilitatea lor. Am fost adunaţi cu toţii într-o sală mare, hrăniţi de femei care nu acompaniaseră expediţia, iar a doua zi fusesem împărţiţi între suitele diferitelor căpetenii.

Nu mi-am mai văzut mama după noaptea aceea. Fusese închisă de Tal Hajus şi cu toate eforturile acestuia, inclusiv cele mai oribile şi odioase torturi, nu reuşise să-i smulgă de pe buze numele tatălui meu; se păstrase neînduplecată şi loială şi murise în hohotele de râs ale lui Tal Hajus şi ale căpeteniilor sale în timpul unor torturi îngrozitoare.

Am auzit după aceea că le spusese că mă omorâse pentru a mă salva de soarta care m-ar fi aşteptat dacă aş fi căzut în mâinile lor şi că îmi aruncase trupul la maimuţele albe. Singură, Sarkoja se îndoise de lucrul acesta şi, presupun, că şi astăzi are dubii în privinţa originii mele, dar nu îndrăzneşte să mă deconspire pentru că bănuieşte, sunt sigură de asta, care este identitatea tatălui meu.

Când s-a întors din expediţie şi a aflat din gura lui Tal Hajus de soarta mamei mele, eram şi eu de faţă, dar nici măcar tremurul uşor a vreunui muşchi nu i-a trădat emoţia; numai că n-a râs când Tal Hajus îi descria vesel agonia. Din acel moment a devenit cel mai crud dintre cei cruzi, şi aştept ziua când îşi va atinge ţelul ambiţiei sale şi va simţi cadavrul lui Tal Hajus sub picior. Sunt tot atât de sigură că aşteaptă şansa de a-şi duce la bun sfârşit această teribilă răzbunare, şi că marea sa iubire îi este la fel de puternică în piept ca atunci când îl transfigurase, cu patruzeci de ani în

urmă, cum sunt sigură că acum stăm pe ţărmul unui fost ocean, iar oamenii cumsecade dorm, John Carter.

— Şi tatăl tău este cu noi, acum?

— Da, îmi răspunse, dar nu ştie cine sunt şi nici cine mi-a trădat mama lui Tal Hajus. Numai eu ştiu numele tatălui meu şi numai eu şi Tal Hajus ştim că Sarkoja a pricinuit tortura şi moartea iubitei sale.

Am rămas tăcuţi pentru câtăva vreme; ea drapându-se în gândurile triste ale teribilului trecut, iar eu gândindu-mă cu milă la bietele creaturi condamnate de nişte obiceiuri fără sens la o viaţă fără iubire, o viaţă de cruzime şi ură. În cele din urmă ea, rupse tăcerea.

— John Carter, dacă vreodată un om adevărat va încălzi floarea rece şi moartă a Barsoomului, tu vei fi acela. Ştiu că pot avea încredere în tine şi că dezvăluindu-ţi numele tatălui meu, fără nici o condiţie, într-o bună zi acest lucru te-ar putea ajuta atât pe tine, dar poate şi pe el, pe Dejah Thoris sau pe mine. Când va veni vremea, spune adevărul, dacă ţie ţi se pare potrivit. Am încredere în tine pentru că ştiu că nu eşti legat de teribilul obicei al adevărului neabătut şi absolut, că tu poţi minţi asemeni gentlemenilor tăi din Virginia, dacă această minciună poate salva pe cineva de la tristeţe sau suferinţă. Numele tatălui meu este Tars Tarkas.

PLĂNUIM EVADAREA.

Restul drumului până la Thark s-a desfăşurat fără alte evenimente deosebite. Călătoream de douăzeci de zile, străbătusem două mări secate şi trecusem pe lângă numeroase oraşe în ruină, majoritatea mai mici decât Korad. De două ori traversasem faimoasele căi de apă marţiene sau aşa-zisele canale, după cum le-au botezat astronomii de pe Pământ. Când ne apropiam de ele, trimiteam mult înainte un războinic cu o lunetă foarte puternică şi dacă nu zărea vreo armată mai mare de-a marţienilor roşii, avansam cât mai mult posibil, apoi poposeam până la căderea nopţii.

Numai pe întuneric ne apropiam de zonele cultivate şi, localizând unul din drumurile extrem de largi, ce traversau zona la intervale regulate, ne strecuram în linişte de-a lungul lui pe partea cealaltă. Ne trebuiseră mai mult de cinci ore să facem o astfel de traversare, fără nici o oprire, pentru primul canal, iar pentru celălalt, aproape întreaga noapte, părăsind aceste câmpuri înconjurate de ziduri înalte o dată cu răsăritul soarelui.

Cum traversasem pe întuneric, observasem câte ceva doar în perioadele când apărea luna inferioară care, în graba ei teribilă pe cerul barsoomian, lumina din când în când frânturi de peisaj, scoţând în lumină ziduri, câmpuri şi clădiri răzleţe, asemănătoare în aparenţă cu fermele de pe Pământ. Am văzut mulţi pomi, aranjaţi metodic, unii cu o înălţime enormă, am văzut, de asemenea, animale închise într-un fel de ţarcuri care, adulmecând animalele noastre sălbatice, dar şi sălbăticite fiinţe umane, îşi făceau simţită prezenţa prin răgete şi mugete teribile.

Numai o singură dată observasem o fiinţă umană şi acest lucru se întâmplase la intersecţia drumului nostru cu un fel de barieră mare şi albă ce taie longitudinal fiecare district, exact prin centru. Poate că adormise la marginea drumului, pentru că atunci când am ajuns în dreptul lui, se ridicase într-un cot şi după o singură privire aruncată caravanei care se apropia, sărise în picioare şi o rupsese la fugă înnebunit, escaladând zidurile apropiate cu agilitatea unei pisici. Tharkienii nu-i dăduseră nici cea mai mică atenţie, nu erau într-o expediţie militară şi singurul semn pe care l-am avut că, totuşi, îi remarcaseră prezenţa a fost o grăbire a ritmului de trecere al caravanei spre deşertul ce înconjura zonele cultivate şi marca imperiul lui Tal Hajus.

Nu mai vorbisem cu Dejah Thoris, de vreme ce nu-mi trimisese vreun semn că aş fi fost binevenit la căruţa ei şi mândria mea nebunească mă împiedica să fac orice avans. Întotdeauna am fost de părere că felul în care un bărbat se poartă cu o femeie trebuie să fie în raport direct cu gradul

său de curaj faţă de ceilalţi bărbaţi. Cei slabi şi prostălăi aveau adesea mai mult succes în a încânta sexul frumos, în timp ce luptătorul obişnuit cu mii de pericole reale, se ascunde în umbră, asemeni unui copil înspăimântat.

Exact la treizeci de zile de la sosirea mea pe Barsoom, am intrat în anticul oraş Thark de la ai cărui locuitori de mult uitaţi hoardele acestea de oameni verzi furaseră până şi numele. Comunitatea tharcilor număra aproape treizeci de mii de suflete şi era împărţită în 25 hoarde. Fiecare hoardă îşi avea propriul jed şi căpetenii mai mici, dar cu totul erau conduse de Tal.

Hajus, Jeddak de Thark. 5 comunităţi îşi aveau cartierul general în oraşul Thark, celelalte ocupaseră alte oraşe părăsite de-a lungul şi de-a latul districtului revendicat de Tal Hajus.

Ne făcusem intrarea în marea piaţă centrală pe la începutul după-amiezii şi nu remarcasem vreo manifestare de entuziasm cu ocazia acestei reveniri a expediţiei. Cei ce ajunseseră să se vadă cu această ocazie, pronunţau numele războinicului sau femeii respective în maniera lor obişnuită de salut, dar când se răspândise vestea că aduceau şi doi captivi, interesul spori considerabil, iar eu şi Dejah Thoris devenirăm repede centrul lor de interes.

Imediat după sosire am fost repartizaţi în apartamentele noastre şi restul zilei am petrecut-o cu aranjatul în noile condiţii. Locuinţa mea era pe o stradă ce conducea spre piaţa centrală dinspre Sud, marea arteră pe care mărşăluisem de la intrarea în oraş. Era aşezată la capătul unui scuar şi întreaga clădire îmi aparţinea. Aceeaşi arhitectură grandioasă, remarcată ca o caracteristică şi în oraşul Korad, era prezentă şi aici, dar la o scară mai mare şi mai bogată, dacă se poate face o asemenea comparaţie. Apartamentele mele ar fi fost potrivite pentru găzduirea celor mai mari împăraţi de pe Pământ, dar aceste creaturi ciudate nu apreciau decât dimensiunile clădirilor şi enormitatea camerelor; cu cât o clădire era mai mare, cu

atât era mai râvnită. În acest sens, Tal Hajus ocupa ceea ce trebuie să fi fost o enormă clădire publică, cea mai impunătoare din oraş, deşi complet nepotrivită pentru locuit. A doua ca mărime fusese rezervată lui Lorquas Ptomel, următoarea jedului situat imediat sub el şi tot aşa, până la sfârşitul listei celor cinci jedi. Războinicii ocupau aceleaşi clădiri repartizate căpeteniilor din suita cărora făceau parte; dacă preferau, însă, puteau alege drept adăpost oricare dintre miile de clădiri nelocuite din propriul lor cartier, pentru că fiecărei comunităţi îi era repartizată o anumită zonă a oraşului. Alegerea clădirilor trebuia să se facă în raport cu aceste împărţiri, doar jedii făceau excepţie pentru că ei trebuiau să locuiască în edificiile cu fronton din piaţa centrală.

Până ce mi-am pus casa în ordine sau, mai degrabă, am crezut că am făcut-o, soarele se apropiase de asfinţit, aşa că m-am grăbit s-o caut pe Sola şi cartierul său pentru că eram hotărât să-i vorbesc lui Dejah Thoris şi să încerc s-o conving de necesitatea unui fel de armistiţiu până puteam găsi ceva care să o ajute să evadeze. Căutasem zadarnic până ce marele disc roşu al soarelui dispăruse în spatele orizontului şi abia atunci am zărit capul urât al lui Woola la una dintre ferestrele etajului al doilea al unei clădiri situate pe partea opusă a străzii unde se afla şi locuinţa mea, dar mult mai aproape de piaţă.

Fără să mai aştept vreo altă invitaţie, am pătruns, pe sub arcada scării ce conducea la etajul doi, într-o cameră imensă ce da spre faţada clădirii şi am fost primit cu frenezie de Woola care se aruncase pur şi simplu peste mine, gata, gata să mă trântească la pământ. Bietul de el era atât de bucuros să mă vadă, încât îmi făcea impresia că vrea să mă devoreze, aşa cum mă privea cu faţa lui dominată de gura despicată de la o ureche la alta care dezvelea cele trei rânduri de colţi într-un zâmbet de drăcuşor.

Liniştindu-l cu vorbe de comandă şi mângâieri, am căutat-o din priviri, prin întunericul ce se apropia, pe Dejah Thoris, şi cum n-am zărit-o, i-am strigat numele. Răspunsul a venit ca un murmur din cel mai îndepărtat colţ al apartamentului şi, după câteva mici salturi, eram lângă un vechi fotoliu din lemn gravat, unde am găsit-o cuibărită printre mătăsuri şi blănuri. În timp ce aşteptam să se ridice în picioare, mă privi drept în faţă şi spuse:

— Ce doreşte tharkul Dotar Sojat de la Dejah Thoris, captiva sa?

— Dejah Thoris, nu ştiu cum am reuşit să te supăr. Era mult prea departe de mine gândul de a răni sau ofensa tocmai pe cea pe care doream s-o protejez şi să o consolez. Crezi ce vrei, dar faptul de a-ţi cere să mă ajuţi să-ţi aranjez evadarea, dacă acest lucru este posibil, nu este o rugăminte, ci o comandă. Când vei fi din nou în siguranţă la curtea tatălui tău, ai să procedezi cu mine cum vei voi, dar de acum înainte până în acea zi, eu îţi sunt stăpânul căruia trebuie să i te supui şi pe care trebuie să-l ajuţi.

M-a privit lung, afectată şi am crezut că s-a mai înmuiat puţin.

— Îţi înţeleg vorbele, Dotar Sojat, răspunse ea, dar pe tine nu te înţeleg. Eşti un amestec ciudat de copil şi bărbat, de brută şi nobil. Sper doar să-ţi pot citi inima.

— Priveşte la picioarele tale, Dejah Thoris zace acolo unde ai părăsit-o în noaptea aceea la Korad, şi unde va bate neîncetat pentru tine până ce moartea o va linişti.

Se apropie un pas şi îşi întinse braţele într-un gest ciudat de căutare.

— Ce vrei să spui, John Carter? Şopti ea. Ce vrei să-mi ceri?

— Vreau să-ţi cer ceea ce mi-am promis mie însumi că n-am să-ţi spun, cel puţin atâta timp cât vei mai rămâne captivă printre oamenii verzi, iar după atitudinea ta din ultimele douăzeci de zile, niciodată. Vreau să-ţi mărturisesc, Dejah Thoris, că mă angajez cu trup şi suflet în serviciul tău

ca să lupt şi să mor pentru tine. Un singur lucru îţi cer în schimb, să nu faci nici un semn, fie de aprobare sau de respingere în faţa vorbelor mele. Până când nu te vei afla în siguranţă printre ai tăi, orice sentimente ai avea faţă de mine nu trebuie îndulcite de gratitudine, pentru că tot ceea ce voi face pentru tine se va datora numai egoismului meu de a fi în preajma ta cât mai mult.

— Îţi respect dorinţele, John Carter, pentru că înţeleg motivele care le-au dat naştere, şi îţi accept serviciile la fel de bucuroasă cum mă voi supune autorităţii tale; cuvântul tău va fi lege. De două ori m-am înşelat în gândurile mele asupra ta şi din nou îţi cer iertare.

Conversaţia aceasta precipitată fu întreruptă brusc de intrarea lui Sola ce părea foarte agitată, căci îşi pierduse obişnuitul ei calm şi stăpânirea de sine.

— Oribila Sarkoja s-a înfăţişat înaintea lui Tal Hajus, spuse ea pe nerăsuflate, şi din câte am auzit în piaţă, nu mai este nici o speranţă pentru niciunul dintre voi.

— Ce spun? Se interesă Dejah Thoris.

— Că tu vei fi aruncată la caloţii (câini) sălbatici, în marea arenă, imediat ce hoardele se vor fi adunat pentru jocurile anuale.

— Sola, am intervenit eu, tu eşti o tharkiană, dar le urăşti şi deteşti obiceiurile la fel de mult ca şi noi. Vrei să fii alături de noi într-un efort suprem de a scăpa? Sunt sigur că Dejah Thoris îţi poate oferi găzduire şi protecţie printre ai săi şi soarta nu-ţi va fi mai rea printre ei decât ţi-a fost şi-ţi este aici.

— Da, Sola, mă susţinu entuziastă Dejah Thoris, vino cu noi. Vei trăi mai bine printre oamenii roşii din Helium decât eşti tratată aici şi îţi promit nu numai găzduire printre noi, dar şi dragostea şi afecţiunea după care tânjeşte fiinţa ta şi care-ţi sunt refuzate de obiceiurile rasei tale. Vino cu noi, Sola; putem pleca şi fără tine, dar gândeşte-te ce soartă te aşteaptă dacă ei consideră că ne-ai ajutat să fugim. Ştiu că până şi această ameninţare nu te va împiedica să ne ajuţi,

dar te dorim alături, am vrea să vii cu noi într-un ţinut al luminii şi bucuriei, printre oameni ce cunosc dragostea, simpatia şi recunoştinţa. Spune-mi că vrei, Sola; spune-mi că vei veni.

— Marele canal ce duce la Helium este la mai puţin de optzeci de kilometri spre Sud, murmură ea mai mult pentru ea; un thoat rapid ar putea ajunge acolo în aproape trei ore; apoi până la Helium mai sunt 800 km., majoritatea drumului trecând prin regiuni foarte puţin populate. Vor afla şi ne vor urmări. Am putea să ne ascundem o vreme printre copacii uriaşi, dar şansele de a scăpa sunt, într-adevăr, mici. Ne vor urmări chiar până la porţile Heliumului şi vor lua multe vieţi cu fiecare pas; nu-i cunoaşteţi de ce sunt în stare.

— Nu există o altă cale de a ajunge la Helium? Am întrebat. N-ai putea să-mi desenezi o hartă aproximativă a ţinuturilor pe care trebuie să le traversăm, Dejah Thoris?

— Ba da, îmi răspunse şi, luând un diamant din păr, îmi desenă pe marmura pardoselii prima hartă a Barsoomului pe care o văzusem vreodată. Era împânzită în toate direcţiile de linii lungi şi drepte, uneori mergând paralel, alteori înaintând spre mari zone circulare. Liniile, explicase ea, reprezentau canalele, cercurile, oraşele, unul foarte departe în Nord-Vest fiind Helium. Erau şi altele mai aproape, dar spunea că se teme să intre în multe dintre ele pentru că nu aveau o atitudine prietenească faţă de Helium.

În cele din urmă, după ce studiasem cu atenţie harta, în lumina lunii ce inunda camera în clipa aceea, am indicat un canal spre nord, ce părea că duce la Helium şi am întrebat

— Ăsta nu străbate teritoriile tatălui tău?

— Ba da, dar este la aproape 300 km. la Nord de noi; este canalul pe care l-am traversat în drumul nostru spre Thark.

— Nu vor bănui că am ales acest canal îndepărtat, am răspuns şi de aceea cred că este cea mai bună cale pentru scăpare.

Sola fusese de acord cu mine şi ne hotărâsem să părăsim Tharkul chiar în noaptea aceea, de fapt imediat ce aş fi reuşit să-mi găsesc şi să-mi înham thoatii. Sola avea să călărească pe unul dintre ei, iar eu şi Dejah Thoris pe celălalt, fiecare dintre noi urmând să care suficientă hrană şi lichide pentru a ne ajunge cel puţin două zile, de vreme ce animalele nu puteau fi zorite mai mult pe o distanţă atât de lungă.

I-am indicat lui Sola să plece împreună cu Dejah Thoris, pe străzi mai puţin frecventate, până la graniţa de Sud a oraşului de unde urma să le iau eu cu thoaţii mei, cât mai repede posibil. Apoi, lăsându-le să adune atâta mâncare, mătase şi blănuri câte li se păreau necesare, m-am strecurat spre partea din spate a primului etaj, am intrat în curtea interioară, unde animalele noastre se foiau fără-ncetare, ca şi cum acesta ar fi fost obiceiul înainte de a se linişti peste noapte.

La umbra clădirilor, adăpostite de lumina lunilor marţiene, se frământau marile turme de thoaţi şi zitidari, ultimii slobozind răgete guturale, primii mugind din când în când, ceea ce arăta starea de permanentă furie în care-şi duceau existenţa. Dată fiind absenţa oamenilor erau mai liniştite, dar în momentul în care îmi adulmecaseră prezenţa, îşi pierdură calmul din nou, iar zgomotul pe care-l făceau de obicei crescu în intensitate. Era foarte riscant să intri în padocul acestor thoaţi, singur şi în plină noapte, mai întâi că neliniştea lor sporită ar fi putut alerta războinicii din împrejurimi, apoi, pentru că şi din cel mai neînsemnat motiv, dacă nu fără motiv, vreunul din animale s-ar fi putut arunca asupra mea.

Neavând nici cel mai mic interes să le trezesc furia, mai ales într-o noapte ca asta, când totul depindea de arta de a păstra un secret şi de rapiditatea mişcării, am urmat umbra clădirilor, pregătit ca la cel mai mic pericol să sar la adăpostul celei mai apropiate intrări sau ferestre. Astfel, am ajuns în linişte până la marile porţi ce dădeau în strada din

spatele curţii interioare şi, în timp ce mă îndreptam spre ele, mi-am chemat aproape în şoaptă cele două animale. Nu pot spune cât de mult i-am mulţumit providenţei, care-mi dăduse înţelepciunea de a câştiga dragostea şi încrederea acestor animale stupide, văzând cum dinspre colţul opus al curţii îşi fac loc spre mine prin masa imensă de carne vie şi mişcătoare.

Se apropiaseră şi îşi frecau boturile de corpul meu în aşteptarea bucăţilor de hrană cu care le obişnuisem ca recompensă. Am deschis porţile şi le-am ordonat celor două animale să iasă, apoi, strecurându-mă şi eu după ele, am închis la loc. Nu le-am încălecat acolo, ci le-am condus cât am putut mai în linişte, la umbra clădirilor şi pe străzi lăturalnice, până la locul unde mă înţelesesem să le întâlnesc pe Sola şi Dejah Thoris. Asemenea unor stafii, ne-am strecurat pe străzile tăcute şi numai când ne apropiasem de marginea oraşului, m-am mai relaxat puţin. Eram convins că Sola şi Dejah Thoris nu vor avea dificultăţi să ajungă nevăzute la punctul nostru de întâlnire, dar nu şi în ceea ce mă privea, de vreme ce nu era un lucru obişnuit pentru un războinic să părăsească un oraş după căderea întunericului; nu avea unde să se ducă decât într-o călătorie lungă.

Ajunsesem în siguranţă la punctul de întâlnire şi, cum Sola şi Dejah Thoris nu erau acolo, mi-am condus animalele în holul de intrare al unei clădiri impunătoare. Presupunând că una sau alta dintre celelalte femei din anturajul lor veniseră să-i vorbească lui Sola, amânându-i astfel plecarea, n-am intrat la bănuieli decât după ce se scursese aproape o oră şi nu aveam nici un semn de la ele; după o altă jumătate de oră, am devenit cu adevărat neliniştit. Apoi liniştea nopţii fu spartă de apropierea unui grup care, după zgomotul pe care-l făceau, numai fugari furişându-se spre libertate nu păreau să fie. Curând ajunse în dreptul meu şi, din umbra intrării în care mă refugiasem, am zărit câţiva războinici

călare, iar frânturile de cuvinte pe care le-am auzit mi-au îngheţat inima de spaimă.

— Probabil c-au aranjat să se întâlnească în afara oraşului şi deci. A fost tot ce-am auzit când au trecut prin dreptul meu, dar îmi era de ajuns.

Planul nostru fusese descoperit, iar şansa de a mai scăpa acum devenise extrem de redusă. Speranţa mea era să mă pot întoarce în siguranţă până la cartierul lui Dejah Thoris pentru a afla ceva de soarta ei, dar cum să fac asta cu cei doi monştri pe capul meu, mai ales acum când, probabil, tot oraşul ştia de încercarea mea.

Brusc îmi venise o idee şi bazându-mă pe felul în care erau construite aceste clădiri ale vechilor oraşe marţiene, fiecare cvartal închizând la mijloc o curte interioară, mi-am croit drum prin camerele întunecoase chemându-mi animalele după mine. Uneori aveau greutăţi în a trece peste vreun prag, dar cum clădirile ce dădeau spre piaţa centrală erau toate proiectate la o scară magnifică, fuseseră în stare să le străbată şi să ajungem în cele din urmă în curtea interioară, unde am găsit ceea ce mă aşteptam, covorul vegetal obişnuit, asemănător muşchiului, ce le putea oferi hrană până reuşeam să le duc din nou de unde le luasem. Eram convins că nu ar fi fost mai liniştite şi mai mulţumite în altă parte şi că şansa de a fi descoperiţi acolo era extrem de redusă, oamenii verzi evitând asemenea locuri din pricina unicului lucru de care le era teamă cu adevărat – marile maimuţe albe de pe Barsoom.

Dezlegându-le şeile, le-am ascuns în spatele uşilor prin care intrasem în această curte interioară, apoi, părăsindu-le acolo, am traversat curtea spre frontonul interior al clădirii, iar de acolo până la strada din faţa acesteia. Am aşteptat în prag până ce m-am asigurat că nimeni nu se apropie, am traversat-o rapid şi, prin prima poartă de pe latura opusă, am intrat în altă curte interioară. Astfel am străbătut curte după curte cu şanse mici de a fi descoperit numai atunci

când traversam străzile şi am ajuns în siguranţă în curtea din spatele clădirii lui Dejah Thoris.

Evident, acolo am găsit animalele războinicilor care erau cazaţi în clădirile adiacente, dar şi războinicii însăşi, după cum mă şi aşteptasem; din fericire aveam, însă, şi o altă metodă de a pătrunde la etajul superior unde aş fi putut s-o găsesc pe Dejah Thoris. După o scurtă apreciere a clădirii pe care o ocupa, deoarece n-o mai văzusem dinspre curtea inferioară, mi-am folosit puterea şi agilitatea sărind la al doilea nivel prin ceea ce credeam că este fereastra din spate a apartamentelor sale. M-am îndreptat spre partea frontală a clădiri şi, numai când era gata să intru în apartamentul său, mi-am dat seama, după voci, că este ocupat.

Nu m-am repezit orbeşte înăuntru ci am aşteptat să aud dacă era vorba de Dejah Thoris şi puteam să mă aventurez în siguranţă. Mi-am dat seama imediat cât de norocos fusesem să iau asemenea precauţii, pentru că vorbele de bărbaţi pe care le auzeam erau joase şi guturale, iar înţelesul lor îmi oferise un avertisment salvator. Cel ce vorbea era o căpetenie ce dădea ordine războinicilor săi.

— Iar când se va întoarce în această cameră, spunea el, aşa cum, cu siguranţă, că se va întâmpla când va vedea că nu s-au întâlnit la marginea oraşului, voi patru vă repeziţi pe el şi-l dezarmaţi. Va fi nevoie de forţa voastră reunită pentru acest lucru, dacă sunt corecte rapoartele cu care s-au întors de la Korad. După ce îl legaţi bine, aduceţi-l în beciul de sub cartierul Jedacului şi puneţi-l în lanţuri sigure pentru ca să-l poată vizita în voie Tal Hajus. Nu-i permiteţi să vorbească cu nimeni şi nici altora să intre în acest apartament înainte de a sosi el. Nu este nici un pericol ca fata să se întoarcă pentru că de acum este în siguranţă în mâinile lui Tal Hajus şi e posibil ca doar strămoşii ei să mai aibă milă de ea; măreaţa Sarkoja şi-a făcut din nou datoria. Eu plec, dar să ştiţi că, dacă nu reuşiţi să-l capturaţi când o

să vină, cadavrele voastre vor ajunge în apele reci ale lui Iss.

COSTISITOAREA RECUCERIRE A CAPTURII.

După ce termină de vorbit, se îndreptă să părăsească apartamentul prin uşa la care nu mai aveam ce să ascult. Auzisem destule pentru a-mi umple sufletul de groază şi, strecurându-mă tiptil, m-am retras în curtea de unde venisem. Îmi reformulasem pe loc planul de acţiune şi, străbătând scuarul şi strada alăturată, am ajuns în curtea interioară a lui Tal Hajus.

Apartamentele strălucitor luminate de la primul etaj îmi arătau unde să caut, aşa că m-am apropiat de fereastră şi am privit înăuntru. Am descoperit rapid că apropierea nu-mi va fi uşoară, aşa cum sperasem, pentru că aceste camere ce dădeau în curtea interioară erau ocupate de femei şi războinici. Am privit atunci spre etajele superioare şi am descoperit că, aparent, cel de-al treilea era nelocuit aşa că m-am hotărât să-mi fac intrarea în clădire prin punctul acesta. Nu-mi trebuise decât o clipă pentru ca să ajung la ferestrele de deasupra şi să mă strecor la adăpostul camerelor neluminate de acolo.

Din fericire, camera pe care o alesesem era nelocuită şi, strecurându-se în coridorul alăturat, am zărit o lumină în apartamentele din faţă. Ajungând la ceea ce părea o intrare, am descoperit că, de fapt, era o deschidere într-o imensă cameră interioară ce se ridica de la parterul aflat la două etaje sub mine, spre acoperişul sub formă de dom al clădirii, foarte sus deasupra capului meu. Pardoseala acestui imens hol circular era ticsită cu femei, războinici şi căpetenii, iar pe o platformă ridicată la marginea ei se lăfăia cea mai hidoasă bestie pe care-mi căzuse vreodată privirea. Avea toate trăsăturile teribile ale unui războinic verde marţian, răceală, duritate, cruzime, dar accentuate şi degenerate de pasiunea animală la care se dedase prea mulţi ani. Nu întâlneai nici cea mai mică urma de mândrie sau demnitate pe chipul acela bestial, iar masa lui enormă se răspândise pe platformă, asemeni unei uriaşe caracatiţe, cele şase membre ale sale accentuând similitudinea într-o manieră extrem de oribilă.

Dar ceea ce-mi îngheţase sângele în vine era imaginea lui Dejah Thoris şi a lui Sola, stând în picioare în faţa lui, dar şi privirile perverse cu care uriaşii săi ochi bulbucaţi sorbeau figura ei frumoasă. Vorbea, dar nu auzeam ce spune şi nici răspunsurile lui grohăite. Stătea în faţa lui cu capul semeţ ridicat şi, chiar de la distanţa la care mă aflam puteam să disting pe figura ei dispreţul şi dezgustul, atunci când îşi lăsase privirea semeaţă să-l înfrunte fără pic de teamă. Se dovedea, într-adevăr, fiica mândră a celor o mie de Jeddaki, cu fiecare centimetru din preţiosul şi adorabilul său trup, atât de mic şi de fragil în comparaţie cu masivitatea războinicilor ce o înconjurau, dar pe care îi reducea la insignifianţă prin măreţia ei; era cea mai puternică figură printre ei şi sunt convins că simţeau cu toţii acest lucru.

În cele din urmă, Tal Hajus făcu un semn să fie lăsat singur cu prizonierii. Treptat, căpeteniile, războinicii şi femeile se topiră în umbrele camerelor alăturate, iar Dejah Thoris şi Sola rămaseră singure în faţa marelui Jeddak de Tharks. O singură căpetenie ezitase înainte de a pleca; îl văzusem stând singur în spatele unei colonade imense, jucându-şi nervos degetele pe mânerul spadei sale enorme, iar ochii săi cruzi îl ţinteau cu o ură implacabilă pe Tal Hajus. Era Tars Tarkas şi îi puteam citi gândurile ce-i întipăriseră pe figură dezgustul, ca pe o carte deschisă. Se gândea la cealaltă femeie ce stătuse cu patruzeci de ani în urmă în faţa aceleiaşi bestii şi, dacă aş fi putut să-i şoptesc ceva la ureche în acele clipe, domnia lui Tal Hajus ar fi luat sfârşit; în cele din urmă părăsise sala fără să ştie că-şi lasă propria fiică la cheremul creaturii pe care o ura atât de mult.

Tal Hajus se ridică în picioare şi, pentru că-i anticipasem cu groază intenţiile, m-am grăbit spre calea de acces ce ducea şerpuitor la etajele inferioare. Pe drum n-am întâlnit pe nimeni, astfel că am ajuns în sala principală fără să mă observe cineva şi m-am ascuns după aceeaşi coloană pe care Tars Tarkas abia o părăsise. Când ajunsesem acolo Tal Hajus tocmai vorbea.

— Prinţesă de Helium, aş putea scoate o sumă frumuşică de la ai tăi dacă te-aş înapoia nevătămată, dar asta n-ar valora nici a mia parte din plăcerea de a-ţi vedea frumosul chip cum se mistuie în chinurile torturii; a fost stabilit de mult ceea ce-ţi promit acum, zece zile de plăcere nu vor fi îndeajuns pentru a-ţi arăta dragostea ce o port rasei tale. Teroarea morţii tale va bântui visele oamenilor roşii de-a lungul secolelor ce vin; vor tremura în umbra nopţilor în timp ce părinţii le vor povesti cumplita răzbunare a oamenilor verzi, puterea, ura şi cruzimea lui Tal Hajus. Dar înaintea torturilor va trebui să fii a mea nu mai mult de o oră şi vestea aceasta va ajunge la Tardos Mors, Jeddak de Helium, bunicul tău, pentru a se tăvăli pe pământ în agonia disperării. Mâine vor începe torturile, dar în noaptea aceasta îţi va dezvălui arta sa, Tal Hajus; vino!

Coborâse de pe podium şi o cuprinse brutal de braţ, dar abia o atinsese că am şi sărit între ei. Ţineam în dreapta sabia scurtă şi aş fi putut-o înfige în inima putredă, înainte de a-şi da seama că este atacat, dar în momentul în care îmi ridicam braţul m-am gândit la Tars Tarkas şi cum, în ciuda furiei şi urii ce o acumulasem, nu puteam să-i fur plăcerea momentului pentru care trăise şi sperase în toţi anii aceştia grei, aşa că i-am repezit o lovitura sănătoasă de pumn sub bărbie. Fără zgomot, s-a prăbuşit la pământ ca şi mort.

În aceeaşi linişte mormântală am luat-o de mână pe Dejah Thoris şi, făcându-i lui Sola semn să ne urmeze, ne-am grăbit tiptil spre etajul superior. Tot nevăzuţi am ajuns la una dintre ferestrele din spate unde, cu ajutorul curelelor şi legăturilor de la harnaşamentul personal, am coborât-o în curte întâi pe Sola, apoi pe Dejah Thoris. Am sărit şi eu uşor şi le-am condus rapid în jurul curţii, ascunşi de umbra clădirilor, apoi pe traseul pe care tocmai venisem din zona aceea îndepărtată a oraşului.

Odată ajunşi la thoaţii mei, în curtea interioară în care îi lăsasem, i-am înşeuat şi ne-am grăbit să ajungem spre strada din spate. Urcând-o pe Sola pe unul dintre ei iar pe

Dejah Thoris în spatele meu, pe celălalt, am părăsit oraşul Thark printre dealurile din Sud.

În loc să înconjurăm oraşul spre Nord-Vest şi să ne îndreptăm spre cel mai apropiat canal ce se afla atât de aproape de noi, ne-am îndreptat spre Nord-Est prin câmpia de muşchi la capătul căreia, după aproape 350 km. lungi şi obositori, se găsea o altă arteră principală ce ducea la Helium.

N-am scos nici o vorbă până ce nu ne-am îndepărtat bine de oraş; auzeam doar suspinele liniştite ale lui Dejah Thoris, care se ţinea strâns de mine şi îşi rezemase capul său frumos pe umărul meu.

— Dacă o să reuşim, căpetenia mea dragă, datoria Heliumului va fi mai mare decât ar putea vreodată să-ţi plătească, iar dacă nu reuşim, continuă ea, datoria nu va fi mai mică, deşi Helium nu va şti niciodată că tu ai încercat să salvezi ultimul lor vlăstar de la o soartă mai rea decât moartea.

Nu i-am răspuns, în schimb, i-am apăsat uşor, ca s-o liniştesc, degetele atât de delicate, pe care le îndrăgisem atât de mult. Le-am apăsat pe locul unde se ţineau strâns de mine şi am continuat să mergem aşa, în tăcere, peste muşchiul luminat de lună, fiecare cu gândurile lui. În ceea ce mă privea, nu puteam decât să mă bucur că încercasem; având trupul cald al lui Dejah lipit de al meu, cu toate pericolele care ne pândeau, inima îmi cânta de bucurie ca şi cum am fi intrat deja pe porţile Heliumului.

Planurile noastre anterioare fuseseră atât de brutal depăşite încât acum ne găseam fără hrană şi apă şi numai eu eram înarmat. De aceea ne zoream animalele cu o viteză care ar fi putut să le revolte înainte de a vedea terminată prima etapă a călătoriei noastre. Am călărit toată noaptea şi toată ziua următoare, cu foarte scurte popasuri. În a doua noapte, atât noi cât şi animalele eram complet epuizaţi aşa că ne-am întins pe muşchi şi am dormit cinci sau şase ore şi numai după aceea ne-am continuat călătoria. Am călătorit

toată ziua următoare şi când, la sfârşitul ei, n-am zărit în depărtare pomi, semnul marilor canale oriunde pe Barsoom, groaznicul adevăr ne-a copleşit. Ne rătăcisem.

Evident, ne învârteam în cerc, dar în care sens era greu de spus, chiar dacă avusesem deasupra noastră – drept călăuze – ziua, soarele şi noaptea, cele două luni şi stelele. Oricum nu se zărea nicăieri nici un canal şi cu toţii eram doborâţi de foame, de sete şi de oboseală. Departe, la orizont şi puţin la dreapta, se distingeau vag primele coline ale unor munţi joşi. Ne-am hotărât să încercăm să ajungem acolo, în speranţa că de pe unul din vârfurile sale am putea zări canalul pierdut. Noaptea căzuse peste noi înainte de a ne atinge ţelul şi, aproape leşinaţi de oboseală şi slăbiciune, ne-am întins să dormim.

Am fost trezit dimineaţa devreme de un corp masiv ce se împingea în mine şi, deschizând brusc ochii, am dat de fericitul Woola cuibărit alături; bruta credincioasă ne urmărise de-a lungul câmpiei pe care nu lăsasem urme, pentru a ne împărtăşi soarta, oricare ar fi fost ea. I-am îmbrăţişat gâtul, mi-am lipit obrazul de al lui şi nu-mi este ruşine că am făcut-o sau că ochii mi s-au umezit de lacrimi, gândindu-mă la dragostea ce mi-o purta. Puţin după aceea se treziseră şi Dejah Thoris şi Sola şi ne hotărârăm să pornim imediat pentru a ajunge cât mai repede la poalele dealurilor.

Abia parcursesem un kilometru când am remarcat că thoatul meu începuse să se poticnească şi să se clatine într-un mod extrem de jalnic, deşi încetasem să-i forţăm peste ritmul normal încă din vremea prânzului zilei care trecuse. Brusc, se înclină pe o parte şi se prăbuşi violent la pământ. Eu şi Dejah Thoris am fost aruncaţi cât colo pe muşchiul moale şi nu ne-am ales nici măcar cu o zgârietură, dar biata creatură era într-o condiţie mizerabilă, nici măcar nu se mai putea ridica, chiar şi uşurat de greutatea noastră. Sola îmi spusese că, fără-ndoială, avea să-şi revină datorită răcorii şi odihnei de peste noapte, aşa că m-am hotărât să

nu-l ucid, cum aveam intenţia, pentru că mi se părea o cruzime să-l părăsim singur acolo să moară de foame şi sete. Eliberându-i din harnaşamentul pe care l-am aşezat alături de el, l-am lăsat în voia soartei şi ne-am continuat drumul cum am putut mai bine doar cu un singur thoat. Eu şi Sola mergeam pe jos în timp ce Dejah Thoris călare, dar mai mult împotriva dorinţei ei. În acest fel abia dacă mai parcursesem vreo doi kilometri, spre dealurile unde speram să ajungem, când Dejah Thoris, datorită poziţiei avantajoase pe care-o avea pe spinarea thoatului, ne avertiză că văzuse o mare armată de oameni călare ce se strecura printre dealuri, la mai puţin de câţiva kilometri distanţă. Am privit împreună cu Sola în direcţia indicată şi, într-adevăr, deşi erau cu greu vizibili din pricina depărtării, totuşi, se zăreau câteva sute de războinici călare. Păreau că se îndreaptă spre Sud-Vest, ceea ce însemna că aveau să se îndepărteze de noi.

Fără-ndoială era vorba de războinicii tharkieni, trimişi să ne captureze şi răsuflarăm uşuraţi când am remarcat că se îndreaptă într-o poziţie opusă. Am tras-o repede pe Dejah Thoris de pe thoat şi i-am comandat animalului să se culce la pământ, iar noi trei îi urmarăm imediat exemplul pentru a expune vederii şi eventual atenţiei războinicilor o parte cât mai mică din noi. Îi urmărisem cu privirea cum se scurg prin dreptul trecătoarei pentru a dispărea aproape imediat după o movilă prietenoasă – chiar providenţială aş putea spune, de vreme ce, dacă ar fi fost la vedere mai mult timp, şansele de a nu fi descoperiţi ar fi scăzut vertiginos. Când ultimul dintre războinici ajunse în deschiderea trecătoarei, se opri pentru o clipă şi, spre consternarea noastră, îşi duse la ochi mica, dar puternica lunetă de câmp şi cercetă cu atenţie fundul de mare în toate direcţiile. Evident, era vorba de o căpetenie, pentru că, în anumite formaţii de marş ale oamenilor verzi, se obişnuia ca ei să meargă la urmă. În timp ce luneta se îndrepta spre noi, mi se tăie respiraţia şi stropi de sudoare rece îmi acoperiră corpul.

Ajuns cu cercetatul exact pe direcţia noastră, se opri. Tensiunea nervilor depăşise limita de rupere şi mă-ndoiesc că cineva a putut să respire cât ne-am aflat în atenţia lunetei. După o vreme, luneta dispăru şi l-am văzut dând o comandă războinicilor ce defilaseră adineaori prin faţa noastră. Nu-i aşteptase să i se alăture, ci se năpustise spre noi în goana nebună a thoatului său.

Îmi mai rămăsese o şansă minoră şi trebuia s-o folosesc rapid. Mi-am dus, deci, ciudata puşcă marţiană la umăr, am expirat şi am apăsat butonul ce controla trăgaciul, s-a auzit o explozie ascuţită, semn că proiectilul îşi atinsese ţinta şi căpetenia furioasă căzu de pe animalul ce alerga de mânca pământul.

Am sărit în picioare şi am zorit şi thoatul să facă acelaşi lucru apoi i-am cerut lui Sola să o ia pe Dejah Thoris călare şi să încerce să ajungă la dealuri înainte de apariţia războinicilor verzi. Îmi dădeam seama că în ravinele şi văile de acolo puteau găsi un adăpost temporar şi chiar dacă mureau acolo de foame sau sete, ar fi fost mai bine decât să cadă în ghearele tharkienilor. Le-am dat aproape forţat cele două revolvere ale mele ca pe un neînsemnat mijloc de protecţie şi poate ca pe un ultim resort de a scăpa de moartea oribilă, dacă ar fi fost capturate din nou. Apoi am ridicat-o pe Dejah Thoris în braţe şi am aşezat-o pe thoat, în spatele lui Sola, care deja urcase la comanda mea.

— La revedere, prinţesa mea, am şoptit, o să ne întâlnim în Helium, ai să vezi. Am scăpat eu şi din încercări mai grele, am încheiat, încercând să zâmbesc când minţeam.

— Cum, strigă ea, nu vii cu noi?

— Cum aş putea, Dejah Thoris? Cineva trebuie să-i ţină în loc pentru o vreme şi pot să le scap mai uşor decât dacă am fi toţi trei împreună.

Sări vioaie de pe thoat şi, încolăcindu-şi braţele dragi în jurul gâtului meu, se întoarse spre Sola şi spuse solemn.

— Fugi, Sola. Dejah Thoris rămâne să moară cu bărbatul pe care-l iubeşte.

Acele cuvinte mi-au rămas gravate în inimă şi, vai, cât de bucuros aş mai muri de o mie de ori numai să pot să le mai aud o dată, pentru că atunci n-am putut să rămân mai mult de o clipă în dulcea ei îmbrăţişare. Sărutând-o pentru prima oară, am luat-o din nou în braţe şi am depus-o la locul ei, în spatele lui Sola şi comandându-i acesteia să o ţină forţat acolo, pe un ton ce nu mai lăsa loc şovăielii, am lovit thoatul peste coapse, şi le-am văzut îndepărtându-se, în timp ce Dejah Thoris încerca să se elibereze din strânsoarea Solei. Când mi-am întors privirile, am zărit deja războinicii verzi apărând de după movilă în căutarea căpeteniei lor. În clipa următoare l-au zărit mai întâi pe el, apoi pe mine, dar abia dacă apucaseră să facă acest lucru că am şi început focul din poziţia culcat pe burtă. Aveam o sută de gloanţe în magazia puştii şi alte o sută în centură aşa că am menţinut tirul până ce toţi războinicii ce-şi făcuseră apariţia de după movilă erau fie morţi fie se retrăgeau la adăpostul acesteia.

Din păcate, pauza a fost de scurtă durată, pentru că foarte curând întreaga armată, numărând aproape o mie de oameni, şi-a făcut apariţia într-un galop nebun în direcţia mea. Am tras până am terminat muniţia, apoi, dându-mi seama dintr-o privire că Dejah Thoris şi Sola dispăruseră pe după coline, mi-am aruncat arma inutilă şi m-am retras în direcţia opusă celei pe care o apucaseră ele. Dacă acei marţienii nu avuseseră prilejul să asiste la un spectacol de sărituri, ei bine, el le-a fost oferit acelor războinici uimiţi, în acea zi de mult apusă, gratuit, pentru că, în timp ce îi conduceam cât mai departe de Dejah Thoris, îi ţineam ocupaţi cu prinderea mea. Galopaseră sălbatic după mine până ce, alunecându-mi piciorul pe o bucată de cuarţ, m-am dezechilibrat şi m-am rostogolit pe pământul acoperit de muşchi. Când am reuşit să mă ridic, deja mă ajunseseră, şi deşi îmi scosesem spada lungă cu intenţia de a-mi vinde cât mai scump pielea, n-am reuşit să mai fac nimic. Am cedat sub loviturile lor, ce cădeau ca o ploaie torenţială; mai întâi

am ameţit, apoi totul s-a întunecat în jurul meu, pentru ca apoi să alunec printre ei în uitare.

PRIZONIER ÎN WARHOOM.

Probabil trecuseră câteva ore până mi-am venit în simţiri şi îmi amintesc destul de bine sentimentul de surpriză totală pe care l-am încercat atunci când am înţeles că nu eram mort.

Stăteam întins pe un maldăr de lenjerie pentru dormit din mătase şi blănuri, în colţul unui camere mici în care mai erau câţiva războinici, şi aplecată asupra mea, zăream o femeie bătrână şi urâtă.

În momentul în care am deschis ochii, s-a întors spre unul dintre războinici şi a spus:

— Va trăi, O Jed.

— Asta e bine, răspunse cel căruia i se adresase, ridicându-se şi apropiindu-se de locul unde mă aflam; ne va oferi un spectacol pe cinste cu prilejul marilor jocuri. Când ochii mi se opriră pe el, mi-am dat seama că nu era Thark pentru că ornamentele şi metalul nu aparţineau hoardei sale. Era un exemplar imens, cu semne profunde pe faţă şi pe piept, un colţ rupt şi o ureche lipsă.

De piept avea atârnate două cranii omeneşti şi atârnate de acestea un număr de mâini umane uscate.

Referinţa lui la marile jocuri, despre care auzisem atâtea cât timp fusesem printre Tharki, mă convinse că, de fapt, picasem din purgatoriu în iad.

După un alt schimb de cuvinte cu femeia, în care aceasta îl asigură că acum eram în stare să călătoresc, Jedul ordonă să încălecăm şi să pornim în urma coloanei principale de războinici.

Am fost legat strâns pe spinarea unui thoat atât de sălbatic şi de puţin dresat cum nu mai văzusem, având pe ambele laturi câte un războinic călare care să-l împiedice să o ia la fugă, şi am călărit continuu, în ritm alert, pe urmele coloanei. Rănile nu-mi pricinuiau prea multe dureri, atât de minunate şi cu efect rapid se dovedesc alifiile şi injecţiile

unei femei ce-şi exercită astfel puterea terapeutică, atât de iscusite în tratamentul şi bandajarea rănilor.

Chiar înainte de căderea nopţii, ajunsesem corpul principal de trupe, care abia se oprise pentru un popas. Am fost dus imediat înaintea conducătorului ce se dovedi a fi Jeddakul hoardei Warhoom.

Asemeni Jedului care mă adusese, era puternic însemnat de cicatrice şi la fel de ornat, având peste piept o banderolă de care atârnau cranii şi mâini uscate de oameni, ceea ce, probabil, era un semn de distincţie al marilor căpetenii ale warhoonilor, dar, totodată, indica şi teribila lor ferocitate care o depăşeşte, de departe, până şi pe cea a tharkienilor.

Jeddakul Bar Comas, relativ mai tânăr, era obiectul unei invidii feroce din partea locotenentului său mai în vârstă, Dak Kova, Jedul care mă capturase, şi n-am putut să nu remarc eforturile aproape studiate pe care le făcea să-şi înfrunte superiorul.

Omisese, aşadar, complet salutul oficial în prezenţa unui Jeddak şi, în timp ce mă împingea brutal în faţa acestuia, exclamă pe un ton jos şi ameninţător.

— Am adus o creatură ciudată ce purta metalul unui Thark şi care o să-mi facă plăcerea să lupte cu un thoat sălbatic la marile jocuri.

— Va muri sigur, după cum îl consideră de nepotrivit, Bar Comas, Jeddacul tău, răspunse el cu emfază şi demnitate.

— Nepotrivit? Strigă Dak Kova. Pe mâinile moarte de la pieptul meu dar, Bar Comas, trebuie să moară. Nici o slăbiciune sentimentală din partea ta nu-l va salva. Vai, de ce a trebuit ca aceşti Warhooni să nu fie conduşi de un adevărat Jeddak, ci de unul cu inima moale ca apa şi căruia până şi bătrânul Dak Kova ar fi în stare să-i smulgă metalul cu mâinile goale.

Bar Comas îşi privi pentru o clipă căpetenia obraznică şi nesupusă, cu un aer de resemnare trufaşă şi o ură curajoasă şi, fără să scoată vreo armă, sau să strige ceva, se repezi la gâtul defăimătorului.

Nu mi se mai întâmplase până atunci să văd doi marţieni verzi luptându-se doar cu mâinile goale, iar exhibarea ferocităţii naturale ce urmase se dovedi atât de înspăimântătoare, încât chiar şi cele mai bolnave minţi nu şi-ar fi imaginat-o. Îşi sfâşiaseră reciproc ochii şi urechile cu ghearele şi îşi implântaseră colţii strălucitori până ce se făcuseră amândoi fărâme, din cap până-n picioare.

Se părea că Bar Comas era într-un uşor avantaj, fiind mai puternic, mai rapid şi mai inteligent. Lupta se apropia de final şi numai lovitura de graţie întârzia când Bar Comas alunecă dintr-un clenci. Fu momentul oportun pentru ca Dak Kova să se arunce peste adversar, să-i implânte singurul colţ în vintre şi, cu un ultim efort să sfâşie tânărul Jeddak, de-a lungul corpului, până sub fălci. Victoriosul şi învinsul se rostogoliră epuizaţi şi fără vlagă pe muşchiul gălbui, amândoi transformaţi într-o masă informă de carne sfâşiată şi sângerândă.

Bar Comas murise şi poate numai eforturile herculeene din partea femeilor lui Dak Kova îl salvaseră pe acesta din urmă de la soarta pe care o merita. Trei zile mai târziu, mersese fără ajutor la cadavrul lui Bar Comas care, potrivit tradiţiei, nu fusese mişcat din locul în care căzuse şi aşezându-şi piciorul pe gâtul primului conducător, îşi asumă rolul de Jeddak de Warhoom.

Mâinile şi capul Jeddakului mort au fost tăiate pentru a completa ornamentele câştigătorului şi numai după aceea femeia lui a avut voie să incinereze ce mai rămăsese din trup, ceremonie însoţită de un râs teribil şi sălbatic.

Rănile lui Dak Kova întârziaseră într-atât marşul, încât se hotărâseră să amâne expediţia, care avea drept scop un raid asupra unei mici comunităţi tharkiene, ca represalii pentru că le distruseseră incubatorul, până după marile jocuri, şi împreună cu cei aproape zece mii de războinici ne înapoiarăm la Warhoom.

Introducerea mea printre aceste creaturi crude şi sănătoase a fost un fel de preambul la scenele la care am

fost nevoit să asist aproape zilnic, cât timp am rămas printre ei. Formau o hoardă mai mică decât cea a tharkienilor, dar erau mult mai feroci. Nu trecea o zi fără ca doi din comunitatea războinicilor Warhoom să nu se întâlnească într-o luptă ucigătoare. Numai într-o singură zi numărasem nu mai puţin de opt dueluri mortale.

Ajunsesem în oraşul Warhoom după aproape trei zile de marş pentru ca imediat să fiu aruncat într-o temniţă şi legat bine cu lanţuri de pereţi şi de podea. Mâncarea mi se aducea la intervale de timp, dar, din cauza întunericului profund ce domnea în acel loc, nu mi-am dat seama dacă am rămas acolo zile, săptămâni sau luni. Era cea mai oribilă experienţă din întreaga mea viaţă şi faptul că mintea nu-mi cedase terorii acelei bezne profunde, reprezintă şi astăzi un miracol. Locul era infestat de fiinţe târâtoare ce mişunau, corpuri sinuoase şi reci treceau peste mine când zăceam întins la pământ, iar din când în când, zărisem străfulgerarea unor ochi răi fixându-mă cu oribile şi cumplite intenţii. Nici un sunet nu ajungea acolo din lumea de deasupra, nici un cuvânt nu scotea temnicerul care îmi aducea mâncarea şi pe care la început, îl bombardasem cu o mulţime de întrebări.

Până la urmă, toată ura şi scârba pricinuite de aceste creaturi, ce mă împinseseră într-un loc atât de îngrozitor, se concentraseră în mintea mea, împotriva acestui unic emisar al hoardei warhoonilor.

Remarcasem că, de fiecare dată, avansa luminat de o torţă anemică spre locul unde îmi lăsa hrana la îndemână, iar când se oprea s-o aşeze pe podea îi ajungeam cam la înălţimea pieptului. Când l-am auzit, aşadar, data viitoare apropiindu-se, cu viclenia omului nebun, m-am îndepărtat în colţul celulei mele şi l-am aşteptat să vină, ghemuit ca un animal de pradă, având în mână doar o bucată din lanţul ce mă ţinea legat de zid. Iar când se oprise să-mi aşeze hrana pe pardoseală, mi-am ridicat lanţul şi l-am lovit cu sete în

moalele capului. Fără nici un sunet, s-a prăbuşit mort pentru totdeauna.

Râzând şi ţopăind ca un idiot gata să-şi piardă minţile, m-am aruncat peste cadavru, iar cu degetele îi căutam febril gâtul fără viaţă. În cele din urmă dădusem peste un lanţ mic la capătul căruia zornăiră nişte chei. Abia când degetele le atinseră, raţiunea îmi reveni brusc cu iuţeala unui gând. Nu mai eram idiotul nenorocit de adineaori, ci bărbatul raţional şi sănătos care găsise, în fine, mijloacele să se salveze.

În vreme ce eram preocupat să scot lanţul cu chei de la gâtul victimei, am privit în întuneric şi am văzut şase perechi de ochi strălucitori, fixaţi fără să clipească asupra mea. Se apropiau încet şi, la fel de încet, am început şi eu să mă retrag spre fundul celulei, îngrozit de grozăvia acelor chipuri oribile. Ajuns în colţ, mi-am încrucişat mâinile în faţă, cu palmele în afară şi am aşteptat apropierea ochilor ce înaintaseră doar până la cadavrul părăsit de mine. Apoi, încet, încet, s-au retras, de data aceasta cu un ciudat sunet zornăitor, pentru ca, în final, să dispară în cine ştie ce cotlon îndepărtat al temniţei.

BĂTĂLIE ÎN ARENĂ.

Treptat, am mai câştigat puţin curaj şi mi-am reînnoit încercarea de a recupera cheile de la fostul meu gardian. Dar, ajungând pe bâjbâite în zona în care-l lăsasem, am constatat cu oroare că dispăruse. Atunci m-a străfulgerat întregul adevăr; proprietarii acelor ochi strălucitori îmi furaseră victima pentru a o devora în linişte în bârlogul lor – şi poate că îmi aşteptaseră cadavrul, săptămâni sau luni, pe tot parcursul acestui îngrozitor şi aproape etern prizonierat.

O vreme nu mi s-a mai adus mâncare, apoi a apărut un nou temnicer şi încarcerarea mea a continuat ca până atunci, de data aceasta, însă, fără ca raţiunea să-mi mai fie copleşită de oribilitatea situaţiei în care mă aflam.

La scurt timp după acest episod, a fost adus un alt prizonier şi înlănţuit alături de mine. În lumina plăpândă a

torţei remarcasem că era vorba de un marţian roşu şi abia am aşteptat plecarea gardianului pentru a sta de vorbă cu el. În timp ce paşii acestuia se mistuiau în întuneric, am pronunţat cu blândeţe cuvântul marţian de bun venit, „kaor”.

— Cine eşti tu, cel ce vorbeşti din întuneric? Îl auzi întrebându-mă.

— John Carter, un prieten al oamenilor roşii din Helium.

— Şi eu sunt din Helium, spuse el, dar nu-mi amintesc de numele tău.

Atunci i-am spus povestea mea, aşa cum am scris-o până acum, omiţând doar referirile la dragostea mea pentru Dejah Thoris. Se dovedise extrem de interesat de veştile privind prinţesa de Helium şi părea convins că, de unde ne despărţisem, împreună cu Sola, atinseseră cu uşurinţă un loc de salvare. Spunea că ştie bine locurile, iar defileul prin care trecuseră războinicii Warhoom când ne descoperiseră era singurul folosit de ei când se îndreptau spre Sud.

— Dejah Thoris şi Sola au intrat printre dealuri la nu mai mult de zece kilometri de un mare canal şi acum, probabil, sunt în siguranţă, îmi răspunse el.

Colegul meu de suferinţă se numea Kantos Kan, padwar – un soi de locotenent – în flota Heliumului. Participase la expediţia ghinionistă ce căzuse în mâinile tharkienilor, atunci când o capturaseră pe Dejah Thoris şi îmi povesti pe scurt ce se mai întâmplase după înfrângerea flotei aeriene.

Foarte rău avariate şi cu echipajul decimat, navele aeriene s-au îndreptat neputincioase spre Helium, dar în timp ce treceau pe lângă oraşul Zodanga, capitala duşmanilor ereditari printre oamenii roşii de pe Barsoom, fuseseră atacaţi de un raid puternic de crucişătoare aeriene şi toate navele lor, cu excepţia celei de care aparţinea Kantos Kan, fuseseră fie distruse, fie capturate. Nava sa fusese urmărită zile în sir, de trei crucişătoare zondangane, dar reuşise să scape pe o noapte fără lumina lunilor.

Treizeci de zile de la capturarea lui Dejah Thoris, aproximativ când soseam noi în Thark, ajunsese la Helium cu aproape zece supravieţuitori ai echipajului original, compus din şapte sute de ofiţeri şi civili. Imediat, şapte flote imense alcătuite fiecare din o sută de nave de război, fuseseră trimise în căutarea lui Dejah Thoris; în plus, alte două mii de vase mai mici fuseseră prinse în această căutare zadarnică a prinţesei.

Două comunităţi mai mici ale marţienilor verzi fuseseră şterse de pe suprafaţa Barsoomului, drept represalii, dar nu dăduseră de nici o urmă. Căutaseră mai ales printre hoardele din Nord şi abia de două zile îşi extinseseră cercetările şi în Sud.

Kantos Kan fusese repartizat pe un aparat de zbor de mai mici dimensiuni şi avusese nenorocul de a fi descoperit de Warhooni în timp ce le explora oraşul. Curajul şi îndrăzneala lui erau în măsură să-mi câştige respectul şi admiraţia. Aterizase singur la marginea oraşului şi pătrunsese pe jos în clădirile din jurul piaţetei centrale. Două zile şi două nopţi cercetase cartierele şi beciurile clădirilor, în căutarea prinţesei lor iubite, dar căzuse în mâna unei patrule warhooniene chiar când se pregătea să plece cu convingerea că Dejah Thoris nu era prizonieră acolo.

În timpul acestei perioade de încarcerare ne-am cunoscut foarte bine şi s-a născut o caldă prietenie personală. După o vreme, poate doar câteva zile de la venirea lui, fusesem târâţi afară din temniţă în vederea marilor jocuri. Am fost conduşi, dimineaţa devreme, într-un enorm amfiteatru care, în loc să fie construit la suprafaţa pământului, fusese săpat sub pământ, dar fiind parţial acoperit de ruine, nu se putea aprecia cât de mare fusese la origine. În starea de acum găzduia, probabil, cu uşurinţă pe toţi cei douăzeci de mii de warhoonieni ai hoardelor reunite.

Arena părea imensă, dar era extrem de neîngrijită şi accidentată. În jurul ei, warhoonieni stivuiseră bucăţi de

piatră din unele edificii în ruină ale vechiului oraş, pentru a preveni scăparea animalelor sau a captivilor în public, iar la fiecare capăt construiseră cuşti unde urmau să fie ţinuţi până la întâlnirea cu moartea oribilă care-i aştepta.

Am fost închis în aceeaşi cuşcă alături de Kantos Kan. În celelalte se găseau caloţi sălbatici, thoaţi, zitidari, războinici verzi şi femei aparţinând altor hoarde, dar şi multe alte ciudate şi feroce animale sălbatice de pe Barsoom pe care nu le mai văzusem niciodată. Vacarmul mugetelor, răgetelor, grohăiturilor şi ţipetele lor era asurzitor şi numai formidabilul aspect fizic al oricăruia dintre ele ar fi fost suficient să înmoaie genunchii celui mai curajos luptător.

Kantos Kan îmi explicase că la sfârşitul zilei unul dintre aceşti prizonieri urma să-şi câştige libertatea în timp ce ceilalţi aveau să moară întinşi de-a lungul arenei. Câştigătorii diferitelor întreceri ale zilei urmau să se confrunte reciproc până ce ar fi rămas în viaţă numai doi; învingătorul acestei ultime confruntări dintre ei, indiferent dacă era animal sau om, era declarat liber. În dimineţile care urmau, cuştile aveau să se umple cu noi contingente de victime şi tot astfel timp de zece zile cât durau jocurile.

La puţin timp după ce fusesem închişi în cuşti, amfiteatrul începuse să se umple şi, în decurs de o oră, fiecare loc era ocupat. Dak Kova, împreună cu jedii şi căpeteniile sale, stăteau în centrul uneia din laturile arenei pe o platformă mai înaltă.

La un semnal al lui, uşile celor două cuşti s-au deschis şi o duzină de femei verzi marţiene, fiecare înarmată cu câte un pumnal, au fost conduse spre centrul arenei pentru ca din capătul opus să fie asmuţită asupra lor o haită de doisprezece caloţi sau câini sălbatici.

În timp ce brutele hămesite se repeziseră la bietele femei fără apărare, urlând şi spumegând, mi-am întors capul pentru că nu puteam privi acea scenă oribilă. Chicotelile şi hohotele de râs ale hoardei verzi erau o dovadă a excelenţei acestui sport dezgustător. Mi-am întors din nou privirea la

arenă, numai după ce Kantos Kan îmi precizase că totul se sfârşise, şi am văzut trei caloţi victorioşi mârâind şi lătrând deasupra cadavrelor. Femeile îşi vânduseră scump pielea.

În continuare a fost lăsat liber printre câinii rămaşi un zitidar turbat, şi tot aşa până la sfârşitul acelei zile lungi, toride şi oribile.

În timpul zilelor următoare am fost confruntat, mai întâi cu oameni, apoi cu animale, dar cum de fiecare dată fusesem înarmat cu o spadă lungă şi îmi depăşisem adversarul atât în agilitate cât şi în forţă fizica, totul se dovedise pentru mine o joacă de copii. Din când în când câştigasem aplauzele mulţimii însetate de sânge, iar spre sfârşitul luptelor se auziseră chiar strigăte să fiu scos din arenă şi făcut membru al hoardelor warhoonilor.

În cele din urmă rămăsesem doar trei în viaţă – un mare războinic verde ce aparţinea unor hoarde din nord, Kantos Kan şi cu mine. Primii doi aveau să se lupte între ei, iar eu urma să concurez cu învingătorul pentru libertatea ce se oferea drept recompensă învingătorului.

Kantos Kan luptase de mai multe ori în timpul zilei şi, ca şi mine, se dovedise de fiecare dată victorios, uneori, însă, cu o marjă extrem de redusă, mai ales când fusese confruntat cu războinici verzi. Existau puţine speranţe că avea să-şi depăşească adversarul care toată ziua înlăturase totul în calea sa. Războinicul verde depăşea aproape cinci metri în înălţime, în timp ce Kantos Kan avea cu puţin sub doi metri. În timp ce avansau ca să se întâlnească, am văzut pentru prima oară un şiretlic al spadasinilor marţieni de care Kantos Kan îşi legase toate speranţele de supravieţuire, ca într-un joc de zaruri cu o singură aruncare. Când ajunsese cam la şapte metri de adversarul uriaş, îşi ridicase braţul înarmat cu spada mult deasupra umărului şi, cu un efort teribil, o azvârlise spre războinicul verde. Spada zburase ca o săgeată şi perforându-i inima drăcească, îl omorâse pe loc.

Urmase confruntarea între noi şi, când m-am apropiat de el prima oară, i-am şoptit să temporizeze lupta până la căderea întunericului, în speranţa că vom găsi un mijloc de scăpare. Hoarda ghicise, evident, că nu aveam chef să luptăm unul împotriva celuilalt şi începuse să urle în draci văzând că niciunul dintre noi nu plasa lovituri fatale. Cum am văzut că se apropia noaptea, i-am şoptit lui Kantos Kan să-şi înfigă sabia între braţul meu stâng şi corp. În timp ce el se executa impecabil, am dat un pic înapoi, presându-i puternic spada cu antebraţul şi am căzut la pământ, aparent cu spada străpungându-mi pieptul. Kantos Kan, intrat deja în rol, se apropiase de mine, îşi plasase piciorul pe gâtul meu şi smulgându-şi spada din pieptul meu, îmi aplicase lovitura fatală ce se presupunea a fi vena jugulară, dar în acele circumstanţe vârful spadei lui lunecase doar pe lângă gât şi se înfipsese în nisipul arenei. În întunericul care de acum devenise consistent, nimeni nu putea spune că nu mă terminase cu adevărat. I-am şoptit atunci să-şi ceară dreptul de a fi liber, iar apoi să mă caute pe dealurile din Estul oraşului.

Când amfiteatrul se golise, m-am furişat tiptil spre vârful marii excavaţii şi cum arena se afla departe de piaţa centrală, într-o zonă nelocuită a marelui oraş pustiu, n-am avut prea mari dificultăţi să ajung la dealurile din apropiere.

UZINA DE AER.

L-am aşteptat acolo două zile pe Kantos Kan, dar cum nu-şi făcuse în nici un fel apariţia, am pornit-o pe jos în direcţia Nord-Vest, spre locul unde-mi spusese că se găseşte cel mai apropiat canal. Singurul meu aliment consta din laptele vegetal oferit cu generozitate de un soi de plante cu adevărat minunate.

Două săptămâni încheiate am rătăcit noaptea prin acele regiuni, călăuzit doar de stele, pentru că în cursul zilei mă ascundeam pe după vreun dâmb sau deal pe care îl întâlneam în cale din întâmplare. De mai multe ori am fost

atacat de animale sălbatice – ciudate monstruozităţi informe ce săreau pe mine în noapte, aşa că, pentru a le putea face faţă, trebuia să-mi ţin pregătită spada mai tot timpul. De regulă, misterioasa şi nou achiziţionata mea putere telepatică, mă avertiza din vreme, dar odată m-am trezit cu nişte colţi imenşi la gât şi o faţă păroasă ce se presa peste a mea, înainte de a-mi da seama că sunt ameninţat.

Ce creatură se aruncase asupra mea, nu aveam de unde să ştiu, dar că era imensă, foarte grea şi cu mai multe picioare, simţeam pe propria-mi piele. Mâinile mele îi găsiseră beregata, înainte de a apuca să-şi înfigă colţii în vena mea jugulară, şi încet, încet, am îndepărtat figura păroasă de lângă faţa mea, înfigându-mi tot mai puternic degetele în gâtul ei.

Zăceam amândoi încleştaţi fără să scoatem nici un sunet, bestia încercând să mă ajungă cu acei colţi înspăimântători ai ei, iar eu străduindu-mă să menţin strânsoarea în speranţa că o voi vlăgui de viaţă şi o voi putea astfel îndepărta de lângă mine. Treptat braţele îmi cedau în bătălia aceea inegală şi, centimetru după centimetru, ochii arzători şi colţii strălucitori ai adversarului se apropiau tot mai mult, iar când faţa păroasă o atinse pe a mea, am înţeles că totul era pierdut. Dar chiar în acea clipă, o masă vie distrugătoare se aruncase din întunericul înconjurător asupra creaturii ce mă ţintuise la pământ. Cele două creaturi se rostogoliră urlând, sfâşiindu-se una pe alta într-o luptă îngrozitoare. Bătălia se terminase, însă, repede şi salvatorul meu ajunsese repede cu botul pe grumazul creaturii ce încercase să mă ucidă.

Luna apropiată răsărise deasupra orizontului şi luminase peisajul barsoomian tocmai la timp pentru a-mi arăta că salvatorul meu era Woola, dar de unde apăruse şi cum mă găsise, erau deocamdată amănunte necunoscute. Nu mai e nevoie să spun cât de bucuros mă simţeam în compania sa, dar plăcerea de a-l revedea fu temperată aproape pe loc de

teama motivelor pentru care ar fi părăsit-o pe Dejah Thoris. Numai moartea ei, eram sigur, i-ar fi permis să lipsească de lângă ea, căci ştiam cu câtă credinţă asculta de mine.

În lumina strălucitoare a lunii am remarcat că nu mai era acum decât o umbră a ceea ce fusese odată şi, după ce se retrăsese din dezmierdări pentru a se apuca să devoreze cadavrul de la picioarele mele, mi-am dat seama că biata creatură era mai mult decât hămesită de foame. Nici eu nu eram într-o situaţie mai bună, dar, oricum, nu mă puteam coborî până acolo încât să mănânc carne crudă şi nici mijloace să fac focul nu aveam. După ce Woola îşi terminase prânzul, mi-am reluat căutarea obositoare încercând să descopăr eluzivul canal.

În zorii celei de-a cincisprezecea zi de căutare, m-am bucurat să văd, în sfârşit, arborii înalţi ce marcau obiectul sforţărilor mele, iar pe la prânz m-am tras obosit la umbra portalului unei clădiri imense ce se întindea pe aproape zece kilometri pătraţi şi se ridica la aproape şaptezeci şi cinci de metri înălţime. În afara pragului de uşa pe care mă prăbuşisem ostenit, nu se mai zărea vreo altă deschizătură, cât de mică, în zidul enorm şi nici vreun semn de viaţă prin împrejurimi.

N-am găsit nici un clopoţel sau alt mijloc de a-mi face cunoscută prezenţa eventualilor locatari ai clădirii, dacă o mică gaură rotundă în zid nu folosea cumva chiar acestui scop. Avea cam diametrul unui creion şi bănuind că este ceva asemănător cu un tub de vorbire, mi-am potrivit buzele şi, când tocmai mă pregăteam să strig, o voce ce ieşea pe acolo mă întrebă cine aş putea fi, de unde vin, şi de ce dau târcoale locului.

Am explicat că scăpasem din ghearele warhoonilor şi că muream de foame şi de oboseală.

— Porţi metalul unui războinic verde şi eşti urmat de un calot, dar figura ta aduce cu cea a unui barsoomian roşu. În numele celei de-a noua zi, ce fel de creatură eşti?

— Sunt prieten al oamenilor roşii de pe Barsoom şi mor de foame. În numele omeniei, deschideţi-ne.

În cele din urmă, uşa începu să se retragă până ce pătrunse în zid cam cincisprezece metri, apoi se opri şi alunecă uşor spre stânga, dezvăluind un coridor îngust şi scurt din beton la capătul căruia se afla o altă uşă, asemănătoare până la identitate cu cea pe care tocmai o trecusem. Nu se zărea nimeni, dar imediat ce trecusem de prima uşă, aceasta alunecase lin la loc, în spatele nostru, şi se retrăsese cu repeziciune la poziţia originală pe zidul frontal al clădirii. În timp ce uşa aluneca lateral remarcasem grosimea ei impresionantă, aproape şase metri, iar când se închisese după noi, mai mulţi cilindri masivi de oţel coborâseră din tavan prin spatele ei şi se zăvorâseră în locaşurile potrivite din podea.

O a doua şi a treia uşă se retrăseseră apoi în faţa mea şi alunecară în aceeaşi parte ca prima, înainte de-a ajunge într-o imensă sală circulară, unde am găsit hrană şi de băut pe o masă mare din piatră. O voce mă îndemnă să-mi potolesc foamea şi să-mi hrănesc şi calotul, dar între timp invizibila mea gazdă mă supuse unui sever interogatoriu.

— Declaraţiile tale sunt mai mult decât remarcabile, spuse vocea încheind seria întrebărilor, dar, evident ai spus adevărul şi, într-adevăr, nu eşti de pe Barsoom. Pot să spun asta datorită conformaţiei creierului tău, după ciudata poziţie a organelor tale interne, dar şi după forma şi mărimea inimii.

— Poţi să vezi prin mine? Am exclamat uimit.

— Da, pot vedea totul în afara gândurilor, iar dacă ai fi barsoomian aş putea face şi acest lucru.

Atunci se deschise o uşă în partea cea mai îndepărtată a camerei şi un bărbat uscat, asemenea unei mumii, se apropie de mine. Purta un singur articol de îmbrăcăminte sau ornamentaţie – un mic guler de aur de care atârna pe piept un medalion uriaş de mărimea unei farfurii, încrustat cu diamante imense, iar în centrul acestui medalion era o

piatră ciudată, de aproape doi centimetri în diametru, şi ea strălucea în nouă raze diferite şi distincte, fireşte, cele şapte culori ale spectrului nostru pământean, dar mai erau şi două raze minunate care, după părerea mea, erau cu totul noi şi fără nume. Nu le pot descrie în nici un fel, aşa cum nu poţi să descrii roşul unui orb, dar tot ce pot spune este că erau extrem de frumoase.

Vorbisem cu bătrânul ore în şir, dar partea cea mai interesantă a dialogului nostru constase în faptul că eu îi citisem toate gândurile în timp ce el nu reuşise să desluşească nici măcar o iotă din mintea mea.

Nu-i făcusem cunoscută abilitatea mea de a-i citi gândurile şi numai astfel am aflat multe lucruri care s-au dovedit de o imensă valoare mai târziu, lucruri pe care, de altfel, nu le-aş fi aflat niciodată, dacă mi-ar fi suspectat această ciudată putere, pentru că marţienii au un control atât de perfect al mecanismului lor mental încât sunt capabili să-şi direcţioneze gândurile cu o precizie absolută.

Clădirea în care mă aflam conţinea maşinăria ce producea atmosfera artificială care susţinea viaţa pe Marte. Secretul întregului proces se ascundea în spatele celei de-a noua raze, una din minunatele reflexe sau irizaţii pe care o remarcasem în timp ce izvora din marea piatră, a medalionului gazdei mele.

Ea era separată de celelalte raze ale soarelui prin intermediul unor instrumente perfect ajustate şi plasate pe acoperişul imensei clădiri din care aproape trei sferturi era utilizată ca rezervor pentru depozitarea acestei celei de a noua raze. Apoi este tratată electric, sau, mai degrabă, o anumită proporţie din vibraţiile electrice îi sunt incorporate, iar rezultatul este pompat în cele cinci centre principale de aer ale planetei şi, de aici în spaţiu, unde, în contact cu eterul, se transformă în aer.

Există întotdeauna suficiente rezerve din raza a noua depozitate în marile clădiri pentru a menţine atmosfera marţiană prezentă pentru cel puţin o mie de ani şi singura

teamă, după cum îmi spusese noul prieten, era să nu se întâmple ceva cu instalaţiile de pompare.

Mă condusese într-o cameră interioară unde am văzut o baterie de douăzeci de pompe cu radiu, fiecare în parte putând să furnizeze întregii planete componentele atmosferei. De opt sute de ani, îmi spusese el, veghease aceste pompe ce erau utilizate alternativ, cam douăzeci şi patru de ore şi jumătate fiecare. Avea un singur asistent cu care împărţea veghea şi o jumătate de alt marţian, adică trei sute patruzeci şi patru de zile terestre, fiecare dintre ei trăind de unul singur în această imensă uzină izolată.

Fiecare marţian roşu este învăţat încă de copil principiile pe care se baza fabrica de aer, dar numai doi stăpânesc concomitent secretul pătrunderii în marea construcţie ale căror ziduri groase de cincizeci de metri o fac absolut inaccesibilă, chiar şi acoperişul fiind apărat de atacuri aeriene printr-un strat de sticlă de aproape doi metri grosime.

Se temeau doar de atacul oamenilor verzi sau al vreunui om roşu dement pentru că restul barsoomienilor îşi dau bine seama că existenţa fiecărei forme de viaţă pe Marte depindea de funcţionarea neîntreruptă a acestei uzine.

Un lucru curios, pe care l-am descoperit citindu-i gândurile, a fost faptul că uşile exterioare erau manipulate prin mijloace telepatice, încuietoarea este astfel construită încât se deschide numai prin acţiunea unei anumite combinaţii de unde cerebrale. Şi pentru a experimenta noua mea jucărie, m-am gândit să-l surprind relevându-mi această combinaţie. L-am întrebat deci, ca din întâmplare, cum de reuşise să închidă uşa în spatele meu, el aflându-se în una din camerele interioare ale clădirii. Iute ca un fulger, trecuseră prin mintea sa nouă sunete marţiene ce se stinseseră imediat ce începuse să-mi răspundă că acesta reprezenta un secret pe care nu mi-l poate divulga.

De atunci înainte, atitudinea sa se schimbase, ca şi cum s-ar fi temut că l-aş fi putut surprinde difuzându-mi marele lui

secret, şi am descoperit suspiciune şi teamă în privirile şi gândurile sale, deşi în vorbe rămăsese la fel de amabil.

Înainte de a mă retrage pentru noapte, îmi promisese că îmi va da o scrisoare către o oficialitate agricolă din apropiere care mă va ajuta să ajung la Zodanga, cel mai apropiat oraş marţian.

— Nu le spune, însă, că ai legături cu Helium, pentru că sunt în război cu ei. Asistentul meu şi cu mine nu avem ţară, aparţinem întregului Barsoom şi acest talisman pe care-l purtăm ne protejează pretutindeni, chiar şi printre oamenii verzi, dar nu ne încredinţăm niciodată în mâinile lor, dacă acest lucru poate fi evitat. Şi acum, noapte bună, prietene, continuă el, un somn lung şi odihnitor – da, da, un somn lung.

Deşi îmi zâmbea plăcut, am citit în gândurile sale dorinţa de a nu mă fi admis niciodată în clădire, apoi imaginea lui stând deasupra mea în toiul nopţii şi lovitura iute a unui pumnal lung, însoţită de o frază pe jumătate formulată: „Îmi pare rău, dar este spre binele întregului Barsoom”

Când închise uşa de la cameră în spatele său, gândurile îi fură tăiate de mine aşa cum îi dispăruse şi figura, lucru ce mi se păruse atunci straniu, având în vedere ignoranţa mea în privinţa transmisiei gândurilor.

Ce aveam de făcut? Cum aveam să scap prin aceste ziduri uriaşe? Puteam să-l ucid uşor, acum că-i ştiam intenţiile, dar odată mort tot n-aş fi putut scăpa, iar odată maşinile marii uzine oprite, aş fi murit alături de toţi ceilalţi locuitori ai planetei, inclusiv Dejah Thoris, dacă nu murise deja. Pentru ceilalţi n-aş fi dat nici negrul de sub unghie, dar gândul la Dejah Thoris îmi îndepărtă din minte dorinţa de a-mi ucide gazda îndoielnică.

Foarte precaut, am deschis uşa apartamentului meu şi, urmat de Woola, am căutat ultima din marile uşi. Un plan nebunesc îmi încolţise în minte – să încerc să forţez ieşirea prin cele nouă unde cerebrale pe care le citisem în mintea gazdei mele.

Furişându-mă din coridor în coridor şi coborând mai multe scări, am ajuns în cele din urmă în marea sală în care îmi sfârşisem călătoria în dimineaţa aceea. Nicăieri nu am dat de gazda mea şi nici nu am aflat unde stătea peste noapte.

Eram pe punctul să păşesc curajos în încăpere când un uşor zgomot în spatele meu mă avertiză să mă retrag în umbra unei firide din coridor. Trăgându-l pe Woola după mine, m-am ascuns cât am putut mai bine în întuneric.

În cele din urmă, bătrânul trecu pe lângă mine şi după ce intră în camera slab luminată, în care tocmai mă pregăteam şi eu să intru, l-am văzut că avea în mână un pumnal lung pe care şi-l ascuţea de o piatră. În mintea lui se născuse hotărârea de a inspecta pompele cu radium, care i-ar fi luat aproape treizeci de minute, iar apoi să se întoarcă în dormitorul meu şi să mă lichideze.

După ce străbătu marele hol şi dispăru pe scările ce duceau la camera pompelor, am sărit iute din ascunzătoare şi am traversat până la uşa imensă, pragul de la uşa interioară aflată între cele trei care mă despărţeau de libertate.

Concentrându-mă asupra închizătoarei masive, am slobozit cele nouă unde cerebrale asupra ei. Aşteptasem cu respiraţia tăiată până ce marea uşă începu să se mişte uşor spre mine şi să alunece tăcută într-o parte. Una după alta, impunătoarele porţi se deschiseseră la comanda mea şi împreună cu Woola păşirăm în noapte liberi, de data asta, însă, cu burţile pline.

Îndepărtându-ne tot mai mult de umbrele impunătoarei construcţii, m-am îndreptat spre prima intersecţie cu intenţia de a ajunge la linia mediană cât mai repede posibil. Aici am ajuns odată cu dimineaţa şi, intrând în prima incintă, am căutat să-mi fac cunoscută prezenţa dacă aş fi dat peste vreun eventual localnic.

Găsisem mai multe clădiri joase din beton, prevăzute cu uşi grele, de nepătruns şi, cu toate ciocănelile şi zarva care le-am făcut, n-am primit nici un răspuns. Obosit şi epuizat

de nopţile nedormite, m-am întins pe pământ şi i-am ordonat lui Woola să rămână de pază.

După o vreme, am fost trezit de urletele sale înfricoşătoare şi, când am deschis ochii, am văzut la mică distanţă de noi trei marţieni roşii ce ne ţineau în bătaia puştilor.

— Nu sunt înarmat şi nu vă sunt duşman, m-am grăbit să le explic. Am fost prizonier la oamenii verzi şi acum sunt în drum spre Zodanga. Tot ce vă cer este mâncare şi un loc de odihnă pentru mine şi calotul meu. Totodată, vă mai rog să-mi arătaţi direcţia potrivită pentru a ajunge la această destinaţie.

După aceste scurte precizări, îşi coborâseră armele, înaintaseră binevoitori spre mine, îşi aşezaseră mâinile drepte pe umărul meu stâng, ceea ce reprezenta modul lor tradiţional de salut şi mă potopiseră cu întrebări despre mine şi peregrinările mele. Apoi, mă duseseră într-una din locuinţele cele mai apropiate.

Clădirile în care ciocănisem în acea dimineaţă erau ocupate doar de produsele fermei, casele propriu-zise se găseau sub un pâlc de copaci enormi şi, ca toate locuinţele marţienilor roşii, erau ridicate în cursul nopţii aproape cincisprezece metri de la sol. Ele sunt aşezate pe o platformă rotundă de metal ce se înalţă sau coboară, împinsă de nişte cilindri îngropaţi în pământ şi acţionaţi de un motor cu radiu miniatural aşezat în holul de intrare al clădirii. În loc să-şi protejeze locuinţele cu încuietori şi zăbrele, marţienii roşii le ridicau pur şi simplu din calea răufăcătorilor în cursul nopţii. Totodată, aveau posibilitatea de a le ridica sau coborî, chiar dacă nu erau înăuntru, de pildă când voiau să plece de acasă.

Cei trei marţieni roşii erau fraţi şi, împreună cu femeile şi copiii lor, ocupau trei case similare din ferma aceea. Ei nu lucrau pământul, fiind numiţi oficial guvernamentali. Munca fizică era prestată de condamnaţi, prizonieri de război, datornici şi celibatari declaraţi, prea săraci pentru a-şi

putea plăti taxa ridicată de celibat pe care guvernele marţienilor roşii o impun.

Noile cunoştinţe se dovediseră personificarea cordialităţii şi ospitalităţii şi petrecusem mai multe zile cu ei, perioadă în care mă întremasem de pe urma experienţelor dureroase încercate în ultima vreme.

Când îmi auziseră povestea – omisesem toate referinţele la Dejah Thoris şi la bătrânul de la uzina de aer – mă sfătuiseră să-mi colorez corpul, pentru a semăna mai mult cu cei din rasa lor şi să încerc să-mi găsesc de lucru în Zodanga, fie în armată, fie în flota aeriană.

— Ai avea şanse mici ca povestea ta să fie crezută înainte de a-ţi face prieteni printre nobilimea de la curte, iar acest lucru l-ai putea obţine mult mai uşor prin serviciul militar. De vreme ce noi, aici, pe Barsoom, suntem un popor războinic, îmi explicase unul dintre ei, onorurile cele mai mari sunt obţinute de luptători.

Când fusesem gata să plec, îmi dăruiseră un micuţ thoat domestic, asemeni celor utilizaţi la călărit de marţienii roşii. Animalul era cam de înălţimea unui cal şi foarte blând, dar culoarea şi forma nu se deosebeau prin nimic de vărul său sălbatic, imens şi feroce.

Cei trei fraţi îmi mai dăduseră şi un ulei roşu cu care mă unsesem pe tot corpul, iar unul dintre ei îmi tăiase părul, ce-mi crescuse, de altfel, foarte mult, după moda timpului – scurtat drept la spate şi mai lung în faţă, aşa că puteam trece oriunde pe Barsoom drept un tânăr marţian roşu bine crescut. Metalul şi ornamentele îmi fuseseră înlocuite cu modelele purtate de un gentleman din Zodanga, ataşat de casa Ptor, numele de familie al binefăcătorilor mei.

Îmi umpluseră, de asemenea, o mică punguţă aşezată la şold, cu bani folosiţi în Zodanga. Sistemul de plată pe Marte nu diferea de cel de pe Pământ, cu excepţia faptului că monedele erau ovale. Banii de hârtie sunt emişi de persoane particulare, când este nevoie de ei, şi răscumpăraţi de două ori pe an. Dacă cineva emite mai

mult decât poate răscumpăra, guvernul plăteşte integral creditorilor, iar debitorul se achită de datorie lucrând la ferme sau în mină, toate în proprietatea statului. Acest aranjament mulţumeşte pe toată lumea, cu excepţia debitorului, desigur, pentru că altfel ar fi dificil de procurat suficientă forţă de muncă voluntară care să lucreze în imensele, dar izolatele ferme marţiene, aşa cum se întind ele ca nişte panglici de la un pol la altul, traversând zone populate de animale şi oameni sălbatici.

Când le-am amintit de imposibilitatea mea de a mă revanşa faţă de amabilitatea lor, m-au asigurat că voi avea multe ocazii, dacă voi mai rămâne pe Barsoom. Apoi mi-au urat drum bun şi m-au petrecut cu privirea până am dispărut din vedere după bariera albă şi lată.

UN SCUT AERIAN PENTRU ZODANGA.

În timpul călătoriei spre Zodanga, multe privelişti ciudate şi interesante îmi atrăseseră atenţia, iar la cele câteva case-fermă la care poposisem, învăţasem alte lucruri noi şi interesante privind obiceiurile şi manierele pe Barsoom.

Apa care aprovizionează fermele de pe Marte este colectată în imense rezervoare subterane situate la cei doi poli şi rezultă din topirea calotelor de gheaţă. De aici, este pompată prin conducte lungi spre diferite centre populate. De o parte şi de alta, de-a lungul acestor conducte, se găsesc zonele cultivate. Ele sunt împărţite în tronsoane de aceeaşi mărime, fiecare tronson fiind sub controlul unuia sau a mai multor ofiţeri guvernamentali.

În loc să inunde suprafaţa de cultură şi astfel să irosească prin evaporare o imensă cantitate de apă, preţiosul lichid este transportat subteran printr-o vastă reţea de conducte mai subţiri, direct la rădăcina plantelor. Recolta pe Marte este astfel mereu constantă, de vreme ce nu există nici secetă, nici ploi, nici vânturi mari, nici insecte sau păsări dăunătoare.

Tot în timpul acestei călătorii am mâncat pentru prima oară, de când am părăsit Pământul, carne – bucăţi mari şi

suculente provenite de la animale domestice bine hrănite la ferme. De asemenea, m-am delectat cu fructe şi legume, dar niciunul dintre aceste articole alimentare nu se dovedise perfect similar vreunuia de pe Pământ. Fiecare plantă sau floare, legumă sau animal, fusese într-atât de rafinată de secole de selecţie şi cercetare ştiinţifică, încât cele asemănătoare lor de pe Pământ nici nu puteau să sufere comparaţie.

La cea de-a doua oprire întâlnisem câţiva oameni foarte cultivaţi din clasa nobililor şi, din întâmplare, în timpul conversaţiei, ajunsesem să vorbim de Helium. Unul dintre ei, mai în vârstă, fusese acolo în misiune diplomatică, cu mai mulţi ani în urmă şi vorbea cu regret de condiţiile ce păreau a ţine pe veci aceste ţări în război.

— Helium, spuse el, într-adevăr, are cele mai frumoase femei de pe Barsoom, dar dintre toate bogăţiile, minunata fiică a lui Mors Kajak, Dejah Thoris, este bijuteria cea mai de preţ. Oamenii venerează cu adevărat locul pe care calcă, continuă el, iar de la pierderea ei în acea expediţie fatală, tot Heliumul s-a drapat în doliu. Atacarea flotei decimate ce se întorcea la Helium nu a fost decât o altă neghiobie a conducătorului nostru care, mă tem, va forţa Zodanga, mai devreme sau mai târziu, să aducă un bărbat mai înţelept în locul său. Chiar şi acum, când armatele noastre victorioase au înconjurat Heliumul, oamenii din Zodanga îşi manifestă nemulţumirea; acest război nu este popular pentru că nu e bazat pe dreptate şi justiţie. Forţele noastre au profitat de avantajul pe care-l oferea absenţa flotei principale din Helium – plecată să caute prinţesa şi ne-a fost uşor să reducem oraşul la o stare jalnică. Se zice ca va cădea peste numai câteva treceri ale lunii îndepărtate.

— Şi ce soartă credeţi că a avut prinţesa Dejah Thoris? Am întrebat ca din întâmplare.

— A murit. Asta s-a aflat de la un războinic verde capturat de forţele noastre în Sud. Scăpase din hoarda Tharkilor, împreună cu o creatură ciudată de pe o altă lume, dar

căzuse aproape imediat în mâinile warhoonilor. Thoaţii lor fuseseră descoperiţi rătăcind pe fundul de mare, iar în apropiere exista în mod evident un conflict sângeros.

Deşi aceste informaţii nu erau de natură să-mi dea prea mari speranţe, nu dovedeau nici moartea sigură lui Dejah Thoris şi de aceea m-am hotărât să fac toate eforturile posibile pentru a ajunge cât mai repede la Helium şi a-i duce lui Tardos Mors veştile ce le ştiam despre nepoata sa.

La zece zile după ce-i părăsisem pe fraţii Ptor, am ajuns la Zodanga. Din momentul în care venisem în contact cu locuitorii roşii ai planetei Marte, remarcasem că Woola mă privea cu multă suspiciune, această brută uriaşă aparţinea unei specii pe care n-o domesticise niciodată omul roşu. Eram deci convins că intrarea mea în Zodanga însoţit de Woola ar fi produs acelaşi efect, ca şi cum cineva s-ar fi plimbat pe Broadway alături de un leu namibian.

Numai gândul de a mă fi despărţit de credinciosul meu companion îmi provocase un asemenea regret şi sincere păreri de rău, încât am amânat totul până ce am ajuns la porţile oraşului; dar acolo, devenise imperativă despărţirea noastră. Dacă n-ar fi fost vorba de propria mea siguranţă, nici un alt argument n-ar fi fost în stare să mă convingă să mă despart de singura creatură de pe Barsoom ce-şi demonstrase pe deplin afecţiunea şi loialitatea faţă de mine. Cum, însă, îmi oferisem de bună voie viaţa în serviciul aceleia pentru care eram în stare să înfrunt pericolele acestui oraş misterios, nu aş fi permis nici măcar cu preţul vieţii lui Woola să periclitez în vreun fel succesul întreprinderii mele. Cu atât mai mult nu putea să-mi schimbe destinul o fericire de moment care, eram convins, nu avea să dăinuie prea mult. Astfel i-am pregătit bietului animal o despărţire sentimentală, promiţându-i că dacă voi scăpa teafăr, voi găsi mijloacele de a-l căuta.

Părea să mă fi înţeles pe deplin, iar când i-am indicat direcţia Thark, se întoarse trist şi, cum nici eu nu rezistam să-l privesc plecând, mi-am întors hotărât privirile spre

Zodanga şi, cu inima puţin îndoliată, m-am apropiat de zidurile ei impunătoare.

Scrisoarea pe care o obţinusem de la fraţii Ptor îmi permisese intrarea imediată în vastul oraş. Se întâmplase să fie dimineaţa foarte devreme şi străzile erau practic pustii. Locuinţele, erau ridicate pe coloanele lor metalice, asemănătoare unor bordeie uriaşe aşezate pe trunchiuri de oţel. De regulă magaziile nu erau ridicate de la pământ şi nici nu aveau uşile încuiate pentru că hoţia este practic necunoscută pe Barsoom. În schimb, asasinarea este teama curentă aici pentru toţi barsoomienii şi numai din acest motiv îşi ridică de la pământ casele în timpul nopţii sau în caz de pericol.

Fraţii Ptor îmi explicaseră detaliat locul din oraş unde aş fi putut găsi găzduire în aşa fel încât să fiu şi aproape de ofiţerul guvernamental către care îmi dăduseră scrisoarea de recomandare. Drumul ducea către careul central sau piaţa caracteristică tuturor oraşelor marţiene. Cea din Zodanga acoperea aproape trei kilometri pătraţi şi era mărginită de palatele Jeddakului, ale Jedilor şi altor membri ai nobilimii locale, dar şi de clădiri publice, precum cafenele şi magazine.

În timp ce traversam imensa piaţă, pierdut de uimire şi admiraţie în faţa arhitecturii măreţe şi a exuberantei vegetaţii roşii care acoperea peluzele largi, am descoperit un marţian roşu ce se apropia sprinten de mine de pe una din străzile laterale. Nu-mi dăduse nici cea mai mică atenţie, dar când trecuse prin dreptul meu, îl recunoscusem surprins şi, punându-i mâna pe umăr, l-am strigat:

— Kaor, Kantos Kan!

Se întorsese ca un fulger şi, înainte de a-mi retrage mâna definitiv, vârful ascuţit al spadei sale lungi se afla în dreptul pieptului meu.

— Cine eşti? Mormăi el, şi cum un salt înapoi mă dusese la aproape cincisprezece metri de vârful spadei sale, o îndreptă spre pământ şi exclamă râzând.

— N-am nevoie de un răspuns mai bun; numai un singur om pe tot Barsoomul poate sări ca o minge de cauciuc. Pe mama lunii îndepărtate, John Carter, cum ai ajuns aici şi cum ai devenit un Darseen de-ţi poţi schimba culoarea după dorinţă? M-ai speriat rău, pentru o jumătate de minut, prietene, continuase el, după ce eu îi povestisem pe scurt aventurile mele de la despărţirea din arena din Warhoom. Dacă numele şi oraşul meu ar fi fost cunoscute zodanganilor, m-aş fi odihnit imediat pe ţărmurile mării pierdute, Korus, alături de îndepărtaţii mei strămoşi. Sunt aici trimis de Tardos Mors, Jeddak de Helium, să descopăr ceva în legătură cu Dejah Thoris, prinţesa noastră. Se pare că Sab Than, Prinţ de Zodanga, o ascunde în oraş şi s-a îndrăgostit nebuneşte de ea. Tatăl său, Than Kosis, Jeddak de Zodanga, a făcut din căsătoria de bună voie cu fiul său preţul păcii dintre ţările noastre, dar Tardos Mors n-a acceptat cererea şi a trimis vorbă că el, împreună cu poporul lui, mai degrabă vor privi chipul mort al prinţesei lor decât s-o vadă căsătorită cu cine nu reprezintă propria ei alegere şi că până la urmă el personal ar prefera să fie înghiţit de cenuşa Heliumului distrus la rându-i, decât să-şi unească metalul casei sale cu cel al lui Than Kosis. Răspunsul său fusese cel mai mortal afront pe care l-ar fi putut aduce cineva lui Than Kosis şi zodanganilor, dar poporul l-a îndrăgit şi mai mult pentru asta şi astăzi puterea lui în Helium este mai mare decât oricând.

— Sunt aici de 3 zile, continuă Kantos Kan, dar n-am aflat unde este închisă Dejah Thoris. Astăzi mă înscriu în flota zodangană ca patrulă aeriană şi sper ca în acest fel să câştig încrederea prinţului Sab Than, comandantul diviziei navale, pentru a afla câte ceva despre Dejah Thoris. Mă bucur că eşti aici, John Carter, pentru că-ţi cunosc loialitatea faţă de prinţesa mea şi amândoi am putea să obţinem mai mult.

Piaţa începuse să se umple de oameni ce veneau şi plecau după treburile lor zilnice. Magazinele se deschiseseră, iar

cafenelele se umpluseră cu primii clienţi. Kantos Kan mă conduse la unul din aceste grozave locuri de mâncat unde fusesem serviţi complet de aparate mecanice. Nici o mână nu atinge mâncarea, din momentul când intră, ca materie primă, în această clădire, până când iese caldă şi delicioasă pe mese, în faţa clienţilor, ca răspuns la atingerea câtorva butoane care indică dorinţele lor.

După masă, Kantos Kan mă luă cu el la cartierul general al escadronului de scutere aeriene şi, prezentându-mă superiorilor săi, îi rugă să mă înroleze ca membru în acest corp de armată. Potrivit uzanţelor, era necesară o examinare, dar Kantos Kan mă prevenise să nu mă tem pentru că se va ocupa el de această problemă. Şi o rezolvase luându-mi ordinul de examinare către ofiţerul examinator şi dându-se el drept John Carter.

— Această şmecherie va fi descoperită mai târziu, îmi explicase el candid, când îmi vor compara greutatea şi înălţimea cu celelalte elemente de identificare personală, dar acest lucru se va întâmpla abia peste câteva luni, perioadă de timp în care, oricum, misiunea noastră va fi fost îndeplinită sau va fi eşuat.

În zilele următoare, Kantos Kan mă învăţase câte ceva din ştiinţa zborului şi repararea delicatelor mecanisme pe care marţienii le folosesc în scopul acesta. Carena unui avion de o singură persoană măsoară circa cinci metri lungime pe aproape unu lăţime şi şapte centimetri grosime şi se îngustează la cele două extremităţi. Pilotul stă deasupra acestei platforme pe un scaun ce îmbracă micul şi silenţiosul motor propulsat cu radiu. Mediul pentru forţa portantă este cuprins în pereţii subţiri de metal ai carenei şi este constituit de cea de-a opta rază barsoomiană, sau raza de propulsie, dacă e definită după proprietatea ei.

La fel ca şi cea de-a noua, această rază este necunoscută pe Pământ, dar marţienii descoperiseră că ea reprezintă o proprietate intrinsecă luminii, indiferent din ce sursă ar fi provenit. Ei aflaseră, de asemenea, că cea de-a opta rază

propulsează lumina soarelui spre diferitele planete ale acestuia şi tot datorită ei, lumina se reîntoarce în spaţiu prin reflexie. Ea are deci proprietatea de a readuce în spaţiu lumina reflectată de Marte şi, cum aceasta se scurge continuu de pe planetă, constituie o forţă de respingere a gravitaţiei ce este capabilă să ridice greutăţi uriaşe de la sol, atunci când este închisă ermetic.

De fapt, această rază le permisese să-şi perfecţioneze într-atât aviaţia încât navele lor aeriene de război, depăşind cu mult tot ce se realizase pe Pământ, navigau la fel de graţios şi uşor prin atmosfera rarefiată a Barsoomului, precum un balon de copii în atmosfera densă a Pământului.

În timpul primilor ani de când descoperiseră raza a opta, se petrecuseră multe accidente stranii până ce învăţaseră să măsoare şi să controleze miraculoasa putere. La un moment dat, cu vreo nouă sute de ani în urmă, primul crucişător aerian construit fusese înzestrat cu un rezervor prea mare şi odată pornit din Helium cu un echipaj de cinci sute de oameni, nu se mai întorsese niciodată.

Puterea de propulsie faţă de planetă fusese atât de mare încât îl purtase în spaţiu unde se mai poate vedea şi astăzi cu ajutorul telescoapelor puternice, rotindu-se la şaisprezece mii de kilometri de Marte – un satelit minuscul ce avea să înconjoare Barsoomul până la sfârşitul timpului.

A patra zi după sosirea mea la Zodanga, am încercat primul zbor şi, ca rezultat, am fost avansat, ceea ce însemna, printre altele, şi un apartament în palatul lui Than Kosis.

După ce m-am ridicat deasupra oraşului, i-am dat ocol de câteva ori, aşa cum am văzut că făcea Kantos Kan, apoi, accelerând motorul, m-am îndreptat cu o viteză teribilă spre Sud, urmând cursul unui mare canal ce intra în oraş din această direcţie.

Traversasem aproape trei sute de kilometri, în mai puţin de o oră, când am zărit sub mine un grup de trei războinici verzi călărind nebuneşte spre o mică figură ce alerga pe jos

în încercarea de a căuta adăpostul unuia din zidurile canalului. Mi-am coborât rapid maşina şi, postându-mă în spatele lor, am văzut că era vorba de un marţian roşu ce purta metalul escadronului de scutere aeriene din care făceam parte şi eu. La mică distanţă mai încolo zăcea micul aparat de zbor înconjurat de sculele cu care, evident, încercase să repare vreun defect, atunci când fusese surprins de războinicii verzi.

Aproape îl ajunseseră; animalele îşi continuau cursa spre relativ neînsemnata figură cu o viteză incredibilă, iar războinicii se şi aplecaseră în faţă cu suliţele pregătite. Fiecare dintre ei încerca să fie primul care să-l străpungă pe nefericitul Zodangan şi în clipa următoare soarta i-ar fi fost pecetluită dacă n-aş fi sosit la timp.

M-am apropiat cu viteză prin spatele războinicilor şi, după ce i-am ajuns, m-am repezit cu prova scuterului aerian la nivelul umerilor celui mai apropiat. Impactul, suficient să străpungă centimetri de oţel solid, azvârlise capul războinicului decapitat peste capul thoatului său, apoi se prăbuşise şi trupul, rostogolindu-se violent pe câmpia acoperită de muşchi. Animalele celorlalţi doi se opriseră mugind îngrozite şi porniseră glonţ în direcţia opusă.

Reducând treptat viteza, am făcut un ocol mic şi am aterizat la picioarele zodanganului uluit. Îmi mulţumise cu căldură pentru gestul meu şi îmi promisese la sfârşitul zilei răsplata pe care o meritam, el nefiind altul decât unul din verii Jeddakului de Zodanga.

N-am mai pierdut timp cu discuţiile acolo, amândoi ştiam că războinicii aveau să se întoarcă imediat ce vor reuşi să-şi stăpânească animalele. Grăbindu-ne către aparatul avariat, ne-am dat toată silinţa să-l reparăm şi aproape că reuşisem, când i-am văzut pe cei doi războinici verzi că se apropie în viteză de noi. Când ajunseseră la aproape o sută de metri, thoaţii lor deveniră din nou de nestăpânit şi refuzară cu îndărătnicie să se mai apropie de aparatul de zbor care-i terorizase într-atât.

În cele din urmă au fost nevoiţi să descalece şi să se îndrepte spre noi cu spadele lungi pregătite. Am înaintat spre cel mai solid dintre ei, spunându-i zodanganului să-şi încerce şi el norocul cu celălalt. După ce mi-am terminat adversarul fără prea mare efort, după atâta practică, devenise un lucru banal.

Pentru mine, m-am grăbit să-i sar în ajutor noii mele cunoştinţe care, într-adevăr, avea nevoie disperată de el.

Era rănit şi trântit la pământ, piciorul uriaş al adversarului îi apăsa grumazul, iar sabia acestuia se ridicase pentru lovitura de graţie. Dintr-un singur salt am acoperit distanţa de aproape cincisprezece metri dintre noi şi cu o singură lovitură i-am străpuns trupul complet.

Spada îi căzu neputincioasă din mână, iar el se prăbuşi alături de figura împietrită a zodanganului, fără nici cel mai mic zgomot. O examinare rapidă îmi confirmă faptul că nu primise lovituri mortale şi, după o scurtă perioadă de odihnă, pretinse că este în stare să încerce drumul de întoarcere. Oricum, era nevoit să-şi piloteze propriul aparat pentru că aceste nave fragile nu erau prevăzute să poarte decât o singură persoană.

Imediat după ce terminarăm reparaţia, ne ridicarăm împreună pe cerul senin marţian şi, fără alte neplăceri, revenirăm cât se poate de repede la Zodanga.

În timp ce ne apropiam, am remarcat o mare adunare de civili şi trupe pe câmpia din faţa oraşului. Cerul era negru de nave aeriene de război, dar şi de aparate individuale sau de recreere, împodobite cu lungi panglici de mătase vesel colorată, precum şi cu drapele şi steaguri într-un design extrem de pitoresc.

Companionul îmi semnală să încetinesc şi apropiindu-şi aparatul de al meu, propuse să rămânem să privim şi noi ceremonia de conferire de onoruri personale ofiţerilor şi bărbaţilor ce se distinseseră printr-un serviciu deosebit. Apoi, desfăşurând un fel de mică emblemă ce indica faptul că acel aparat poartă un membru al familiei regale din

Zodanga, ne croirăm drum amândoi, printre puzderia navelor şi aparatelor individuale, până deasupra Jeddakului de Zodanga şi a suitei sale. Toţi erau călare pe micuţii thoaţi domestici ai marţienilor roşii, iar harnaşamentele lor erau ornate cu o asemenea cantitate de pene, impresionant colorate, încât nu m-am putut abţine să nu compar acea ceremonie cu cea a indienilor roşii de pe Pământul meu natal.

Cineva din suită îi atrăsese atenţia lui Than Kosr asupra prezenţei companionului meu deasupra lor, iar conducătorul îi făcuse semn să coboare. În timp ce aşteptau ca trupele să ia poziţie în faţa Jeddakului, cei doi vorbiseră foarte animat, iar din când în când priviseră spre mine. Nu puteam, evident, să le aud conversaţia, care, de altfel, încetase scurt timp după aceea. Când şi ultimul corp de armată se aliniase în faţa împăratului lor, descălecaseră cu toţii. Un membru din anturaj înaintase spre trupe şi, strigând numele unui soldat, îi ordonă să avanseze. Apoi ofiţerul enumeră natura faptelor sale eroice, ce câştigaseră aprobarea Jeddakului, pentru ca în cele din urmă acesta să înainteze şi să plaseze un ornament de metal pe umărul stâng al fericitului luptător.

Zece oameni fuseseră astfel decoraţi, când ofiţerul strigă din nou:

— John Carter, escadronul scuterelor aeriene!

Niciodată în viaţa mea nu fusesem atât de surprins, dar cum disciplina militară din tinereţe îmi marcase definitiv caracterul, mi-am coborât uşor scuterul la sol şi am avansat pe jos, aşa cum văzusem că procedaseră şi ceilalţi. Când m-am oprit în faţa ofiţerului, acesta mi se adresă cu o voce suficient de puternică pentru a fi auzită de toată adunarea de trupe şi spectatori.

— Ca o recunoaştere, John Carter, spuse el, a curajului deosebit şi a măiestriei cu care ai apărat persoana vărului Jeddakului Than Kosis, şi de unul singur ai învins trei

războinici verzi, este plăcerea Jeddakului nostru să-ţi confere semnul preţuirii sale.

Apoi, Than Kosis avansase şi, punând un ornament pe umărul meu, spuse:

— Vărul meu mi-a povestit amănuntele minunatei tale realizării, ea pare, mai degrabă, un fel de miracol, şi dacă poţi apăra atât de bine pe vărul unui Jeddak, cu atât mai mult ai putea apăra însăşi persoana Jeddakului. Te numesc, deci, padwar la gărzi, şi de acum înainte vei locui în palatul meu.

I-am mulţumit şi, la semnul său, m-am alăturat membrilor suitei. După ceremonie am dus aparatul la cartierul general al escadronului de scutere aeriene, chiar pe acoperişul clădirii şi, însoţit de o ordonanţă, m-am prezentat în faţa ofiţerului ce răspundea de paza palatului.

O GĂSESC PE DEJAH.

Majordomul căruia raportasem îmi dăduse instrucţiuni să stau în preajma persoanei Jeddakului, care, în timp de război, era întotdeauna în mare pericol de a fi asasinat, de vreme ce regula conform căreia la război totul era permis, părea să constituie etica tuturor conflictelor de pe Marte.

Mă însoţi, deci, pe loc, la apartamentul în care se găsea atunci Than Kosis. Conducătorul era angajat într-o discuţie cu fiul său, Sab Than şi mai mulţi curteni din suita acestuia şi nu observase intrarea mea.

Pereţii apartamentului erau complet acoperiţi cu tapiţerii splendide ce mascau orice eventuală fereastră sau uşă. Camera era luminată de raze de soare ţinute prizoniere între plafonul propriu-zis şi un plafon fals din sticlă, coborât cu câţiva centimetri mai jos.

Ghidul meu dădu la o parte un colţ din tapiţerie şi-mi arătă un culoar, între aceasta şi pereţi, ce înconjura în întregime camera. Eu trebuia să rămân în acel pasaj, îmi precizase, atâta timp cât Than Kosis se afla în acel apartament. Când îl părăsea, trebuia să-l urmez. Datoria mea era doar să-l păzesc pe conducător, şi pe cât posibil să nu-l pierd nici-o

clipă din ochi. Urma să fiu înlocuit după o perioadă de patru ore, îmi mai precizase majordomul şi mă lăsase singur.

Tapiseria avea o urzeală ciudată ce dădea impresia, privită dintr-o parte, de consistenţă şi soliditate dar, din locul unde mă aflam eu puteam vedea tot ce se petrecea în cameră, ca şi cum n-ar fi fost nici un fel de obstacol între noi.

Abia îmi luasem postul în primire că tapiseria de pe partea opusă se dădu la o parte pentru a permite intrarea a patru soldaţi din Gardă ce escortau o figură feminină. Odată ajunşi lângă Than Kosis, soldaţii se aşezaseră de o parte şi de alta a lui, lăsând acolo în picioare în faţa Jeddakului, şi la mai puţin de trei metri de mine, chipul minunat luminat de un zâmbet al lui Dejah Thoris.

Sab Than, prinţ de Zodanga, avansă s-o întâmpine şi mână în mână se apropiară de tronul Jeddakului. Than Kosis o privi surprins şi, ridicându-se, o salută.

— Cărui ciudat capriciu datorez această vizită din partea Prinţesei de Helium, de vreme ce cu numai două zile în urmă mă asigurase, cu evidentă lipsă de consideraţie pentru mândria mea, că l-ar prefera mai bine pe tharkul verde Tal Hajus decât pe fiul meu?

Dejah Thoris zâmbise din nou şi, accentuând parcă şi mai mult cele două gropiţe ştrengăreşti de la colţul guri, răspunsese.

— De la începutul timpurilor, pe Barsoom, femeile au avut privilegiul de a-şi schimba părerea şi a-şi ascunde sentimentele în probleme legate de inima lor. O să uiţi asta, Than Kosis, aşa cum a făcut-o şi fiul tău. Cu două zile în urmă, nu eram sigură de dragostea lui, acum, însă, sunt şi am venit să-ţi cer mai întâi iertare pentru vorbele mele aspre, iar apoi să-ţi ofer asigurarea Prinţesei de Helium că atunci când va veni vremea, se va mărita cu Sab Than, Prinţ de Zodanga.

— Sunt bucuros că ai decis astfel, răspunse Than Kosis. Nu aş fi dorit să împing mai departe războiul împotriva

poporului din Helium; promisiunea ta va fi înregistrată şi o proclamaţie către poporul meu va fi dată imediat.

— Ar fi mai bine, Than Kosis, îl întrerupse Dejah Thoris, ca proclamaţia să aştepte sfârşitul acestui război. Ar părea, într-adevăr, straniu atât propriului meu popor cât şi a poporului tău dacă Prinţesa de Helium ar capitula astfel în faţa duşmanilor ţării sale, pentru a se încheia ostilităţile.

— N-ar putea fi încheiat războiul pe loc? Interveni Sab Than. E nevoie doar de cuvântul lui Than Kosis. Spune-i, tată, spune cuvântul care-mi va apropia fericirea şi va pune capăt acestei dispute nepopulare.

— Vom vedea, replică Than Kosis, cum va aprecia pacea poporul din Helium. Cel puţin eu am să le-o ofer.

După alte câteva cuvinte, Dejah Thoris părăsise apartamentul însoţită de garda sa.

Astfel, edificiul visului meu de fericire se făcea bucăţele, lovindu-se de solul realităţii. Femeia căreia îi oferisem viaţa şi de pe buzele căreia auzisem atât de recent o declaraţie de dragoste, uitase atât de uşor de existenţa mea şi se oferise zâmbitoare fiului celui mai urât duşman al poporului său.

Deşi auzisem cu propriile mele urechi, nu-mi venea să cred. Trebuia să-i găsesc apartamentul şi s-o oblig să-şi repete crudul adevăr în faţa mea pentru a fi convins pe deplin. Mi-am părăsit, deci, postul şi, grăbindu-mă prin pasajului din spatele tapiseriei, am ajuns la uşa prin care părăsise camera. Strecurându-mă fără zgomot prin ea, am descoperit uimit un labirint de scări şi coridoare care veneau şi duceau în toate direcţiile.

Am luat-o rapid pe primul în jos, apoi tot pe primul coridor întâlnit, dar curând mi-am dat seama că mă rătăcisem şi când tocmai mă rezemasem resemnat de unul din pereţi, am auzit voci în preajma mea. Aparent, veneau de după zidul opus celui de care mă rezemasem şi între ele am distins timbrul lui Dejah Thoris. Nu auzeam ce spune, dar eram sigur că nu mă înşel.

Am mai făcut câţiva paşi şi am descoperit un alt pasaj la capătul căreia se găsea o uşă. M-am îndreptat hotărât spre ea şi când am deschis-o, am constatat că dădea într-o anticameră în care se găseau cei patru paznici ce o acompaniaseră. Unul dintre ei se şi ridicase întrebându-mă ce căutam acolo.

— Vin din partea lui Than Kosis, am răspuns şi doresc să vorbesc între patru ochi cu Dejah Thoris, Prinţesă de Helium.

— Şi ordinul?

Nu înţelegeam prea bine ce trebuia să fie cu acel ordin, dar i-am răspuns că sunt un membru al Gărzii şi fără să mai aştept un răspuns de la el m-am îndreptat spre uşa din fundul anticamerei, în spatele căreia o auzeam pe Dejah Thoris conversând.

Intrarea nu se dovedi prea uşor de realizat. Paznicul îmi barase calea şi spuse răspicat:

— Nimeni nu vine de la Than Kosis fără să aibă un ordin sau o parolă. Dacă vrei să intri, trebuie să-mi dai sau una sau alta.

— Singurul ordin de care am nevoie, prietene, pentru a intra acolo unde vreau, atârnă aici la şold, am spus trăgându-mi din teacă spada lungă; mă laşi să trec sau nu?

În loc de răspuns îşi trase şi el spada şi, chemându-i pe ceilalţi în ajutor, îmi barară drumul toţi patru cu gesturi ferme.

— Noi nu suntem aici la ordinul lui Than Kosis, strigă cel ce mi se adresase primul, şi nu numai că n-o să intri în apartamentul Prinţesei de Helium, dar te vei întoarce la Than Kosis sub pază pentru a explica această îndrăzneală neautorizată. Aruncă spada; nu cred că speri să ne învingi pe toţi, adăugă el cu un zâmbet maliţios.

Răspunsul meu fusese o fandare scurtă, ce mai lăsase doar trei oponenţi în viaţă, dar trebuie să vă asigur că se dovediseră vrednici de metalul meu. Cât ai clipi, mă şi împinseseră la zid, forţându-mă să lupt cu disperare pentru

a-mi salva viaţa. Cu greu mi-am făcut loc spre unul din colţurile anticamerei, unde erau nevoiţi să mă atace numai câte unul. Luptasem astfel aproape douăzeci de minute, loviturile oţelului parat de oţel producând un vacarm de nedescris în mica încăpere.

Zgomotul o atrăsese pe Dejah Thoris în pragul apartamentului şi de acolo privea lupta împreună cu Sola care stătea în spatele ei şi se uita peste umăr. Chipul nu-i trăda nici o emoţie şi mi-am dat seama că nici ea, nici Sola nu mă recunoscuseră.

În cele din urmă, o lovitură norocoasă mai doborî unul dintre gardieni, iar cu numai doi care să mi se opună, am schimbat tactica şi i-am doborât imediat la pământ, după modelul deja utilizat în atâtea lupte victorioase, al treilea la zece secunde după al doilea, iar ultimul câteva momente mai târziu. Fuseseră curajoşi şi luptători nobili şi mă întristase faptul că fusesem nevoit să-i ucid, dar cred că în starea de atunci aş fi depopulat bucuros întreg Barsoomul, dacă altfel n-aş fi putut ajunge alături de iubita mea, Dejah Thoris.

Mi-am pus sabia plină de sânge la loc în teacă şi am înaintat spre prinţesa mea marţiană care continua să rămână mută şi să mă privească fără nici un semn că mă recunoaşte.

— Cine eşti tu, zodangane, murmură ea. Un alt duşman care să mă târască în necaz?

— Sunt un prieten, am răspuns, un prieten pe care odată l-ai apreciat.

— Nici un prieten al Prinţesei de Helium nu poartă acest metal, replica ea, deşi această voce. Am mai auzit-o cândva; dar nu e, nu poate fi, nu, pentru că el este mort.

— Şi totuşi, prinţesa mea, nu sunt altul decât John Carter, am spus. Cum oare nu recunoşti dincolo de vopsea şi metal, inima căpeteniei tale?

Cum ajunsesem foarte aproape de ea, avusese imboldul de a veni spre mine cu braţele larg deschise, dar când mă

pregăteam, la rândul meu, s-o îmbrăţişez, se retrăsese tremurând şi oftase trist.

— Prea târziu, prea târziu, se tângui ea. Vai, căpetenia mea, totul s-a întâmplat astfel pentru că te-am crezut mort, dar dacă te-ai fi întors numai cu o oră mai devreme – acum este, însă, prea târziu, prea târziu.

— Ce vrei să spui Dejah Thoris? Am strigat. Că nu te-ai mai fi promis prinţului zodangan dacă ai fi ştiut că trăiesc?

— Tu crezi, John Carter, că ieri mi-aş fi dat inima ţie şi astăzi altcuiva? Am crezut doar că acea promisiune zace îngropată cu resturile tale în gropile Warhoonului şi astăzi mi-am promis trupul altuia pentru a-mi salva poporul de soarta hărăzită de armata zodangană victorioasă.

— Dar nu sunt mort, prinţesă. Am venit să te cer şi tot Zodanganul nu mă poate împiedica să o fac.

— E prea târziu, John Carter, promisiunea mea este dată şi pe Barsoom ea este definitivă. Ceremoniile care vor urma mai târziu nu reprezintă decât formalităţi nesemnificative. Ele nu fac căsătoria mai sigură aşa cum cortegiul funerar al unui Jeddak nu pecetluieşte moartea sa. Sunt pur şi simplu măritată, John Carter. Nu mă vei mai chema prinţesa ta. Nu mai eşti căpetenia mea.

— Nu cunosc prea multe despre obiceiurile voastre aici, pe Barsoom, Dejah Thoris, dar ştiu bine că te iubesc şi dacă au fost adevărate acele ultime cuvinte pe care mi le-ai spus în ziua când hoardele warhooniene năvăleau peste noi, nici un alt bărbat nu poate să pretindă să-i fii mireasă. Au fost adevărate atunci, prinţesa mea, şi au rămas la fel şi acum! Spune că ăsta e adevărul.

— Au fost adevărate, John Carter, şopti ea, dar nu le mai pot repeta acum, pentru că m-am oferit altcuiva. Ah, dacă măcar ai încerca să ne înţelegi obiceiurile, prietenul meu, continuă ea mai mult pentru sine, promisiunea ar fi fost a ta cu multe luni în urmă şi ai fi putut să mă pretinzi înaintea altora. Chiar dacă ar fi însemnat căderea Heliumului, mi-aş fi dat bucuroasă imperiul în schimbul şefului meu tharkian.

— Îţi aminteşti de noaptea când m-ai ofensat? Adăugă ea cu voce tare. M-ai numit prinţesa ta fără să-mi fi cerut mâna şi apoi te-ai lăudat că ai luptat pentru mine. Nu ştiai, iar eu n-ar fi trebuit să mă simt ofensată; de-abia acum îmi dau seama. Dar n-a fost nimeni care să-ţi spună, ceea ce eu nu puteam, că pe Barsoom, în oraşele omului roşu, sunt două feluri de femei, unele pentru care te poţi bate şi le poţi cere în căsătorie, celelalte pentru care, de asemenea te lupţi, dar cărora nu le ceri mâna. Când un bărbat a câştigat o femeie, i se poate adresa cu prinţesa mea, sau în oricare alt mod ce indică posesiunea. Ai luptat pentru mine, dar nu m-ai cerut niciodată în căsătorie, iar atunci când m-ai numit prinţesa mea, continuă ea înroşindu-se, m-am simţit jignită; dar chiar şi atunci, John Carter, nu te-am respins aşa cum ar fi trebuit s-o fac, de vreme ce tu ai mai făcut o greşeală, glumind că m-ai fi câştigat prin luptă.

— Nu cred că ai nevoie de scuzele mele acum, Dejah Thoris, am răspuns, ştii prea bine că greşeala mea s-a datorat faptului că ignoram obiceiurile de pe Barsoom. Ceea ce n-am făcut atunci, crezând că cererea mea ar fi sosit într-un moment nepotrivit, fac acum. Îţi cer să-mi fii soţie şi pe tot sângele meu virginian, ce-mi curge în vene, aşa va fi.

— Nu, John Carter, n-are rost, spuse ea fără speranţe. N-o să fiu niciodată a ta cât Sab Than trăieşte.

— I-ai şi semnat actul de deces, prinţesa mea – Sab Than va muri.

— Nu în acest fel, se grăbi ea să-mi explice. N-o să mă pot mărita cu bărbatul care mi-a ucis soţul, chiar şi în autoapărare. Acesta este obiceiul şi aici pe Barsoom noi suntem conduşi de obiceiuri. E în zadar, prietene. Vom rămâne amândoi cu regretul şi cu amintirea acelor câtorva zile printre tharkieni. Acum trebuie să pleci şi nu mai încerca să mă vezi. La revedere, căpetenia mea de odinioară.

Cu inima zdrobită şi deprimat profund, m-am retras din anticameră; până se încheiau ceremoniile, mai păstram o geană de speranţă că n-o pierdusem definitiv.

Rătăcind de-a lungul coridoarelor, mă simţeam la fel de pierdut în labirintul lor, aşa cum fusesem înainte de a descoperi apartamentul lui Dejah Thoris.

Îmi dădeam seama că singura şansă era să scap din oraşul Zodanga pentru că moartea celor patru gardieni trebuia explicată cumva, şi cum nu puteam ajunge la postul meu fără să mă călăuzească cineva, aş fi fost descoperit rătăcind fără ţel prin palat, iar suspiciunea ar fi căzut, cu siguranţă, asupra mea.

În cele din urmă, am ajuns la o scară în spirală, ce ducea spre etajele inferioare, şi am coborât pe ea mai multe nivele până am dat de intrarea într-un vast apartament în care se găseau un număr de gardieni. Pe pereţi atârnau aceleaşi tapiserii transparente în spatele cărora m-am strecurat fără să mă observe cineva.

Conversaţia gardienilor se dovedi neinteresantă până când intrase un ofiţer şi ordonase la patru dintre ei să schimbe garda care o păzea pe Prinţesa de Helium. Ştiam că necazurile aveau să înceapă cat de curând şi, într-adevăr, abia părăsiseră camera de gardă că unul dintre ei năvăli înapoi cu ştirea că îi găsiseră pe cei patru camarazi măcelăriţi în anticameră.

Într-o clipă, întregul palat se animase. Gardieni, ofiţeri, curtieri, servitori şi sclavi alergau care-ncotro pe coridoare şi prin apartamente, ducând mesaje şi ordine sau căutând semne ale asasinului.

Asta era şi şansa mea şi, oricât de mică părea, m-am agăţat cu nădejde de ea. Deoarece un grup de soldaţi tocmai trecea pe lângă locul ascunzătorii mele, m-am luat după ei prin labirintul palatului până ce, ajungând la un hol imens, am zărit binecuvântata lumină a zilei pătrunzând printr-o serie de ferestre impozante.

Acolo mi-am părăsit ghizii şi, apropiindu-mă de una dintre ferestre, am căutat un mijloc de a scăpa. Fereastra se deschidea deasupra unui balcon ce da pe una din străduţele din Zodanga. Solul era la aproape zece metri şi la o distanţă asemănătoare de palat se găsea un perete de vreo şapte metri înălţime, construit din sticlă polizată şi gros de aproape treizeci de centimetri. Pentru un marţian roşu, scăparea pe o asemenea cale părea imposibilă, dar pentru puterea şi abilitatea mea terestră, lucrul era ca şi îndeplinit. Singura teamă era să nu fiu detectat înainte de căderea nopţii, pentru că nu puteam face saltul la lumina zilei în timp ce palatul şi străzile adiacente forfoteau de zodangani.

În consecinţă, am căutat o ascunzătoare şi, în cele din urmă, am găsit una din pură întâmplare, în interiorul unui ornament uriaş, ce atârna de plafonul unui hol, la aproape trei metri de podea. Am sărit cu uşurinţă în interiorul spaţios, asemănător unei vaze, şi abia poposisem acolo că am auzit vocile câtorva oameni ce intraseră în apartament. Grupul se oprise sub ascunzătoarea mea astfel încât le-am auzit foarte bine conversaţia.

— E sigur mâna Heliumiţilor, spusese unul din ei.

— Într-adevăr, Jeddakule, dar cum or fi reuşit să intre în palat? Pot admite că, în ciuda vigilenţei gărzilor tale, o singură persoană putea ajunge la camerele interioare, dar cum a putut o grupă de şase sau opt luptători să treacă, neobservată, este dincolo de puterea mea de înţelegere. Oricum o să aflăm în curând pentru că, iată, vine psihologul palatului.

Un alt bărbat se alăturase grupului şi, după salutul formal al conducătorului, spuse:

— Mărite Jeddak, am citit o poveste ciudată în minţile moarte ale credincioşilor tăi gardieni. Ei au fost doborâţi nu de mai mulţi luptători ci de unul singur.

Făcuse o pauză pentru a lăsa audienţa să se pătrundă de greutatea afirmaţiilor sale, dar faptul că ele nu fuseseră

crezute, rezulta din exclamaţia nerăbdătoare de neîncredere ce scăpase de pe buzele lui Than Kosis.

— Ce fel de poveşti mai sunt şi astea, Notan? Strigă el.

— Adevărul, mărite Jeddak, răspunse psihologul. De fapt, amprenta mentală era foarte puternică la toţi cei patru gardieni. Adversarul lor fusese un bărbat foarte înalt purtând metalul unuia din gardienii tăi, iar abilitatea lui în luptă frizează miracolul, pentru că luptase împotriva tuturor şi-i depăşise atât în îndemânare, cât şi în forţă şi rezistenţă. Deşi purta metalul din Zodanga, mărite Jeddak, un asemenea om n-a mai fost văzut nici în ţara noastră nici în altele de pe faţa Barsoomului. Mintea Prinţesei de Helium, pe care, de asemenea, am examinat-o, a rămas albă pentru mine, are un control perfect şi n-am putut citi nici măcar o iotă din ea. Mi-a spus doar că a fost martoră numai la o parte din întâmplare şi că remarcase că un singur om fusese angajat în luptă cu gardienii – un bărbat pe care nu-şi amintea să-l fi văzut vreodată.

— Unde îmi este salvatorul? Întrebă altcineva din grup şi l-am recunoscut pe dată pe vărul lui Than Kosis, pe care-l salvasem de oamenii verzi. Pe metalul primului meu strămoş, continuă el, descrierea i se potriveşte perfect, mai ales în ce priveşte abilitatea în luptă.

— Unde e omul? Strigă Than Kosis. Aduceţi-mi-l imediat. Ce mai ştii despre el, vere? Abia acum îmi dau seama că nu se putea să existe un asemenea luptător în Zodanga şi de care tocmai noi să nu fi aflat până ieri. La fel şi numele, John Carter, cine a mai auzit de un asemenea nume pe Barsoom!

Curând, sosi informaţia că nu eram de găsit nicăieri, nici în palat, nici la cartierul general al escadronului de scutere aeriene. Kantos Kan, pe care-l găsiseră şi-l interogaseră, nu ştia nimic de cele întâmplate, iar în privinţa mea, le spusese că nu ştie mare lucru pentru că mă întâlnise doar în timpul captivităţii printre warhoonieni.

— Ţineţi-l sub supraveghere, ordonă Than Kosis. Şi el este străin şi dacă, aşa cum se pare, au fost amândoi trimişi de Helium, unde este unul, îl vei găsi şi pe celălalt. Triplaţi patrulele aeriene şi ordonaţi ca fiecare bărbat care părăseşte oraşul pe jos sau pe calea aerului, să fie cercetat amănunţit.

Un alt mesager sosise între timp cu vestea că mă găseam încă între zidurile palatului.

— A fost cercetată cu multă atenţie asemănarea tuturor celor care au intrat sau au părăsit palatul astăzi, concluzionă el, şi niciunul nu se apropie de cea a noului padwar al Gărzii.

— Înseamnă că o să-l avem cât de curând, comentă Than Kosis, dar între timp ne vom duce la apartamentul Prinţesei de Helium pentru a o interoga în privinţa acestei afaceri. S-ar putea să ştie mai multe decât şi-a dat osteneala să-ţi dezvăluie ţie, Notan.

Părăsiseră holul şi cum căzuse întunericul, m-am strecurat tiptil din locul ascunzătoarei în balcon. Se vedea foarte puţin, dar pândind momentul când se părea că nu este nimeni prin apropiere, am sărit iute pe vârful zidului de sticlă şi de acolo pe strada de dincolo de incinta palatului!

PIERDUT ÎN CER.

Fără nici un efort deosebit de a mă ascunde, m-am grăbit să ajung în vecinătatea cartierului general unde eram sigur că-l voi putea întâlni pe Kantos Kan. Apropiindu-mă de clădire, am devenit mai precaut, pentru că mi-am dat seama, şi nu m-am înşelat, că locul putea fi păzit. Într-adevăr, mai mulţi bărbaţi civili, după metalul pe care-l purtau, mişunau la intrările din faţă şi din spate ale clădirii. În această situaţie, singura cale de a ajunge nevăzut la etajul superior, unde erau situate apartamentele noastre, a fost printr-o clădire alăturată şi, după manevre considerabile, am reuşit să ajung pe acoperişul unui magazin, câteva uşi mai încolo.

Sărind din acoperiş în acoperiş, am descoperit repede o fereastră deschisă în clădirea în care speram să-l întâlnesc pe heliumian, iar în clipa următoare mă aflam în cameră în faţa lui. Era singur, nu se arătase surprins de venirea mea şi mă întrebase de ce întârziasem, din moment ce mi se terminase schimbul mult mai devreme.

Mi-am dat seama că nu ştia nimic de evenimentele de la palat, iar când l-am pus la curent, devenise extrem de interesat. Vestea că Dejah Thoris îşi promisese mâna lui Sab Than îl umpluse de consternare.

— Nu se poate, exclamase el. Este imposibil! Toţi locuitorii Heliumului şi-ar dori, mai degrabă, moartea, decât să vândă prinţesa noastră iubită casei conducătoare din Zodanga. Poate că şi-a pierdut minţile de vreme ce a fost de acord cu un târg atât de atroce. Tu, care nu ştii cât de mult ne iubim noi cei din Helium membrii casei noastre conducătoare, nu poţi să-ţi dai seama de oroarea ce mă cuprinde gândindu-mă la această alianţă nelegiuită. Ce trebuie făcut, John Carter? Continuă el. Eşti un tip ingenios. Nu poţi să te gândeşti la ceva care să salveze Heliumul de această dezonoare?

— Dacă aş ajunge cu vârful spadei la Sab Than, i-am răspuns, aş putea rezolva şi problema Heliumului, dar, din motive personale, aş prefera ca altcineva să-i dea lovitura care s-o elibereze pe Dejah Thoris.

Înainte de a-mi vorbi, Kantos Kan mă privise cu ochi micşoraţi.

— O iubeşti! Spuse el. Ea ştie?

— Nu numai că ştie, dar m-a respins pentru că se promisese lui Sab Than.

Minunatul meu prieten sărise atunci în picioare şi, apucându-mă cu o mână după umeri, îşi ridicase cu cealaltă spada şi spusese:

— Pentru că sorţii m-au hărăzit pe mine, nici că puteam găsi o pereche mai potrivită pentru prima Prinţesă a Barsoomului. Iată mâna mea pe umărul tău, John Carter, şi

cuvântul meu că Sab Than va muri de spada mea, în numele dragostei ce o port Heliumului, lui Dejah Thoris şi ţie. Chiar în noaptea asta am să încerc să ajung în palatul său.

— Cum? L-am întrebat, când eşti atât de bine păzit, iar forţele de patrulare a cerului s-au triplat.

Îşi plecase capul, în semn că se gândeşte pentru o clipă, apoi şi-l ridicase din nou semeţ şi cu un aer încrezător.

— Aş avea nevoie de ajutor doar să trec de aceşti gardieni, în rest mă descurc, spuse el în cele din urmă. Ştiu o intrare secretă în palat, prin zona celui mai înalt turn. Am dat de ea întâmplător, într-o zi când treceam pe deasupra într-o misiune de patrulare. În munca asta, trebuie investigată orice situaţie ciudată la care ni se întâmplă să fim martori, iar o figură apărută în acel turnuleţ al palatului, trecea drept un lucru extrem de ciudat. M-am apropiat cu scuterul şi am remarcat cu uimire că posesorul acelei figuri nu era altul decât Sab Than. Fiind pus în această situaţie penibilă, mi-a comandat să ţin secret incidentul, explicându-mi că pasajul din turnuleţ ducea direct în apartamentul său şi era cunoscut doar de el. Dacă ajung, deci, pe acoperişul hangarelor şi pun mâna pe scuterul meu, aş putea atinge cartierul lui Sab Than în mai puţin de cinci minute; cum să scap, însă, din această clădire atât de păzită, precum mi-ai spus?

— Cât de bine sunt păzite scuterele acolo, în hangare?

— De regulă, nu este decât un om noaptea pe acoperiş.

— Urcă pe acoperişul casei acesteia, Kantos Kan, şi aşteaptă-mă acolo.

Fără să mai pierd timpul pentru a-i explica planul meu, m-am reîntors în stradă pe drumul pe care venisem, iar de aici m-am grăbit spre hangare. N-am îndrăznit să intru în clădire, ştiind că era plină cu membrii escadronului de scutere aeriene, care, împreună cu toţi zodanganii, erau, cu siguranţă, pe urmele mele.

Clădirea era una enormă, ridicându-şi acoperişul la aproape trei sute de metri înălţime. Puţine construcţii în

Zodanga erau mai înalte decât aceste hangare, dar unele o depăşeau cu aproape o sută de metri. Docurile marilor crucişătoare de război se găseau cam la o 150 m. de sol, iar cele ale navelor comerciale, precum şi aeroporturile pentru pasageri, la o înălţime de două ori mai mare.

A urmat o ascensiune îndelungată şi nu lipsită de riscuri, pe frontonul clădirii, dar neexistând o altă cale, am fost nevoit s-o folosesc. Faptul că arhitectura barsoomiană presupunea multe ornamente, îmi uşurase sarcina mai mult decât m-aş fi aşteptat; ieşiturile acestora erau tocmai potrivite să-mi formeze o scară naturală până în vârful clădirii. Acolo întâlnisem primul obstacol real. Acoperişul depăşea zidul cu aproape 7 m. şi, deşi dădusem ocol clădirii, nu găsisem nici-o deschidere prin el.

Etajul superior era în întregime luminat şi plin cu soldaţi ce-şi treceau timpul fiecare în felul lui; nu puteam, deci, atinge acoperişul prin interior.

Mai aveam o şansă extrem de redusă şi disperată, dar mă decisesem s-o încerc. Era pentru Dejah Thoris şi cred că orice muritor şi-ar fi riscat viaţa de o mie de ori pentru ea.

Agăţându-mă de perete cu picioarele şi o mână, am desfăşurat cu cealaltă una din curelele lungi din echipamentul meu, care, la unul din capete, avea prins un cârlig mare; cu ajutorul ei, piloţii se agăţau de marginile aparatelor lor de zbor, pentru a face unele reparaţii sau pentru a coborî la sol din marile crucişătoare aeriene.

Am azvârlit deci, cârligul, de câteva ori pe acoperiş, până a reuşit să se agăţe de ceva şi am tensionat cu grijă, deşi nu eram convins că va rezista greutăţii mele. S-ar fi putut, de asemenea, să se fi agăţat doar de bordura acoperişului, iar când îmi voi fi dat drumul de lângă zid, să alunece, iar eu să mă prăbuşesc de la aproape 300 m.

Am ezitat pentru o clipă, apoi am dat drumul ornamentului de care mă ţinusem până atunci şi m-am trezit atârnând în aer, la capătul unei curele subţiri. Sub mine se desenau pregnant străzile intens luminate, pavajul lor şi moartea.

Apoi, o scurtă alunecare a cârligului pe acoperiş şi sunetul care o însoţi, îmi îngheţă pentru o clipa sângele în vine.

Cârligul se prinsese de ceva rezistent şi, grăbindu-mă să mă caţăr cât mai repede, m-am apucat de marginea acoperişului şi am reuşit să mă urc, în cele din urmă, deasupra acestuia. Dar abia m-am ridicat în picioare că m-am şi confruntat cu paznicul de serviciu, în gura revolverului căruia m-am pomenit că privesc.

— Cine eşti şi de unde vii? A strigat el.

— Sunt un pilot de scutere, prietene, şi foarte aproape de moarte, pentru că numai printr-o şansă extraordinară n-am căzut pe una din străzile de dedesubt, i-am răspuns.

— Dar cum ai ajuns, omule, pe acoperiş? Căci nimeni nu a aterizat şi nu a decolat de pe clădire de cel puţin o oră. Explică-mi repede sau chem garda.

— Priveşte aici şi ai să vezi cum am venit şi cât de aproape am fost să nu mai vin deloc, i-am răspuns sec, întorcându-mă spre marginea acoperişului, unde, şapte metri mai jos, la capătul curelei, îmi atârnau toate armele.

Mânat de curiozitate, paznicul se apropie de mine şi se aplecă să privească peste bordura acoperişului. În aceeaşi secundă, l-am prins rapid de beregată şi de braţul care ţinea pistolul şi l-am trântit violent de acoperiş. Arma îi scăpă din strânsoare, iar degetele mele îi blocară orice tentativă de a cere ajutor. L-am legat bine, i-am pus un căluş în gură, apoi l-am suspendat de acoperiş, aşa cum fusesem şi eu doar cu câteva momente mai devreme. Ştiam că abia dimineaţa avea să fie descoperit, dar până atunci speram să-mi închei acţiunea. Mi-am refăcut la repezeală încingătoarele şi mi-am aranjat armele, apoi m-am grăbit spre hangare de unde în scurt timp am reuşit să scot atât scuterul meu cât şi pe cel al lui Kantos Kan. Legându-i scuterul strâns în spatele scuterului meu, m-am urcat pe şa, am pornit motorul şi, trecând razant peste bordura acoperişului, am coborât la nivelul străzilor, departe de zonele ocupate în mod normal de patrulele aeriene. După

numai un minut, aterizam în siguranţă pe acoperişul apartamentului nostru, sub privirile uimite ale lui Kantos Kan.

N-am mai pierdut timp nici de astă dată cu explicaţiile şi am intrat direct în problemă, începând discuţia despre planurile noastre pentru viitorul foarte apropiat. Hotărâsem ca eu să încerc să ajung la Helium, iar Kantos Kan să pătrundă în palat şi să termine cu Sab Than. Dacă reuşea, avea să mă urmeze. Potrivise compasul scuterului meu, un mic dispozitiv extrem de ingenios ce rămânea fixat perfect pe orice punct de pe suprafaţa lui Barsoom, ne luasem la revedere şi decolasem concomitent în direcţia palatului, aşezat chiar în drumul meu spre Helium.

Tocmai când ne apropiam de turn, o patrulă ce-şi avea traseul mai jos, îşi înfipse lumina pătrunzătoare a proiectoarelor direct peste scuterul meu şi o voce îmi strigă pe un ton gutural să mă opresc. Kantos Kan se pierdu în întuneric iar eu, fără să dau atenţie unei lovituri pe care tocmai o primisem, ca răspuns la nesupunerea mea, am urcat cu viteză maximă spre cerul marţian, urmărit îndeaproape de o duzină de scutere aeriene, iar mai târziu, de un crucişător rapid cu o sută de oameni la bord şi o baterie de tunuri cu tragere rapidă.

Răsucindu-mi şi întorcându-mi maşina aeriană, ridicându-mă şi coborând pe neaşteptate, reuşisem în bună măsură să le evit proiectoarele, dar cu această tactică pierdeam teren, aşa că m-am hotărât să încerc la întâmplare o direcţie în linie dreaptă şi să mă încredinţez încă o dată soartei şi vitezei maşinii. Kantos Kan îmi arătase un mic şiretlic, pe care-l cunoşteau doar piloţii din Helium şi prin care-şi sporea substanţial viteza aparatului său; folosindu-l acum, eram sigur că aş fi putut să mă distanţez, dacă aş fi reuşit să scap numai câteva momente de proiectoarele lor.

În timp ce acceleram, astfel, la maxim, şuieratul proiectilelor ce se încrucişau deasupra mea mă convinsese că numai un miracol mă mai putea scăpa, dar zarurile

fuseseră deja aruncate şi la viteza cu care zburam, acoperisem o bună parte din drumul spre Helium. Treptat, mi-am lăsat urmăritorii tot mai departe în urmă şi tocmai mă felicitam de norocul avut, când o lovitură bine ţintită de pe crucişător explodă la prova scuterului meu. Impactul aproape îl răsturnă, trimiţându-l într-un vârtej continuu spre pământ, prin noaptea neagră.

Nu ştiu cât timp am căzut înainte de a recâştiga controlul asupra aparatului, dar trebuie să fi fost foarte aproape de pământ când am reuşit să mă înalţ din nou, pentru că auzisem răgete de animale. Ajuns sus, am scrutat cerul în căutarea urmăritorilor şi le-am descoperit luminile undeva în spate. Aterizaseră şi probabil mă căutau.

Abia după ce luminile lor nu s-au mai zărit deloc, am îndrăznit să-mi aprind luminile de bord şi abia atunci am remarcat că un proiectil îmi distrusese atât vitezometrul cât şi singurul meu ghid, compasul. Desigur, puteam să urmez linia generală a stelelor în direcţia Heliumului, dar fără să cunosc poziţia exactă a oraşului şi nici viteza cu care zburam, şansele de a-l găsi erau minime.

Helium se găsea la o mie 600 km. Sud-Vest de Zodanga şi dacă aş fi avut compasul intact şi n-aş fi avut vreo defecţiune, aş fi ajuns acolo în patru sau cinci ore. Cu toate acestea, după aproape şase ore de zbor continuu la viteză maximă, dimineaţa mă găsise deasupra vastei întinderi a unui fund de mare, în cele din urmă am văzut sub mine un mare oraş, dar nu era cu siguranţă Helium, acesta fiind singurul printre metropolele Barsoomului compus din două imense oraşe circulare împrejmuite de ziduri. Cum fiecare avea nu mai puţin de o sută de kilometri în diametru, era imposibil să nu-l disting de la înălţimea la care zburam.

Crezând că ajunsesem mult prea în Nord-Vest, m-am întors spre Sud-Est, am trecut înainte de prânz peste alte câteva oraşe mari, dar niciunul nu se potrivea cu descrierea Heliumului pe care mi-o făcuse Kantos Kan. În plus, faţă de aspectul celor două oraşe gemene ce alcătuiau Heliumul, o

altă caracteristică distinctivă a impresionantei metropole era impusă de cele două turnuri imense, unul roşu aprins, ridicându-se la peste un kilometru înălţime din mijlocul unuia dintre oraşe, iar celălalt, galben intens, de aceeaşi înălţime, marcând centrul oraşului geamăn.

TARS TARKAS GĂSEŞTE UN PRIETEN.

Pe la prânz zburam foarte jos peste un oraş mort şi extrem de întins al vechilor marţieni şi abia trecusem de ultimele clădiri spre câmpia ce se întindea dincolo de el că am zărit mai multe mii de războinici verzi angajaţi într-o luptă teribilă. De-abia îi zărisem, că o salvă de proiectile fusese deja îndreptată împotriva mea, şi cum ţinta lor este aproape întotdeauna impecabilă, într-o clipă, micul meu aparat de zbor devenise o ruină ce cobora în derivă spre sol.

Căzusem chiar în centrul bătăliei feroce printre războinici care nu-mi remarcaseră apariţia, atât de angajaţi erau în lupta lor pe viaţă şi pe moarte. Erau pe jos şi foloseau spadele lungi, uneori câte o împuşcătură rătăcită, de la vreun trăgător de elită de la marginea conflictului, dobora câte un războinic ce se despărţea pentru o clipă de masa umană încleştată.

De vreme ce mă prăbuşisem în mijlocul lor, am înţeles că trebuia să lupt sau să mor, chiar dacă până la urmă tot n-aş fi scăpat, aşa că, imediat ce am atins solul, mi-am tras spada gata să mă apăr cum puteam mai bine.

Căzusem lângă un monstru imens, angajat acum în luptă cu trei adversari, şi cum îi priveam figura îngrozitoare, iluminată de satisfacţia bătăliei, am recunoscut în el pe tharkul Tars Tarkas. El nu mă zărise, fiind un pic mai în faţă, şi tocmai în acea clipă cei trei adversari, în care recunoscusem războinici warhoonieni, atacaseră simultan. Puternicul luptător termină repede unul dintre ei, dar retrăgându-se un pic în spate, pentru un altul, se împiedică de un cadavru, căzu şi într-o clipă se transformă într-o victimă sigură a adversarilor săi. Ca un fulger cei doi se repeziră asupra lui şi în scurt timp Tars Tarkas s-ar fi

întâlnit cu strămoşii săi dacă n-aş fi intervenit eu, sub privirile.

Sale uimite, şi nu i-aş fi angajat adversarii. Tocmai îl terminasem pe unul, când puternicul thark se ridicase din nou în picioare şi-l doborî pe al treilea.

Mă privi scurt şi un mic zâmbet îi înflori pe buzele verzi atunci când, atingându-mi umărul, spuse:

— Abia de te-am recunoscut, John Carter, dar nici un alt muritor de pe Barsoom n-ar fi făcut ce ai făcut tu pentru mine. Cred, prietene, că abia acum am înţeles ce înseamnă prietenia.

Nu mai continuase, nici nu mai avusese ocazia, pentru că warhoonienii se apropiau de noi. Luptasem împreună, umăr lângă umăr, toată acea după-amiază până ce focul bătăliei trecuse şi rămăşiţele hoardei de warhoonieni se aruncaseră pe spatele thoaţilor şi fugiseră la adăpostul întunericului ce tocmai se lăsase.

Zece mii de oameni fuseseră angajaţi în acea titanică luptă, iar pe câmpul de bătaie zăceau trei mii de cadavre. Niciuna din părţi nu ceruse sau oferise vreo pauză şi nici nu încercaseră să ia prizonieri.

După bătălie, ne întorsesem în oraş direct la cartierele lui Tars Tarkas unde fusesem lăsat singur, iar căpeteniile se adunaseră pentru obişnuitul consiliu ce urma imediat după orice luptă.

În timp ce aşteptam întoarcerea războinicul verde, am auzit ceva mişcându-se în camera alăturată şi cum mi-am întors privirile într-acolo, o creatură hidoasă şi imensă se aruncase brusc asupra mea, doborându-mă pe o grămadă de mătăsuri şi blănuri pe care tocmai doream să mă întind. Era Woola – credinciosul şi iubitul Woola. Găsise drumul înapoi la tharkieni şi, aşa cum îmi povestise mai târziu Tars Tarkas, se dusese direct la fostele mele apartamente unde îşi reluase patetica aşteptare, aproape fără speranţă, a întoarcerii mele.

— Tal Hajus ştie că eşti aici, John Carter, spusese Tars Tarkas la revenirea din cartierul Jeddakului; Sarkoja te-a văzut şi te-a recunoscut de cum ne-am întors. Tal Hajus mi-a ordonat să i te aduc înainte, chiar în noaptea aceasta. Am zece thoaţi, John Carter, poţi să-ţi alegi dintre ei, iar eu am să te acompaniez până la cel mai apropiat canal ce duce la Helium. Tars Tarkas poate fi un crud războinic verde, dar poate la fel de bine să fie şi prieten. Haideţi, trebuie să ne grăbim.

— Şi când ai să te întorci, Tars Tarkas? Am întrebat.

— Probabil, cu caloţii sălbatici, sau poate mai rău, îmi răspunse. Asta dacă nu mi se iveşte posibilitatea pe care am aşteptat-o atât de mult de a mă lupta cu Tal Hajus.

— O să rămânem, Tars Tarkas, şi o să-l vedem pe Tal Hajus la noapte. Nu trebuie să te sacrifici şi poate că acum vei avea şansa pe care ai aşteptat-o.

Obiectase puternic, spunând că Tal Hajus cădea adesea în accese de furie numai la gândul loviturii pe care i-o dădusem şi dacă punea cumva mâna pe mine m-ar fi supus la cele mai oribile torturi.

În timp ce mâncam, i-am repetat lui Tars Tarkas povestea pe care Sola mi-o spusese în noaptea aceea, pe fundul secat de mare, în marşul spre Thark.

Nu spusese nimic, dar muşchii uriaşi ai feţei sale urmăreau cu pasiune şi agonie reamintirea ororilor pe care trebuise să le îndure singura fiinţă pe care o iubise vreodată în această rece, crudă, şi teribilă existenţă a lui.

N-a mai obiectat când am sugerat din nou să mergem în faţa lui Tal Hajus, doar îmi spusese că mai înainte vrea să vorbească cu Sarkoja. La cererea lui l-am acompaniat la cartierul său, iar privirea plină de veninul urii pe care ea o aruncase asupra mea, reprezenta un preludiu adecvat pentru neplăcerile viitoare pe care mi le putea aduce această întoarcere accidentală în Thark.

— Sarkoja, spuse Tars Tarkas, cu patruzeci de ani în urmă, ai instrumentat torturarea şi moartea unei femei numite

Gozava. Tocmai am descoperit că războinicul care o iubise pe această femeie a aflat de rolul tău în acest târg. Nu te poate ucide, Sarkoja, pentru că nu este în obiceiul nostru, dar nimic nu-l opreşte să lege capătul unei funii de gâtul tău, iar celalalt capăt de un thoat sălbatic, şi asta numai pentru a testa capacitatea ta de a supravieţui şi a perpetua ajutorul dat rasei noastre. Auzind că vrea să-ţi facă acest lucru mâine dimineaţă, m-am gândit că era de datoria mea să te previn, pentru că eu sunt un om drept. Râul Iss este doar un scurt pelerinaj, Sarkoja. Vino, John Carter.

În dimineaţa următoare, Sarkoja dispăruse şi n-a mai fost văzută de atunci.

Ne-am grăbit, apoi, în tăcere, la palatul Jeddakului unde am fost imediat admişi în prezenţa sa; de fapt era nerăbdător să mă întâlnească şi aştepta în picioare pe platforma strălucitoare, chiar la intrare.

— Leagă-l de stâlpul acela, strigă el. Să vedem cine se crede el de a îndrăznit să-l lovească pe măritul Tal Hajus. Încingeţi fiarele, cu mâna mea vreau să-i ard ochii pentru a nu-mi mai pângări chipul cu privirea lui ticăloasă.

— Căpetenii din Thark, am strigat întorcându-mă spre consiliul adunat acolo şi ignorându-l complet pe Tal Hajus, am fost căpetenie printre voi, iar astăzi am luptat pentru Thark, umăr la umăr cu măreţii săi războinici. Îmi sunteţi, cel puţin datori să mă ascultaţi. Cred că am câştigat, cel puţin atât, astăzi. Pretindeţi că sunteţi oameni drepţi.

— Linişte, strigă Taj Hajus. Astupă-i gura şi leagă-l aşa cum am poruncit.

— Dreptate, Tal Hajus, exclamă Lorquas Ptomel. Cine eşti tu să nesocoteşti obiceiurile noastre străvechi?

— Da, dreptate! Exclamară în cor o duzină de voci, şi în timp ce Tal Hajus spumega de furie, am continuat.

— Sunteţi un popor viteaz şi iubiţi vitejia, dar unde se găsea puternicul vostru Jeddak în timpul bătăliei de astăzi? Nu l-am văzut în toiul bătăliei pentru că nu era acolo. Omoară femei şi copii fără apărare în bârlogul lui, dar de

când nu l-aţi mai văzut luptând cu bărbaţii? De ce, chiar şi eu, un pitic pe lângă el, l-am doborât cu o singură lovitură de pumn? Asemenea oameni îşi aleg tharkienii drept Jeddak? Iată, stă alături de mine un mare Thark, un măreţ războinic şi un nobil bărbat. Înţelepte căpetenii, cum vi s-ar părea să auziţi, Tars Tarkas, Jeddak de Thark?

Un ropot susţinut de aplauze recompensă sugestia.

— Atunci, consiliul va trebui să comande, iar Tal Hajus să-şi dovedească capacitatea de a conduce. Dacă ar fi un om de curaj, ar trebui să-l provoace pe Tars Tarkas la luptă, acesta, cu siguranţă, nu-l îndrăgeşte, dar lui Tal Hajus îi este frică; Jeddak-ul vostru este un laş. Numai cu mâinile goale l-aş putea ucide şi el ştie acest lucru.

După ce terminasem de vorbit, se aşternuse o linişte tensionată şi toate privirile se îndreptaseră spre Tal Hajus. Nu vorbea şi nu mişca, doar pustulele verzi de pe faţă deveniseră livide, iar spuma îi îngheţase pe buze.

— Tal Hajus, spuse Lorquas Ptomel cu o voce rece şi gravă, niciodată în lunga mea viaţă n-am văzut un Jeddak de Thark umilit astfel. Există doar un singur răspuns la aceste învinuiri. Îl aşteptăm. Tal Hajus rămăsese ca o stană de piatră.

— Căpetenii, continuă atunci Lorquas Ptomel, trebuie să-şi dovedească Jeddak-ul Tal Hajus capacitatea de a conduce în faţa lui Tars Tarkas?

Erau douăzeci de căpetenii în încăpere şi douăzeci de spade se ridicară în semn de acord.

Nu mai exista alternativă. Hotărârea lor era finală şi Tal Hajus îşi scoase spada lungă şi avansa pentru a-l întâlni pe Tars Tarkas.

Lupta se încheiase repede şi, cu un picior pe grumazul monstrului mort, Tars Tarkas deveni Jeddak de Thark.

Primul său act a fost să mă facă căpetenie cu drepturi depline şi să-mi consolideze poziţia pe care o cucerisem în luptă în primele mele săptămâni de captivitate printre ei.

Sesizând atitudinea favorabilă a războinicilor, atât în privinţa lui Tars Tarkas cât şi a mea, am profitat de ocazie pentru a-i folosi în disputa mea cu Zodanga. I-am spus lui Tars Tarkas povestea aventurilor mele şi în câteva cuvinte i-am explicat ce aveam de gând.

— John Carter a făcut o propunere spuse el adresându-se consiliului, care se bucură de aprobarea mea. Iată, pe scurt, despre ce este vorba. Dejah Thoris, Prinţesa de Helium care a fost prizoniera noastră, este acum deţinută de Jeddak-ul de Zodanga, cu al cărui fiu trebuie să se însoţească, pentru a-şi salva ţara de la devastare din partea forţelor zodangane.

John Carter propune să o salvăm şi să o înapoiem la Helium. Prada din Zodanga ar fi magnifică şi adeseori m-am gândit că, dacă am face alianţă cu poporul din Helium, am putea obţine o asigurare de ajutor care să ne permită să creştem mărimea şi frecvenţa ecloziunilor şi astfel să câştigăm o supremaţie incontestabilă printre oamenii verzi de pe Barsoom. Ce ziceţi?

Exista şansa de a se bate, oportunitatea unei prăzi, aşa că se prinseseră în plasă precum peştele la momeală.

Cum tharkienii erau din fire extrem de entuziaşti, peste numai o jumătate de oră, douăzeci de mesageri pe cai se răspândiseră de-a lungul şi de-a latul fundului de mare, pentru a chema hoardele la noua expediţie.

În trei zile eram deja în marş spre Zodanga o sută de mii de războinici pe care Tars Tarkas reuşise să-i înroleze şi din alte hoarde mai mici cărora le promisese o mare pradă în Zodanga.

Călăream în fruntea coloanei, alături de marele Thark, iar în spatele thoatului meu mă urmărea credincios Woola.

Mărşăluiam numai noaptea, potrivindu-ne astfel ritmul încât să poposim ziua în oraşe părăsite, unde stăteam închişi între ziduri, chiar şi animalele, cât dura lumina zilei. Pe timpul marşului, prin remarcabila sa abilitate şi graţie calităţilor înnăscute de conducător, Tars Tarkas mai înrolase

cincizeci de mii de războinici din diferite hoarde, astfel că la zece zile după plecarea noastră din Thark, ne oprisem la miezul nopţii, la marginea zidurilor marelui oraş Zodanga, o sută cincizeci de mii de războinici.

Puterea de luptă şi eficienţa acestei hoarde de monştri verzi era echivalentă cu de zece ori numărul oamenilor roşii. Niciodată în istoria Barsoomului, îmi spusese Tars Tarkas, nu se adunase să lupte împreună o asemenea forţă de oameni verzi. Era o sarcină imensă să păstrezi doar o aparenţă de armonie printre ei şi fusese un miracol pentru mine că ajunseseră la zidurile oraşului fără vreo ceartă mai importantă.

În timp ce ne apropiam de Zodanga, certurile personale fuseseră subordonate urii lor imense faţă de omul roşu, dar mai ales împotriva zodanganilor ce începuseră de câţiva ani o campanie susţinută de exterminare a oamenilor verzi, îndreptându-şi atenţia mai ales asupra incubatoarelor pentru a le distinge.

Odată ajunşi la porţile oraşului, sarcina pătrunderii lor cădea asupra mea. L-am sfătuit pe Tars Tarkas să-şi împartă forţele în două divizii şi să le plaseze în faţa celor două intrări principale, dar suficient de departe pentru a nu fi auzite din oraş. Eu am luat cu mine douăzeci de războinici pedeştri şi m-am apropiat de una din porţile mici ce străpungeau zidurile la intervale scurte. Acestea nu aveau gardă regulată, ci erau acoperite de sentinelele ce patrulau străzile care înconjurau oraşul chiar de-a lungul zidurilor, ceva în genul poliţiei noastre metropolitane.

Zidurile aveau aproape douăzeci şi cinci de metri înălţime şi cinci metri grosime. Fiind construite din imense blocuri de carborundum, intrarea în aceste condiţii părea imposibilă pentru escorta mea de războinici verzi. De altfel, aparţineau unei hoarde mai mici şi nu mă cunoşteau.

I-am plasat pe trei dintre ei cu faţa la zid şi mâinile încleştate, apoi am comandat altor doi să se urce pe umerii

lor, iar celui de-al şaselea să urce pe umerii celor doi. Capul acestuia din urmă se ridica la aproape 13 metri înălţime.

În acest fel, cu ajutorul a zece războinici, construisem o serie de trei trepte, de la sol până la umărul celui mai de sus războinic. Apoi, mi-am făcut elan şi am sărit din treaptă în treaptă până pe umerii laţi ai celui mai de sus, de unde, cu o săritură finală, am reuşit să ajung la buza zidului, să mă agăţ de ea ca să mă sui pe vârful lui. Aveam cu mine şase curele luate de la tot atâţia războinici şi, după ce le-am unit, am coborât un capăt la cel mai de sus războinic, iar pe celălalt l-am trecut peste zid spre străzile de dedesubt. Şi, cum nu se vedea nimeni, am coborât pe ea până la aproape zece metri, iar de acolo am sărit pe pavaj.

Învăţasem de la Kantos Kan secretul deschiderii acestor porţi şi, după numai câteva momente, cei douăzeci de luptători se găseau în oraşul de acum condamnat.

Spre încântarea mea, pătrunsesem undeva chiar în apropierea imensului palat. Clădirea strălucea la mică distanţă scăldată într-o lumină orbitoare şi, pe moment, m-am hotărât să conduc un detaşament de războinici direct în palat, în timp ce grosul forţelor ar fi atacat barăcile soldaţilor.

Am trimis, în consecinţă, unul dintre războinici, înapoi la Tars Tarkas, cu cererea de a comunica la cincizeci de războinici intenţiile mele. În acelaşi timp, am trimis zece războinici să captureze şi să deschidă una din porţile mari, iar eu, împreună cu cei nouă rămaşi, urma să mă ocup de cealaltă. Era necesar să ne facem treaba în linişte, nu trebuiau trase focuri de armă şi nici să avanseze până ce eu nu ajungeam la palat cu cei cincizeci de tharkieni. Planul reuşise perfect. Cele două santinele întâlnite fuseseră trimise pe loc pe ţărmurile mării pierdute Korus, iar gărzile celor două porţi le urmaseră în tăcere.

ZODANGA ESTE PRĂDATĂ.

După ce marea poartă, unde aşteptam, se deschisese în faţa celor cincizeci de tharkieni călări pe uriaşii lor thoaţi şi

conduşi de însuşi Tars Tarkas, i-am condus la zidurile palatului pe care l-am trecut fără nici un ajutor. Odată înăuntru, însă, deschiderea porţii îmi dăduse destulă bătaie de cap, dar în cele din urmă o văzusem alunecând pe balamalele ei uriaşe şi foarte curând după aceea teribila mea escortă călărea de-a lungul grădinilor Jeddak-ului de Zodanga.

În timp ce ne apropiam de palat, puteam vedea, prin marile ferestre de la etaj, direct în camera de audienţe a lui Than Kosis, care era strălucitor luminată. Imensa încăpere gemea de nobili şi femeile lor, ca şi cum acolo s-ar fi desfăşurat o ceremonie importantă. Nu întâlnisem până atunci nici o gardă pe lângă palat, probabil datorită faptului că, atât zidurile oraşului, cât şi ale palatului, erau considerate de nepătruns, aşa că m-am apropiat foarte mult şi am continuat să privesc înăuntru.

La una din extremităţile camerei, stăteau pe tronuri din aur masiv încrustat cu diamante, Than Kosis şi consoarta sa, înconjuraţi de ofiţeri şi demnitari de stat. Înaintea lor se deschidea un culoar larg, mărginit pe ambele laturi de soldaţi, şi în timp ce priveam, dinspre capătul cel mai îndepărtat al acestui culoar se apropia de tron capul unei procesiuni.

Mai întâi, păşeau patru ofiţeri din garda Jeddak-ului. Ei purtau un platou imens pe care se odihnea, pe o pernă de mătase roşie, un lanţ mare din aur cu gulere prevăzute cu încuietoare la ambele capete. Imediat în spatele lor, veneau alţi patru ofiţeri, purtând un platou similar pe care se găseau minunatele ornamente ale prinţilor şi prinţeselor casei de Zodanga.

La picioarele tronului, cele două grupe se despărţiseră şi se opriseră, faţă în faţă, pe cele două laturi. Apoi, în urma lor, au început să sosească mai mulţi demnitari şi ofiţeri ai palatului şi ai armatei, iar în final, două figuri drapate complet în mătase roşie, astfel că nici măcar o fărâmă din figura vreunuia nu era vizibilă. Aceste două persoane se

opriră direct în faţa tronului lui Than Kosis. După ce toţi membrii procesiunii îşi ocupaseră locurile lor, Than Kosis se adresa figurilor ce stăteau în faţa lui. Nu-i puteam auzi vorbele, dar, în cele din urmă, doi ofiţeri avansară şi înlăturară roba ce drapa una dintre figuri şi atunci am realizat eşecul misiunii lui Kantos Kan, pentru că cel ce rămăsese astfel dezvăluit nu era altcineva decât Sab Than, Prinţ de Zodanga.

Than Kosis luase un set de ornamente de pe unul din platouri, plasase unul din capetele lanţului de aur, prevăzut cu guler, pe gâtul fiului său şi-l încuiase în această poziţie. După alte câteva cuvinte adresate lui Sab Than, se întorsese spre cealaltă figură de pe care ofiţerii tocmai trăgeau voalul de mătase, dezvăluind, spre edificarea mea deplină, pe Dejah Thoris, Prinţesă de Helium.

Obiectul ceremoniei devenise acum clar pentru mine; în clipele următoare Dejah Thoris urma să fie legată pe veci de prinţul de Zodanga. Presupun că era o ceremonie frumoasă şi impresionantă, dar, pentru mine, reprezenta cea mai perversă imagine la care îmi fusese dat să asist şi, în timp ce ornamentele erau aranjate pe frumosul ei chip, iar Than Kosis înălţa gulerul de aur, mi-am ridicat spada lungă deasupra capului, am spart geamul uriaş cu mânerul său greu şi am năvălit înăuntru, spre uimirea întregii asistenţe. Dintr-un singur salt, ajunsesem direct pe treptele platformei, alături de Than Kosis, şi în timp ce acesta îngheţase de surpriză, am lovit cu sabia în lanţul ce urma s-o lege pe Dejah Thoris de fiul său.

Într-o clipă, totul se transformase într-o confuzie totală; o mie de spade trase la repezeală mă ameninţau din toate direcţiile, iar Sab Than sărise la mine cu un pumnal bătut în nestemate, pe care-l ascunsese în ornamentele nupţiale. L-aş fi putut ucide la fel de uşor ca pe o muscă, dar vechile cutume barsoomiene îmi opriseră avântul. L-am prins, atunci, de piept, ca într-o menghină, în timp ce-şi repezea

pumnalul spre inima mea şi, îndreptându-mi spada spre cealaltă extremitate a încăperii, am strigat.

— Zodanga a căzut. Priviţi!

Toate privirile se întoarseră în direcţia pe care o arătam, pentru că acolo, forţând intrarea prin marele portal, îşi făcuse apariţia călări pe masivii lor thoaţi, Tars Tarkas şi cei cincizeci de războinici ai săi.

Un strigăt de alarmă şi uimire, nu de ceartă, se ridică din mulţime şi în clipa următoare soldaţii şi nobilii de Zodanga se repezeau în întâmpinarea tharkienilor.

Împingându-l pe Sab Than de pe platformă, am tras-o pe Dejah Thoris lângă mine. În spatele tronului se găsea o mică uşiţă şi în pragul ei Than Kosis mă aştepta cu spada pregătită. În clipa următoare ne angajam în luptă, dar nu se dovedea un rival pe măsură. În timp ce înconjuram platforma largă, l-am văzut pe Sab Than că se grăbeşte să sară în ajutorul tatălui său, iar când ridicase mâna să lovească, Dejah Thoris sărise în faţa lui şi atunci spada mea găsise prilejul de a-l face Jeddak de Zodanga. În timp ce tatăl său se rostogolea mort la podea, noul Jeddak se eliberase de prezenţa lui Dejah Thoris şi din nou eram faţă în faţă. Curând i se alăturară patru ofiţeri şi astfel, cu spatele la tronul de aur, luptam din nou pentru Dejah Thoris. Eram destul de mult jenat de faptul că trebuia doar să mă apăr, pentru că dacă l-aş fi doborât, aş fi pierdut şi ultima şansă de a câştiga femeia pe care o iubeam. Spada îmi dansa în mână cu viteza fulgerului, încercând să parez loviturile şi asalturile adversarilor. Dezarmasem doi şi unul era pe jos, dar mai mulţi se repeziseră deja în ajutorul noului lor stăpân şi pentru a răzbuna moartea celui vechi.

— Femeia! Femeia! Doborâţi-o; ea este cauza. Omorâţi-o! Omorâţi-o, strigau ei în timp ce avansau.

Am chemat-o pe Dejah Thoris imediat în spatele meu şi ne-am retras împreună spre mica uşiţă din spatele tronului. Ofiţerii observară, însă, intenţia mea şi trei dintre ei săriseră deja în spatele meu, blocându-mi astfel şansele de

a câştiga o poziţie de unde aş fi putut-o apăra pe Dejah Thoris împotriva unei armate de spadasini.

Tharkienii erau ocupaţi undeva spre centrul sălii şi când mă gândeam că numai un miracol ne mai putea salva, l-am văzut pe Tars Tarkas făcându-şi loc spre mine, prin mulţimea de pigmei ce mişunau în jurul lui. Fiecare rotire a puternicei sale spade lăsa la picioarele sale o duzină de cadavre; astfel îşi croise cărare şi în clipa următoare era alături de mine pe platformă, aducând moartea şi prăpădul în dreapta şi în stânga.

Curajul zodanganilor era de toată stima, niciunul nu încercase să fugă şi lupta încetase pentru că, în afară de mine şi Dejah Thoris, numai tharkienii rămăseseră în viaţă în marele hol.

Sab Than zăcea mort alături de tatăl său, iar cadavrele florii nobilimii zodangane acopereau podeaua acestui abator sângeros.

Primul gând, după ce se încheiase lupta, a fost la Kantos Kan şi, lăsând-o pe Dejah Thoris în seama lui Tars Tarkas, am luat o mână de războinici şi ne-am grăbit spre beciurile palatului. Gardienii săriseră şi ei să dea o mână de ajutor în sala tronului, aşa că am căutat prin labirintul temniţelor fără să simţim din partea lor nici un fel de opoziţie.

I-am strigat numele cu voce tare în fiecare coridor nou întâlnit şi, în cele din urmă, am fost răsplătit de un răspuns stins. Ghidaţi de sunet, l-am găsit epuizat într-o celulă întunecoasă.

Se bucura nespus să mă vadă. Îşi dăduse seama de sensul luptelor, pentru că vagi ecouri ajunseseră chiar şi în celula sa. Îmi povestise că patrulele aeriene îl capturaseră chiar înainte de a ajunge la turnuleţ, aşa că nici nu-l văzuse pe Sab Than.

Ar fi fost inutil să încercăm să tăiem barele şi lanţurile cu care era ţinut prizonier aşa că, la sugestia sa, ne întorsesem să căutăm printre cadavre, temnicerul care avea cheile de la celulă şi lanţuri.

Din fericire, îl găsirăm printre primele încăperi cercetate şi în curând Kantos Kan se afla cu noi în sala tronului.

Zgomote de împuşcături, amestecate cu strigăte şi ţipete, răzbăteau de pe străzile oraşului, iar Tars Tarkas se grăbise să preia comanda luptelor de afară. Kantos Kan se oferi să-l însoţească drept ghid, restul războinicilor se răspândiseră prin palat în căutarea altor zodangani şi pentru a-l prăda, iar eu şi Dejah Thoris rămăsesem singuri.

Se prăbuşise într-unul din tronurile de aur, iar când mă întorsesem spre ea, mă răsplăti cu un zâmbet şters.

— Ce bărbat! Exclamă ea. Sunt convinsă că pe Barsoom nimeni n-a mai văzut ceva asemănător. Oare toţi bărbaţii de pe Pământ îţi seamănă? Singur şi străin, ameninţat şi persecutat, ai reuşit să realizezi în numai două luni ceea ce n-a reuşit nimeni pe Barsoom, secole şi milenii: unirea hoardelor sălbatice de pe fundurile de mare şi determinarea lor să lupte ca aliaţi ai oamenilor roşii marţieni.

— Răspunsul e simplu, Dejah Thoris, am spus zâmbind. Nu eu am făcut toate acestea, ci dragostea – dragostea pentru Dejah Thoris, o forţă capabilă de miracole mult mai mari decât cele pe care le-ai văzut.

O mică roşeaţă îi cuprinse obrajii înainte de a-mi răspunde.

— Acum o poţi spune, John Carter, şi eu te pot asculta pentru că sunt liberă.

— Şi orice-aş fi avut de spus mai înainte, ar fi fost prea târziu, am completat. Am făcut multe lucruri ciudate în viaţa mea, lucruri pe care cineva mai înţelept n-ar fi îndrăznit să le întreprindă, dar niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte că aş fi putut să câştig o Dejah Thoris pentru mine – n-aş fi crezut că în tot universul se află o asemenea femeie precum Prinţesa de Helium. Că eşti prinţesă nu mă tulbură într-atât cât însuşi faptul că exişti cu adevărat şi, deşi mă consider în toate minţile, iată că îndrăznesc să-ţi cer să fii a mea.

— Cine cunoaşte răspunsul, pentru că a mai făcut o asemenea pledoarie, nu poate să fie tulburat, îmi răspunse ea ridicându-se şi aşezându-şi mâna delicată pe umărul meu. Atunci, am cuprins-o în braţe şi am sărutat-o îndelung.

Astfel, în mijlocul unui oraş cuprins de un conflict sălbatic, în plin război ale cărui recolte se vedeau pretutindeni în jur, a promis Dejah Thoris, Prinţesă de Helium, adevărată fiică a lui Marte, zeul războiului, să ia de bărbat pe John Carter, gentleman de Virginia.

DE LA CARNAGIU LA BUCURIE.

Spre prânz, se întorseseră Tars Tarkas şi Kantos Kan, cu vestea că zodanganii erau înfrânţi complet. Forţele lor fuseseră distruse sau capturate şi nu se mai aşteptau la nici un fel de rezistenţă din partea lor. Mai multe crucişătoare aeriene scăpaseră, dar mii de alte vase militare şi de comerţ erau de acum sub paza războinicilor tharkieni.

Hoardele mai mici începuseră să prade şi să se certe între ele, aşa că hotărâsem să adunăm câţi războinici puteam, să echipăm cât mai multe nave aeriene cu echipaj format din prizonieri şi să ne îndreptăm spre Helium fără a mai pierde timp.

Cinci ore mai târziu decolam de pe acoperişurile hangarelor cu o flotă de două sute cincizeci de crucişătoare şi o sută de mii de războinici verzi, urmaţi de o flotă de transport încărcată cu thoaţii noştri.

În urmă, lăsam oraşul distrus în ghearele crude şi brutale a nu mai puţin de patruzeci de mii de războinici verzi din hoardele mai mici. Prădau, ucideau şi se certau între ele. În aproape o sută de locuri dăduseră foc şi coloane de fum dens se ridicau deasupra oraşului, ca şi cum ar fi vrut să acopere de ochii divinităţii priveliştea oribilă de dedesubt.

Spre sfârşitul amiezii zărirăm turnurile roşu şi galben din Helium şi în scurt timp o uriaşă flotă de crucişătoare aeriene zodangane se ridicase în locurile de asediu şi se îndreptase în întâmpinarea noastră.

Drapelele Heliumului fluturau de la o punte la alta a crucişătoarelor noastre, dar zodanganii nu avuseseră nevoie de acest semn pentru a înţelege că le eram ostili, războinicii verzi începuseră să tragă imediat după ce îi văzuseră decolând din zonele lor de asediu. Folosindu-se de o măiestrie extraordinară în manevrarea navelor aeriene, ne întâmpinau voleu după voleu.

Oraşele gemene din Helium, înţelegând că noi le suntem prieteni, ne trimiseseră o sută de nave în ajutor şi astfel se declanşase prima bătălie aeriană la care îmi fusese dat să asist.

Navele ce cărau războinicii noştri verzi dădeau încontinuu roată pe deasupra flotelor din Helium şi Zodanga, angajate în luptă, deoarece bateriile lor de tunuri erau ca şi inexistente în mâinile tharkienilor care, neavând nave aeriene, nu aveau nici instrucţia, nici dexteritatea necesare mânuirii lor. Puştile lor, însă, se dovediseră mult mai eficiente şi rezultatul luptei fusese puternic influenţat, dacă nu determinat pe de-a-ntregul, de prezenta lor.

La început, cele două forţe se rotiseră una după alta, la aceeaşi altitudine, slobozind unii în alţii salve de tun, atât de la babord cât şi de la tribord. La un moment dat, o gaură imensă fusese perforată în carcasa unui masiv crucişător zodangan, acesta se clătinase de câteva ori şi se răsturnase, golindu-şi încărcătura de figuri schimonosite de groază spre solul care aştepta la aproape trei sute de metri. Apoi, cu viteza tot mai accelerată, urmase şi el echipajul şi fusese mistuit complet de flăcări pe argila fină a fostului fund de mare.

Un strigăt sălbatic de exaltare se ridicase din tabăra celor din Helium, sporindu-le ferocitatea cu care se aruncaseră asupra zodanganilor. Printr-o manevră iscusită, două din navele lor, câştigaseră poziţie deasupra adversarilor şi se porniseră să le toarne în cap un adevărat torent de bombe.

Apoi, una câte una, navele din Helium reuşiseră să se ridice deasupra adversarelor zodangane şi puţin timp după

aceea o armată de nave avariate se îndreptau răsucindu-se prin aer spre solul neprietenos. Mai multe nave încercaseră să fugă, dar fuseseră imediat încercuite de mii de aparate individuale de zbor în timp ce deasupra fiecăreia luase poziţie câte un crucişător din Helium, pregătit să arunce desant pe punţile lor.

La mai puţin de o oră din momentul în care mândrul escadron zodangan se ridicase, în întâmpinarea noastră, din locurile de asediu, bătălia era încheiată, iar navele cucerite erau îndreptate spre Helium cu echipaje schimbate.

Predarea acestor uriaşe crucişătoare aeriene era însoţită de un ritual patetic de secole împământenit şi care cerea ca ea să fie semnalată prin aruncarea voluntară peste bord a comandantului navei învinse. Unul după altul bravii comandanţi se aruncară de la bordul puternicelor lor nave spre o moarte îngrozitoare.

Până când şi ultimul dintre comandanţi execută saltul mortal, ceea ce însemna predarea navei, lupta nu încetase şi abia atunci sacrificiul inutil de vieţi luase sfârşit.

Odată încheiată lupta, semnalasem navei amiral din Helium să se apropie şi, când aceasta ajunse la o distanţă convenabilă, le-am strigat că o avem pe Prinţesa Dejah Thoris la bord şi că doream să o transferăm pe nava amiral pentru a fi transportată imediat în oraş.

După ce semnificaţia anunţului meu fu înţeleasă pe deplin, un strigăt colosal se ridică de pe punţile navei amiral şi o clipă mai târziu culorile Prinţesei de Helium fură arborate în o sută de locuri pe puntea superioară. Iar când şi celelalte nave ale escadronului înţeleseseră semnificaţia culorilor, izbucniseră în aclamaţii sălbatice de bucurie şi desfăşurară şi ele culorile Prinţesei în lumina strălucitoare a soarelui.

Nava amiral se apropia încet de noi şi când ne atinse uşor lateral, o duzină de ofiţeri săriră pe puntea noastră. Se opriseră, însă, brusc cu privirea pironită pe sutele de

războinicii verzi care, de îndată ce se terminase bătălia, ieşiseră din adăposturile de luptă. Văzându-l, însă, pe Kantos Kan că le iese în întâmpinare, îndrăzniră să avanseze din nou şi să se îngrămădească în jurul lui.

Dejah Thoris şi cu mine apărusem după câteva clipe şi cu toţii nu mai aveau ochi decât pentru ea. Îi întâmpină cu graţie numindu-i pe fiecare cu numele complet. Ocupau cu toţii funcţii importante în serviciul bunicului său şi îi cunoştea foarte bine.

— Aşezaţi-vă mâinile pe umerii lui John Carter, le spusese întorcându-se spre mine, bărbatul căruia Helium îi datorează atât Prinţesa cât şi victoria de astăzi.

Se dovediseră foarte curtenitori şi mă complimentaseră îndelung, dar ceea ce îi surprindea în cel mai înalt grad era faptul că reuşisem să câştig ajutorul fioroşilor tharkieni, în campania mea de a o elibera pe Dejah Thoris şi a ridica asediul Heliumului.

— Mai datoraţi mulţumiri şi altcuiva decât mine, am spus, iată-l; vă fac cunoştinţă cu unul dintre cei mai mari soldaţi barsoomieni şi oameni de stat, Tars Tarkas, Jeddak de Thark.

Aceeaşi politeţe rafinată ce marcase atitudinea lor faţă de mine se extinsese acum şi asupra marelui Thark şi, spre marea mea surprindere, acesta nu se lăsase mai prejos în a le mulţumi într-un limbaj ales. Deşi nu sunt o rasă guralivă, tharkienii sunt extrem de formali şi acest fel de a fi îi predispune la surprinzătoare maniere de curtoazie.

Dejah Thoris urcase la bordul navei amiral după ce o convinsesem cu greu că eu nu aveam s-o urmez pentru că, îi explicasem, bătălia era doar parţial câştigată, trebuia să ne gândim şi la forţele terestre zodangane care asediau Heliumul şi nu aveam să-l părăsesc pe Tars Tarkas până nu rezolvam şi acest lucru.

Comandantul forţelor aeriene promisese că va aranja ca armata Heliumului să atace din oraş simultan cu atacul nostru terestru. Astfel se depărtară crucişătoarele aeriene

cu Dejah Thoris purtată în triumf la curtea bunicului ei, Tardos Mors, Jeddak de Helium.

Thoaţii ce mai rămăseseră după bătălie pluteau undeva în spatele nostru, în flota de transport. Fără estacade, însă, era foarte dificil de descărcat aceste animale în câmp deschis şi, cum nu aveam de ales, ne-am îndepărtat la aproape cincisprezece kilometri de oraş şi am început operaţiunile.

A fost nevoie să se coboare animalele la sol cu ajutorul slingurilor, acest lucru ocupându-ne restul zilei şi jumătate din noapte. Între timp, fusesem atacaţi de două ori de cavaleria zodangană, dar avusesem puţine pierderi şi, după căderea nopţii, aceasta se retrăsese.

Imediat ce ultimul thoat fusese descărcat, Tars Tarkas dăduse ordinul de atac. Despărţiţi în trei grupe mari, năvălisem asupra taberei zodangane din trei părţi, Nord, Sud şi Est.

La aproape un kilometru de tabăra principală, ne întâlnisem avanposturile şi, aşa cum ne înţelesesem, acesta a constituia semnalul propriu-zis al bătăliei. În strigăte sălbatice şi feroce de luptă şi însoţiţi de răgetele thoaţilor înfuriaţi, ne aruncasem asupra zodanganilor. Nu-i surprinsesem nepregătiţi, ci, dimpotrivă, apăraţi de o linie de luptă bine fortificată. Fusesem respinşi de mai multe ori şi spre prânz începusem să mă tem de soarta bătăliei. Zodanganii numărau aproape un milion de luptători, adunaţi de la un pol la altul, pe unde treceau canalele lor ca nişte panglici, iar împotriva lor nu opuneam decât o sută de mii de luptători verzi. Forţele din Helium nu sosiseră şi nici nu primisem nici o veste de la ei.

Chiar la prânz am auzit rafale susţinute de împuşcături pe linia dintre zodangani şi oraş, semnalând că mult aşteptatele întăriri sosiseră.

Din nou, Tars Tarkas ordonase atacul şi încă o dată imenşii thoaţi îşi purtară teribilii călăreţi spre liniile inamice. În aceeaşi clipă, linia zodangană de luptă dinspre Helium

fusese şi ea luată cu asalt. Prinşi ca într-un cleşte, luptaseră curajos, dar în zadar.

Câmpia dinaintea oraşului devenise un veritabil abator şi până ce nu începuseră să se predea, carnajul nu încetase. Prizonierii fuseseră mânaţi spre Helium, iar noi ne făcusem intrarea prin marile porţi ale oraşului, asemeni unei imense procesiuni triumfale de eroi.

De-a lungul bulevardelor largi, se aliniaseră mai ales femei şi copii, mulţi bărbaţi fiind nevoiţi să rămână în oraş pentru diferite necesităţi stringente. Fusesem întâmpinaţi cu ropote nesfârşite de aplauze şi inundaţi de ornamente din aur, platină, argint şi pietre preţioase. Întreg oraşul înnebunise de bucurie.

Fioroşii tharkieni pricinuiseră cel mai teribil interes şi entuziasm. Niciodată mai înainte nu intrase pe porţile oraşului o armată de războinici verzi şi faptul că acum veneau ca prieteni şi aliaţi, umplea inimile oamenilor roşii de bucurie.

Că umilele mele servicii pe lângă Dejah Thoris deveniseră deja cunoscute heliumiţilor, era evident şi din strigătele asurzitoare ale numelui meu şi din cantitatea de ornamente cu care nu încetaseră să mă împodobească, atât pe mine cât şi pe thoat şi nici chiar figura aparent fioroasă a lui Whoola nu-i împiedicase să se înghesuie în jurul meu.

În timp ce ne apropiam de magnificul edificiu al palatului, fusesem întâmpinaţi de un grup de ofiţeri care ne salutară cu căldură şi ne ceruseră ca Tars Tarkas şi jedii lui, împreună cu jeddakii şi jedii aliaţilor săi, precum şi cu mine, să descălecăm şi să-i însoţim pentru a primi din partea lui Tardos Mors expresia gratitudinii sale.

La capătul impresionantelor trepte, ce duceau la intrarea principală a palatului, aştepta familia regală, iar când noi ajunseserăm pe primele trepte de jos, unul dintre ei coborâse să ne întâmpine. Era un specimen uman aproape perfect, înalt, drept ca o săgeată, superb acoperit de musculatură şi cu ţinuta cuiva obişnuit să conducă oameni.

Nu mai trebuia să-mi spună nimeni că era Tardos Mors, Jeddak de Helium.

Primul membru din grupul nostru pe care îl întâmpină fu Tars Tarkas şi primele cuvinte pecetluiseră pe vecie noua prietenie dintre cele două rase.

— Faptul că Tardos Mors, spuse el pe un ton grav şi serios, îl poate întâlni pe cel mai mare războinic în viaţă al Barsoomului este o onoare nepreţuită, dar faptul că-şi pune mâna pe umărul unui prieten şi aliat este o favoare cu mult mai mare.

— Jeddak de Helium, răspunse Tars Tarkas, a fost nevoie de un om de pe altă lume pentru ca războinicii verzi ai Barsoomului să înţeleagă ce înseamnă prietenia; lui îi datorăm faptul că hoardele tharkienilor se pot înţelege, că pot aprecia şi pot întoarce sentimentele atât de frumos exprimate aici.

Tardos Mors întâmpinase apoi fiecare jeddak şi jed verde cu vorbe potrivite de prietenie şi apreciere.

Apropiindu-se de mine, lăsase amândouă mâinile pe umerii mei.

— Bine ai venit, fiul meu, spuse el, pentru că suntem fericiţi să te considerăm, fără nici o umbră de îndoială, cea mai preţioasă bijuterie din tot Heliumul şi tot Barsoomul.

Am fost apoi prezentaţi lui Mors Kajak, jed al micului Helium şi tată al lui Dejah Thoris. Urmase foarte aproape după Tardos Mors şi părea chiar mai afectat de această întâlnire decât tatăl său.

Încercase de mai multe ori să-şi exprime gratitudinea faţă de mine, dar vocea i se gâtuise de emoţie şi nu reuşise să scoată nici un cuvânt. Şi cu toate acestea, aflasem acest lucru mai târziu, avea reputaţia unui luptător feroce şi neînfricat, remarcabilă chiar şi pentru o lume războinică, cum era cea de pe Barsoom. Alături de întreg Heliumul, îşi adora fiica şi nu putea să nu se gândească profund, afectat, prin ce trecuse şi din ce pericol scăpase.

DE LA BUCURIE LA MOARTE.

Zece zile fuseseră sărbătoriţi şi întreţinuţi hoarda tharkienilor şi aliaţii lor sălbatici, apoi, încărcaţi cu daruri scumpe şi escortaţi de zece mii de soldaţi din Helium, sub comanda lui Mors Kajak, porniseră pe drumul de întoarcere spre propriile lor ţinuturi. Jedul secund de Helium, împreună cu o mică gardă, îi însoţise tot drumul până la Thark, pentru a cimenta şi mai mult noile legături de pace şi prietenie.

Sola, de asemenea, îl însoţise pe Tars Tarkas, tatăl său, care în faţa căpeteniilor sale, făcuse cunoscut faptul că este fiica lui.

Trei săptămâni mai târziu, Mors Kajak şi ofiţerii săi, acompaniaţi de Tars Tarkas şi Sola, reveniseră cu ajutorul unui crucişător aerian, ce fusese pus la dispoziţie tharkianului, la ceremonia de unire a lui Dejah Thoris şi John Carter.

Nouă ani am servit în consiliu şi am luptat în armatele Heliumului ca Prinţ al Casei Tardos Mors. Oamenii nu obosiseră să mă copleşească cu onoruri şi nu trecea zi fără să aflu noi dovezi ale dragostei lor pentru Prinţesa mea, inegalabila Dejah Thoris.

Într-un incubator de aur, pe acoperişul palatului nostru, aştepta un ou alb ca zăpada. Timp de aproape cinci ani, zece soldaţi din garda Jeddak-ului aveau să vegheze continuu asupra lui şi nu trecuse o zi, când eram în oraş, să nu fi stat mână în mână cu Dejah Thoris în faţa micului nostru altar, făcând planuri pentru viitorul când delicata carapace urma să crape.

Îmi este încă vie în minte imaginea ultimei nopţi petrecute lângă el, depănând în şoaptă amintirile ciudatei iubiri ce ne unise destinele şi minunea care urma să se nască pentru a ne spori bucuria şi a ne împlini speranţele.

În depărtare, zărisem lumina alb-strălucitoare a unui crucişător aerian ce se apropia, dar nu dădusem atenţie acestei privelişti obişnuite. Gonea spre Helium asemenea unui fulger şi această viteză prevestea ceva neobişnuit.

Semnalând că are un mesaj important pentru Jeddak, dădea ocol nerăbdător în aşteptarea navei pilot ce avea să-l dirijeze la docurile palatului.

Zece minute după ce aterizase, un mesager mă chemase urgent în camera de consiliu pe care o găsisem plină de membrii săi.

Pe platforma ridicată a tronului, păşea încolo şi-ncoace, extrem de tensionat, Tardos Mors. Când toată lumea îşi ocupă locul, se întoarse spre mine.

— În dimineaţa aceasta, spuse el, mai multe guverne de pe Barsoom au aflat că paznicul uzinei de aer nu mai făcuse de două zile raportul prin radio, iar apelurile neîncetate din mai multe capitale, rămăseseră fără răspuns din partea lui. În această situaţie, ambasadorii celorlalte naţiuni mi-au cerut să iau problema în mâinile mele şi să trimit cât mai urgent asistentul la uzină. Toată ziua o mie de crucişătoare aeriene îl căutaseră şi abia acum unul din ele s-a întors cu el mort; fusese găsit într-o groapă alături de casa lui, mutilat oribil de un asasin. Nu trebuie să vă mai spun ce înseamnă asta pentru Barsoom. E nevoie de luni pentru a pătrunde prin acele ziduri inexpugnabile – de fapt lucrul a şi început şi n-ar fi trebuit să ne temem, dacă pompele uzinei ar fi funcţionat în continuare cum trebuie, aşa cum, de altfel, au făcut-o de sute de ani. Mă tem, însă, că răul s-a produs. Instrumentele arată o descreştere rapidă a presiunii aerului în toate zonele de pe Barsoom. Pompele s-au oprit. Domnilor, conchise el, mai avem cel mult trei zile de trăit.

Pentru câteva minute se aşternuse o linişte mormântală, apoi se ridicase un tânăr nobil şi cu sabia scoasă şi înălţată deasupra capului se adresase lui Tardos Mors.

— Poporul din Helium s-a mândrit întotdeauna cu faptul că a arătat întregului Barsoom cum trebuie să trăiască o comunitate de oameni roşii, acum avem şansa de a le arăta cum trebuie sa moară. Să ne vedem de treburile noastre ca

şi cum ne-ar aştepta încă o mie de ani liniştiţi de aici înainte.

Camera răsună de aplauze şi cum nu era altceva mai bun de făcut decât să înlăturăm teama poporului prin exemplul nostru personal, ne împrăştiasem fiecare la treburile lui cu zâmbetul pe buze, dar cu inima grea.

Când m-am întors la palat, am aflat că zvonul deja ajunsese la urechile lui Dejah Thoris, astfel că i-am povestit tot ce auzisem.

— Am fost foarte fericiţi până acum, John Carter, spuse ea, aşa că facă ce-o vrea soarta, dacă ne va permite să murim împreună.

Următoarele două zile nu aduseră schimbări sesizabile în cantitatea de aer, dar în dimineaţa celei de a treia zi, respiraţia devenise dificilă la înălţimea acoperişurilor înalte. Străzile şi pieţele din Helium erau înţesate de oameni. Toate activităţile încetaseră. În majoritatea cazurilor, oamenii îşi priveau curajos soarta nemiloasă, doar ici şi colo unii mai erau cuprinşi de o furie resemnată.

Spre mijlocul zilei, mulţi din cei mai slabi începuseră să moară, iar peste o oră, locuitorii Barsoomului cădeau cu miile în coma ce preceda moartea prin asfixie.

Dejah Thoris şi cu mine, împreună cu alţi membri ai familiei regale, ne strânsesem într-o grădină subterană din curtea interioară a palatului.

Atunci când conversam, o făceam în şoaptă, terorizaţi de umbra neagră a morţii ce se aşternea peste noi. Chiar şi Woola părea să simtă această calamitate inevitabilă, pentru că se strânsese tot mai mult în Dejah Thoris şi în mine, scâncind tânguitor. Micul incubator fusese adus de pe acoperişul palatului, la cererea lui Dejah Thoris, şi acum îl privea melancolică, gândindu-se la micuţa viaţă necunoscută pe care n-avea s-o vadă niciodată.

De cum devenise dificil de respirat, Tardos Mors se ridicase în picioare.

— Să ne luăm rămas bun unii de la alţii, spuse el. Zilele măreţe ale Barsoomului au luat sfârşit. Mâine dimineaţă soarele va răsări peste o lume moartă ce se va învârti etern în spaţiu, nelocuită nici măcar de amintiri. A venit sfârşitul.

După aceste cuvinte, sărutase femeile din familie şi îşi aşezase mâinile pe umerii bărbaţilor.

În timp ce mă întorceam întristat la locul meu, privirea mi se opri pe Dejah Thoris. Capul îi căzuse în piept şi după toate aparenţele, murise. Cu un ţipăt sălbatic, am sărit la ea şi am ridicat-o în braţe.

Ochii i se deschiseră şi priviră adânc în ai mei.

— Sărută-mă, John Carter, murmură ea. Cât de mult te iubesc! Şi ce cruzime să ne despărţim, acum când abia începusem o viaţă atât de fericită.

În timp ce-mi apăsam buzele pe ale ei, vechiul sentiment al puterii şi autorităţii se ridică în mine. Sângele fierbinte de Virginia începuse să-mi clocotească din nou în vene.

— Asta nu se va-ntâmpla niciodată, prinţesa mea, am strigat. Există, trebuie să existe o cale, iar John Carter, care a luptat cu o întreagă lume străină, din dragoste pentru tine, o va găsi.

Şi, în timp ce rosteam aceste cuvinte, de dincolo de graniţa conştientului, îmi apărură în minte o serie de nouă sunete lungi, uitate de mult. Precum fulgerul în întuneric, înţelesul lor îmi lumină gândurile – formau cheia celor trei uşi uriaşe de la uzina de aer!

Întorcându-mă brusc spre Tardos Mors, în timp ce-mi mai ţineau iubita pe moarte în braţe, am strigat.

— Am nevoie de un scuter! Urgent! Comandă cel mai rapid scuter pe acoperişul palatului. Încă mai pot salva Barsoomul.

Nu pierduse timpul cu întrebări, în aceeaşi clipă un gardian alerga spre cel mai apropiat hangar şi, deşi aerul era rarefiat acolo pe acoperiş, reuşiră să pornească cel mai rapid aparat aerian pentru o singură persoană pe care iscusinţa barsoomienilor îl produsese.

Am sărutat-o îndelung pe Dejah Thoris şi, ordonându-i lui Woola, care voia să mă urmeze, să rămână să o păzească, am sărit cu agilitatea şi forţa de odinioară pe meterezele palatului şi nu după multă vreme mă îndreptam spre ţinta speranţelor tuturor barsoomienilor.

A trebuit să zbor foarte jos, pentru a avea suficient aer de respirat, aşa că am luat-o drept de-a lungul unui fund de mare, la aproape un metru de pământ.

Zburam cu o viteză ameţitoare într-o cursă împotriva timpului şi a morţii. Purtam cu mine imaginea lui Dejah Thoris, aşa cum o văzusem trecând peste grădina palatului, clătinându-se şi prăbuşindu-se lângă micuţul incubator. Îmi dădeam seama că era coma dinaintea morţii, dacă atmosfera nu era împrospătată. Aruncasem peste bord totul, în afara motorului şi compasului, chiar şi ornamentele de pe mine. Întins pe burtă pe punte, ţineam cu o mână manşa, iar cu cealaltă apăsam acceleratorul până la refuz. Străbăteam atmosfera rarefiată a unei planete muribunde cu viteza unui meteorit.

Cu o oră înainte de căderea întunericului, uriaşele ziduri ale uzinei de aer îmi apărură brusc în faţă. Ameţit, am plonjat înaintea uşilor în spatele cărora pâlpâia flacăra vieţii pentru o întreagă lume.

Alături de uşă, un echipaj numeros de oameni încercase să penetreze zidul, dar abia dacă reuşiseră să zgârie suprafaţa ca de cremene, iar acum majoritatea dintre ei căzuseră într-un somn din care nu i-ar mai fi trezit nici măcar revenirea aerului.

Condiţiile păreau aici mai rele decât la Helium, pentru că respiram cu foarte mare dificultate. Încă mai rămăseseră câţiva oameni conştienţi şi unuia dintre aceştia m-am adresat cu greu.

— Dacă reuşesc să deschid aceste porţi, există printre voi cineva care ştie să pornească motoarele?

— Eu, dacă deschizi repede, îmi răspunse el. Nu cred să mai rezist mai mult de câteva clipe. E inutil, însă, au murit

amândoi şi nimeni pe întregul Barsoom nu cunoaşte secretul acestor încuietori înspăimântătoare. De trei zile, oamenii înnebuniţi de frică, le-au luat cu asalt în încercarea vană de a le rezolva misterul.

— Nu mai e timp de vorbit. Eram foarte slăbit şi cu mare dificultate reuşeam să-mi controlez gândurile.

Cu un efort final, în timp ce mă prăbuşeam în genunchi, am lansat cele nouă unde cerebrale spre bariera impenetrabilă din faţa mea. Marţienii se adunaseră în spatele meu şi rămăseseră pironiţi cu privirea pe uşa din faţa lor, într-o linişte de moarte.

Încet, masivele porţi începuseră să se retragă înaintea noastră. Am încercat să mă ridic şi să-i urmez, dar mă simţeam mult prea slăbit.

— Duceţi-vă, am strigat după ei, şi dacă ajungeţi în camera pompelor, daţi-le drumul la toate. E singura şansă ca Barsoomul să mai existe şi mâine!

De unde eram, am deschis a doua uşă, apoi pe a treia şi, când am văzut speranţa Barsoomului târându-se slab în patru labe prin ultima uşă, m-am prăbuşit inconştient la pământ.

PEŞTERA DIN ARIZONA.

Când am deschis ochii din nou, era întuneric. Pe corp purtam veşminte ciudate şi rigide care plesniseră şi se scuturaseră de praf când mă ridicasem în capul oaselor.

Mă simţeam eu însămi din creştet până-n tălpi şi tot din creştet până-n tălpi eram îmbrăcat, deşi atunci când mă prăbuşisem la uşile uzinei, fusesem complet gol. Înaintea mea, printr-o deschizătură neregulată, se zărea un petec de cer luminat de lună.

În timp ce-mi pipăiam corpul, dădusem de buzunare, iar în unul dintre ele găsisem câteva chibrituri învelite în hârtie cerată. Am aprins unul şi la lumina lui plăpândă mi s-a părut că mă aflam într-un fel de peşteră imensă, în străfundul căreia descoperisem o figură ciudată şi nemişcată, lungită pe un fel de bancă. Când m-am apropiat,

am văzut că era cadavrul mumifiat al unei bătrâne mici de statură, cu părul lung şi negru, iar banca pe care era întinsă se dovedi a fi o sobă cu cărbuni pe care mai odihnea o farfurie rotundă de aramă pe fundul căreia se adunase un praf verzui.

În spatele ei, agăţate de plafon prin curele din piele netăbăcită şi întinzându-se de-a lungul întregii peşteri, se găsea un şir de schelete omeneşti. De aceste curele care-i ţineau se întindea o altă curea până în mâna bătrânei moarte şi când am atins-o, scheletele începuseră să se mişte cu un zgomot de frunze uscate.

Era cel mai grotesc şi oribil tablou şi mă grăbisem afară, la aer curat, să scap de un loc atât de sinistru.

Priveliştea ce mi se deschise ochilor, după ce trecusem de colţul unei stânci, mă umpluse de consternare.

Un nou cer şi un nou peisaj mi se oferi privirii. Munţii argintii în depărtare, luna aproape împietrită pe cer, valea acoperită de cactuşi ce se întindea sub mine, toate acestea, cu siguranţă, nu erau de pe Marte. Nu-mi venea să-mi cred ochilor, deşi adevărul îşi făcea treptat loc în mintea mea. Priveam peste ţinutul Arizona de pe acelaşi promontoriu de pe care privisem planeta Marte, în urmă cu zece ani. Mi-am îngropat capul în mâini şi am început să cobor abătut cărarea ce venea de la peşteră.

Deasupra mea strălucea ochiul roşu al planetei Marte, păstrându-şi îngrozitoarele secrete la aproape optzeci de milioane de kilometri depărtare.

Ajunseseră oare marţienii în camera pompelor? Ajunsese aerul vital până la oamenii acelei planete îndepărtate, la timp pentru a-i salva? Trăia Dejah Thoris a mea sau corpul ei minunat zăcea fără viaţă, alături de micul incubator din aur, în grădinile subterane din curtea interioară a palatului lui Tardos Mors, Jeddak-ul de Helium?

Zece ani am aşteptat şi m-am rugat pentru un răspuns la aceste întrebări. De zece ani aştept şi mă rog să fiu dus înapoi în lumea dragostei pierdute. Aş fi preferat să zac

mort lângă ea, decât să trăiesc pe Pământ la atâtea milioane de kilometri.

Vechea mină, pe care o găsisem neatinsă, mă făcuse fabulos de bogat, dar cui îi păsa de bogăţie!

În vreme ce stau în această noapte, în biroul meu de pe malul Hudson-ului, îmi dau seama că au trecut exact douăzeci de ani de când am deschis pentru prima oară ochii pe planeta Marte.

O văd cum tremură pe cer, prin ferestrele biroului şi pare ca mă cheamă din nou, aşa cum n-a mai făcut-o de la acea noapte de mult uitată, şi cred că zăresc peste acest teribil abis spaţial, o minunată femeie cu părul negru, aşteptând în grădina unui palat, iar alături de ea un mic băieţel ce o strânge în braţe când ea îi arată cerul în direcţia planetei Pământ, în timp ce la picioarele lor veghează o creatură uriaşă şi hidoasă dar cu inimă de aur.

Cred că pe mine mă aşteaptă acolo şi ceva îmi spune că voi afla curând.

SFÂRŞIT.

PRINŢESA MARŢIANĂ.

PRIMA FANTEZIE EROICĂ.

Nu cred că Editura Olimp sau oricare altă editură, ar fi putut deschide mai fericit o colecţie de carte dedicată unuia dintre cele mai populare subgenuri ale literaturii de science fiction fără să se fi oprit mai întâi la unul dintre părinţi săi incontestabili Edgar Rice Burroughs.

Pentru că opera sa de pionierat şi de dimensiuni impresionante, în această perioadă de început, când fantezia eroică se desprindea treptat de science fiction, a devenit astăzi un adevărat model pentru o pleiadă de scriitori cunoscuţi precum M. Z. Bradley L. Brackett, M. Moorcock, Ph. J. Farmer, R. Bradbury. Ea cuprinde, aşa cum sublinia şi Florin Manolescu în Literatura SF, toate elementele tipice acestui gen: eroul infailibil, prinţesa cosmică, monstrul extraterestru, amestecul delirant de civilizaţii, concomitenţa tehnologiilor avansate şi a

barbariei, luptele cu gladiatori, vestimentaţia incoerentă, toaletele superficiale ale femeilor, zalele, pantalonii scurţi şi sandalele romane ale bărbaţilor, insecte uriaşe şi cai hexapozi, dezintegratoare atomice, suliţe, săbii sau arcul cu săgeţi.

Burroughs este, poate, pentru majoritatea cititorilor săi, în primul rând creatorul lui Tarzan, un personaj pe care celebritatea l-a ridicat la rangul de mit universal, eclipsând în bună măsură atât autorul cât şi restul operei sale. Chiar dacă în această saga monumentală (24 volume) a introdus şi unele elemente de science fiction, pentru noi el rămâne, înainte de toate, părintele literaturii de Heroic Fantasy prin cele trei serii de romane ale sale, marţiană, venusiană şi subterană.

Viaţa sa este un şir neîntrerupt de false începuturi şi tot atâtea eşecuri. La vârsta când se hotărâse să încerce şi meseria scrisului, avea 36 de ani şi se ocupa cu vânzarea ascuţitorilor de creioane. Dar imboldul straniu de a crea lumi fantastice, pare a se fi acumulat cu o asemenea presiune în spiritul său, încât în numai doi ani iniţiază cele trei serii ce puneau bazele literaturii de Heroic Fantasy.

Prinţesa Marţiană este primul volum din ciclul marţian şi apărea pentru prima oară serializat în revista „All-Story Magazine”, în 1912, sub titlul Under the Moons of Mars, iar sub formă de carte sub titlul A Princes of Mars. În 1917 ea avea să angajeze imaginaţia autorului dar şi a milioanelor de cititori ai săi pentru o perioadă de aproape 40 de ani şi pe parcursul a 11 romane. Subiectul este de acum foarte cunoscut datorită zecilor de ediţii pe care le-a cunoscut cartea în mai toate ţările occidentale.

Din nefericire, marele scriitor american nu este cunoscut la noi decât prin primele opt volume din seria Tarzan, publicate înainte de război şi prin Tărâmul uitat de timp apărut în colecţia Fantastic Club în 1973.

John Carter, eroul romanului, fost ofiţer în armata sudistă, se refugiază într-o peştera din Arizona pentru a scăpa de

indienii Apaşi. Aici îl cuprinde o stranie toropeală, apoi se simte fascinat şi atras inexplicabil de planeta Marte „precum magnetul atrage un firicel de fier” şi în aceeaşi clipă se trezeşte pe Planeta Roşie.

Nu ne este propusă nici o explicaţie ştiinţifică de tipul jules-vernian, nici nu se dezvoltă o idee filosofică în maniera wellsiană. Este numai aventura în stare pură iar din momentul în care ajunge pe Marte, aventurile lui John Carter se derulează într-un ritm debordant. Mai întâi, capturat de oamenii verzi uriaşi, le învaţă limba şi devine căpetenie după ce reuşeşte să omoare doi dintre ei, graţie supleţii musculaturii sale terestre ce-i permite salturi spectaculoase pe o planetă cu o gravitaţie redusă. Tot aici întâlneşte o tânără marţiană cu pielea arămie, de o frumuseţe tulburătoare, Dejah Thoris, de care nu întârzie să se îndrăgostească. Aventura se înlănţuie în continuare într-un ritm alert pentru a se termina brusc cu o pană la uzina de aer ce ameninţă să ucidă prin asfixie toţi locuitorii planetei. John Carter încearcă să salveze situaţia şi, înainte de a şti care este rezultatul, se trezeşte din nou pe Pământ.

Romanul înglobează, într-o formă literară foarte antrenantă, cvasitotalitatea cunoştinţelor şi speculaţiilor despre Planeta Roşie, la sfârşitul secolului trecut şi începutul celui actual, perioadă dominată de „Canalele Marţiene” şi Sir Percival Lowel. Imaginaţia nedisciplinată ştiinţific a lui Burroughs prezintă, însă, un Marte ciudat şi improbabil. Sălbatici verzi de 5 metri înălţime având patru braţe, echipaţi cu săbii şi arme de foc, călărind animale cu opt picioare şi trei metri înălţime, locuiesc în magnifice oraşe în ruină pe ţărmurile unor foste mări de mult secate. De-a lungul canalelor marţiene, irigate cu apa dătătoare de viaţă, întâlnim o altă rasă de marţieni, mai civilizaţi, dar tot războinici (suntem, evident, pe planeta zeului războiului), au statura şi înfăţişarea indienilor americani (pielea roşie), se folosesc de maşini de zbor, întreţin uzina de atmosferă ce asigură întregii planete aerul de respirat şi, în general,

trăiesc în umbra măreţiei a ceea ce a reprezentat odinioară civilizaţia marţiană.

Milioanele de cititori, de atunci şi de astăzi, au trecut, însă, uşor peste aceste „inadvertenţe ştiinţifice” pentru că li se oferea în schimb o poveste bine alcătuită, plină de invenţii şi aventuri. Devenea, astfel, tot mai evident faptul că imensa popularitate de care începea să se bucure Edgar Rice Burroughs nu se baza pe virtuţile acelui science-fiction clasic, de tip jules-vernian sau wellsian ci, mai degrabă, pe cele ale unui nou gen literar care tocmai sta să se nască.

SFÂRŞIT